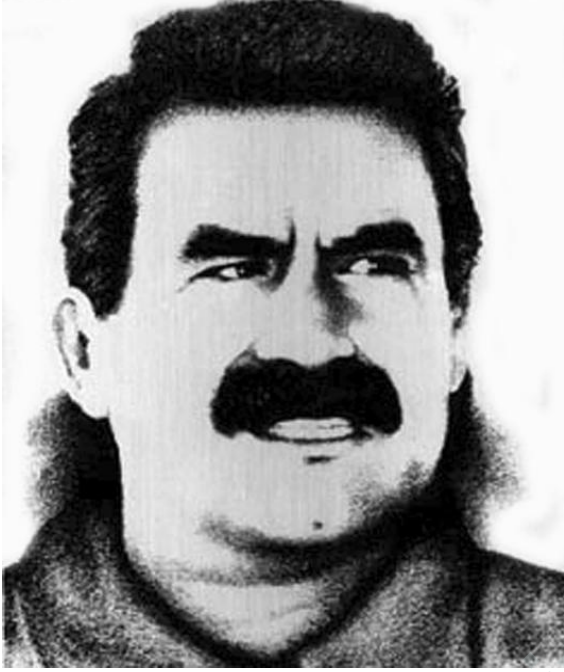

İÇİNDEKİLER...

**“PKK BİR
NEWROZ
PARTİSİDİR!”**

KOMÜNAR'DAN..... 2

SEVGİNİN EN YÜCESİ ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMIYLA İÇ
İÇE FİLİZLENENDİR..... 3-26

YENİ BİR 8 MART'A VİYAN RUHUyla GİRELİM
..... 27-30

LORİNA PÊNC HEZAR PEPULA..... 31-38

NEWROZ ALANLARI ÖZGÜRLEŞTİRİLMESİ GEREKEN
DEĞERLERİN SAHİPLENİLİP HAYKIRILMASININ
ÇOŞKUN
ALANLARIDIR.....
..... 39-43

SEKİZİNCİ YILINDA ULUSLARARASI KOMPLOYA
KARŞI VİYAN RUHUyla MÜCADELE EDELİM VE
KAZANALIM..... 44-60

KONFEDERAL KÜLTÜR 61-74

PKK'DE DOĞRU YÖNETİM ANLAYAŞI VE
YAŞANAN SORUNLAR 75-90

ULUS DEVLET, DEMOKRATİK ULUSLAŞMA SÜRECİ
VE DEMOKRATİK
KONFEDERALİZM..... 91-104

SERXWEBUN İDEOLOJİK BARİKATIMIZ OLMAYA
DEVAM EDECEKTİR..... 105-123

Komünar'dan...

Dağlar kiminin kefen, kiminin ise gelinlik olarak adlandırdığı beyaz giyitlerinden soyunup yaşamın bütün renklerini coşkunca gözlerimizin önüne sererken, baharın bu ilk ayına ne kadar çok şey sığdırdığımızı görmenin şaşkınlığı ile karşılıyoruz mart ayını. Mart, her şeyden önce ve her şeyden çok Newroz ayıdır; dirilişin, direnişin ve özgürlüğün bayramı. Yine kendi rengini tek tek bütün günlerine paylaşmış bir Newroz ayı. Özgürlüğün güzelliğini 8 Mart'ın kadın coşkısına, acının rengini 16 Mart'ın Halepçe'sine, direnişin ve kahramanlığın rengini 28 Mart'ın Agitliğine paylaşmış bir ay. Ve Mart, bütün bunların bir gereği olarak demokrasinin ve komünalitenin en canlı haykırıldığı, yaşandığı ve sabiplendiği bir ay. Bunun için de Mart, en çok komünarların ayı.

Komünar'ın bu sayısına Mart'ı sığdırmaya çalıştık. Sığmadığı açıktır. Bazı renklerini ve anlamlarını elimizin tuttuğu, gözümüzün gördüğü ve dilimizin döndüğü kadarıyla Komünar'ca paylaşmak istedik. Gerek Mart'ın rengini verdiği günleri anlamak ve anlatmak açısından olsun, gerekse Mart'ın rengini bir sistem olarak yaratma yönündeki mücadelenin geldiği düzey ve bu konuda yaşanan sorunlarla ilgili yapılan çözümlere bu sayıda olabildiğince yer vermeye çalıştık.

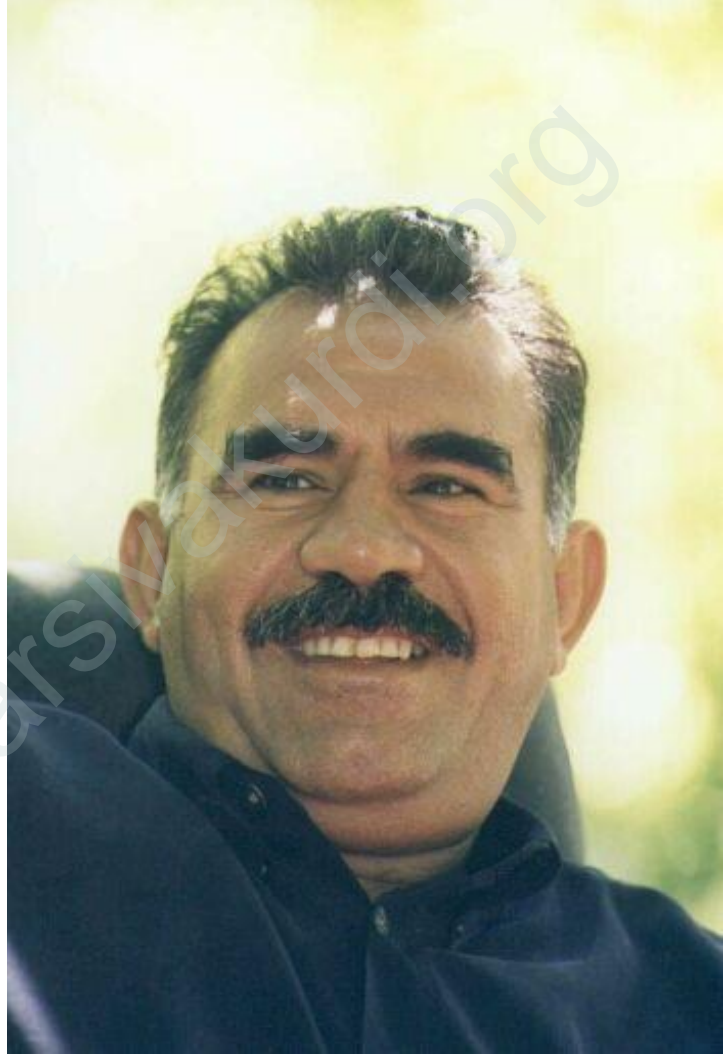
Üçüncü sayımızda 15 Şubat'ı yansıtmaya çalışmıştık. 15 Şubat ile karanlığa mahkum edilmek istenen halkın aydınlığı Newroz'un alevleriyle aydınlattığı Mart ayını nasıl karşılamamız gerektiği yönündeki perspektifleri esas alan bir Komünar hazırlamaya çalıştık. Her zamanki gibi eksikliklerimizin olabileceğini biliyoruz. Üçüncü sayının 15 Şubat'a yetiştirilmesi için olabildiğince çaba sarfettik. Ancak öğrenebildiğimiz kadarıyla dağıtım ve ulaşım sorunlarından dolayı üçüncü sayı, bütün okuyucularımıza zamanında yetişemedi. Bu konuda yaşanan sorunların giderilebilmesi için Komünar'ı takip eden arkadaşlarımızın bu konuda buldukları alanlarda gerekli bilgilendirme yapma, sonuçlarını takip etme ve bu konularda gerekli mekanizmaları işletmeleri yönünde yeterli hassasiyeti göstermediklerini bir eleştiri olarak belirtiyoruz. İlk sayımızdan itibaren Komünar'ın bütün Apocu hareketin kadro ve militanlarının dergisi olma iddiası taşıdığını sürekli vurguladık. Bu konuda kısmi eleştiri, öneri ve görüşler bize ulaşsa da, yeterli bir takibin ve sahip çıkmanın yaşanmaması eleştirilmesi gereken bir yaklaşımdır. Bu sayıdan itibaren Komünar'ın hem ulaştırılması, hem de biçimi, içeriği ve kapsamına ilişkin arkadaşların düşünceleri, görüşleri ve önerilerini paylaşabileceği platformların oluşturulmasına dönük anketler ve tartışma mekanizmaları oluşturulmaya çalışacağız. Arkadaşların bu konularda gerekli ilgi ve hassasiyeti göstereceklerine inanıyoruz.

Komünar'ın dördüncü sayısını Viyan arkadaşın anısına ithaf ettik. Bunun için de 'En Güznel Komünar'ımız' adı altında bir dergi hazırladık. Bu derginin hazırlık sürecinde birçok arkadaşın Viyan arkadaş ile ilgili anıları, değerlendirmeleri ve şiirleri geldi. Bunların hepsini değerlendirmeye çalıştık. Viyan'a layık bir çalışma olmasına özen göstersek de yetersiz olduğunun farkındayız. Önümüzdeki dönemde viyan arkadaş ile ilgili daha kapsamlı ve uzun vadeli çalışmalar yürütülecek. Bu derginin en azından o çalışmalar için bir ilk adım ve zemin olacağı inancıyla hareket ettik. Komünar olarak Viyan'ı sürekli bir çizgi olarak işlemeye, yaşamaya ve yaşatmaya çalışacağız. Viyan ile ilgili yürütülecek uzun vadeli çalışmalara katkı sunmak isteyen bütün arkadaşların en güzel komünarına doğru sahip çıkarak bunun gereklerini yerine getireceğine inanıyor, bütün yoldaşların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ve özgür yaşama diriliş olan Newroz Bayramı'nı tüm Apocu duygularımızla kutluyoruz.

SEVGİNİN EN YÜCESİ ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMIYLA İÇ İÇE FİLİZLENENDİR

Gerçekten partilileşiyor musunuz? Özellikle tüm gücümüzle kendimizi açıkça sunmaya çalışırken, dürüstçe, yeterli ve başarı imkânı vaat eden bir katılım oluyor mu? Ben bu savaşta kendi rolümü oynarım, olağanüstü davranmayı sürdürürüm. Siz de savaşı ve mücadeleyi geliştirmek için kendinizde ne bitiyorsa yapmalı ve gittikçe daha fazla yaratıcı olmayı bilmelisiniz. Bu konuda dürüst olacak mısınız? Eskiden verdiğiniz sözler oldukça yetersizdi ve çoğu da inanılmaz duruma gelmişti. Verdiğiniz katılım sözlerinizin biraz saygıdeğer yönü olacak mı? Hiç olmazsa bu aşamada sözünüzü kanıtlayacak bir çareyi, bir imkânı kendinizde yaratacak mısınız? Ne çaresizliğe sığınarak ne de abartmaya giderek, bir insan ne yapabilir veya ne yapması gerekir deyip bu halkın derin devrim ihtiyacını ve yoldaşlığın bazı temel hususlarını göz önüne getirerek, bir çalışmanın ve yaşamın sahibi olabilecek misiniz? Kendini yitirmeye hiç gerek yoktur, gelişmelerin altında ezilmeye gerek yoktur. Gelişmeler üzerinde hak etmediği ve gereken çabayla desteklemediği halde, söz ve yetki sahibi olma gibi aptalca ve gafilce bir tutumdan vazgeçebilecek misiniz? Bunun yerine yoldaşlık anlamına gelen ve onu temsil edebilecek bir düzeyi yakalayabilecek misiniz? Bu yeteneği gösterebilecek, bu sözü verebilecek misiniz?

Sizin tarzınız yiğitçe değildir. İyi niyetleriniz, attığınız bazı adımlar var, fakat

bu savaşta ve yaşamı kurtarmaya yetmiyor. Birçok konuda bile bile kapıları yenilgiye açık tutuyorsunuz. Birçok gelişme imkânını gördüğünüz halde, layıkıyla karşılık veremiyorsunuz. İnanılmaz bir tutuculukla kendini koyuverme kadar abartarak dayatmayı rahatlıkla bir kadro tarzı olarak yansıtabiliyorsunuz. Hiç korkmadan, hiç

sinmeden bunu yapmanız neyi ifade ediyor? Bu, eskinin en zararlı biçimde yansıtılmasından başka bir şey değildir. Bu durumları nasıl aşacağız diye her gün kara kara düşünüyorum. Gafiller, kendini aldatanlar devrimi ne sanıyorlar?

Bütün bunları belirtmeme rağmen benim her zamanki tutumum, bir iki sözcük bile bir araya getiremeyenlerle yürümeyi bilmektir. Onu da bizzat günlük pratiğimle gösteririm. Müthiş olanaklar, devrimi yapma olanakları varken, bunlara bu kadar yanlışlı yaklaşan kimdir? Her türlü hilekârlıkla kendini aldatarak yürütme cüretini gösterenler kimlerdir? Bütün bunları da “En iyisini yapıyorum, ne kadar haklıyım, ne kadar fedakâрім” adı altında yapanlar kimlerdir? Biraz kendinize yüklenirseniz, acaba hiç mi dayanamayacaksınız?

Beynimize yüklenirseniz, acaba kriz mi geçireceksiniz? Yaşamı mı elinizden alıyoruz? Bu bir provokasyon teorisi, bir TC teorisi. Sanki elinizde yaşam diye bir şeyi bırakmışlar da, ben de bunu elinizden alıyormuşum gibi davrandığımız söylene-bilir mi? Bunun tep-kisi içinde misiniz? “Çocukluğunuz, gençliğiniz elinizden alınıyor” veya “Çocuklar, gençler elinizden alınıyor,

analar babalar sahip çıkın” diyen düş-man talimatının ge-reklerini mi düşü-nüyorsunuz? Çok iyi görüyorsunuz ki, çocuklar ve gençler yerlerde sürünüp gidiyor, kendilerine beş metelik değer veren de yoktur. Beni anlayabilecek misiniz? Benim en büyük sıkıntım, kendimi anlatamama tehlikesidir. Beni yanlış anlamanız, bana yapabileceğiniz en büyük kötülük oluyor. Aslında bu beni harekete geçiriyor. Çünkü buna hakkınızın olmadığı kanısındayım. Neden beni yanlış anlayıp kendi emellerinize alet edeceksiniz? Kaldı ki, boynumuzun borcu olan binlerce şehidin vasiyeti ve on milyonlarca kitlenin

beklentileri var. Bizi yanlış ve yetersiz anlamak, bütün bu değerlerle oynamak demektir. Buna nasıl cesaret edebilirsiniz?

İşler geliyor ve bu anlamda kendimizi zorluyoruz. Çünkü boynumuzdaki borç, bizden beklenenler ve istemler dayanılmaz boyutlardadır. Ağır konuşmak istemiyorum, ama sizler ölünüzü sunmaktan veya “Ben çok hamalım, emeğim var, ne verersen satarım” demekten öteye bir tavır sergileyebiliyor musunuz? Serbest bırakılsanız, nereye nasıl varacağınız belli mi? Hepiniz dürüstsünüz veya iyi niyetlisiniz, ama çok kısa bir süre sonra nereye ve nasıl bir hizmetkâr olabileceğinizi düşündükçe, harcadığınız emekler karşısında büyük acı duyuyorum. Bu yetersizliği nasıl düşünebiliyorlar, nasıl kendilerine yakıştırabiliyorlar diye üzüntüyle değerlendirmekten kendimi kurtaramıyorum. Yaşamın neresinden gireyim, ordulaşmanın neresinden çıkayım diye düşünüyorum. Bazıları devrimi, kendi babasının çiftliğini geliştirme gibi anlıyorlar. Kaldı ki, çoğunun bir çiftliği geliştirme gücü de yoktur; fakat çoğunda bir devrim kavgası var, o da onda her türlü fitneliği yaratıyor. Tüm bunları görüp düzeltmemiz gerekiyor.

Sizden çok şey istemiyoruz. Dikkatlice böyle bir düşüncede güç sahibi olmayı, devrim işine

yüksek bir ciddiyet ve saygıyla eğilmeyi sağlayabilseydiniz işler ilerlerdi. Büyük şımarıklıklar, büyük denge-sizlikler gelişmiştir. Geliş-tirilen entrikalar ağalara ve en değme küçük burjuvalara taş çıkartıyor. Yaşam adına yaşama sarkıntılıklar ve sapkınlıklar var. Bunları ne yapacağız? Bu konuda acaba beni hiç anlamayacak mısınız veya benim yaşamamam halinde başınıza nelerin gelebileceğini kestirebiliyor musunuz? Bunları ne kadar belirtiyorsak, o kadar hoşunuza gidiyor. Biraz düellocusunuz. Sizde biraz feodal veya küçük burjuva düelloculuğu var. İsterseniz yenmezsiniz. Çünkü maceradan

SİZİN TARZINIZ YİĞİTÇE DEĞİLDİR. İYİ NİYETLERİNİZ, ATTIĞINIZ BAZI ADIMLAR VAR, FAKAT BUNLAR SAVAŞI VE YAŞAMI KURTARMAYA YETMİYOR. BİRÇOK KONUDA BİLE BİLE KAPILARI YENİLGİYE AÇIK TUTUYORSUNUZ. BİRÇOK GELİŞME İMKÂNINI GÖRDÜĞÜNÜZ HALDE, LAYIKIYLA

hoşlanıyorsunuz. Ama düello yapayım diye bunları belirtmiyorum, çok zorunlu görevleri açığa çıkarmak için vurguluyorum.

En değme savaşçılar da dahil, acaba şu anda askerileşmenin neresindeyiz? Olanaklarıyla, planları ve perspektifleriyle neresinde olmalıyız? Soruna gerçekçi yaklaşan var mı? Bunun için nelere, nasıl yaklaşılır diye PKK çizgisinin gereklerine göre gerçek bir yaklaşım gösteren olacak mı? Bunlarla nasıl hesaplaşmayayım? Nasıl görevler üzerine kafa patlatmayayım? Siz yoldaşlığı nasıl anlıyorsunuz? Sağduyudan bu kadar uzak kalmayı kendinize nasıl yediriyorsunuz?

Hiçbir Allah'ın kulu veya hiçbir doğaüstü güç bu işleri bana söylemedi. Başta vicdani sorumluluğumla bu işlere başladım ve halen de vicdanımın emrettikleriyle işlerimin üzerindeyim. "Allah'tan çekinmiyor, kuldan utanmıyor musun?" derler. Çok zorunlu görevlerin gerekleri söz konusu olduğunda biraz çekinmemiz, utanmamız ve vicdanlı olmamız gerekir. Benim bütün bu ortamları yaratmamın nedeni, düşünmenize imkân sağlamak ve bazı olası çıkışlarınıza hamle gücü kazandırmaktır. Sizler bunu nasıl anladınız, ne gibi sonuçlar çıkardınız, bunların bizim beklentilerimizle ne alakası var? Herhangi bir gelişme söz konusu olduğunda mükemmelsiniz, yani asgari ölçülere göre kimsenin size bir şey söylememesi gerekir. Fakat zaferi ve yaşamı kurtarma söz konusu olduğunda yitiksizsiniz. Biz artık bazı hususları kesinleştirmeliyiz. Aldatılmamız gerektiğinin çok önemli olduğunu iyi biliyorsunuz.

Yanlış anlamayalım; çok az çalışıldığı veya az çaba sahibi olduğu için eleştirilmiyorsunuz. Devrim bir sanattır; öncelikleri, olasılıkları ve ufku, onun temposu ve kişiliğe mutlak yansıtılması gereken hususları vardır. Askeri ve siyasal kafa sahibi olmanın, tavır sahibi olmanın bazı mutlak gerekleri var. Belki harcadığınız çaba fazladır, ama benim anlatmak istediğim biraz daha değişiktir. Aslında size alabildiğine bireysel inisiyatif veriliyor. Her şeyiyle bana karşı sorumluluğu şöyle hissedin demiyorum. Öyle bir tarzınız oluşmalı ki, vicdanınızın

emrediciliğini ve yine ustalığınızın sonuç alıcılığını düşman hissetsin; halk da "Tamam, böyledir" diyebilsin.

Tecrübelerle dayanarak belirtiyorum ki, kendi başına bırakılsa, ölçüler yitirildiği için sağlanan başarılar çok rahatlıkla başka ağır sorunlar teşkil edebilecek durumlara yol açar ve bu yaklaşımın sahibi kesinlikle bu durumların altından çıkamayacağı için ya sağa ya sola yatırır ya da intiharvari yaklaşarak boşa çıkartır. Bunları önlemek gerekiyor. Onun için kendimizi böyle ortaya koymaya çalışıyoruz. Hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar anlamanızı umut ediyoruz. Aslında anladığınızı sanmıyoruz; sadece umut ediyoruz, umarız bu sefer anlamaya yanaşır diye umut ediyoruz. Bir tavra sahip olabileceksiniz diye umut ediyoruz. Birbirimizi dövmeyiz, çok ağır konuşamayız.

Derin bir tartışmanın yürütülmesi gerektiğini belirttim. Devrimde ve katılımı zorlama yoktur, gönüllülük esastır. Fakat sonucu da müthiş disiplinlice olur. Çelikten iradede söz ederler; katılım sağlandıktan sonra da öyle olması gerekir. Çünkü geliyor ve birçok zorlukları göze alıyorsunuz. Bütün bunlar bir devrimi başarmak içindir, yoksa kurbanlık koyun gibi kendini biçmek için değildir. En geri olanın seviyesine ineyim, bu hiç umurumda bile değildir; ama bütün bunlar devrimin demir disiplinine ulaşmak ve amansız görev adamı olmayı sağlayabilmek içindir. Bundan başka sonuç çıkaramazsınız. Önderlik, biraz bu değil miydi? Bunu hiç anlamayacak mısınız? Kendinizi mutlaka o çocuk keyfinize göre mi yorumlayacaksınız? Bundan vazgeçmeyecek misiniz? Çelikten bir iradenin olması gerektiğine kendinizi biraz hazırlamayacak mısınız? Bunları yapmazsanız, kötü kaybedersiniz. Düşman şu anda halkı paramparça ediyor, ama içinde güçlü tedbirler geliştiren yoktur. Bunlara siz yol açıyorsunuz. Çünkü halkın yanı başında gerillacılık, örgütçülük yaptınız. Halkı koruyamazsanız, şeref sözünüzün beş paralık değeri kalır mı?

Sorumlulukları benim üzerime yıkıyorsunuz. Ben bundan kaçmam, zaten devrimin bütün sorumluluklarını

üstleniyorum. Ama sizin de küçük bir vicdan muhasebeniz olmayacak mı? Her şeyi yıkabilirsiniz, zaten her an yıkıyorsunuz. Bu konuda dayanıklıyım. Ama biraz kendinize bakıp “Ben kimim, hakkım ne, görevimi görebildim mi, kullanabildim mi, neyle uğraşıyorum, nasıl uğraşıyorum?” dediniz mi? Gözlerinizle içinize yönelebilecek misiniz? Gözü kara etrafa saldır, kendini yitir! Bunu ne din, ne felsefe, ne de bilim kabul eder. Bu çok ilkel, çok zorda kalmış, çok bastırılmış kişiliklerin tarzıdır ve bu tarz her zaman yenilir. Bununla öngördüğümüz devrimi yapmak şurada kalsın, ilkel bir isyancı bile olunamaz. Çünkü ilkel isyancılığın günümüzdeki koşulları fazla olmadığı gibi, karşı taraf da onu anında ezer.

Bütün bunların daha önceden düşünüldüğünü, bizim arkadaşların aslında akıllı olduğunu, ortaya çıkacak en küçük bir şeyden sonuç çıkaracaklarını ve mutlaka doğruyu dayatacaklarını düşünüyordum. PKK’yi başlatırken ve bütün bu süreçlerden geçerken, katılanların böyle olduğuna inanıyordum. Yine de öyledirler diyorum ve öyle olmalısınız. Yaptığım tartışmalar önemliydi, çok ciddi katılmıştım ve halen de öyleyim. Çok zorlanıyorsanız açmayalım, yetenekleriniz anlamaya yetmiyorsa değinmeyelim, o zaman sizi ikinci sınıf bir vatandaş durumunda ele alalım. Yani bunlar PKK tarzıyla savaşacak olanlar değildir, geri cephede köylü ordusu olabilirler diyelim. Ama biz bir partileşmeye veya öncülük sorunlarına talip olacağınıza inandığımız için, bir partiliye veya parti kadrolarına hitap edilecek ne varsa onu ortaya koymaktan çekinmiyoruz.

Bunları belirtirken, sorun şu bu kişi değildir; sorun, bir kişiliğin veya bir kişinin herhangi bir anlayışının ordunun gidişatını bozabileceği sorunudur. Örneğin, Cengiz Han’ın, atın nalından bir çivinin eksik olmasının orduyu nasıl bozguna uğratabileceği değerlendirmesini göz önüne getirdiğimizde, sıradan bir ordulaşmaya gelmeyen özelliğin de bir orduyu nasıl bozacağını biraz anlamaya çalışacağız. Bizde açık vermeyen, her tarafından sızıntı yapmayan davranış ve kişilik neredeyse yoktur; ondan sonra da savaşa hazır

olduğunuzu söylüyorsunuz. Birçok yönüyle birimlerimizin açık vermeyen bir yanı kalmadığı halde, çoğu birimlerimiz halen kendisine birim diyebiliyor. Bu kafayla sağlam ordu kurabilir misiniz? Aslında beyniniz var, bununla biraz düşünebilirsiniz. Ama siz fesatlık yapmakla uğraşıyorsunuz. Bizim toplumumuza hakim olan sömürgeciliğin yaydığı bozgunculuk, onun egemen kıldığı kanunlar ve alışkanlıklar var. Onun derin etkisi altında olmanız, sizi çok büyük bir özgürlük yaklaşımının sahibi olmaktan uzaklaştırıyor. Sizlerle uğraşırken, düşmanla mı savaşıyorum, yoldaşlarla mı uğraşıyorum diye adeta bazen kendimi kaybediyorum. Kendi kendime bu kadar konuşulur mu diye soruyorum. Ama bu bir gerçektir, yapmamız gerekiyor. Özellikleriniz düşmandır, ama sizler yoldaş adaylarınsınız, savaşçı adaylarınsınız. İyi ki bunu biraz ayırt ediyoruz. Anlayışınızı, ahlâkınızı ve ruhunuzu yerle bir ederken, aslında olası yeni gelişme yönlerinize değer biçiyoruz.

Yalancı olmamak ve aldanmamak zorundayız. Size saygılı olmanın bundan başka yolu yoktur veya sizlerin başkalarına saygılı olmanız için mutlaka bazı hususları anlamamız gerekir. Anlıyoruz demeyin; siz ordu işini, parti işini, hatta bir bütün olarak yaşam işini fazla anlamamışsınız. Anlamamakta ne kadar ısrarlı olduğunuza insan inanmak istemiyor. “Her halk, her kişi kendi tarzıyla vardır” denilir; ama bu tarz, bu varoluş eğer tamamen düşmanın egemenliği veya özde seninle çelişen her türlü şey ise, neden senin olsun? Neden onda ısrarlı olacaksınız? İşte burada kendinde devrim yapma diye bir görev karşımıza çıkar. Bunu yapabilecek misiniz?

Siz aslında düşmana yönelme gereği yerine, düşmanın egemen kıldığı bu tip yaşam özellikleriyle kendinize ve birbirinize yönelerek büyük bir yöntem hatası yaptınız. İşleri çok usta bir düzenlemeyle, herkes kinini ve öfkesini düşmana yöneltmeye, zayıflıkları giderip büyük sonuçlara ulaşmaya mecburken veya herkesin tüm gücünü -ki, bu doğru bir önderlik anlayışıdır- buna vermesi gerekirken çok ucuza kaçmak, zayıflıkları buluşturmak,

ya zayıflıklarda uzlaşıp anlaşarak ya da onları karşı karşıya getirerek yöntemi böyle belirlemeniz, bütünüyle düşmanın oyununa gelmenizin nedeni oluyor. Siz böyle oyuna geliyorsunuz, bunda çok ısrarlı oluyorsunuz ve bu hoşunuza gidiyor. Zayıflıkları birbirinize karşı kullanma veya en önemlisi de zayıflıklarınızda ve basit alışkanlıklarınızda uzlaşma var. Tam da bu noktada çok düşkün olduğunuz, adına her türlü hali işlediğiniz duygu veya aşk dediğiniz kadın-erkek ilişkilerinizi de, kendimi böyle açık ortaya koyarak anlamanıza bir kez daha fırsat sunmaya çalıştım. Çünkü bu sizin için çok önemlidir. Ondaki namus, ondaki tutku, ondaki gözü karalık sizin için çok önemlidir ve bu nedenle onu bozuyorsunuz. Çünkü orada her türlü lanetliliği kendinize yakıştırdınız.

Karşınızdaki kişiyi kesinlikle iyi tanıyacaksınız. Bu kişinin bir uğraşısı, bu konuda bir savaşı var ve bu bağlayıcıdır. Bu, öleceği ana kadar geçerlidir, hatta ölümüyle de sınırlı değildir, sonuçları oldukça uğraştırıcı olacaktır. Aslında biraz akıl ve duygu gücünüz olsaydı, sizin için çok önemli, çok sonuç alıcı anlayış nedenleri vardı. Bunda sizi son derece güçlendirecek ve yaşama yeni bir gözle ve yeni bir tutkuyla yaklaştıracak hususlar fazlaydı. Ama siz görmeye yanaşmıyorsunuz.

İnsanlığın ilk çıkışına büyük saygı duyarım. Birileri on yedi, on sekiz yaşına gelip hayırlı bir iş yapmazsa, örneğin bir canavarı yenmezse, bir doğa gücüne veya bir düşmana karşı büyük bir başarısı olmazsa, o kişiye isim takmazlar ve bir başarı kazanana kadar adsız yaşarlar. Başarı kazandığında adam diye bir isim verilir. Biz de o tarzı esas almaya çalıştık. Adam olacaksak, bu bir işle olmalı, adımız o zaman olmalı diye düşündük. Siz ise adam olmayı karışma veya kocalaşma biçiminde anladınız. Oysa karı-koca olmak, adam olmak için yetmiyor. Kız, çok erkenden karı

olduğunda, bütünüyle muradına erdiğini ve yaşamı aslında böyle kazandığını sanır. Erkek de erkekliğini karı sahibi olmakla sağladığını düşünür.

Bu olgular üzerinde düşünmek gerekir: Acaba bu gerçekten öyle midir? Yoksa tersi mi daha doğrudur? Bir psikolog, bir siyasal bilimci gözüyle de soruna bakabiliriz. Soruna askeri açıdan da, edebiyat açısından da bakabiliriz. Bu yöndeki çözümlenmenizi de yapmaya çalıştık ve bunun önemli olduğu anlaşılıyor. Belki anlatımlardan etkileniyorsunuz; fakat sonuçlarını görmek istediğimizde, çarpıklıkları geliştirmeye başlıyorsunuz. Bireycilikte veya bireysel anlamda eskiyi müthiş derinleştirme, resmiyetteyse çok sahte karşı çıkışlar söz konusudur. Bu bir meydan okumadır. Resmiyetin böyle kullanılması, aynı zamanda büyük bir maskeleyedir. Devlet, bu konuda felsefi açıdan eleştirildiğinde en büyük yalandır, alçaklıktır diye değerlendirilir. Bizim geliştirmek istediğimiz resmiyetin de başına böyle yaklaşımlar az gelmiyor.

Çok ucuz bir biçimciliğin ordulaşmamızda etkili olduğunu biliyorsunuz. Özünde ise asla askeri olmama var. Öz ne kadar askerileşti? Askeri çizgi ne kadar örgütlendi? Bunlar umurunuzda bile değildir. Aslında siz bireyciliği de yapmıyorsunuz. Bireyciliği biraz geliştirebilmek için iyi bir kapitalist, iyi bir burjuva olmak gerekir. Bu gücünüz de yoktur. Ama hem resmiyet, hem de gayri resmiyet istiyorsunuz. Her şey birbirine karıştırılmış durumdadır. Kadro bir de bu yönüyle düzenlenmek durumundadır. Yani onun düzenleyeceği bazı ordu ve savaş işlerini bir yana bırakalım, acaba kendini düzenleyebilecek mi? Orduda o kadar çapraşıklık var ki, devrimimiz için ne kadar çözümlenici olabileceği bizi düşündürüp endişelendiriyor. Özgürlük

**CANINIZ İSTEDİ DİYE,
KARAKAŞA VE KARA
GÖZE TUTULDUNUZ
DİYE, MEVKİYE, PARAYA
VE ZENGİNLİĞE GÖZ
DİKTİNİZ DİYE
DEVİRİMDE İLİŞKİ
KURULMAZ. SAF
OLDUĞUM İÇİN, BEN DE
ÖYLE YANILGILARA
DÜŞTÜM. AMA DAHA
SONRAKİ SAVAŞ
TECRÜBEMİZ İŞLERİN
DAHA FARKLI ELE**

savaşımıdır, halkın topyekün savaşdır, herkes bu savaşa katılsın; ama bu işin de büyük bir düzeninin olacağı bellidir. En büyük hırsızlıklar ve sapkınlıklar devrim süreçlerinde ortaya çıkar. Düzenleyemezseniz, düşmanın sizin başınıza getiremediğini, kendi başınıza kendiniz getirebilirsiniz. Reel sosyalizmin sonuçlarına baktığımızda, bu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bu, birçok devrimde böyledir. Devrimlerden ders çıkaracaksak, bu anlamda çıkarmalıyız. Bizim büyük bir özgürlük yaklaşımının sahibi olduğumuz kesindir. İnsanlar devrime eşit ve özgür katılmalı dedik veya devrimin sonuçlarına öyle katılsın istedik. Bu konuda kusur bizde değildir. Söze bağlılığın ne olduğu, pratiğin onunla nasıl iç içe olduğu kanıtlanmıştır. Bunu kullanmayan kimdir?

Bizim toplumumuzun kendini en çok uğraştırdığı ve kendini belaya yatırdığı bir sorun da kadın-erkek ilişkileri sorunudur. Sorundan da öteye bu bir yaşam olgusudur. Bu soruna dokunmazlık edemezdik. Kadın-erkek ilişkilerinden ordu işlerimizi karıştırmak ve bozmak için en küçük olumsuz bir sonuç çıkarılamayacağı gibi, bu sorunu parti yaşamını zedelettirecek bir biçimde de kullanamayız. Kadın-erkek ilişkisini devrime katkı sunması şartıyla ele aldık. Bunun dışında yapılacak her şey tehlikelidir ve sonuçları mahvolmaya götürür. Bütün çabalara rağmen, düzenden daha geri veya özel olarak hazırlanmış bir kontradan daha laçkalaştırıcı ve görevlerden uzaklaştırıcı bir ilişkinin yaşanması durumu var. En önemlisi de, genelde kendi insanımıza yaklaşma zayıflığı bu alana ilişkin olarak daha da dayanılmaz hafiflikte, basitlikte, iddiasızlıkta ve inkârcılıkta oluyor. Bunu düzeltmek büyük bir uğraş istiyor.

Benim gibi amansız bir biçimde her soruna olduğu gibi kendini buna da veren bir kişiye kendi basit özlemlerinizi yakıştıracaksınız, hiç anlama gereği bile duymayacaksınız! Bazılarınız en büyük hainlikleri bu temelde yapıyorlar. Ben aşk şöyle olur diyorum, o ise “Böyle olur” diyor. Aşkın savaşla bağlantısı budur diyorum, o da “Savaş böyle bozulur” diyor. Bu yanlış

yaklaşımına darbeyi nasıl indirelim diye düşünüyorum. Hiç mi bir yiğit çıkmayacak veya bunların yaptıkları yanlarına böyle kâr mı kalacak?

Senin karın, kızın, kocan, erkeğin var diyelim. Her konuda olduğu gibi, bu konuda da büyük öfke sahibi birisiyim. Böyle karı olunur mu, böyle koca olunur mu, böyle kız olunur mu, böyle erkek olunur mu? Ne cüretle yaptınız? Bunun birçok haini var; çoğu da enayi olduğumuzu, tedbir alamayacağımızı, onların yaptığı gibi yapamayacağımızı sanıyor. Partimize çok bilinçli bir hizip hareketini, bir karşı koyma hareketini dayatsalar, insan fazla üzülmez; ama böyle bir tarzı dayatarak bizi boşa çıkartma son derece aşağılık bir durumdur.

Önderlik Yaklaşımı Kadın Erkek İlişkilerinde Çözümseldir İhtilalcidir

Düşmana karşı yenildiyse, teslim olduysanız, bunun anlaşılır bir yanı vardır. Çok zor bir sorunu çözemediyse, sağa sapmanın belki bir anlamı olabilir. Olur olmaz yerde çok basit bir ilişki yüzünden, mutlak anlamda insana güzellik ve güç vermesi veya uğruna savaşılması gereken bir ilişki yerine, bütün işleri yüzükoyun yere bırakmanız, onunla birçok ilişkiyi ve birçok gelişmeyi boğmanız nasıl izah edilebilir? “Keyfim, canım istedi” demek olur mu? Can böyle mi ister, keyif böyle mi olur? Kaldı ki, keyfin ne olduğunu biliyor musunuz? Aslında ortada keyif diye bir şey de yoktur. Bunlar bizdeki bitmiş yaşamın sahte, kandırmaca ve kendini koyuverme tarzının en çarpıcı biçimleri veya toplumun genel yaşadıklarının hala yakamızı bir türlü bırakmayan örnekleri oluyor.

Bir şeyler anlıyor musunuz? Aslında bu konularda da oldukça iyi bir öğretici olmaya çalıştım. Yalnız çözümlemeler değil, pratik yaşamım da çok öğreticidir. Neden anlamak istemiyorsunuz? Size göre önderler kutsal olur, bu işlerde mükemmel olurlar. Kendi pederşahi* veya karı anlayışınıza göre öyledir; ama iyi ki ben öyle olmadım, sandığınız gibi çıkmadım. Çelişkiler sanatını biraz anlasaydınız iyi olurdu. Diyalektik felsefeden

* Pederşahi: Ataerkil

bir şey anlaşıldığını sanmıyorum. Acaba sizi anlamaya mı davet edelim?

Okul sıralarında da olsa, kendini çok beğenmiş köylülerin arasında tek de olsam, çok saf bir biçimde kendimi ortaya koymayı bir tutum olarak belirledim ve şimdiye kadar bunu sürdürüyorum. Sizin gibi yapmamamız çok iyi oldu. Sizin kadar cesur olmamıştık. Siz kendi toplumsal tarzınızla rahatlıkla kavgaya tutuşabilir, kaş göz yarabilirsiniz. Ben bu konularda çok çekingendim. Siz çok rahatlıkla ilişki kurabilirsiniz, çok rahatlıkla “Anneciğim, babacığım, karıcığım, kocacığım, sevgilim” diyebilirsiniz. Ben bütün bunlardan çok uzağım. Yine birçok ahab çavuşluk da öyledir. Siz çok rahat sözcükler ve tavırlarla normal yaklaşabilirsiniz; ama benim için halen çok zordur. Siz bir an’a çok rahat yaklaşım gösterebilirsiniz; benim içinse inanılmaz, kurşun gibi ağır bir başlangıçtır. Fakat benimki biraz gerçeklerle bağı olan bir katılımdır. Sizinkiyse büyük ölçüde havadan sudan bir katılım, bir yaşam, bir ilgi, bir ilişkidir. Ben havadan sudan bir ilişki ve katılım olmaması için kendimi değişik kıldım, zorlu olanı tercih ettim. Zaten bilincin gelişmesi ve objeyi yakalayabilmek de bununla mümkün oldu. Bütün bunları edebiyatçılar, psikologlar ve sosyologlar incelemeliydi. Kimse yapmadığı için ben inceliyorum. Belki sadece siyasal faaliyet yürütmem, siyasal sözcükler ve yöntemlerle yapmam gerekirdi; ama siyaset yapmak, askeri sözcüklerle işi götürmek, sizleri kurtarmak için yetmiyor.

Yaşamdaki çelişkileri biraz daha iyi anlayabilmeniz ve özellikle bu konuya açıklık getirmek için çarpıcı birkaç örnek vermek gerekiyor. Çünkü beni kötüye kullanıyorsunuz, benim adıma büyük haltlar işleniyor. “Apo da öyle yapmıyor mu?” adı altında aklın almayacağı düzeylerde birçok şey

yapılıyor. Apo’nun ne yaptığını tartışalım, anlamaya çalışalım. Ben de bir şeyler yapıyorum. Ama bunların nasıl ilişkiler olduğunu anlamaya çalışalım. Hayli öğretici bazı örnekler verdim. Siz o örneklerle düşünmüyorsunuz. Bunlar Kürt çelişkisinin çözümü için önemli ipuçlarıdır. Oysa siz verilen örnekler karışısında sadece güldünüz. “Bizim Başkan yedi yaşında neler yapmış, Al-lah’ın zavallısı nasılmış” veya “Ne büyük şeylerle uğraşmış” dediniz. Halbuki öyle değildir. Ben, kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla veya kendi hikâyenizi o anlatımda görmelisiniz demeye getiriyor ve o anlamda belirtiyorum. Umarım bana her şeyi anlattırmazsınız. Bu yaklaşımın çelişki karakteri kadar gelişimci yönlerini de alarak, artık kendinizi, süreçleri ve ilişkileri yorumlamaya çalışırsınız.

Canınız istedi diye, kara kaşa ve kara göze tutuldunuz diye, mevkiye, paraya ve zenginliğe göz diktiniz diye devrimde ilişki kurulmaz. Saf olduğum için, ben de öyle yanılığara düştüm. Ama daha sonraki savaş tecrübemiz işlerin daha farklı ele alınmasının zorunlu olduğunu ortaya çıkardı. Yaptıklarımı daha sonra çözmeye çalıştığım da, doğru anlayışlara ulaşabildim. Aslında başlangıçta da anlayış vardı; fakat o kadar açık ve anlaşılır değildi. Pratik olmadan anlaşılması zor oluyor. Kürt çelişkisinin, herhangi bir kişilik çelişki veya kadro ilişkisinin çözümü ve gelişiminde görünüşte çok bireysel gibi görünüyor; ama

içinde tamamen gerekli ve bağlayan özellikler olduğu kabul edilmeli veya öyle öngörülmelidir. Bir yerde birinin başına gelen veya birilerinin yaşadığı, aslında genelin başına gelendir, genelin de yaşadığıdır. Hikâye hepimizi ilgilendirir, hepimizin hikâyesidir.

Bütün bu anlatımlar, parti içindeki ilişkilerin devrimci ilişkiler, örgüt ilişkileri, savaş ilişkileri olması ve o seviyeyi yakalayabilmeniz içindir.

**ÖNDERLİK YAKLAŞIMI,
KADIN ERKEK İLİŞKİSİNDE
ÇÖZÜMSELDİR; HEM
GERÇEKÇİ HEM DE
İHTİLALCİDİR. KİŞİNİN
KENDİ ŞAHSINDA
GERÇEKLEŞTİRDİĞİ
TOPLUMSAL, HATTA
TARİHSELDİR VE GELECEĞİ
DE HAYLİ BELİRLİYOR.
OLDUM OLASI ADİLEŞTİRİCİ
VE GÜNDELİKLEŞTİRİCİ
TANIMLAMALAR VE**

Kimseye hakaret etmek, hatta basitliklerini ağzıma bile almak istemiyorum. Ama bu böyledir diye herkesin yaptığı yanında kâr kalır veya yap-madığı yerindedir anlamına da gelmez. Bir yoldaşı bütün yönleriyle anlamayı bilmeli-siniz. İradeniz dışında, zorla veya çok kendiliğinden çok ağır ortamlarda bir işe bu-laştınız diye kimse sizi fazla suçlayamaz, suçlamamalıdır. Ama ıslah olma veya düzelme yolu ortaya çık-tıktan sonra da değerklen-diremezseniz, o zaman sizi alçak olarak değerklendirmek yerindedir. Acaba bu formülü anlayabilecek misiniz? Çünkü bu çok önemlidir.

Önderlik yaklaşımı, kadın erkek ilişkisinde çözümseldir; hem gerçekçi hem de ihtilalcidir. Kişinin kendi şahsında gerçekleştirdiği toplumsal, hatta tarihseldir ve geleceği de hayli belirliyor. Oldum olası adileştirici ve gündelikleştirici tanımlamalar ve yaklaşımlardan uzak dururum. O tarz değerklendirmeler geliştirmekten ve yaşamaktan hoşlanmam, nefret ederim. Olağanüstü olmak her zaman tercihimdir. Büyük tarihi geçmişi canlandırmak, hatta olması gerekeni aramak hoşuma gider. Öyle olmak, öyle yaşamak bir tarzdır. Bu, devrimci yaklaşım tarzıdır. Gücü olan buna yaklaşsın. Ben öyle yaklaşıyorum. Siz de devrimcilik yapmak istiyorsanız, biraz böyle yaklaşacaksınız.

Devrimci olmak, Apo yoldaşla birlikte PKK içinde savaşmak, hatta onunla örgütsel bağlar içinde emir-komuta ilişkilerinde yer alarak yürümek istemiyor musunuz? O halde ölçülere dikkat edeceğiz. “Seninki sana, benimki bana” diyebilir miyiz? O zaman örgüt kolektivizmi, irade birliği kalır mı? Köylü tarzıyla “Senin evin sana, benim evim bana” diyebilir miyiz, bu tarzı PKK’ye yansıtabilir miyiz? Her şeyin büyük irade birliğiyle fethedilmesi zorunlu ve açıkken kimse bundan geri durabilir mi? Bütün bunlar anlayış gücünüzü biraz geliştirmek içindir, ama siz anlamıyorsunuz. Bunu kırmak için sözü dönüp dolaştırıyordum, fakat yanıldım. Bunlar leb demeden leblebiyi anlar diyordum. Baktım ki, aynı şeyi on defa tekrarlasam, kurşun gibi kulağına girse bile anlamaya yanaşmıyor.

Gericilik ve tutuculuk veya bilinç dışı bırakılmak korkunç boyutlarda gelişmiştir. Anlıyorsunuz, ama bu anlama çok geç, çok yetersiz, çok tersine oluyor. Mücadele diyalektiğini yakalayamadığınızı, ona güç getiremediğinizi belirtiyorum. Bu bizde devrimci diyalektiktir, devrim döneminin uygulanması gereken diyalektiktir, ancak onunla sonuca gidilir. Bu beni ilgilendirir, bunun dışındaki anlayışlar yetmez. Siz üniversite profesörü tarzında çok iyi anlayabilirsiniz; ama bu, devrim için yeterli bir anlayış tarzı değildir. Bununla bir bilim adamı olabilirsiniz, ama bir PKKli olamazsınız. PKK’yi izah eden birçok kitap yazılıyor, öyle bir kitap yazabilirsiniz, ama bir PKK militanı olamazsınız.

Benim anlayışıma göre genelde ilişki kurmanın, özelde bir kadın veya erkek ilişkisinin bazı zorunlu şartları vardır. Bu ilişkinin tarihsel ve toplumsal amaçları olmalıdır. En önemlisi de çok günlük, pratik ve örgütsel gerekçeleri ve gereksinimleri karşılar tarzda olma zorunluluğu vardır. Devrimci tarzı, özgürlük tarzını esas alıyorsanız, hem psikolojik hem de sosyal, siyasal, kültürel, edebi, ekonomik ve askeri açıdan bütün boyutlarıyla bunlar zorunludur. Eskiden ilişkiye ‘büyük günah’ derlerdi. İslam’da kural dışı ilişki oldu mu, şeriata aykırı oldu mu taşlayarak öldürürlerdi. Öyle bir günahkâr yaklaşım, vahşi bir öldürme şekliyle sonuçlanıyor. Aslında İslam’ın yaptığı bir devrim var, kadınla ilişki kurma İslam’da çok rahattır. İstedığınız kadar cariye alabilirsiniz, istediğiniz eşlerle, istediğiniz sayıda -en az dört olmak üzere- evlenebilirsiniz. Ama buna rağmen, kural dışı bir ilişkinin bedeli çok vahşi bir taşlamayla, hatta toprağa gömülüp başının ezilmesiyle ödetirebiliyor. Çünkü bir kural dışı durum vardır. İslam devrimine dönem itibarıyla ters düştüğünden çok ağır bir ceza öngörülüyor. Onun örgüt ve resmiyet anlayışına zarar verdi mi böyle davranabiliyor. Yoksa Hz. Muhammed’in kendisi bile bu konuda son derece liberaldir. Hz. Muhammed için şu kadar ilişkisi, şu kadar aşkı var deniliyor; söylenenlerden daha çok, O böyle bir yaşamın

sahibidir. Ama diğer yandan İslamiyet'te çok katı haremlik-selamlık kuralları oluşmuştur. Bir kadın kapanmak zorundadır, kadın iki gözünü bile açamaz. Bu büyük bir çelişkidir, kendi mantığı içinde incelenmeye değerdir.

Napoleon büyük bir askerdir; yanında bir kadın var, aşkıdır. Aynı yataktayken komutanları gelip kendisine tekmil veriyorlar, o da öyle talimat veriyor. Napoleon da ilişkiyi öyle yorumluyor. Bu, Fransız burjuva devriminin getirdiği bir özelliktir. Lenin daha değişik bir ilişki içindedir. Mao'nun da bir ilişki tarzından bahsediliyor. Ne kadar doğru bilemiyoruz, ama çok sayıda genç kızla yaşadığı söyleniyor. Yaşama değil de, büyük ihtimalle Mao kadının özgürlüğüyle uğraşıyor olabilir. Emperyalizm herhalde bu yönden Mao'yu hedef seçmiştir ve çarpıtıyor. Mao, Çin Devriminde neredeyse bir Müslüman gibi gösterilir, Çin Devriminin de bilinen özellikleri vardır.

İlkel Afrika topluluklarının anlayışlarında mutlak anlamda bizimle çelişen her şey var. Onlardaki ilişki biçimi bizde anında cinayet nedenidir. Bütün bunlardan çıkarılması gereken mutlak anlayışlar, mutlak biçimler yoktur. Tarihsel döneme, toplumsal seviyelere, ulusal özelliklere ve devrim dönemlerine -öncesi ve sonrası- göre, ilişkilerin kendine has bir özü ve biçimlenişi vardır. Bu bir yöntemdir veya ilişkilere yaklaşırken, böyle temel bir yöntemi göz ardı etmemek gerekir.

Bizde ilişkilerin en anlamlısı nasıl olabilir? Devrim açısından sonuç alıcı bir tarzı yakalayamazsak toplumu çözemeyiz, toplumsal çelişkiyi açığa çıkaramayız. Çıkaramadığımızda ise kiteselleşemeyiz, ordulaşamayız, devrim yapamayız. Sizin bütün ilişki tarzınız veya toplumun devrim dışında, hatta devrime karşı temelde beslediği ilişkiler son derece çelişkilidir, saptırcıdır, örtbas edicidir, düşürücüdür, kişiliği bitiricidir, öldürücüdür. Bunu çözmeden geliştirilen bir ilişki tarzı, özellikle bir militan açısından hiçbir anlam ifade etmez.

Benim tarzım önderliksel tarz oluyor. Bunun militan tarzdan ayrımını yapmak gerekir. Bu da bir yöntem olarak anlaşılmaya

değer ve önemini bilmek şarttır. En üst düzeyde ulusal ve toplumsal düzeyin çözümlenişiyle birincil derecede uğraştığımızı göre, şahsım için çözüm yerine ulusal düzey çözümüne, yine toplumun kördüğümünü çözmek açısından ilişki çözümüne dikkat edeceğiz. Bir ağayla, bir burjuvayla, bir köylüyle, şu veya bu kişiyle ilişkim ulusal düzeyin çözümüyle bağlantılı olmak durumundadır. Kadın çözümü de öyle gelişmek zorundadır. Ne taklit etmemiz mümkündür, ne de bunun gereği vardır. Bu tarihsel bir yaklaşım tarzıdır. Başarabilerseniz ne mutlu size, başaramazsanız kaybedersiniz. Eğer çözümü başarıyla yerine getirirseniz devrimi ilerletir ve sosyal yönünü gelişkin kılarırsınız; aksi halde devrimi sınırlandırmış olursunuz. Bütün bunlar da anlayabilmeniz için ipuçları, yöntemsel yaklaşım veya çerçevesi oluyor.

Erken yaşlarda devrimci olmaya çalışan birisi olarak, ilişkiye kuşkuyla bakmanın anlamlı olduğunu tekrarlamama gerek yoktur. Evlilik kurumlarına çok erkenden duyduğum tepki ve kendime sorduğum sorular anlamlıdır. Düzen sınırları dahilindeki yaklaşım tarzlarına kuşkuyla yaklaşmam, yine köy koşullarındaki erkek ve kız çocukların ilişkilerine eşitlik düzeyinde anlam vermem, ortaklaşa oyunlara ve çalışmalara katılmam anlaşılırdır. Daha sonraki kopuşların eleştirel temelde olması, erkek hakimiyetinin gelişimine tepkisel yaklaşma veya onu fazla anlamlı bulmama, en azından ona katılmama anlamlıdır. Abartılmış erkek kişiliklerini görmek ve onlara tepki duymak önemlidir. Yine kadının çok düşürülmüş durumundan nefret etmek, giderek dilsizleşip anlamsızlaşan, hem fiziki hem de ruhi olarak körelen ve tıkanan kadını normal görmemek ve ona tepki duymak anlamlıdır. Yine okul süreçlerinde, özellikle Kemalist eğitim kuruluşlarında burjuva yaklaşımları kendi gücünün üstünde görmek ve ona uzanmamak, ona özentili duymamak, sorunlar yaşansa da -hala gençlik çağıdır- bu konuda belli bir muhafazakarlığı veya kendini sınırlı tutmayı yaşamak anlamlıdır. Gençlik yıllarında ya özel ev ya da genelev ilişkisiyle

cinselliğin yaşanmasına duyulan tepki de anlamlıdır.

Özel ev ilişkisindeki tatmin yalnız cinsellikte yaşanmaz, psikolojik tatmin de vardır. Bir Kürt özelliği olarak çok köklü baş bağlama, adam etme, adam olma hep bu ilişkiyle anılır. Toplumun özel ev ilişkisi fazla gelişkin olmayınca veya olanaklar buna el vermeyince, genelev devreye girer. Genelevin etkileri yıkıcıdır. Yani geneleve gayri meşru ilişki yeri de denilebilir. Genelev ile özel ev ilişkilerinin benzerlikleri ve farklılıkları tartışılmaya değerdir. Genelev ile özel ev ilişkisinin benzerlikleri ve farklılıkları nelerdir? Orada kaybedilen nedir? Acaba aralarında önemli bir fark var mıdır? Çünkü ikisinin düşürme yanları çok ağırdır, ikisinde de sadece basit bir cinsel tatminle yetinme belirgindir. Ona da tepkiyle yaklaşmamız ve buna kendimizi kapatmamız anlamlıdır.

Partiyi ilgilendirmesi nedeniyle, biz toplumun her sınıf ve tabakasıyla ilişkilidik. 1970'lerde emekçi kesimlerden okumaya gelenlerin sayısı sınırlılığı yanında yeteneklerinin de fazla gelişkin olmayışı nedeniyle, sosyal ve ekonomik yönleri gelişkin olan kesimlerden gençlerin daha fazla geleceği, dolayısıyla onlarla ilişki kurma zorunluluğu bir yerde kaçınılmazdı. Birçok ağa ve memur çocuğuyla ilişki kurduk. Gruplaşmamızı oluşturan önemli bir kesim ağa ve memur çocuğuydu. Bayanlar söz konusu olduğunda da kesinlikle böyle olmak durumundaydı.

Fatma'yla (Kesire Yıl-dırım) geliştirdiğim ilişkileri değerlendirdiğimde, oldukça anlamlı sonuçlarının olduğu ortaya çıkıyor. O zamanki düşünce ve anlayışları da ha-tırlıyorum. Önemi daha ge-nelleyici ve riskli olduğu kadar, sonuç alıcı olduğu da görülüyor. Birçok ilişkimde yöntem olarak denediğim bir yaklaşımı burada denedim; o-

lağanüstü olma, stratejik ilişkiyi, kritik ilişkiyi, sonuç alıcı ilişkiyi bütün zorlukları ve so-runları kadar çözümleyici ve mücadelecı yanıyla esas almak bizde bir alışkanlık haline gelmişti. Bunlar ilgimi çeken önemli ilişki biçimleri oluyor. Alışlagelenden, statükodan ve tek düzelikten fazla etkilenmiyorum, bunlar hoşuma da gitmiyor. Bunlar merakımı daha çok uyandıran, sonuçları alt üst edici, önemli bir mücadele konusu olabilecek durumlardır.

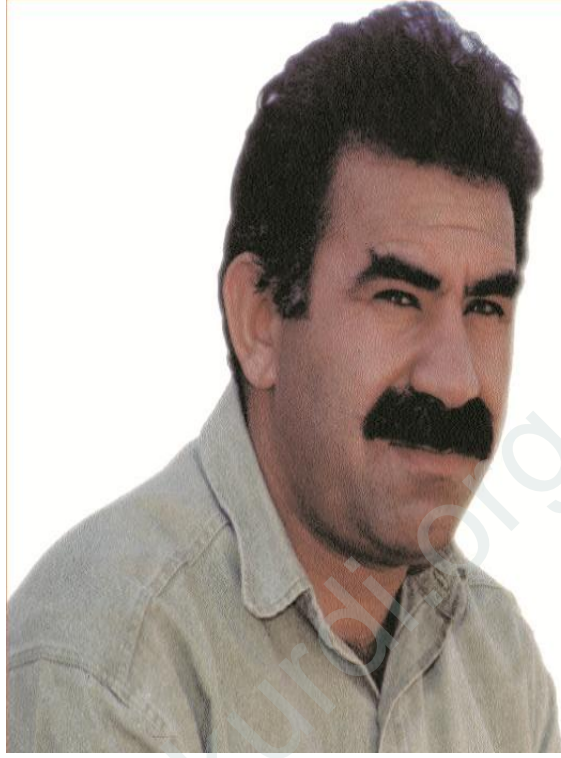
Tarzımı yakalayabilmeniz açısından bu da önemlidir. Yaşamdaki olaylar ve süreçlere yaklaşımım hep en tehlikeli, en kritik, fakat en sonuç alıcı noktada olur. Alışlagelmiş olanı, herkesin rahatlıkla başarabileceğini tercih etmiyorum. Düşünülmeyecek, zor akla gelecek, zor benimsenecek olanı kendime sorun yapıyorum. Politikada ve mücadelede böyle diyalektik süreci olan bir kişi olmaktan ne kendimi kurtarabildim, ne de başka anlayışı benimseyebildim. Çok zeki veya dahi olduğum için değil, bir tarz olarak böyle olmaya özen gösterdim veya kendimi buna zorunlu kaldım. Geniş ufku veya geniş mecrası olabilecek olanı tercih ettim, ama çok da gerçekçiydim. Başarma imkânı çok zayıf, fakat başarılması imkânsız olmayanı tercih ediyorum. Sıradan bir öğrenciydim, derslerimde çok başarılıyım ve düzen sınırları dahilinde mükemmel olabilirdim. Bu beni hiç ilgilendirmiyordu, bir

**SİZİN ERKEK EGEMENLİKLİ
YANLARINIZ KADAR
KADININ DA KÖLELİK
YANLARI BİRLEŞMİŞTİR.
ZATEN BU BİRLEŞME
TARZINIZ, PARTİNİN BAŞINA
BELA OLAN TARZ OLUYOR.
İÇİNDE BİRÇOK KİRLİLİĞİ,
KÖLELİĞİ, ÖRGÜTSÜZLÜĞÜ
VE MÜCADELESİZLİĞİ
BARINDIRIYOR. BASİT
ZAAFLARIN BULUŞMASI,
CİNSELLİĞİN BASİT**

devrim gerekmez mi diye düşünüyordum. Toplumda hemen her ilişkide sıradanlık ölçüleri söz konusu olduğunda şansımın iyi olduğunu belirtebilirim, ama hiç birisine fazla ilgi göstermiyordum. Hep maceralar peşindeydim. Ama sizin sandığınız maceracılar gi-bi değildim, o konuda çok yeteneksizdim, fakat gü-cümün çok üstünde ve kendimi zorlasam belki bir adım tutturabilir veya herhangi bir yeniliği yakaladığımda ısrar

etsem orada bir sonuç alabilirdim. Böyle yaklaşımlar büyük bir alışkanlık ha-linde kendini dayattı gidiyor.

Fatma, 1925'ler-den 1940'lara kadar yaşa-nan tüm Kürt isyanlarında rol oynamış, hatta TC'nin kurucularıyla çok sıkı bağlantılar içinde oluşturan işbirlikçi bir aileden gelme bir kişiydi. Onunla ilişkim kendi başına ne kadar kuşku götürceği açık olan bir ilişkiydi. Onu neden gruba alıyoruz ve neden buna direkt ben ön ayak oluyorum? Solcu, sosyal şoven birçok grubun içinde ele alınması gereken bir kişiye neden el atıyoruz veya o neden bize el atıyor? Hatta bizim grubumuzun üyeleri bile bu ilişkiye fazla akıl erdiremiyorlar. Hem Kürt isyanlarında bu kadar olumsuz rol oynamış bir aileyi, hem de fazla bu işlere gelmemesi gereken bir bireyi biz neden en öne almaya çalışıyoruz? Haklı olarak grubumuzun selameti açısından endişeler ve kuşular sürüp gidiyordu. Emekçi veya özellikle daha o zamandan bile proleter kökenli gençler diyebileceğimiz kişilerle bir grup oluşturuyoruz. Sınıf özüne dikkat etmemiz gerekirken, böyle bir ilişki dikkat çekici, grubun selameti açısından endişelere yol açıcı niteliktedir. Ama dikkat edilirse ilgimiz de gelişmiştir, kendisini gruba katalım diyoruz. İlgi duyuluyor; iyi birisi, solcu ve sosyalist, aslen Kürt, biraz bilinçli, kadın olarak da iyi bir örnek teşkil edebilir. Bu, psikolojik ve siyasal bir yaklaşım oluyor. Hatta acaba ajan olabilir mi veya bizi devlete ne kadar çekebilir diye düşündürücü bir konumu vardı. Ama burada anlaşılması gereken şey, aslında bir toplumsal gerçeklikten kaçma yerine, onun üzerine yürüme merakıdır. Bu tip, aile ve kişi itibarıyla Kürt olayı içinden geliyor. Ailesi, Kürt isyanlarında çok tehlikeli bir konumla karşımıza çıkıyor. Kendisi solcu ve sosyalist olduğunu söylüyor, hatta Kürd'üm de diyebiliyor. Mücadeleci bir kişilik, "Bu kimdir, bunu anlayalım" diyecektir. Benim tarzımın mücadeleci tarz olduğu şimdi daha

iyi anlaşılıyor. Onu grup içine tam bir yoldaş adayı gibi değil, mücadele edilmesi gereken bir tip olarak çektığımız anlaşılıyor.

Basit Zaafların Buluşması Örgütsüzlüğe, Mücadelesizliğe ve Siyasetsizliğe Götürür

Kürdistan'daki diyalektiğe göre gurubu oluşturmada hayli önemli olabilecek bir başlangıç yapılıyor. Bizim grubun diğer üyelerine bıraksak kendisini kovacaklar. Fakat bizim yürüttüğümüz gibi hep mücadeleciliği esas alan birisi oldu mu, o kadar tehlikeli olmayacak veya sonucu mücadele belirleyecektir. Ankara ortamında solculuğun son derece etkili olduğu bir dönemde böyle bir grup oluşturuyoruz. Karşımızda da ailesi Kürt isyanlarında ileri derecede karşıt bir rol oynamış, ama kendini solcu ve hatta Kürt sanan birisi var. Buna ilgi duymazsak, siyasal uyanıklık içinde olduğumuz belirtilemez. Kaldı ki, bireyin kendisi de önderlik rolüne soyunmuştur. Aile önderlik bir ailedir, işbirlikçilik Kürdistan'da egemendir ve belki de o sınıftan olan birkaç aileden birisidir.

Fatma'nın solculuğu tercih etmesinin nedeni, o dönemde etkili olmanın yolunun

solcu olmaktan geçmesidir. Solculuğa veya yeni gelişen Kürt sorununa bir yaklaşım geliştirmese, genç bir li-der adayı olarak hiçbir yeri olmayacak-tır. Dolayısıyla eski statülerini sürdür-mek açısından Kürt-lük ve solculukla il-gileniyor; en geliş-kin grup hangisi di-ye gözetliyor. Biz istesek de istemesek de o kendini bize dayatacağı. Demek ki karşımızdakinde, Kürdistan'a dayatıl-mış olan işbirlikçi-liğın egemenlik tut-kusu ve kolay kolay öncülüğü bırakma-ma çok etkili bir özellik olarak mevcuttu. Bizim ise yeni bir sınıfsal temelde ve sosyalizm anlayışıyla sorunun üzerine gidişimiz vardır. Bu, karşı karşıya gelmemize, böylece grubun çok çelişkili bir tarzda oluşumuna neden oluyor. Böylece başından itibaren grup bünyesine büyük bir mücadele tohumunu ekmiş oluyoruz.

Benim birçok ilişkim de böyledir. Bu hemen hepiniz için mücadeleye giriş tarzıdır. Sınıf ayırımı yapmıyorum, hepinizi mücadeleye çağırıyorum. Fakat emeğin lehine, emeğin önderliğine nasıl yüklendiğimi de görüyorsunuz. Bunun doğru bir tarz olduğu anlaşılıyor. Bu nedenle parti içinde mücadele şarttır. Bu tarz Mao'da farklı gelişti, Lenin'de de vardı. Nitekim parti içi mücadele doğru verilmezse, reel sosyalizmde olduğu gibi, yetmiş yıl sonra da olsa yenilgiye götürür ve nitekim gitti. Çin'de de böyle oldu. Mücadele öncü örgüt içinde çok amansız bir biçimde verilmez ve öncü ilişkiler içinde çok daha sağlam ve ustaca yürütülmezse, yetmiş yıl sonra da olsa bir devrim kaybedebilir. Bu nedenle ilk çıkışın en temel ilişkilerine bile en amansız bir mücadeleyi dayatıp başlatmamız mahirce bir yaklaşım oluyor.

Ben çok mahir biri değildim. Bu bir nevi alışkanlık veya bir yaklaşım tarzıdır. Ben bunun sonuçlarını kaldırabilir miydim? Aslında o kadar hazır da değildim. Ama bana göre, kendime güvenip kaldırabilirdim. Yani davranışlar daha da incelenirse, mücadelenin kapısını aralama, tarihte olup biteni örtbas etmek yerine açma, bir ilişkiye boyun eğmek yerine ona sahneyi açma isteğim önemlidir. Veya buna 'Buyur, nasılsın?' demek, yaparken de bunu dürüst ve iyi niyetli yapmak, "Solcu

musun, o zaman solculuğun gereklerine buyur; Kürtçü müsün, Kürtçülüğün gereklerine buyur" deyip çok ciddi ve tutarlı, en ileri düzeyde ve bütün işin amaçlarına göre yaklaşmak yerindedir.

Bu temelde duygular da olabilir; duyguya da saygı ve candan bir ilgi gösterilir. Bu da eksik edilmiyor. Herhalde bu da mücadelenin önemli bir yanındır. Ama sizin ilişki tarzınıza baktığımda ve ilişkilerinizi çözümlediğimde, ilişkilerinizin mücadele yönü, sınıfsal yönü, amaç yönü hiç yoktur; sadece ve sadece zayıf insanların buluşması var. Büyük ihtimalle burada kaybediyorsunuz. Mücadeleci tarzınızın çok yüksek boyutlu gelişmemesi, ilişkilere teslimiyetçi tarzda yaklaşmanızdan ileri geliyor. Partimiz içinde bu ilişkilerin neden yüksek değeri yoktur? Çünkü bunların yüksek mücadeleyle kazanılan ilişkiler olmadığı anlaşılıyor. Teslim olmuş, birbirinizi teslim almışsınız. Benim yaşadığım örnek bunu son derece çarpıcı açıklıyor. Çünkü bu ilişkiyle ulusal ve sınıfsal yönden, cinsi ve kültürel açıdan hesaplaşıyorum, hatta önderlik ölçüleri açısından hesaplaşıyorum. Bu, kendi başına belayı almak gibi bir durum oluyor.

Sizin kadın-erkek ilişkiniz ise, mutlak uyum arz ediyor. "Seni çok seviyorum; buluştuk, uyuştuk ve bir çift olup çıktık" diyorsunuz. Acaba öyle mi? Geliştirdiğiniz ilişki özgür bir temelde midir? Çünkü bu bir savaş için gereklidir. Sizin erkek egemenlikli yanlarınız kadar kadının da kölelik yanları birleşmiştir. Zaten bu birleşme tarzınız, partinin başına bela olan tarz oluyor. İçinde birçok kirliliği, köleliği, örgütsüzlüğü ve mücadelesizliği barındırıyor. Basit zaafın buluşması, cinselliğin basit tüketimi oluyor. Bu basit cinsellik tüketimi, basit zaaf buluşması örgütsüzlüğe, mücadelesizliğe ve siyasetsizliğe götürüyor. Ordulaşmaya gelince de bitişe götürüyor. İlişkiyi böyle kurmuşsunuz, sonuçları da böyle oluyor.

Bazıları adeta birbirleri için partiye gelmişler. Kızlar ve erkekler PKK'ye sosyal, siyasal ve askeri amaçlar için değil, toplumda ve ailede sıkıştıkları için birbirlerini alıp geliyorlar. Biri gidince diğeri yaşayamıyor

veya istediği bireysel ilişki olmayınca bunalıma giriyor ve yetenekleri yokmuş gibi davranıyor. Demek ki hata başlangıçta yapılmıştır. Benimkine neden böyle olmadı? Benimki son derece çelişkili veya büyük mücadeleyi şart kılan bir ilişkidir. İçinde büyük bir mücadele, istihbarat ve ajanlık mücadelesi var. Kendisini siyasal lider sayıyor ve bir de önderlik uğruna bir mücadele yürütülüyor. Bu elbette farklı bir siyasal yapılanma, siyasal bir mücadele olacaktır. Kültürel olarak farklıdır, büyük bir kültürel mücadele olacaktır. Sosyal statüsü başlı başına bir sınıf mücadelesini gerektiriyor. Kadın olmanın da kendine göre dayattığı bazı ölçüler var, bu da cinsler arası büyük bir mücadeleyi getirir.

Bu konuda sizin gibi olmam için boyun eğmem halinde birçok yönden yenilmiş olacaktım. Basit bir cinselliğe ve duygusallığa uyum gücü kazandırmak için, erkek kıza kız da erkeğe boyun eğer. Bu sizin için mubahtır. Ama bu konuda kendimi biraz savunma gereği duymam büyük bir mücadeleye yol açtı. Sosyalizme göre ilişkiler, örgüt ölçüleri, propaganda tarzı, özgürlük ve eşitlik ölçüleri var. Ama o bunları uygulamıyor, çünkü Kürdistan önderliğine oynuyor. Erkek egemenliğinden daha fazla kadın düşkünlüğünü kullanarak, çok basit bir kadın oyununu oynayarak grup üzerinde hakimiyeti düşünüyor. Sonra açığa çıktı ki, Kürt erkeğinin derin zaafını yakalamış, çevremdeki çok değerli arkadaşlara bile o tarzda yaklaşmıştır. Kemal Pir bunu çok erkenden fark etmişti. Büyük ihtimalle hiç çalışmadan kadınsı özellikleriyle gurubu etkisi altına almak istiyordu. Sözüm ona yedi sekiz yaşlarındayken, feodal işbirlikçi ölçülere göre bir önder olarak yetiştirilmiştir. Sosyal statü tümüyle onu bir önder olmaya itiyor, bunun ise emekle hiçbir bağlantısı yoktur. Hem ulusal ihanet ve sosyal karşıtlık özellikleriyle, hem de kadınsı özellikleriyle oluşturduğu bir önderlik söz konusudur. Böylece gruba çok hazırlıklı ve planlı geliyor. Bizim ise bunun karşısında her bakımdan yetersiz bir durumumuz var. Sosyal yönden parçalanmışlık var, ciddi bir önderlik hazırlığı

mevcut değildir; yine kadını fazla tanıma durumu yoktur. Bir erkeğin bile nasıl erkek olması gerektiği konusunda kuşkularım var, kendimi bir erkek olarak fazla ölçülü hazırlamış değilim. Sadece bazı genellemeler, bazı işlerin nasıl olması gerektiğine dair hislerim ve sezgilerim var.

Benim için önemli olan, çoğunuzun erken yaşta kendini kaptırdığı durumlara kendimi düşürmememdi. Yani kolay anlaştık, uzlaştık karakterinde bir durum olmadı ve anlaşamadık. Bazı arkadaşlarımız vuralım, atalım diyor. Bizim grubun bazı değerli üyeleri, erkenden en sert biçimde bir cezalandırmayı düşünüyorlar. Bu acaba doğru olabilir miydi? Daha sonra açığa çıktı ki, cezalandırmak veya grubun dışına atmak büyük bir ihtiyatsızlık olurdu. Kendisi neredeyse devleti temsil ediyor. Onunla aristokrasiyi, feodal işbirlikçiliği kontrol altına almışız. Başlangıçta bu kadar bilinçli olunmayabilir. O zaman sadece sezgiler vardı. Kadın özgürlüğünü kontrol altına almışız. Bu konuda kendimizi bıraksak, adeta erkenden düşmanın insafına terk etmiş olacağız. Zaten bu şu anda büyük bir olaydır. TC'yi zorlayan bir ilişki durumuna da dönüştürüldü. Devlet büyük ihtimalle 1976, '77 ve '78'de bu ilişki yoluyla bizi kontrol altına almaya çalışmıştı; biz de bunu biraz sezgisel, daha sonra bilinçli olarak değerlendirmeye çalıştık. Devleti ve işbirlikçi kesimleri bununla kontrol ettik. Yani prototiptir, ama anlamı böyledir. Özgür kadın olayını, önderlik çekişmesini, hatta önderlik olayını bununla açığa çıkartmak, bizi erkenden çok usta bir mücadele verme gereğine zorladı. Baştan savmacı yaklaşımlarla sorunu geçiştirmedik.

1978'de arkadaşların Fatma'yı tasfiye etme kararlılığı ortaya çıkıyor. O zaman ben de bir tavrın sahibiydim, hatta kaldığım evden bile kaçmışım, ama yine de kendimi bu ilişkiye adeta mecbur hissediyordum. Bunun duygusal veya cinsel bir mecburiyet olduğunu sanmıyorum. İçimde "Sen bu ilişkiye muhtaçsın, şu anda bu ilişki sana gereklidir, bunu atamazsın" diyen bir his vardı. Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki, siyasal bir tedbir olarak da bu ilişkiye tahammül ve mecburiyet çok

etkilidir. Yani gerek Ankara'dan gerekse Diyarbakır'dan çıkış için bu ilişki bana gerekliydi. Çok mecburum, bağıyım derken, kuşkularım da, mücadelem de çok açıktı.

Karşı taraf da boş durmuyor. Çünkü kendisi de büyük ihtimalle temsil ettiği tarihsel konumunu bizden daha iyi biliyor ve bizim de neyi kurtarmak istediğimizin farkındadır. Aslanın ağzından lokmayı kurtarıyoruz. Kürt sorunu kurtuluşa doğru götürülüyor ve büyük ihtimalle sorun onun denetimindedir. Dolayısıyla tahrik etmek ve erkenden sonuç almak için ne gerekiyorsa onu yapıyor. Kadınlığıyla oynuyor; varolan liderlik vasıflarını ve siyasal bilincini güçlü bir biçimde kullanıyor, çok ölçülü ve dengeli davranıyor. Bu konuda ölçüsü ve dengesi zayıf olan veya planlı olmayan biziz. Bizim amacımız, kendimizi dayatmamız farklıdır. O da kendine göre beni kontrol ederken, Kürdistan halkını, onun öncü örgütünü kontrol ettiğini düşünüyor ve bırakmak istemiyor. Ona göre biz günlük olarak gelişme kat ediyoruz. Bu nedenle bir haftalık, bir aylık yaşamım TC için ölümcül bir darbe oluyor. Bu biraz da onun sayesinde, ona rağmen, onunla savaşım içinde, karşılıklı bir çelişki içinde oluyor.

Devlet büyük bir ihtimalle, Pilot (Necati Kaya) denilen tiplerle de işin içindedir. O da bununla bağlantılıdır. Biri bir taraftan, öteki diğer taraftan kontrol altına alarak, 1978 yılını sonuçlandırmadan bizi bitirmeye çalışıyorlardı. Birbirimizle sıcak bir savaşım içine girmişiz. Hatırlıyorum, o zaman elinden bir bardak çay alınmıyordu. Temmuz sıcağında yaşam neredeyse dayanılmaz boyutlardaydı. Ama yine de bu ikili ilişkinin etkisi altında bir mücadeleyi yürütme zorunluluğu vardı.

İyi ki mücadeleyi verebilmişiz. Çünkü bu olmasaydı, acaba Türk Devletinin yöneliş tarzı nasıl olurdu? Daha sonra gazeteci Cüneyt

Arcayürek, bu konuya ilişkin olarak, "Devletin en büyük gafı" diye yazdı. Pilot bizi amansız arıyordu; köye kadar gitmiş, nerede olduğumuzu sormuştu. Fatma da evin içinde adeta kabul edilemez, amansız bir yaşantıyı dayatıyordu. Sonradan devletin bunlara dayalı bir izlemeyi yeterli bulduğu açığa çıktı. Bu arada Ecevit de başbakandı. Daha çok izlemeyle yetinme, büyük ihtimalle bir kuraldır. Tabii bunu kontrgerilla daha sonra Ecevit'e ağır ödetti. Çünkü benim o tarz idare edilmemin yetmediğini ve bunun da Ecevit'ten kaynaklandığını biliyorlardı. Kaldı ki Ecevit de bilmez, çünkü o zamana kadar PKK'nin adı bile yoktu. Ecevit nereden bilsin? Diğer solcular veya Kürtçüler çok daha etkiliydi. Onlara da dayatılan şey izleme ve dergilerdeki görüş sahiplerini yakalayıp mahkemeye alma tarzındaydı. Bizim için de onu uygulayacaklardı. Yani burada da "Ecevit bilmeden ona yardımcı oldu" demeye getiriyorlar. Sorun bu değildir. O koşullarda onların daha fazlasını yapması mümkün değildi. Ama yine de çok önemlidir, çünkü bizim çıkışımız, her-hangi bir çıkış de-ğildi, son derece tehlikeliydi, bunu o zaman da fark ediyorlardı; ama son derece zavallı da gözüküyordu. Bizi mutlak denetimle-rinde sayıyorlardı.

Biz daha sonra Ankara'dan ve hatta Diyarbakır'dan çıkıncaya kadar bilinçli bir tarzda bu atmosferden kendimizi kurtarma gereğini duymadık. Bunun devleti büyük bir yanılğı içine ittiği ve taktiğin tuttuğu ortaya çıkıyor. Bu çok önemli bir taktikti. O zamana kadar ben de maaş almıştım, onlar zaten devletten alıyorlardı ve biz o parayla grubu yürütüyorduk.

Onlar kendilerince beni izliyorlardı, ben ise onları kullanarak birçok ilişkiyi yürütüyordum. Onlar beni mal gibi ellerinde tuttıklarını sanıyorlardı. "Elimizde, devletin

SİZE AŞKI YAŞAMAYIN DİYEN YOKTUR, AŞKI YAŞAYIN, AMA AŞKIN KANUNLARI VE KURALLARI VAR. KÜRT OLAYINDA ÇÖZÜMÜN, SEVGİNİN VE AŞKIN YOLU NASIL OLABİLİR? BUNUN BİLİMSEL ÖLÇÜLERİNİ VERMEYE ÇALIŞTIM, AMA ÇOK ZOR DİYEREK İŞİN KOLAYINA KAÇTINIZ. KADIN ELDEN GİTTİKTEN SONRA TOPLUM FAZLA

adamı her an yanında, istediğimiz an getirebilirler” düşüncesindeydiler. Beni 1978 kışının sonunda Ankara’da bekliyorlardı. Bütün verdiğim izlenimler, bizim Ankara’ya döneceğimiz yönündeydi. Hatta Diyarbakır’da ev tutulmuştu, evin öteberisi bile alınıyordu, biz de rıza gösterdik. Raporlar böyle gidince, farklı bir plan gelişmeyecekti. Benim aniden ve gizli bir biçimde, önce Pilot’a ve sonra o bayana haber vermeden Ortadoğu’ya çıkışım, bir nevi devletin büyük boşa çıkarılışı oldu.

Bunu bu kadar açık yapmıyorum. Şimdi bunu açıkça izah ederken ne bu kadar bilinçliydim, ne de bunu açıklayabilecek durumdaydım. Biz de izliyorduk. O seni kullanmaya çalışırken, sen de kullanacaksın. O ne kadar kuralları zorluyorsa, sen de kuralları zorlayacaksın. İyi niyet ve doğru yaklaşımlar sendedir; ama karşı taraf zorluyorsa, sen de ona göre zorlayacaksın. Teslim olmak yoktur. Eski Kürt tarzına göre, “Bu kadın niye böyle?” deyip bitirmek yoktur. Arkadaşlar bile kuşkuluydu, Tekoşin adında bir grup “Niye Pilot’u vurmuyorlar?” diye soruyor. Oysa Pilot’u vursak, devleti uyandıracacağız. Bu yüzden de epey muhalefet geliştirilmek istendi. Son derece dürüst bir ilişkiyle yola çıkıyorum. Başlangıçta ajandır, kullanacağım diye değil, yoldaş olablirler diye yaklaşıyorum; fakat ih-tiyatı elden bırakmıyorum. En yakın-larım da olsalar öyleyim. Bu önemlidir.

Sizin için dikkat çekici olabilecek bir noktayı daha belirtmeliyim: Bayanın dikkat çekici yönleri var, erkekleri oldukça etkiliyor. Kürt erkeğinin de kadın konusunda ne kadar zayıf olduğunu biliyorum. Düşünce üretme ve grubun oluşturulması benim sorumluluğum altındadır; fakat bayan adeta gizli bir el biçiminde grubu alt üst ediyor. Özellikle kadın olarak etkileyici yönünü kullanarak bunu yapıyor. Ben hiç bir kıza evlen veya evlenme diye dayatmada bulunmam. Sözlü ve benzeri kavramlara da değer vermem ve anlamlı da bulmam. Ama o zaman tersini yaptım; tedbir tedbirdir deyip bu bayana, grubumuzun içinde iyi bulduğun bir kişiyle sözleşsen daha iyidir dedim. Aslında bu çok isabetli bir söylemdir; benim yaptığım isabetli işlerden birisi oluyor.

Bu ben de olabilirim, hatta başka bir arkadaş da olabilir dedim. Karşı taraf aslında tutumumu izliyordu. Ben bu lafları boşuna söylemem ve oldukça da ilgi duyuyorum. Bunları söylerken, tam bir taktik yapıyor havasında değilim. Bu da bana göre bir çözümdür. O, ilişkiyle grubun inisiyatifini ele geçireceğini düşünüyor. İlişki kurduğu erkek arkadaş, grubun önde gelen veya iyi birisi olabilecek bir üyesiydi, en azından buna adaydı. Onu seçerken, büyük ihtimalle onunla işleri ilerletebileceğini düşünüyor. Bu anlayış bu kişide var, bununla grubun inisiyatifini ele geçirecek ve beni dışlayıp istediği sonucu o zamandan alacaktır. Ama sonra bir baktı ki, karşımdakinin fazla şansı, hatta hiç şansı yoktur, tekrar benim teklifime yöneldi.

O aileyle ilişkiyi hatırlıyorum. Nasıl başardım diyordum. Oysa çok zordu, ama denedim, cesaretle adım attım, eve girdim. Kürdistan ölçülerine göre son derece iyi döşenmiş, hatta çok klasik bir evdi. Nasıl cesaret ettiğime ve kendimi nasıl uyarladığıma ben bile şaşıyorum. O da hayli kuşkuluydu. “Acaba bu gerçekten yüksek bir aşkın sonucu mu, yoksa bu tavrın içinde siyasal bir amacı mı var?” diye düşünüyordu. Tabii bunu bilmemesi mümkün değildi; ama onun da buna ihtiyacı vardı. Kendi siyasal amacı vardı ve kadınlığını -kadınlığına dayanma en büyük silahlarından birisi oluyor- kullanarak sonuç almak istiyordu. Bu onun açısından da kendi içinde yürüttüğü uzun bir tartışma gerçeği oluyor. Çünkü davranışları bütünüyle böyle gösteriyor. Eğer yüksek bir aşkın veya ilginin sonucu ilişki geliştiren biri olsaydım, beni esir alacaktı. O da çoğunuzun girdiği duruma benzer bir duruma girmemi bekliyordu. Fatma, “Siyasal önderliği ben daha iyi yapabilirim” hesabıyla yaklaşıyor, ama benim de siyasal önderlikten vazgeçmediğimi görüyordu.

Bu durumda normal bir ilişki asla gelişmez, bir çekişme sürüp gider. Mücadelenin sürüp gitmesi ve gittikçe kızışması kaçınılmazdır. Çünkü amaçlar çok farklıdır. Aslında bayanın kendisi böyle bir ilişkiye yanaşmayacak, ama son derece etkiliyor ve daha sonra da buna devam etti.

Kadınlığını bir silah olarak kullanma işini büyük ihtimalle bilinçli yapıyordu. Düşkün bir kadın olduğu için değil, Kürt erkeğindeki zayıflığı derinden bildiği için kadınlığını bir silah olarak kullanıyordu. Bunu değerlendirmelerde dile getiriyordu veya ben buna tanıklım; erkekleri en ufak bir yaklaşım tarzıyla kontrol altına alıyordu. Daha sonra, 1986'ya kadar tek bir kıza nefes aldirmama; gerek kendisinin bizzat yönelimleriyle, gerek kullandığı bazı kızlarla çevremizdeki tüm erkek arkadaşları kontrol altına alma işini çok başarıyla yürüttü. Aslında bu konu da anlaşılmaya değerdir. Amansız bir biçimde grubun üzerinde duruyor. Öne çıkmak isteyen herhangi bir bayanı nefessiz bıraktığı gibi, kendine bağlıyor ya da öldürme dahil cezalandırıyor. Bir erkeği ya tam grup dışına atıyor ya da kendine bağlıyor. Kadın-erkek ilişkisini de tamamen bu temelde kullanıyor.

Benim açımdan bunun çok riskli bir olay olduğu başlangıçtan bellidir. Bir tedbir almışım. Serbest hareket ederse, bütünüyle allak bullak edecek. Kurallara bağlamak istiyorum, onu da tanımadığı ortaya çıkıyor. Ben de ilişkiye muhtacım. Çünkü Ankara'dan ve Diyarbakır'dan çıkış yapmak o kadar kolay değildir veya sizin yaptığınız gibi olmuyor. Devlet daha 1975'te, bizim Kürt Ordusunu kurduğumuz biçiminde bir bilgi almıştı veya o tarzda bir yaklaşımı vardı. 1975'te, 1976'da devleti bu konuda etkisizleştiremezsem, hangi eylemle grubumu sağlam çıkartacağım? Mahir Çayan örgütü kurdu ama iki ay yaşayamadı. TİKKO kuruldu, hakeza öyle oldu. En değme ihtilalci örgütün bile ömrü birkaç ayı geçmiyordu. Benim de Kürt Ordusu adına yapabileceğim çalışma belki bir hafta bile yaşayamazdı. Gizli partiler kuruluyor, iki ay sonra açığa çıkıyordu. Mustafa Suphi parti kurdu; geldi, yarı yolda denize gömüldü. Deniz ve arkadaşları daha ordu olmadan darağacına gittiler. Kaypakkaya Dersim'e ilk eyleme geldi, karga tulumba gitti. Yani TC'ye karşı tek bir başarıyan örgüt örneği yoktu. Şeyh Sait'i daha isyan etmeden kontrol altına aldılar. Yine Seyit Rıza'yı kandırıp darağacına götürdüler. Bunların hepsine adım bile attırmadılar. Kürt aydınları, Kürt sözcüğünü

bile söylemeden etkisizleştirildiler. KDP kuruluyor; on gün geçmeden Faik Bucak provokasyonla, hem de aşiret kavgası süsü verilerek imha ettiriliyor. KDP, 1970'lerden itibaren bir ajan örgüt olarak işlev görüyor; biz ortaya çıktıktan sonra da bize KUK biçiminde dayatılıyor.

Sosyal şoven Türk Solu daha sonra Kürt meselesinin çarpıtılmasında mutlak anlamda kullanıldı. TKP'den en solcuyum diyenine kadar böyle kullanıldı. TC egemenleri sol içinde bunu yaptıklarına göre başka yerde de yapacaklardı. Jandarmasını, polisini ve istihbaratını bir yana bırakalım, bir sızma birimi bile en değme örgütü bitiriyor; bu mutlak anlamda böyledir ve bize de uygulanıyor. Nitekim biri kadın, biri erkek yoluyla iki sızma yapıyor. 1975'ten itibaren sızıyorlar, bol para ve güçlü adamlarla beni aralarına almışlar. Burada da çapı genişletilebilecek bir yaklaşım tarzımız var. Pilot ısrarla bizi eyleme sevk ediyordu. Çok para getirecek birkaç eylem önerisi vardı. O zaman bunun ajan olduğu sonucuna varmamıştık. Ama ben uygun değil, gitme, kalsın dedim. Eylem amacıyla para getirme önerisine karşı çıktık. Kadın ise benim için özel ilişkiyle bağlanmış diye düşünüyordu.

Devlet günlük rapor alıyor, bunlar benim için kucağımızda diye rapor gönderiyorlar. Kendimi devlete dört dörtlük bağlamış oluyorum. Uğur Mumcu'nun dile getirmek istediği olay buydu. Mumcu "APO'yu MİT mi besledi?" diye soruyordu. MİT bizi böyle besledi veya biz kendimizi MİT'e böyle beslettirdik. Güvenliğimizi sağlattırdık, paralarıyla grubu finanse ettirdik, evlerinde toplantı yaptırıldı ve entelektüel gücünü de biraz kullandık. Bazı ilişkilere uzandık ve zamanında sıyrıldık. Bunu da sizin yaptığınız gibi tahrike gelerek değil, yöntemine göre yaptık. Çoğunuzun bunların kucağında imhayı yaşadığı biliniyor. Vuracak mısın, beraber mi yürüyeceksin? Bu büyük bir olaydır, büyük bir sorundur, herkesin kolay yürüteceği bir tarz değildir. Kürdistan'da her ilişki biraz böyledir. Bunu açıklamamın nedeni, her ilişkinin bizi benzer özelliklerle karşı karşıya getirdiğini size anlatmak içindir.

Ben bir film senaryosu düzenlettirmedim; yaşamımızın gerçeği budur. İçinde duygu, özel ilişki, sosyalizm ve sizin sandığınız her şey var. Ama diğer yandan benim yaptığım değişik bir şey de var: O da sizin yaptığınızdan çok değişik yaklaşmamdır.

İzin versem en iyi arkadaşlarım eylem yapacaklar. Zaten Pilot, “Emret, ben üçüncü kattan atlayayım” diyor. Eğitilmiş birisidir. “Beni Kürt olduğum için pilotluktan attılar” diyor. Kadın da ekonomik, sosyal ve siyasal olarak farklıdır, hatta entelektüel ve kadın olarak da mutlaka etkilenilecek bir kişidir. Böyle birileri grubu mutlaka denetim altına alabilir. Savaşın bu olduğunu belirtmek istiyorum.

Bunu genelleştirirsek, bu ne anlama geliyor? Kürdistan’daki işbirlikçi sınıf ve ajan yapı halkı nasıl kısıvrak bağlayıp nefes aldirmiyorsa, bizim grubumuzun şahsında da kısıvrak bağlama amaçlanıyor. Bütün Türk sol gruplarını zaten bağlayıp bitirdiler. Kürt grupları zaten ajanlaştırılıyor. Yeni çıkan gurubu da onlar gibi yapmak istiyorlar. Burada değişik olan, bu durumdan kendini sıyrın yalnızca benim. Ben büyüklüğümü veya başarıyı bu tarz yaklaşımına, Kürt insanıyla ilişki kurma tarzıma borçluyum. Kadınla ve erkekle ilişki kurmuşum, idare etme durumum var ve idare ediş tarzım başarıyı getirmiştir. Grubun diğer elemanlarına bıraksam, bayanı da erkeği de yirmi dört saat bile sağlam bırakmayacaklar. Bunlarla birkaç yılı nasıl geçirdiğim üzerinde durulmaya değer bir konudur. Büyük bir ilişki ustalığıyla yürüttüm. Pilot’a öyle bir şey veriyorum ve üstüne de öyle bir yaklaşım sunuyorlar ki, tuttuk diye düşünüyorlar. Bu benim tuhaf bir özelliğimdir. Bir çocuk bile beni kontrol edeceğini, hatta kullanacağını sanır. Bu büyük bir esneklik meselesidir. Beni kullanabilirsin, ama benim de kendimi dayatma tarzım, ilişki tarzım var. Kim kimi kullanır? Benim amaçlarım, tecrübelerim ve tarzım var, onun da var. “PKK ha bitti, ha bitecek” iddiasında olanlar vardı. Ama aldandılar. Halen de içte ve dışta beni kullanmak isteyen birçok adam var. Karasevda, kardeşlik, yarenlik adı altında kimler beni kullanmak istemiyor ki!

Son tahlilde bu ilişkiden çarpıcı sonuçlar çıkarılmıştır. Belki psikolojik olarak büyük bir gerginlik altına alındık, belki de kadın-erkek ilişkisinde hiçbir biçimde yaşanılmayacak ve kabul edilemeyecek bir statüyü büyük bir sabırla yaşadık, ama Kürdistan’da mutlak yararlanılması gereken bir ilişki tarzını da ortaya çıkardık veya onunla atlatılması gereken bir süreci atlattık. Kürt için başka türlü bir çıkış yapılırdı mıydı? Bunu tartışabilirsiniz. Başka türlü grubu Ankara’dan ve Diyarbakır’dan sağ çıkarmak mümkün değildi. Mümkün olmadığı da kanıtlarıyla ortadadır. Bu anlamda ilk defa bir başarı oluyor. Yalnız grup kurtarılmıyor, sosyal olarak emekçilerin önderliği de kurtarılıyor. Bu da sıradan bir olay değildir.

Kendi Gerçeğimde Kadın Özgürlüğünü Yakalamaya Çalışıyorum

Kadın özgürlüğünü boğan, kadın-erkek ilişkilerindeki özgürlüğü çok tehlikeli bir biçimde saptıran, erkeği de kadını da imha etmekten asla vazgeçmeyen bir yaklaşımın aşılması var. Erkek dakikada bitiyor, kadın da bu tarz bir plandan başka bir şey düşünmüyor. Beş on kız vardı, bütün işleri güçleri bazı erkekleri elde etmekte. Bazı erkekler de vardı, ilişkiden anladıkları düşkünlükten öteye bir şey değildi. Siz olsaydınız kavga ederdimiz. Ama ben bununla nasıl idare ettim? Aslında bu büyük bir meseledir. Bunu insan ancak romanla izah edebilir.

Nasıl erkekseniz öyle erkek olun, nasıl kadınsanız öyle kadın olun. Kendi deneyimim de var. Çoğu da onu taklit etmeye ve kullanmaya çalışıyor, karşımdaki de bu ilişkiyi müthiş kullanıyor. Bunun yaratacağı psikolojik gerginlik her dakikada bir cinayet işlemeye yeterlidir. Sizin neden ham olduğunuz, neden ilişkilerde çok zayıf kaldığınız şimdi daha iyi anlaşılıyor. Ben diğer konularda da böyleyim; bir işle uğraştım mı sonuna kadar uğraşırım. Devletle uğraşınca sonuna kadar uğraşıyorum. Bu ilişkide de öyledir. Kadında neyin olup olmadığını öğrenmek için sonuna kadar uğraştım. Bu, önemli bir öğrenme metodu oluyor. Bir şeyi yarım bırakmak yoktur. Ne var ne yok diye

tam anlayıncaya kadar peşine düşerim. Bunu yaparken sizin gibi yapmıyorum, kaş göz çıkarmıyorum, kolay sevdalanmıyorum. Yüreğim var, ama beynim daha fazla süreci kavrama peşindedir. Bireycilik yapmıyorum. Bu sürecin belki her anının bir cinayetle sonuçlanması gerekirken, grubun olumsuz etkilenmemesi için tek bir söz söylemedim, kendimi bir gün bile sıklamadım. “Benim özel ilişkim var, bu özel ilişki beni bunaltıyor, grup bana yardımcı ol” demedim. Sizin ilişkilerinizin sonuçları ise her gün bunalım biçiminde partiye patlıyor. Süreci ve hatta Kürdistan tarihini bu süreçten güçlü çıkarmak için tek bir sızıntıya bile yer verdirtmeyeceğim.

Siz ilişkinizle partimizin başına bela getirmişsiniz, üstelik her gün bunalım teorileri dayatıyorsunuz. Benden hak ve ilişki talebinde bulunuyorsunuz. Buna sadece gülünür. Bu konuda size boyun eğecek veya sizin partiyi uğraştırmanıza fırsat verecek biri var mı? İlişkiyi nasıl kullanıyor, ilişkiyi nasıl sonuçlandırıyor? Bütün bunları amansız bir biçimde yaşamışken, sizin birçok şeyi bitirici, düşürücü ve özden koparıcı yaklaşımlarınıza alet olmam mümkün değildir. Bunun sonuçlarını daha da tartışabiliriz. PKK’de ilişki var, kimse kimseyle ilişki kurmasın denilmiyor, ama ilişkilerin sonuçlarını düşüneceksiniz. “Dayanamadım, cinsellik tutkularım vardı” demeyeceksiniz. Ben nasıl on yıl dayandım? Benim olağanüstü olduğumu söylemeyeceksiniz. Burası Kürdistan’dır, bu ilişki Kürt kördüğüm ilişkisidir, burada “Dayanamadım, edemedim” lafları olmaz. Birçok kadın ve erkek gelmiş, bunlar öyle ilişki kuruyorlar ki insanı çatlatıyorlar. Bin bir emekle ulaştığımız ilişki seviyesini ne hale getiriyorlar? Kız nasıl yaklaşıyor, erkek nasıl yaklaşıyor? İlişkilere büyük saygımın olduğu biliniyor. En tehlikeli ajanlık ilişkilerine bile tahammül gücüm olduktan sonra, sizlere de tahammül gücüm olur. Ne olduğumuzu anlamak için bu kişilere ve Türkiye devletine sorun.

Bu halinizle Kürdistan’ı ve PKK’yi bir yana bırakalım, orduyu nasıl kurtaracaksınız? Basit alışkanlıklardan, bir sigaradan bile

vazgeçmiyorsunuz. Bir kadın-erkek ilişkiniz olmuş, o bile sizin için darboğazdır. Kürdistan açısından büyük savaşçılığa nasıl yol açacaksınız? Yiğitlik nerede kaldı? Kadın diyorsunuz, kadınla ilgilendik, böyle çıktı. Ben hala Fatma’nın çok planlı ve sicilli bir ajan olduğunu belirtmiyorum. Belki öyle bir ajan da değildir, ama gerçeklik de budur. Kadın objektif ajan gibidir, erkek zaten daha da beterin beteri bir durumdadır. İlişkiyle nereye varacağız? İlişki kurmayın demiyorum. Gerçek aşkın yolunu açmak da dahil, bütün kurtuluş yollarını açıyorum ve hatta alkışlarım. “Ben de bir delikanlıyım, sevmesini biliyorum” diyorsunuz. Ama ben, en sevdiğim kız bile olsa, şunu dayatıyorum: Sevginin kanunları var, sevgi yolu şuradan geçer diyorum. Acaba onun gereklerine ulaşılabilir mi? Sevdiğinden ayrıldı diye bunalımda olmayan arkadaş yoktur. Ben de öyle yapsam, aşktan ve duygudan eser kalır mı? Kürt aşkı, Kürt çözümü diye bir şey söz konusu olabilir mi? Size göre her şey baba usulüdür; öyle de, böyle de olur. Bazı şeyler var ki olmuyor. Ben de aşkı denedim, sonuçlarını gördünüz. Az çok her ilişki böyledir. “Senin yaşadığın bir istisnadır” demeyin. Bu genel bir durumdur. Her ilişki biraz böyle çözümlenmelidir. Belki aynı benim yaptığım gibi yapamazsınız, ben sorunu ulusal düzeyde çözüyorum, ama siz de asgari bir düzeyde çözümlemelisiniz.

Örneğin, Mardin’de parti yaşamı felç edilmiştir. Hiçbir iş yapılmıyor ve neredeyse düşmanın kontrolüne girilmiştir. Oranın sorumlusu düşmana kaçtı. Öldürseniz bile diğerlerini de o yaşamdan koparamıyorsunuz. Bunların hepsi ilişki adına yaşandı. Yüzlerce şehit, yurtsever halk ve kitle desteği birkaç ilişkiye kurban edildi. Aşk ilişkisi, kadın-erkek ilişkisi dedikleri bu mu? Koordinatörden tutalım hepsinin yaşadığı buna benzer bir durumdur. Ama bu tarz Kürdistan’da olur mu? Mardin veya Kürdistan erkeğinin ölçülerine göre artık bu kaçınılmaz bir durumdur. Ama bunun sonucunda parti bitti! Orada bin bir emekle zafer kazanmış bir kitle var; serhildan gerçekleşmiş, savaşçı patlaması var. Buna rağmen bu ilişki partiyi bitirişe götürüyor.

Sadece siyasal açıdan değil, ahlâki ve cinsi açıdan bile buna nasıl tenezzül ediyorlar? Kaldı ki tehlike var, düşman zaten bazılarını sığınakta vuruyor. Kendinizi nasıl böyle sığınağa attınız, bunun ne gereği vardı? Benim yaşadıklarım, sığınmak değil çok lüks yerlerde de olsa, cehennem ateşi gibidir. Ama onlar sığınakta cinsel ilişki veya duygularını tatmin etme imkânını arıyor, cinsellik güdülerini böyle tatmin etmeye çalışıyorlar. Bunun çok yanlış bir tarz olacağı açıktır.

Önderlik gerçeğini ortaya koyduk. Herkes benim gibi yapsın demiyorum; ama yurtdışında da, yurtiçinde de herhangi dürüst bir erkek veya kadının böyle bir ilişkiyi düşünemeyeceğini bilmesi gerekiyor. Çok dürüst de olsalar, onların önünde özgürlük görevleri, örgütsel görevler, savaş görevleri var. Kadro iseler, koordinatör gibi bir örgüt temsilciliği konumunu yaşıyorlarsa, ne kadının ne de erkeğin başını kaşınacağı vakti yoktur. Bütün örgütsel görevleri bir yana bırakıyor, her gün operasyonda olan düşmanı görmezlikten geliyor, arkadaşlarını yem gibi düşmanın önüne atıyor, kendisi de emniyetli yerde ilişkisiyle yaşıyor. Tabii daha sonra kendisi de bitiyor. İşte onursuz bir ilişki ve vahim sonuçları! Bundan ne anladınız? “Dayanamadım, birbirimize alışmışız” demek köleliktir, düşkünlüktür.

Halen bir erkek olarak kendi gerçeğimde kadının özgürlük düzeyini yakalamaya çalışıyorum. Özgürlük düzeyinin yanında örgütsel düzeyle, siyasal düzeyle, ordulaşma düzeyiyle, hatta estetik düzeyle kadın hayranlığını geliştirmeye çalışıyorum. Yani çok yoğunum. Yine de bizimkilerin yaptığına bir an bile yaklaşabilir miyim? Bu kadar etkim ve gücüm var, istesem sultan gibi yaşayabilirim, ama bunu fazla anlamlı bulmuyorum. Sizden çekindiğim için böyle davranmıyorum. Napoleon örneğini de onun için verdim. Eğer mücadele anlayışına göre uygun bulsaydım öyle de yapardım, Hz. Muhammed gibi de yapardım. Ama gerçekçi olmak zorundayım. Kendime göre bir tarz yürütüyorum. Ben de bir ilişki kurdum, bu ilişkinin sonuçlarını görüyorsunuz. Binlerce kız mücadeleye geliyor, kadınla ilişkiyi

sürdürüyoruz. Bu da bir tarzıdır. 1993’te kadın özgürlüğü ve ordulaşması üzerine çözümleme yaptım. Halen ilişki nasıl olmalı sorusunu soruyorum. Hatta nasıl yaşamalı? sorununa teorik ve siyasal bütün boyutlarıyla açıklık getirmeye çalışıyorum. Daha bitmiş değil ve halen anlatıyorum.

Doğru olan nedir, yanlış olan nedir; güzel olan nedir, çirkin olan nedir; kabul edilmesi gereken ilişki biçimi nedir, reddedilmesi gereken biçim nedir? Ben sizin gibi kestirip atamam. Bazı arkadaşlarımızın yaptığı gibi inkâr da etmiyorum. Bu kadar kadın yoğunluklu çalışma çok az partinin içinde gerçekleşmiştir. Cinsel tatmin için ilişki geliştirmek alçaklıktır. Ben bunu yapamıyorum. Kıza “Tarihi imkândır, işte sana bu kadar özgürleşme imkânı”; erkeğe “İşte sana da bu kadar vatana, savaşa ve partiye bağlılık; uğraşın, elinizden başka ne gelebilir ki!” diyoruz. Onlar ise yok diyorlar. Birileri “Bunlar burada bu kadar birikmiş, yirmi dört saatte hepsini nişanlayıp gül gibi geçindirtelim” deyip çözümü böyle dayatıyordu. Bu, çözüm olabilir mi? Zaten öyle yapsak, o dağlarda bazılarının istediği tarza bir gün bile müsaade etsek, düşman hepsini vururken birisi gözünü kaldırıp yukarıya bakmaz. Hala bazıları örgütten intikam alırcasına özel ilişkileriyle uğraştırıyorlar. Bunlar örgütü çok zayıflattıkları için değil, çok alçak oldukları için intikam peşindeyim. Yani bunlar örgüte biraz saygılı olsalardı, birbirlerine böyle yaparlardı mıydı?

Birbirinize göstereceğiniz ilginin yüzde birini neden iki arkadaş için göstermiyorsunuz? Ben amansız eğitimle uğraşılıyor ve halkı örgütleyorum; siz sözde ilgi duyduğunuz tipe gösterdiğiniz ilginin ve konuşmanın yüzde birini neden en önemli örgüt toplantısına göstermiyorsunuz? Neden halka veya başka bir kadına, başka bir erkeğe ilgi göstermiyorsunuz? Neden ikiyüzlülüğü geliştiriyorsunuz? Üzerine gittiğimiz olay işte budur. Çok büyük bir hakaret var. İlişkiyi bile yaşatmak için örgüt gereklidir. Örgütün propaganda bağlantılarına dikkat etmeniz, bir şeyler kurtarılır; ama yapmıyorsunuz, örgüt

bitiyor. Ufak bir tedbir olsa, grup kurtarılacak; ama onu imhaya terk ediyor, ilişkiyi kurtaracak ve aşkı yaşayacak diye en büyük namussuzluğu yaşıyor. Bu nasıl duygudur ki, bu kadar gözü kara yapıyor, bu kadar görev dışı bırakıyor?

Siz partiyle siyasal ve örgütsel temellerde ilişki kurdunuz, bunun sözünü verdiniz. Biraz samimi ve açık olalım. Öncelik bu ilişkilere. PKK bağlılığını ve örgüt ilişkisini kabul etmek çok önemlidir. Bu, özel ilişkim varsa onu ikinci plana atmışım anlamına gelir. Ordu yaşamına ve gerillaya ilgi duyuyorsanız, askeri yaşamın bütün hususlarına bağlı olmayı kabul etmişsiniz demektir. Bunları bir tarafa itip kadın-erkek ilişkilerinde çözüm istiyorsunuz. Bu kolay olsaydı ben yapardım. Benim kadar duygulu kimse var mı? Yedi yaşından beri bu konuda arayış içindeyim. Bu kadar tecrübesi olan, sizin yaptığınızı sandığınız şeyleri yapmazlık edebilir mi veya daha doğru sonuç alıcı yaklaşımlar olsa geliştirmelik edebilir mi? Bu işin kanunu biraz böyledir. Kendimi de, sizleri de müthiş zorluyor, bir adım ilerletmenin böyle sağlanacağını düşünüyorum. Kaldı ki, hazır ilişki zaten yoktur. Yüz yüze, göz göze geldiler, birbirlerini aldılar. Peki, objektif veya sübjektif ajan çıkmayacağı ne malûm? Zaten devlet, sınıflar ve aileler bu temelde yaklaşım sergiliyor, neredeyse her ilişki bir ajan ilişkisi gibi ele almıyor. Şu anda en özgürüm diyen kızın veya erkeğin bile yaklaşımı köleleştirici değil mi? Yan yana geldiniz mi bu ikiyüzlülüğü nasıl yapıyorsunuz? Bu aldatma değil de nedir? Kendini aldatan, acaba partiyi ve savaşı da aldatmıyor mu? Bu soruları kendinize gerçekçi sormazsanız, en büyük aşkınız da olsa kaç para eder? Açık ki örgüt ölçülerine, siyasal ölçülere uyma yoktur. Aştan anlamazsınız, güdülerle yaşamak istiyorsunuz. Güdülerin yaşama ve savaşma kabiliyeti var mı?

Bu konuları daha fazla açmak mümkün, ama siz anlayabilecek misiniz? Anlamak, sadece bildim, söyledim demek değil, ruhunuza ve bilincinize işleyebilmek, hayatta bazı temel davranış kalıplarına ve gücüne dönüştürmeyi sağlayabilmektir. Bunu

yapabilecek misiniz? Acaba bu temelde ilişki çözümlerine kendinizi verebilecek misiniz? “Senin yaptığın zordur” diyorsunuz. Bu zoru ben icat etmedim; düşmanın, kadının ve sosyal sınıfların durumu ve ulusal gerçeklik böyledir. Ben de önce bu kadar zor olduğumu bilmiyordum. Ama baktım ki, bunlar objektif tarihi birer veridir. Bu inkâr edilemez. Bizim köylüler inkâr ediyor, hepsi “Benim bildiğim, benim yaşadığım” diyor. Gerçekten yaşıyorlar mı, bir şey biliyorlar mı? Saygı duyulur bir aile yaşamı var mı? Bunları yaşamak zor diyorsunuz. Zor işin tabiatında var; kolay ilişki olmuyor. Ben de kolay ilişkiyi denedim; eğitilmiş, aydın, solcu, Kürçü bir kız, kim bilir birbirimize nasıl yardımcı olacağız, ne kadar güç vereceğiz diyordum. Fakat böyle çıkmadı. Kızları küçümsediğim için bunları belirtmiyorum. Güçlü yönleri olanlar da var. Ama en değme bir kızla geliştireceğim ilişki deneyimi, duygusal anlamda da olsa, ikinci gün öyle siyasal sonuçlara yol açar ki, farkında olmayarak tam bir baş belası olur.

Bu konuda neden bazı doğruları ve ölçüleri geliştirmek istiyorum? Örneğin, biri yöneticinin yanına gidiyor, hafif duygusal bir ilişki ardından yöneticiyle zayıf bir ikili oluşturuyor ve böylece elden gidiyor. Bu tarz ilişkiye nasıl onay vereyim? Yüksek özgürlük tutkuları şurada kal-sın, kadın zayıftır, kendini kurtarmak istiyor, bunu da erkeğin yönetim gücüyle ya-pıyor. Erkek sıkışıyor, kadının zayıflığını da görüyor, kadını hakimiyetine alarak kendini tatmin etmeyle kar-şılık

**BU PKK, FIRTINA PKK'SİDİR, TEMELİ
BÖYLE ATILMIŞTIR, YAŞAMINI DA BU
TEMELDE SÜRDÜRÜYOR. GAFİL
YAKLAŞMAYIN; GAFİL
YAKLAŞANLAR ÇOK KÖTÜ
KAYBETTİLER, ÇOĞU ZAMANSIZ
GİTTİ. VERMEK DURUMUNDA
OLDUKLARI MÜCADELENİN YÜZDE
BİRİNİ BİLE VERMEDEN GİTTİLER.
SİZİN ŞANSINIZ, BU MÜCADELEYİ
İSTEDİĞİNİZ BİÇİMDE VERME
SANSIDIR.**

veriyor. Bütün bunlar PKK'deki özgürlük gerçeğini inkâr etmedir; ona çok tehlikeli, hiç hakkı ve yeri olmadığı halde kaybettirecek olan bir ilişkiyi dayatmadır. Siz bunların tahlilini de bu kadar ince eleyip sık dokuma tarzında yapmıyorsunuz. Buna belki gerek de duymazsınız, ama iyi bir incelemeci bunun ne kadar vahim sonuçlara götüreceğini ortaya çıkarır.

Size aşkı yaşamayın diyen yoktur, aşkı yaşayın, ama aşkın kanunları ve kuralları var. Kürt olayında çözümün, sevginin ve aşkın yolu nasıl olabilir? Bunun bilimsel ölçülerini vermeye çalıştım, ama çok zor diyerek işin kolayına kaçtınız. Kolayına kaçıyorsunuz ve o zaman namus elden gidiyor. Bazılarının yaptığı gibi yasaklayalım dersiniz, o zaman da kitle elden gidiyor. Kadın elden gittikten sonra toplum fazla ayakta kalamaz. Doğrusunu yapalım diyoruz, ona da fazla gelmiyorsunuz, zordur diyorsunuz. Zor olan devrimdir. Zor, her devrimin ebesidir, başka türlü devrimci doğurtamazsınız. Umarım biraz anlamaya çalışıyorsunuz. Bu konuda son derece özgün yaklaştığımız açıktır. İlişkileri yasaklamalarla çözmediğimiz gibi, düşümelere karşı da çok büyük bir dikkat içinde olduk. Tartışma özgürlüğü sonuna kadar olmalıdır, fakat gerçeklerimizle oynamak Cengiz Han'ın kanunlarıyla oynamak kadar tehlikelidir. İçimizde kendine güvenen Napoleon gibi de, Hz. Muhammed gibi de yaşayabilir. Napoleon

gibi birkaç büyük zafer kazanın, o zaman istediğiniz aşkı yaşayın. Hz. Muhammed gibi devrim yapın, istediğiniz gibi yaşayın. Kaldı ki, onların nasıl yaşadığını da doğru an-lamak gerekir. Onların yaşamı, Yeşilçam artistlerinin yaşamı gibi bir yaşam değildir. Biz de yaşamıyoruz, Kürt bu konuda ölmüştür. Kızlarınız ve erkekleriniz si-zin olsun, ama ikinci gün düşman gelip sizi ezer. Görüyorsunuz ki, işler çok zor-dur. Kolay olsaydı, ben yedi yaşımdan bugüne kadar böyle uğraşır mıydım?

Burada bir takım kanunlar var, işler biraz kanunlarla idare ediliyor. Herkes parti tarihi ve Önderlik gerçeğini biraz da bu yönüyle bilmelidir. Çünkü bu sadece benim gerçeğim değil, bir Kürdistan gerçeği, bir Kürdistan çözümlemesidir. Şimdiye kadar bunu göz önüne getirmedığınız ortaya çıktı. Size gerçekleri biraz daha açıkladım. Umarım bundan doğru sonuçları çıkarırsınız. En önemlisi de ortam tartışmaya açıktır. Ortamın tartışmaya açık olması demek, lafı doğru söylememek veya tartışmayı boğmak, davranışları daha da tehlikeli biçimlerde sürdürmek demek değildir. Ortaya koyduğum gerçeklerden her birinizin derya kadar sonuç çıkarması gerekir. Bireyciliği derinleştirirseniz, köleliği daha ince biçimlerde sürdürürsünüz. PKK gerçeğinin çözümlenmesi, Önderlik ifadesi amansızdır. Bunların sonuçlarına katlanmayı şimdiden göz

önüne getirin. Kaldı ki, sonuçlarını düşman sana ödettiriyor. Aileyi kurtarmak için vatani terk edenler, bir veya karı için, bir erkek için her şeyini çığneyenler topluluğu kimdir? Lanetli bir halk gerçeğini kim yaşıyor? Bunlar size göre o kadar önemli değildir, önemli olan aşkıdır. Oysa ne öyle bir aşk var, ne de onun yanından geçebilirsiniz. O halde onun hayaliyle neden kendinizi aldatıyorsunuz?

Bu konudaki tartışmaları partinin bünyesine taşırdık. Mutlaka bazı olumlu sonuçları var, tartışmaya devam ediyoruz. Ama disiplini ve özellikle bağlı kalınması gereken esasları da çok sıkı gözetiyoruz. Pratik davranışlara mutlak anlamda egemen kılmanız gereken hususlar var. Kadınla yaşanmalıdır, ama bunun mutlak özgürlük kuralları vardır. Ordulaşmaya ilişkin, siyaseti beraber yapmaya ilişkin kurallar vardır. Bundan kaçmak ve basit yaklaşmak olmaz. Basit yaklaşırsanız düşersiniz, düştüğünüzde de kaybedersiniz. Bu, kurnazlıkla, sözüm ona aşkın gücüyle atlatılacak bir sorun değildir. Bu, tarihi bir sorundur. Yani bana bu kadar yapılıyor da, sizin anladığımız anlamda cevap veremeyecek, bildiğiniz tarzda erkeklik yapamayacak durumda mıyım? Benim ulusal onurum sizin gibi yapmamı kabul etmiyor. Kendimi yetiştirme tarzıma, insanlık anlayışına göre, benim de sizin yaptığınız gibi yapmam mümkün olmuyor. Bunun erkeklikle de bir alakası yoktur. Bu tip erkekliklerin iğrenç durumda olduklarını her gün gözlerimle görüyorum. Kadının köleliğini kullanmış, genelevde erkeklik yapmış, özel evde erkeklik taslamış! Bana göre böyle erkek beş para etmez. Kadın kocakarılık yapmış, kendi kendini yaşatmış, o kadın da beş para etmez. Böyle kadın da istemiyoruz. “İstediğin gibi yaman erkek, yaman kadın çıkmaz” dersenez, biz de onunla savaşım veririz, sizin gibi işi kestirip atamayız. Bu çok zordur, ama halen tek başıma götürdüğüm bir tarzıdır.

Benim yaptığımın aynısını yapın demiyorum. Ama bence çıkaracağınız sonuçlar var; müca-dele için, vatanse-verlik için, örgütlen-me için mutlaka göz önüne getirmeniz ge-reken bazı sonuçlar var. Bu kadar çirkin ilişkilerinize neden boyun

eğeyim? Ne-den çirkinliğe pay bı-rakayım? Biz güzel-liğin de savaşımını veriyoruz. İlişki güzelliğini yakalamadıktan sonra, çirkinliği yaşamımıza neden sokalım? Bu kadar kapsamlı düşünüyoruz ve yaşamımızı bu temelde eğitiyoruz. Eksikliklerimiz, hatalarımız, bazı yanlışlıklarımız olabilir, ama esas doğrultu budur. Bu doğrultuya büyük bir çabayla yaşam şansı verdirilmeye çalışılmıştır. Gerisi ne olabilir? Sanıyorum onu yine mücadele belirler. Önderlik bu yönüyle de bir gerçeği veya kendi gerçeğini ifade ediyor ve Kürt gerçeği içindeki yerini ortaya koyuyor. Bu anlamda sizi bunun bütün sonuçlarını özellikle partileşmeye, örgütsel yaşama ve askerileşmeye nasıl dönüştürmeniz gerektiğini vurgulayarak çözmeye çağırıyor.

(...)

Bu iş bir kişide somutlaşmayabilir, ama bir tipolojidir, soyutlama aracıdır. Her biriniz bu tipi az çok yakalamaya çalışacaksınız. Burada gerçek bir roman konusu işleniyor. Çözümlemelerle muazzam bir roman edebiyatına işlerlik kazandırmak mümkündür. Burada ruhlar ve davranışlar müthiş ele alınıyor, ama bütün partimizin veya bizim ilişkilerimizin başına getirilenler çok tehlikelidir. Hiç olmazsa sabırlı olun, ilişkileri hemen çarpıtmayın, birbirinizi inkâr da etmeyin. İnkâr da, birbirini hiçe sayma da çok tehlikelidir. Fakat düşünsel ve davranışsal birçok durumu yeniden gözden geçirmeyi, bu konuda gerçek bir yaratıcılığa yönelmeyi bilin. Sanat yapmak istiyorsanız bu temelde yapın. Savaşa mı katılmak istiyorsanız katılın. Sevginizi geliştirmek istiyorsanız geliştirin. Başka türlü olmuyor. Hangi ortamda sevgi gelişebilir, nasıl sevebilir? Bunun doğayla, savaşla ve zindanla ilişkisini çok iyi ortaya koyabilirim. Siz bu konuda yaratıcılıktan uzaksınız. Sevgi zaafının buluşması mıdır, yoksa gücün doruğa çıkması mıdır? Bütün bunları anlatabilirim. Aslında bütün bunları gerçekleştirmeye çalışıyorum. Ama siz o kadar gerisiniz ki, anlamaya bile yanaşmıyorsunuz. Örneğin, Yalçın Küçük bu konuda kısa bir söyleşimizden muazzam estetiksel sonuçlar çıkarttı. “Siz o gül bahçesine gitmede beyinleri buldozerle

düzlüyorsunuz” diyordu. Bu önemli bir değerlendirmedir. Güzelliklere ulaşmak için beyinleri ve yürekleri adeta buldozerle düzlüyoruz. Çünkü bu da devrimimizin bir doğasıdır.

Önemli ipuçları verdik. Bunun daha kapsamlı ele alınış tarzı zaman çerçevesinde olabilir ve birçok arkadaş bunu yapabilir. Bütün bunlar temel gerçeklerimizle ilgili bir edebiyatın da çıkırını açar. İlk defa ruhları ele almaya çalışıyoruz. İhanetten ve her türlü düşkün yaşamdan kurtuluş veya korkuluklardan, engisizyonlardan, işkenceden, katliamdan kurtulmuş ruhlar ilk defa gündeme geliyor. İlk defa güzellik buluşu, sevgi yanına giriş imkânı ortaya çıkıyor. Bu, biraz Kürdistan ülkesi için oluyor. Şüphesiz Kürdistan için gerçekleşen aynı zamanda insanlık içindir. Büyük bir çarpıklık, büyük bir bağlanma olayı, büyük bir düşürülüş var. Biz bunu ortadan kaldırırken ruhu ortaya çıkarıyoruz. Ruh yeniden kendine geliyor. Eskiden baş aşağı olan her şey şimdi ayakları üzerine dikiliyor. Belki tohumlar artık böyle boy verir. Acele etmeyin, eskinin ihanet ettirici, bitirici ve tüketici ilişkilerine boğulmayın.

Parti saflarında kadın-erkek yaklaşımlarına da şans vermişiz. Şu anda büyük arayışlar ve ilgilerle yüksek bir gelişme ortamını dalga dalga bütün ülke çapında yaymaya çalışıyoruz. Edebiyatçıların yapmaları gereken işleri de bir anlamda biz yapıyoruz. Bunun kendiliğinden oluştuğunu sanmayın. Türkülerin, edebiyatın ve hayatın kaynağını çok yönlü çabalarla hem yaratıyoruz, hem koruyoruz, hem de besliyoruz. Belirleyici olan siyasettir ve onu da destekliyoruz. Bütün bunlar kendiliğinden olmuyor. Bütün bunlara yüksek ilgi duymak, mümkünse katkıda bulunmak militan görevlerinizdendir. Sadece kaba savaşım vermiyoruz. Verdiğimiz savaşım, çok gerekli olan yaşamın yolunu açmak içindir. Bu inançla savaşa girseydiniz, oldukça mükemmel savaşırdınız, savaşa sanatsal değeri verecek ve savaşın sonuçlarını yaşama dönecektiniz. Ne savaşa yaklaşabiliyorsunuz, ne savaşın sonuçlarını kişiye

yaklaşırabiliyorsunuz, ne topluma taşıyabiliyorsunuz, ne de düzeltebiliyorsunuz. Tersine, karmakarışık ediyorsunuz. Birçok ipucu verdik, olanak sunduk, ama savaş ve yaşamla oynandı. Bu nedenle anlamaya ve savaşmaya olduğu kadar yaşamaya, yaşamaya olduğu kadar da savaşmaya ihtiyacınız var. Yaşamak için güzelliğe ve sevgiye ihtiyacınız var. Bunlar savaşı biraz da sanatçılarıyla geliştirecek olgulardır. Savaşla güzellik ilişkisini kuramayan, aşkı geliştireceğini sanmasın.

Bütün bunların teorik bir iş olduğunu, pratik çaba istediğini, örgüt ve eylem işi olduğunu görüyorsunuz. Ben neden bu kadar çabalıyorum? Çünkü Kürdistan’da başka türlü olmuyor. Olsaydı, büyüklerinizin yaptığı gibi olurdu. Onların da yaptıkları ortadadır. Yine sahte önderlerin her şeyleri ortadadır. Bizi bir yoldaş olarak bu yönüyle fazla tanıyamadığımız ortaya çıktı. Büyük ihtimalle uzun süre tanımamaya devam edecek veya tanışamaz bile sınıf eğilimlerinize göre birçok yanlış sonuç çıkaracaksınız. Hatta bazıları özgürlüğün aleyhinde ve düşman lehinde karşı faaliyetleri derinleştirmede tırmanışa geçebilir. Şüphesiz tedbirler alacağız; ama devrim ne kadar gelişirse, karşı devrim de onunla o kadar iç içe gelişir. Bu özgürlük yaklaşımını partide ne kadar etkili kılsak, köleleştiriciliği de o kadar incelikli dayatanlar olacak, hatta büyük çekişmeler sürüp gidecektir. Çünkü birçok eğilim sahibi kişilik kendi zaafalarını konuşurmak, egemenliklerini, ilişkilerin avantajlarını ve partinin gücünü kullanmak için her türlü kurnazlığı ve bastırmacılığı yapabiliyorlar. Benim size verdiğim ipuçları biraz bunu parti lehine sonuçlandırmak içindir.

Erkekler bin yılların kölesi olan kadınların mülkiyetinden kolay vazgeçemeyecekleri gibi, kadınlar da kendi basit kadınlıklarını erkeği düşürmek için kullanmaktan vazgeçmeyeceklerdir. Bu uzun süre böyle devam edecektir. Ama akıllı partililer, bu konuda gerçek önder olmak isteyenler, bu doğruların da hakkını vererek güzellik savaşımını, onun bütün örgütsel ve siyasal zorunluluklarını yerine getireceklerdir. Başka türlü bir çarenin olmadığını bile-rek,

büyük bir partileş-meye, onun her türlü savaşımına değer biçmek kadar, onu koruma ve geliştirme görevlerine bağlı kalacaklardır. Mücadeleyi ben de sürdürüyorum. Biz sadece düşünceleri vurgulamıyoruz. Almış olduğumuz tedbirler vardır. Partileşmekten ve ordulaşmaktan boşuna söz etmiyorum; ciddi adımlar atılıyor, atıldı ve daha da atılacaktır. Bunların militanları olmak istiyorsanız, ne tür adımların sahibi olmak gerektiğini kesinlikle anlamalısınız.

Savaş çok ciddi bir olaydır ve ciddi olmalıdır. Kaldı ki, siz savaştan korkmuyorsunuz; ama onun sanat gibi ele alınmasını, savaşımın, yaşamın ve sevginin doğru biçimlerine hakkını vermesini bilmiyorsunuz. Bu, sizin savaşı daha iyi

**EN SEVDİĞİNİZ BİR YAŞAM BİLE
OLSA, BUNA TENESSÜL
ETMEYECEK, "SAVAŞARAK
KAZANDIĞIM YAŞAM BENİMDİR"
DİYECEKSİNİZ. "ÖZGÜRLÜK
TEMELİNDE, ONUN AMACI,
ÖRGÜTLENMESİ VE HER DÜZEYDE
MÜCADELESİYLE KAZANDIĞIM
YAŞAM BENİMDİR, HAKKIM OLAN
BUDUR" DEYİP KENDİ YAŞAMINIZA
ANLAM VERECEKSİNİZ. ÖZELLİKLE
PARTİ İÇİNDE BUNUN DIŞINDAKİ
YAŞAMLARA YER
VERMEYECEKSİNİZ. BAĞLIYIZ
DEDİĞİMİZ BÜTÜN DEĞERLER,**

kavramanız gerektiğini ve davranışlara dökmenizin önemli ve zorunlu olduğunu gösterir. Kolaya boyun eğmeyin, hakkınız olmayana yeltenmeyin, yüksek ilginizi eksik etmeyin. Yine tutkularınız olsun, ama bunlar savaş ve sevgi tutkuları olsun, ona dönüşsün; birbirinizi yüksek koruma gücü kadar, birbirinize karşı yüksek eleştiri gücünüzü de koruyun. Size destek olması açısından ve ihtiyacınız olduğu için, kendini ilerleten bir kişi bütün bunları nasıl yapıyor veya bir yerde kendini kurtarmak için mücadelesini kendi

içinde nasıl yürütüyor hususlarını örnek kabilinde açtım. Kendinizi böyle yaratamazsınız ya düşman sizi çok rahat, yersiz ve za-mansız götürür ya da parti karşısında boy-nunuz hep eğik olur, yere bakarsınız. Ger-çek bir yoldaş gibi alınız ak birbirinize bakamazsınız. Kaldı ki, savaşı geliştirme, hatta çok tutkunu ol-duğumuz yaşamın sevgisini geliştirme imkânınız da var.

Kızlarla erkek-ler yan yana, eşit ve özgür temellerdeki i-lişkileri tartışıp geliştirebilirler. Hiçbir iki-yüzlülüğe kapılmadan, hiçbir maskeleyemeye, partiyi ve orduyu zayıflatmaya fırsat vermeden, bunu muazzam bir parti gücüne dönüştürmenin yarısını, çaba ve yaşam birlikteliğini gösterebilirler. Parti bu konuda hem küçümsenmeyecek açılımlar yapmış, hem de pratik olanaklar vermiştir. Tam da özgürlük zamanının olanaklarıdır. Başka uluslar kendi tarihlerinde bunu birkaç yüzyıllık savaşla elde etmişlerdir; biz ise bunları çok kısa bir savaşın içinde sağlayabildik. Bu açıdan zorla elde edilen imkânlardır, ancak kıymeti çok iyi bilinerek bunların hakkı verilebilir. Bütün bunların derin bilinciyle bir kez daha kendi yaşamınızı çözme, partileşme ve ordulaşmaya yönelme gücünü göstermelisiniz. Ne kadar eleştirilecek ve aşılabilecek yönleriniz varsa, ona cesaretle yaklaşmalı ve aşma gücünü göstermelisiniz. Yine bu savaşı kazanmak için gerekli olanın ne olduğunu partinin de verdikleriyle kendinizde yaratmalı ve ayaklandırmanız gereken yeteneklerinizi birleştirerek bu özgürlük zamanının savaşçısı ve onun fetheden militanı olmayı mutlaka sağlamalısınız.

Dönemin militanları rüzgâr gibidir, fırtına gibidir. Bu tarzla yaşama yöneliş yapabilmelisiniz. Bunlar çözümlerinin gereğidir, bu nedenle yapın demiyorum; bunlar başarınızın vazgeçilmez bir gereğidir, yapmazsanız arkanızdaki canavar her zaman ulaşsın sizi yutar. Bir kuzu gibi düşmanın ağzında lokma olmanızı istemiyorum. Sizi bunun için parti ortamına çağırmadık. Bu PKK, fırtına PKK'sidir, temeli böyle atılmıştır, yaşamını da bu temelde sürdürüyor. Gafil yaklaşmayın; gafil yaklaşanlar çok kötü

kaybettiler, çoğu zamansız gitti. Vermek durumunda oldukları mücadelenin yüzde birini bile vermeden gittiler. Sizin şansınız, bu mücadeleyi istediğiniz biçimde verme şansıdır. Neden bunu büyük bir tutkuyla, çok iyi öngörölmüş bir planla, bir çaba yeterliliğiyle karşılamayacaksınız?

Belirtilenlerden başka bir tercihin mümkün olmadığı ve istenemeyeceği açıktır. Böyle bir tarzı tutturabildiğim için ne mutlu bana! Sizin de “Bin yıllık bir rüyanın gerçekleştirilmesi şansı olan böyle bir yaşama ulaşabildiğim için ne mutlu bana!” diyerek, onun coşkusuna kapılarak, görevlerin üzerine yürüyerek, emredilen ve bireysel inisiyatifle sağlamanız gereken başarıyı göstermeniz şarttır. Bunun dışında hiçbir biçimde ne yaşanılacağına inanmalı, ne de sunulmuş bir yaşamı ve ilişkiyi kabul etmelisiniz. En sevdiğiniz bir yaşam bile olsa, buna tenezzül etmeyecek, “Savaşarak kazandığım yaşam benimdir” diyeceksiniz. “Özgürlük temelinde, onun amacı, örgütlenmesi ve her düzeyde mücadelesiyle kazandığım yaşam benimdir, hakkım olan budur” deyip kendi yaşamınıza anlam vereceksiniz. Özellikle parti içinde bunun dışındaki yaşamlara yer vermeyeceksiniz. Bu yaşamın namuslu ve tek kabul edilebilir yaşam olduğuna anlam vererek yürüyeceksiniz. Bağlıyız dediğimiz bütün değerler, hepimize böyle bir yaşamın kazanılmasını emrediyor. Herkes büyük destanlar yazsın demiyorum. Kaldı ki, bu destan birileri çok şey bozsun, çokları da birilerinin bozduğunu yapsın diye değil, büyük çabaların, müşterek çabaların sonucu olacaktır. Herkesin olanca katkısıyla partileşmeyi sağlayarak ve kazanacağımıza inanarak adım atmasını bilelim!

Uzun süre bütün bunların çok gerisinde ve oldukça da yanlış temelde adımlarla oynadınız ve çok şeyi göz ardı ettiniz. Doğrulara ilgi göstermemek kadar, onun uğruna savaşım verme gereği bile duymadınız. Çok rahat davrandınız. Görüyorsunuz ki, böyle davranmakla yaşam kazanılmıyor. Bu durumda kim kaybeder? Yarım yamalak çabaların sahibi olan sizler kaybedersiniz. Gerçek önderler hiçbir zaman kaybetmezler,

onlar ölseler de kaybetmezler, ama yarım önderler her zaman kaybederler. Bu açıdan tam bir militan gibi doğru bir savaş vermeden kazanılmıyor. O halde bunun hakkını vermek de boynunuzun borcudur.

Bütün bu çalışmalarda eksikliklerim ve yanlışlıklarım olabilir; ama esas doğrultuyu iyi geliştirdik ve iyi götürmeye çalıştık. Eğer sizler de yoldaşlığın asgari ölçülerine dikkat etseydiniz, bu işler daha da müthiş götürülebilirdi ve yine götürme gereği vardır. Hatta eskisinden daha fazla bir yüklenmeyle, bize dayatılan çok aşağılık, hiçbir gerekçeyle kabul edilemeyecek, hiçbir insan toplumu için geçerli olmayan bu lanetli ve çok kirli savaşı boşa çıkarabiliriz. Aksi halde bu savaş hepimizi hem de yaşama bu kadar yakınen yerle bir edecektir. Bu şansını neden ona verelim? Bu yaşama şansını neden gerçekliğe çevirmeyelim? Bunun derin bilinci, sorumluluğu ve coşkusuyla bir kez daha başta partileşme olmak üzere, onun bütün yaşam değerlerine, örgütsel ve yönetsel görevlerine, en önemlisi de ordulaşmaya büyük anlam veriyoruz. Her şeyi ordulaşma ve onun savaşımı belirler. Savaşa katılımımızı zaferi her bakımdan mümkün kılacak ölçülerle gerçekleştirelim!

Biz bu tarzda yürüdükten sonra, ölüm nereden gelirse gelsin, kayıp nereden gelirse gelsin kabulümüzdür. Ama inanıyoruz ki, böyle PKKlileşen PKKlileştikçe ordulaşır, ordulaştıkça savaşır ve mutlaka kazanır.

21 Ocak 1994

YENİ BİR 8 MART'A VİYAN RUHUyla GİRELİM

Tam 149 yıl önceydi. 129 kadın eylemci, bedenlerin-de yanan ateşin öz-gürlük meşalesine dönüşeceğini bilerek yandılar. Tüm dün-ya kadınlarına, öz-gürlük için yaşam-larını ortaya koyma zorunluluğunu öğ-

rettirler. ABD'nin New York kentinde bir tekstil fabrikasının-da açlık grevine gi-ren binlerce kadın, çalışma koşullarının ve saatlerinin düzen-lenmesi ve eşit ücret gibi somut talepleri

içeren eylemleriyle, kadının kendi öz mücadelesi anlamında tarihte önemli bir yer edindiler. Kadın ve çocuk emeğinin sömürülmesine karşı kadın, belki de ilk örgütlü tepkisini koydu. Kapitalist sistemin eşitlik, özgürlük, kardeşlik sloganlarının arkasında gizlediği yüzü kadına yaklaşımında net olarak ortaya çıkmıştır. Kadınların grevlerle başlattıkları mücadeleyi geriletmek bastırmak için aynı zamanda yayılmasını engellemek için fabrika kapısına kilit vurarak,

etrafına barikatlar kurulur. Fabrikada çıkan yangından kurtulmaya çalışan grevci kadınlardan 129 tanesi kurtulamayarak can verir. Tüm engellemelere rağmen kadınların mücadelesi dalga dalga yayılmış günümüze

kadar özgürlük meşalesi olup elden ele dolaşmıştır. Ortaçağda dört duvar arasına kapatılan kadın uzun mücadeleler sonucu dört duvar arasından çıkmayı başarıp ekonomik

alandaki yerini alırken buna karşılık egemen sömürücü güçler bu durumu kendi lehlerine çevirerek kadını ucuz iş gücü olarak görüp, azami kar yasağını en çok kadın üzerinden uygulamıştır. Kendi öz mücadelesiyle ekonomik alandaki yerini alan kadın, emeğini değişik biçimlerde sömüren güçlere karşı da mücadelesini sürdürecekti. Daha sonraki yıllarda gelişen kadın mücadeleleri için önemli bir miras ve bir direniş geleneği olacaktı. Sosyalist hareketler içerisinde yer alan

kadınlar bu direniş tarihine yazmak ve kadının mücadelesini süreklileştirmek için Clara Zetkin öncülüğünde toplanan Kadın Enternasyonalinde 8 Mart'ı, Dünya Emekçi Kadınlar günü olarak ilan ederler. İlk kez 1911'de kutlanan 8 Mart, bugün mücadele eden tüm kadınların ortak platformu haline geldi. Her kutlamada yapılan etkinlikler baskı ve şiddetle en-gellenmek istenmiş buna rağmen her geçen yıl artan bir sayıda kadının katılımlıyla önü alnamaz kadın mücadelesine dönüşmüştür. Artık

kapitalist sistem için en büyük tehlike olması nedeniyle kadını mücadeleden uzaklaştırmanın her türlü yöntemi devrededir. Kadının düşürülmesiyle kendini kurumlaştıran hiyerarşik-devletçi

sistem, kapitalist toplum çağında tüm kaba ve ince yöntemlerle kadını sömürerek, erkek ve toplum elinde en büyük sermaye ve ince bir meta konumuna düşürmektedir.

Neo liberal kapitalizmin küresel hâkimiyete ulaşmada kullandığı en aktif araç kadınlar olmaktadır. Dünyaya yayılmaya çalışırken halkları uyuşturmanın, çelişkisiz, arayışsız bırakmanın, liberalize etmenin merkezine kadını koymaktadır. Bunu yaparken en temel araç olarak gördüğü alan medyadır. Kadının sınırsız pazarlandığı alandır medya. Kapitalist- emperyalist sistemin, sınırsız kar için global pazar politikaları, kadını alabildiğine düşürmekte, bunu da 'özgürlük' adına yapmaktadır. Ekonomik alandan tutalım sosyal alana kadar geliştirilen tüketicilik en çok da ilişkileri, dolayısıyla kadını

tüketmektedir. Kadının düşüncesinden emeğine, fiziğine, duygularına kadar sömürülmesi, onu siyasetten, bilimden ve sosyal-kültürel aktivitelerden geri bırakmış ve yaşadığı bu sorunlara çözüm bulma olanaklarını daraltmıştır. Eğitim, çalışma, sosyal yaşam, vb koşullarda kısmi düzenlemelere giderek kadını mücadelesiz bırakmaya çalışsa da, ağırlaşan sorunların getirdiği bu-nalım ve toplum-sal alternatifsizlik kadını tekrar ciddi kurtuluş

arayışları içine sokmuştur. 1960'lardan sonra gelişen çeşitli kadın hareketleri kapsamlı bir ideolojik perspektifleri olmasa da 8 Martlarda buluşarak kadın birlikteliğinin ve ortak taleplerde

buluşmanın kadın kurtuluşunda önemli bir adım olduğunu ortaya koymuşlardır. 8 Mart kutlamalarında yapılan panel, seminer vb etkinlikler kadının bilinçlenmesi ve özgürlük arayışının güçlenmesinde önemli etkinlikler olurken yürüyüş, miting vb gösterilerde direniş ve mücadelesinin göstergesi olmuştur. Baskı ve şiddetle kadının artan mücadelesini engelleyemeyeceğini anlayan kapitalist-emperyalist sömürücü güçler, kadının bu görkemli tarihi mirasını özünden boşaltmak istemiş, zor yöntemiyle başaramadığını, kendi karakterine denk düşen böylesi ince yöntemlerle başarmak istemiştir. 1970'lerden sonra ABD'de 8 Mart'ın 'Dünya Kadınlar Günü' olarak kutlanmasının resmi karara bağlanması, tamamen özünden boşaltma politikasıyla bağlantılıdır. ABD'den sonra bir

**BİN YILLARIN BASKI VE SÖMÜRÜSÜ
ALTINDA GÜÇTEN DÜŞÜRÜLEN KADIN
KENDİNİ MAL- MÜLK OLMAKTAN
ÇIKARDIĞA ÖZ DEĞERLERİYLE BULUŞTU,
GÜÇLENDİ. KAYAYI ÇATLATARAK YEŞEREN
BİTKİLER MİSALİ YENİDEN DİRİLDİ. BU
GÜCÜ, O'NU KENDİ KÖKLERİYLE
BULUŞTURAN ÖNDERLİĞİNDEN
ALUYORDU**

çok ülkenin de aldığı kararla 8 Mart Dünya kadınlar günü ilan edilmiştir. Dünya emekçi kadınlar günü değil dünya kadınlar günü. O günden bugüne gazinolarda, kadın matinelerinde vb yerlerde kutlanan dünya kadınlar günüyle kadın daha da düşürülmekte, diğer yandan meydanlarda yürüyüşler, mitingler ve çeşitli gösterilerle dünya emekçi kadınlar gününü kutlayan işçi, emekçi kadınlar ortak sloganlarını haykırarak özgürlük mücadelesini yükseltmektedir.

Bu gün 8 Martlarda mücadele eden dünya kadınlarıyla omuz omuza yürüyen ve özgürlük sloganlarını en güçlü haykıran kesimlerden biri de Kürt kadınlarıdır.

Dünyadaki birçok kadın cins ve emek sömürsünü aynı anda yaşamaktadır. Türkiye ve Kürdistan'da olduğu gibi diğer birçok dünya ülkesinde yaşanan savaşların acısını en çok kadınlar yaşıyor. Kürt kadını ise, ezilen ulus kadını olması nedeniyle üçüncü bir baskı altında ve buna karşı en güçlü ve örgütlü direnişi gösteriyor. Kürt kadını otuz yıllık mücadelesinde tarihteki kadın mücadelelerini

miras olarak görüp, mücadelesine ivme kazandırmış aynı zamanda dünya kadınlarının özgürlük mücadelelerine öncülük edebilecek düzeye ulaşmıştır. En önemlisi de, ideolojik perspektif yoksunluğu nedeniyle marjinalleşen ya da giderek sistem içileşen kadın hareketlerinin kaybediş nedenlerini derinliğine sorgulayarak derin bir tarihsel-toplumsal bakış açısıyla kadın kurtuluş ideolojisini geliştirmiştir. Elbette ki bu bu düzeye kolay ulaşılmadı. Önder Apo'nun bu konudaki çabaları belirleyicidir. Henüz çocuk yaşlardayken başladı kadın sorgulamasına. Toplumun kadına biçtiği role karşı koyuşu, oyunlarına kız çocuğunu dahil etmesiyle

başladı. Bu karşı koyuş PKK'de bir özgür kadın arayışına, aşk arayışına ulaştı. Bu arayışla birlikte kadının, aşkın ve insanlığa ait tüm değerlerin bin yıllardır gömülü olduğu topraklarda, Mezopotamya'da amansız bir mücadele başlat-tı. Bu mücadele kadının ve ona ait değerlerin yeniden canlandırılması mü-

cadelesidir. Tanrıça anayı yeniden canlandırma mücadelesidir bu. İşte Kürt kadını, PKK ve PKK Önderliğiyle buluşturan gerçeklik bu oldu. Önder Apo'nun '*Kadına karşı verilen söz, yapılan arkadaşlık bende çok derin bir felsefi, tarihi, toplumsal anlamı ve yurtseverlik, özgürlük, eşitlik için pratik bir çabayı içermektedir.*' belirlemesi, Önderlik ve kadın ilişkisinin en somut ifadesidir.

Tamamen güçten düşürülen Kürt kadınının dağlarda savaşması Kürdistan'da gerçekleşen en büyük devrimdir. Bu devrim Önder Apo'nun eşsiz çabalarının ürünüdür. Önder Apo, Kürt halkının özgürlük mücadelesine, tarihsel gerçekliği sorgulayarak başladı. Kürt halkının ve tüm halkların ilk sömürüyle birlikte kaybedişini sorgularken ilk sömürülenin kadın olduğu gerçeğine ulaştı. Önderlik *'Kadının büyük şahlanışı olmadan, halkların onursal hiçbir davası kazanılamaz. Hareketimizin içinde kadın özgürlüğü en temel değerlerin başında gelmektedir.'* belirlemesiyle düşürülen kadını yüceltme ve özgürleştirmenin tüm insanlığı özgürleştirmek olduğunu ortaya koymuştur. Bu nedenle kadının her alanda güçlenmesi için yıllarca kadını eğitti, örgütledi.

Bin yılların baskı ve sömürsü altında güçten düşürülen kadın kendini mal- mülk olmaktan çıkardıkça öz değerleriyle buluştu, güçlendi. Kayayı çatlatarak yeşeren bitkiler misali yeniden dirildi. Bu gücü, O'nu kendi kökleriyle buluşturan Önderliğinden alıyordu. Ve Kürt kadını kendi tarihiyle buluştukça dirildi, Önderliğiyle buluştukça dirildi. Bugün Kürt kadını her alanda büyük bedeller ödeyerek mücadele veriyor. Ortadoğunun korkunç köleleştiren ve kapitalizmin sınırsız metalaştıran kültürüne karşı büyük başkaldırısını dağlarda başlatarak dalga dalga tüm alanlara taşırdı. 8 Mart etkinliklerine güçlü katılımı ve egemen sistemin beşbin yıllık her türlü baskı ve şiddet yöntemlerine karşı meydanlarda verdiği mücadele bunun en açık göstergesidir. Kürt kadını her 8 Mart'ı yeni bir hamle süreci olarak karşıladı. Doğaya rengini veren bahar mevsimi yeni başlangıçların ifadesi olurken, 8 Mart da, kadının yaşama rengini vermesi ve mücadelesine ivme

kazandırmasının ifadesi oldu. Artan baskılara rağmen kadın, her 8 Mart'a daha güçlü girdi.

Bin yıllarca kadın yandı, yakıldı. Ve kadın bugün kendini kendi küllerinden yeniden yaratıyor. Köleci dönemde diri diri toprağa gömülen kadınlar, Ortaçağda yakılan cadı kadınlar, giyotine gönderilen Olimpialar, 8 Martlarda yanan işçi-emekçi kadınlar, Kürdistan'da ve İran'da recm edilen kadınlar, dünyanın her yerinde tacize, tecavüze uğrayan kadınlar ve yürüyüşlerde, mitinglerde coplanan kadınlar... Bir de tüm bunları yüreklerinin derinliklerinde en çok hisseden Zilan, Beritan, Ronahi, Berivan ve Şilan gibi kahramanlar. Önder Apo'yla buluştukça kadınla buluştular, yaşama buluştular. 'Sadece 8 Mart değil, tüm günler kadınların olmalı' diyen Önder Apo'nun çağrısıyla tüm yaşamı özgürleştirme mücadelesinde özgür yaşam sembolü oldular.

Bugün de dünyanın her yerinde kadına yönelik saldırılar devam ediyor. Hem de yaşamın her alanında ve artan saldırılarla yöneliyor. Kadını ve Ona ait açığa çıkan tüm değerleri aşağılayarak yönelen aşağılık egemen erkeğin ve ona ait sistemin tüm gücünü ve yöntemlerini devreye koyduğu bir süreçten geçiyoruz. En büyük saldırıda kürt kadınları şahsında tüm kadınları ve insanlığı kendi değerleriyle buluşturan, kadının yaratımı olan kominal değerlerle özgür kadını, özgür yaşamı yaratma mücadelesinin mimarı olan Önder Apo'ya yönelik olmaktadır. Devletçi sistem kapitalist- emperyalist çağda en çirkin yüzünü gösterirken alternatif çözüm gücü olan kadınların mücadelesini ortaklaştırmasına ve erkek egemenlikli devletçi sistemi aşabilecek bir güce ulaşmaya her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır.

Amansız bir mücadeleyle olur bu. Büyük bedellerle olur. Verilen bunca mücadele ve kadınların bin yıllardır çektiği acıları yüreklerimizin derinliklerinde hissetmekle ve yüzünü Soylu Güneşe dönmekle olur. Tıpkı kendini küllerinden yeniden yaratan Sema gibi...Ve çözüm bedellerle olur diyerek elleri havada kalmış çocuklara ve boğulmuş hayallere bir umut olmak isteyen kadının özgür iradesi VIYAN gibi.

Lorîna Pênc Hezar Pepule

JÊHAT BÊTÎ

Bazı sevinçler vardır. Tek başımıza taşıyamayız.

Bir kahkaha olur yayılır etrafa. Bir tebessüm...

İçimiz içimize sığmaz.

Taşmak isteriz.

Taşamadığımız zaman, kendi sevincimizde boğulduğumuz hissine kapılırız bazen.

Hani düşünün, çok sevinçli bir haber almışsınız.

Ama, yanınızda bunu paylaşacak kimse yoktur.

Yalnızsınız.

Yapayalnız.

Tek başınasınız.

Sevincinizi paylaşacak bir Allahın kulu yoktur. Önce, kendi kendinize gülümersiniz. Sevinirsiniz. Ne yapacağınızı bilemezsiniz.

O an, hemen birilerini bulup paylaşmak istersiniz.

Hani filmlerde olur ya, sevdiğinden mektup almıştır bir delikanlı. Sevinçle fırlar sokağa. Önüne geleni öper. Herkes şaşkındır. Kimdir bu der gibi bakar, ama kime baksa, kimi öpse sevincini bulaştırır. Şaşkın gülümsemeler içinde herkes izler onu.

Ya da birisi kahkahalarla, sesini duyurmak istercesine sevinçle etrafına bağırıp çağırır. Komşuları, yanından geçen herkes payını alır sevinçten.

Bir kişilik olmayan duygular vardır. Mutlaka paylaşılmalıdır.

Bazen de bir köyün, bir şehrin, bir ülkenin taşıyamayacağı duygular olur. Köy düğünleri, şehir festivalleri, ulusal

bayramlar ilan edilir dünya aleme.

Dostlar davet edilir. Sevinçler, coşkular paylaşılır.

Bazı duygular vardır, bütün bir insanlık taşıyamaz.

Herkes bir biçimde katılır da bu duygulara, yine de taşıyamaz. Ateşler yakılır, her taraf ışıklandırılır. Sağır edici çılgınlıklar atılır. Bütün evren, bütün yıldızlar duysun istenir.

Bazı duygular vardır, taşınması ağırdır.

Paylaşılması gerekir.

Yoksa, boğar insanı.

Karşımdaki, tarifi imkânsız denilen durumlara tam da uyan bir duygu uyandırıyor içimde.

Kendi kendime, 'ben şimdi bunu nasıl yazabilirim?' diyorum.

Hani resmi çizilemeyen mutluluklar vardır. 'Kelimelerin kifayetsiz' olduğu zamanlar vardır.

Karşımdaki bir dil konuşuyor, tam da tarifi imkânsız.

Bilmediğim bir dil değil. Anadilim. Kürtçe. Kurmanci konuşuyor. Biraz Soranca karışıyor, biraz Hewramice.

Ama asıl, kelimeler değil; telaffuz biçimi, sesteki, o harflerin eriyip gittiği, sözcüklerin tek ses olarak çıktığı, bazen de sözcüklerin silinip sadece üzerine basılarak söylenen tek harften oluşan sözcüklerle konuşuyor olması en çok şaşırtıyor beni.

Bir insanın her şeyini sesine yansıttığı zamanlar vardır.

O an, ses sadece bir iletişim aracı, bir dil olmaktan çıkar.

Sesin resim olduğu, sesin zaman olduğu, sesin ses dışında her şey olduğu zamanlar vardır.

Karşımdaki, her şeyini sesine yüklemiş de, bütün yıldızlara, bütün evrene taşımak ister gibi konuşuyor.

Bu sesin yaşı yok.

Cinsiyeti yok.

Milliyeti yok.

Rengi yok, ya da, şöyle demek daha doğru olur: Bu seste bütün halklar, çocuklar, yaşlılar, kadınlar, gençler, her yaştan, her renkten insan var.

Hiç abartısız karşınızdaki her şeyiyle bir insan var.

İnsanın gerçekten sadece insan olduğu zamanlar vardır.

Karşımdaki sadece insan.

Hikâyesini bir gerilladan duymuştum. Bir süredir kaldığım gerilla kampında, uzaktan da olsa tanıyordum. Sıkılgan bir görüntüsü var.

Hikâyesini yazmak için, konuşmaya karar verdiğimde, acaba kendisini anlatabilir mi, diye kaygılanmışım.

Nasıl uygun bir atmosfer yaratıp da, rahatça sohbet edebileceğimiz bir hava oluşturabilirim, diye epey düşündükten sonra, bir akşam hasta olduğumu öğrendim. Bir iki

gerilla ile ziyaretine gittik.

Bizi, mahcup bir yüz ifadesiyle karşıladı.
Mahcup bir gülümsemeyle...

Oturdu O da karşımıza geçip oturdu.

Dertop oturuyordu. Bir dizini yere koymuş,
bir dizini ise çenesine değecek kadar göğsüne
çekmişti. Sık sık alınına düşen perçemini eliyle
geriye doğru itiyordu.

Geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz.

“Ciddi bir şey yok,” diyor.

Baş ağrısı...

“Yine migren mi?” diyoruz.

“Hayır, bu sefer sadece baş ağrısı,” diyor.

Sıkıntılı görünüyor. Üzerinde ağır bir yük
varmış da, altında eziliyormuş gibi duruyor.
Gözleri daha çok, yere bakıyor. Sesi sanki
dudaklarının arasından değil de, içinden, çok
derin bir yerlerden geliyor gibi geliyor. Sanki
hiç konuşmayacakmış gibi konuşuyor.
Konuşsa, etrafında bir şeyler, ya da her şey
yanıp kül olacakmış hissi uyandırıyor.

Bir süre sessiz kalıyoruz.

Hani olur ya, insan bazen ne konuşacağını
bilemez olur.

Konuşulacak bir şey olmadığından değil,
konuşulacak o kadar çok şey vardır ki,
hangisinden ve neresinden başlayacağını
bilemezsin. Sessizlik çöker ortama.

Biz de, nereden başlayacağımızı
bilememenin sessizliğiyle bakıyoruz
birbirimize.

Heval Jino, tam karşımda oturmuş.

Söze başlayacağız.

O da biliyor.

Ben de biliyorum.

Nereden başlayacağız?

İkimiz de bilmiyoruz...

Halepçe`yi konuşacağız.

Halepçe`yi...

Halepçe nasıl konuşulur?

Hakkında bu kadar çok söylenmiş, ama hiç
bir şey söylenmemiş başka bir yer var mı
acaba?

Halepçe sadece bir yer mi?

Nedir Halepçe?

Neden her adını duyduğumuzda düğümlenir
boğazımız?

Peki, boğazı düğümlenmeden Halepçe`yi
anlatan birisi, Halepçe`yi anlatmış sayılır mı?

Nedir Halepçe: Bir cevap mı, bir soru mu?

Bin bir sorudur Halepçe, bin bir cevap.

Kim anlatabilir Halepçe`yi? Halepçe ile ilgili sorulara en doyurucu cevapları kim verebilir?

Heval Jino tam karşımda oturmuş.

Söze başlayacağız.

O da biliyor.

Ben de biliyorum.

Halepçe`yi konuşacağız...

Heval Jino, adı gibi; bir kadın.

Halepçeli bir kadın.

Halepçe, 'Halepçe' olduğunda Halepçeli bir çocuktur.

Heval Jino, tam karşımda oturmuş; Halepçeli bir çocuk şimdi.

Sıkılgan, hüzün dolu gözlerini, hüzün dolu bir tebessümle gizlemek ister gibi.

İnsanı içine çeken bir konuşma üslubu var.

Bir Kürt için doyumsuz bir ses. Bir lorin. Bir ağıt.

Her Kürt çocuğu, anasından duyduğu lorinlerle büyür. Ninni değil, lorin. Lorin ağıt.

Bir Halepçeli çocuk, büyüüp de bir kadın olduğunda ve karşınızda oturmuş sizinle konuşmaya başlarsa, duyacağınız ses lorin olmaz da, ne olur?

Lorin, Halepçe`nin dili.

Halepçe`nin dili ağıt.

Halepçeli Jino, hüzün dolu gözlerini gizlemek istemesine dudaklarına takılıp kalmış tebessümüyle bir lorin söylüyor.

Hepimiz Halepçeli bir ananın çocuklarıyız o anda.

Bitimsiz bir ağıt dinliyoruz.

Jino, bize kendini anlatıyor.

Jino Halepçe.

Yolculuklarını anlatıyor.

Ne kadar çok yolculuk yapmış.

"Belki Halepçeliyim ama Halepçe`de çok az kaldım. Hiç bir yerin karakterini taşıyamıyorum aslında. Belki de, her yerin bir parçasını taşıyorum," diyor.

Konuşma üslubu dikkatimi çekiyor.

"Bütün Halepçeliler böyle mi konuşur?" diyorum.

"Çoğunlukla," diyor.

“Neden Soranca, Kurmanci, ya da her hangi bir şive değil de, sanki hem hepsi, hem de hiç birisi gibi bir dil gibi geliyor,” diyorum.

“Hem Soranlarla, hem Kurmanclarla, hem de Hewramilerle kültür alış-verişi var. Ondan olabilir,” diyor.

Sadece dil değil, telaffuz biçimi de çok dikkatimi çekiyor.

Kendisine söylüyorum.

Gülümsüyor.

Başka gerillalar da söylemişler. Biraz sevinç, biraz gururla söylüyor.

Çok akıcı ve müzikal bir telaffuzu ve konuşma tarzı var. ‘R’ harfini ve ‘L’ harfini, bastırarak ve uzatarak konuşuyor.

Dili şiirsel.

“Halepçe bir kültür şehri,” diyor.

“Bir çok şair, müzisyen, sanatçı çıkmış oradan. Bütün tarihi boyunca kültürel zenginliği ve sanatsal yetenekleriyle tanınıyormuş. Ben kendim de, sonraları Halepçe üzerine yaptığım araştırmalarda hep bu yönüyle karşılaştım. Doğrusunu isterseniz, bununla gururlanıyorum da. Halepçe'nin çok özgün bir dili var. Bu dili konuşmayı ben de çok seviyorum” diyor.

“Çok fazla Halepçe'de kalmamama rağmen dilini çok sevdiğim için, bu biçimde konuşmayı hızlı öğrendim ve unutmadım. İnsanların hoşuna gittiğini görmek beni de mutlu ediyor. Halepçe'nin dili güzel. Bir güzelliğini yansıtmak, bir Halepçeli için gurur verici,”

diyor, dudaklarındaki tebessüm bütün yüzüne yayılarak.

“O günü hatırlıyor musun?” diyorum.

“Evet, dün gibi.

Hiç unutmadım.

Unutamam.

Herkes Halepçe'yi unutabilir belki, ama ben, bilemiyorum.

Sadece bir Halepçeli değilim. Galiba her Halepçeli gibi, ben de biraz Halepçeyim.

O günü yaşadığım için, ben de Halepçe oldum. O gün bugündür hep Halepçe yaşıyorum, her Halepçeli gibi.

Gerçi daha çocuktum. 12 yaşındaydım.

Savaş içinde büyümüştüm. Zaten Halepçe'yi en çok da savaşla birlikte hatırlıyorum.

Ben 4 yaşındayken savaş başlamıştı. Savaş içinde büyüdüm.

Sürekli göç ediyorduk. Kimyabaran'dan bir kaç gün önce, yine sürgünden dönmüştük. Kimyabaran'dan iki gün önce, evimiz Saddam askerleri tarafından havaya uçurulduğu için, oradan ayrılmıştık. Kimyabaran'ı uzaktan gördüm” diyor.

Katliamın Halepçe dilindeki adını öğrenmiş oluyorum: Kimyabaran.

Jino, Halepçe`yi konuşmaya başladığı andan itibaren etrafındaki her şey, Halepçe oluveriyor birden. Surê m dağ silsilelerinin dibinde başlayan Şehrezor mıntikasının uzayıp giden ovasında batmakta olan güneşin son ışıltılarıyla yakamozlaşan küçük dereler ve gölcükler kaplıyor her tarafı.

Kesik kesik anlatmaya devam ediyor.

Hep yolculukları anlatıyor. En çok, şehit abisini ve en zor koşullarda kendisine sürekli moral veren babasını anlatmayı seviyor.

İran-İrak savaşında defalarca bombalanmış Halepçe. Her seferinde yollara düşmüşler.

“Ayağımızda ayakkabı bile yoktu,” diyor.

“Zaten iki gündü hiç bir şey yememiştik. Yollara düşmek zorunda kaldık. Surê m dağlarını aşıp, İran tarafına geçecektik. Irak rejimi, pêşmergeler Halepçe`yi kullanıyor diyerek yine topa tutmuştu. İki gün yol yürüdükten sonra, Surê m`in zirvelerine ulaştık.

Aile çok kalabalıktı. Yirmi kişiden faz-laydık. Bizim dışımızda da binlerce insan yol-lara düşmüştü.

Hangi dille anlatacağımı ben de bilmi-yorum. Yolda korkunç manzaralar gördüm.

Küçüktüm, ama her şeyi anlıyordum. Şimdi dönüp baktığımda, ben de kendime şaşıyorum.

Mesela, tam zirveye ulaştığımızda güneş batmak üzereydi. Dönüp Halepçe`ye baktık. Bir altımızda uzanan ovada akan sulara baktım. Bir yanı başımdaki anneme ve babama baktım. Yüzlerindeki ifadeyi hiç bir zaman unutamayacağımı, daha o yaşımda çok derinden hissetmişim.

Dedim ya, ben de şaşıyorum. Bu sahneye bugün bile, o kadar güçlü anlam verebileceğimi sanmıyorum.

Büyük bir öfke ve çaresizlik vardı gözlerinde. Oysa ben, daha çok, öfke duyuyordum. Kendimi korkunç güçlü hissediyordum.

Bir kardeşimi sırtıma bağlamıştım. Uzun yol yürüyüşünde çok susamıştık. Yolda bir ara bir karpuz kabuğu gördüm. Çamur içindeydi. Yerden aldım. Yenimle temizledim.

Tırnaklarımla sulu kısmını oyarak sırtımdaki kardeşimin dudaklarına götürdüm. Ağzının kurduğunu hissediyordum. Biraz çiğneyip ağzı sulansın dedim. Sonra, kendim de bir parça ısırarak çiğnedim.

Hiç zoruma gitmemişti. Öfkeliydim. Ama kendimi çaresiz hissetmiyordum.

O günkü hıncımı hiç bir zaman yitirmedim. Bir çocuğun ne kadar güçlü olabileceğini, bugün bir yetişkin olarak hala tam tahmin edemiyorum. Sadece o gün kendimi çok güçlü hissetmişim. Öfkeli ve hınç doluydum. Çocuklar öfkelenince çok güçlü olurlar,” diyor.

Alnı kırışmış, gözleri yere bakıyor.

Jino, öfkeli ve ürkütücü bir çocuk oluveriyor.

Ama bu ürküntü bir huzur bulutu gibi çöküyor insanın üzerine.

“Gördüğüm bir sahneyi anlatayım,” diyor.

“Daha sonraları defalarca rüyalarım girmişti. Bugün bile hatırlayınca yüreğim titriyor.

Yol boyunca bir kadın ölmüştü. Kucağında bir çocuk vardı. Çocuk, ölmüş annesinin memesini emiyordu. Ben geldim. Yanı başında durdum. Belki ölümün ne olduğunu bile bilmiyordum. Ama bu sahne çok zoruma gitmişti.

Adamlar geldiler. Kadını alıp yolun kenarında bir taşın dibine bıraktılar. Ben orada durmuş

bakiyordum. Çocuğu alıp gittiler. Ben arkalarından baktım. Sırtımda kardeşim vardı.

Her şeyi anlıyordum. Şimdi anladığımdan daha fazla anlıyordum.

Şimdi gibi hatırlıyorum. Hatta her aklıma geldiğinde yeniden yeniden yaşıyorum.

Boğazım düğümlenmişti. Şimdi ki gibi.

Bazı şeyler vardır, insanı büyütür. Olgunlaştırır. İnsanı insan yapar. Ben o gün insan olduğumu anlamıştım. Kısacık bir sahne, beni, bugünkü ben yaptı.

Hiç unutmadım. Her Halepçeli benzer şeyleri yaşamıştır.

Halepçe denince aklıma hep ölmüş annesinin memesini emen bir çocuk gelir.

Ben, insan olduğumu anlar ve öfkelenirim.

Biraz da utanırım.

Kendi adıma değil, utanmayan insanlar adına utanırım.

Ne bileyim, belki de Halepçe o kadar büyük bir utançtır ki herkes üzerinden atmak istedi.

Bu ağır yükü, bir günde büyüyen Halepçeli çocuklar üstlendiler,” diyor.

Etrafımdaki herkes Jino`ya bakmamak için, bir yerlere bakıyor.

Çoğunlukla da önümüze bakıyoruz.

Susuyor.

Galiba yutkunuyor.

Biz yutkunamıyoruz.

Hepimiz o sahneyi onunla birlikte yaşıyoruz.

Artık her birimizin hafızasında Halepçe, ölmüş annesinin memesini emen bir çocuk.

Ve hepimiz, o sahneyi izleyen büyümüş çocuklar oluyoruz.

“İran sınırından geçerken İran askerleri, bize su ve çikolata verdiler. Hiç birimiz almadık. Tenezzül etmedik,” diyor.

Susuzluktan yerdeki karpuz kabuğunu çiğneyen çocuk, çikolata ve şişedeki suyu reddediyor. Sadece,

“Tenezzül etmedik” diyor.

Yüzünde dünyaya küskün bir ifade var.

Tenezzül etmemiş...

En küçük çocuklar bile, bir haftalık yolculuktan sonra, o kadar açlık ve yorgunluğa rağmen hiç bir şey almamışlar askerlerden.

Tenezzül etmemişler...

Bir kampa yerleştirilmişler: Seyranbê, 5.Mıntıka.

Etrafı tel örgülerle çevrili mülteci kampı.

Kendi topraklarında tel örgüler arasında mülteci.

İran askerleri nöbet tutuyor.

Halepçe`yi bombalayanlar, şimdi de buldukları kampı bombalıyorlar.

Bombalarla yaşamayı erken öğrenmiş Halepçeli çocuklar.

“Hiç korkmuyorduk,” diyor.

“Oyun olmadığını biliyorduk, ama yine de korkmuyorduk. Irak tarafındayken İran bombalıyordu. İran tarafındayken Irak bombalıyordu.

Biz hep bombalandık.

Bombalarla yaşadık.

Hiç korkmadık.

Hep öfkelenedik. Bomba sesleri eşliğinde öfke biriktirdik,” diyor.

Gülümüyor. Öfkeli.

başa kalırım.

Halepçe gülümsemeli bir kadın çocuk var karşımda.

Geçen yıl, katliam günü Kandil'e doğru yine bir yolculuktaydım. Bir mola esnasında bir kenara çekildim, defterimi çıkardım, Halepçe'yi yazdım. Daha sonra kayboldu defterim.

Öfkesi gülümsemeye dönüşmüş, öfkeden gülümseyen Jino Halepçe, tam karşımda oturuyor,

Son yıllarda Halepçe'yi yazmayı çok istiyorum. Herkes bir şeyler yazıyor, çiziyor. Ne kadar çok yazılsa, hep eksik kalacak gibi..."

Aylarca İran'da kaldıktan sonra, geri dönüyorlar.

Ev yok, bark yok!

O kadar çok şey anlatıyor ki, ayrıntılara şaşırıyor insan.

Komşular yardımcı oluyor.

Ama en çok da, Halepçe'yi tanımlama söz konusu olduğunda dili değişiyor.

Ev yapıyorlar.

Şiir gibi konuşuyor.

Yeniden yerleşiyorlar Halepçe'ye.

"Defalarca yıkıldı evimiz," diyor.

En sevdiği tanımlamalardan biri, kendisinin dışında hiç kimsenin telaffuz edemeyeceği bir tarzda tekrarlayıp durduğu 'pepule' oluyor.

"Biz hep yeniden yaptık. Şu anda çeşitli yerlerde ailemize ait ondan fazla evimiz var," diyor.

"Halepçe, pēnc hezar pepule," diyor.

Yıkılan evlerin yerine hep yenisini yapmışlar.

Ruhları zorla alınmış 5,000 kelebek.

Kendileri hiç yıkılmamışlar.

"Sadece kelebekler yanmadı," diyor.

"Her yıl Halepçe'yi anarım," diyor.

"Bir bahar günü, 5,000 pepule ve konacakları çiçekler yok edildi," diyor.

"Nerede olursam olayım. Bir kenara çekilir, kendimle baş başa kalırım. Halepçe'yle baş

Anlatma istemi o kadar güçlü ki, yüzü buruşuyor, gözleri dalıp gidiyor. Defalarca,

“Pênc hezar pepule û gûl şewitîn” diyor.

Saatlerce konuşuyoruz.

Gözlerini kırıştırtıyor etrafına bakarken.

Bazen sohbetimiz bölünüyor. Etrafımdaki gerillalar, farklı farklı şeylerden konuşmaya başlıyor. Bir taraftan onlarla konuşuyorum, ama kulağım hep Jino`da.

Kirpikleri, çırpınan kelebek kanatları gibi...

“Mutlaka gidip Halepçe`yi görmek gerekir,” diyor.

O da duruyor.

Hemen etrafında bulunan tüm arkadaşlarını Halepçe`ye davet ediyor.

Biraz sessiz kalıyor.

Şimdi bir müze Halepçe.

Sonra, yine bir hikâye anlatıyor. Ben dinliyorum.

Anlata anlata bitiremiyor.

Ona bakmasam bile o, benim dinlediğimi biliyor.

Halepçe'nin sembolü haline gelen fotoğraftaki Omerê Xawir, şimdi evinin önünde kucağında çocuğuyla ölü bir kelebek gibi uyuyor.

Bir süre sonra, sadece benimle konuşmadığını hissediyorum.

Böylece ben de o resimdeki bir kadın değil, çocuğunu korumaya çalışan bir baba olduğunu öğreniyorum.

Jino, dünyayla konuşan, insanla insanca konuşan Halepçe.

Şimdi bir gerilla.

“Çok güzel yapmışlar,” diyor.

Dağlarda.

“Sanki canlı,” diyor.

Herkes Halepçe`yi yazmalıymış.

Anıtı anlatıyor.

Halepçe, zaten hep yazılacakmış.

Çocuk heykellerini, Halepçe'nin sembolü olan birçok şeyi...

“Mesela,” diyor.

“Bugün Halepçe`de hala

doğan çocuklar sakat oluyor. Halepçe hala yaşıyor. Yaşananlar kaydedilmeli," diyor. Başını kaldırıp yüzüme bakıyor.

Yüzünde bir rahatlama var.

Tebessüm var.

Hüzün ve huzur var.

Sessizce anlaşıyoruz. Halepçe hep yazılacak.

Duygular vardır, bir kişinin taşıyamayacağı kadar ağır.

Acılar vardır, bir halkın taşıyamayacağı kadar ağır.

Paylaşılması, haykırılması gerekir.

Mutlaka kulak verilmesi gereken çığlıklar vardır.

Yaralar vardır, hep kanayan.

Halepçe, Jino'nun deyimiyle,"Şehrezor'un hep kanayan yaralı gelini."

Halepçe, hiç birimizin yüreğinin tek başına taşıyamayacağı kadar büyük bir yara.

Her yıl 16 Mart günü, beş dakika herkes durup Halepçe'ye saygı duruşunda bulunuyor.

Herkes beş dakikalığına kanıyor.

Yarın, 16 Mart.

Gerillalar Şehitliğe gidecek. Halepçe'yi anacaklar.

Yarın, bütün yürekler kanayacak.

Yarın, bütün yürekler Halepçe olacak.

Yarın, Zağroslarda gerilla Jino Halepçe, Şehitliğe gidecek.

Karlar erimeye başlamış.

Berfinler yeşermiş. Kelebekler henüz ortalıkta yok.

Yarın, Jino Halepçe, eğilip bir berfini koklayacak.

Yarın, hepimiz Jino Halepçe olacağız.

Jino Halepçe'nin hikâyesini dinledik.

O, paylaşmış olmanın huzurunu yaşadı.

Biz, dinlerken bile yorulduk.

Bu acı, tek kişilik değil.

Halepçe, Kürtlere ağır geliyor.

Bir halklık bir acı değil bu.

Surêm dağlarının dibinde Şehrezor`da
Halepçe yaralı bir gelin gibi kanıyor.

Ömerê Xawir, kucağında çocuğuyla yatıyor.

Bir kişilik bir acı değil bu.

Yarın, herkes bir Jino Halepçe olacak.

Ve herkes, 'penc hezar pepule`yi dinleyecek.

Halepçe, Jino`nun dilinde bir lorin.

Dinliyor musun, insan denen çocuk...

NEWROZ ALANLARI

ÖZGÜRLEŞTİRİLMESİ GEREKEN DEĞERLERİN

SAHIPLENİLİP HAYKIRILMASININ COŞKUN ALANLARIDIR

Toplumlar gelenekleriyle vardır. Geleneğini kaybetmiş toplumlar aklını kaybetmiş insanlar gibi olurlar. Çünkü gelenek toplumun çocukluk aşamasından itibaren edinmiş olduğu tecrübelerin yasallaşmış halidir. Gelenek toplumun içindeki bireyin toplumla ve bir toplumun diğer toplumlara hangi esaslar üzerinde alıp vereceğini gösterir. Ve bu esaslar belli bir zamanın ya da mekânın sınırlarında seyretmezler. Çoğunlukla uzun bir tarihi sürecin bütün yaşanmışlıklarının billurlaşmış yasalarını ifade ederler. Toplumların dönemsel ihtiyaçlarına cevap veren yasalar da vardır. Bunlara çoğunlukla hukukun yasaları, siyasetin yasaları ve hatta ideolojinin yasaları

diyoruz. Ama hep şunu görüyoruz; bunlar geçicidir ve hükmü bir yere kadardır. Yine hiçbir yasa gelenek kadar toplumun ruhuna nüfuz etmez.

Geleneğin kendini içinde ifade ettiği toplumsal kurumlar da ahlak ve kültürdür. Önderlik toplumsal çözümlerinde "kültürel gen"den bahsetmektedir. Kültürel gen o toplumun temel karakterini belirleyen ö-

zelliklerdir. Canlı bir organizma olarak toplumlar doğar, büyür, gelişir, biçim değiştirir ama eğer ölmemişse bu genetik özelliğini hep korurlar. Bu genlerin şifreleri vardır. Şifreler geleneğin temel kodları olarak bazı davranışlarda alışkanlıklarda ve kavramlarda ifadelerini bulurlar. Bu kodlar genlerine yazılı oldukları bütün toplumlara aynı ruh dünyasına ve davranış ortaklığını çekerler. Toplumlara bir araya getiren de bir arada tutan da gelecekteki bir aradalıklarını garantileyen de bu genetik özellik ve kodlardır. Nasıl ki bir canlıyı bozmak, dejenere etmek için genleriyle oynamak gerekiyorsa bu toplumlar içinde böyledir.

"BAYRAM" KAVRAMI BÜTÜN HALKLAR İÇİN DOSTLUK, KARDEŞLİK, BARIŞ VE PAYLAŞIM DUYGUSUNU ÇAĞRIŞTIRIR. SINIFLI TOPLUM UYGARLIĞININ YARATMIŞ OLDUĞU BÜTÜN YAPAY ÇELİŞKİLER BÖYLE GÜNLERDE ÖZÜNE YAKLAŞAN İNSANDA BİR KENARA İTİLİR VE TOPLUMSALLIĞIN ÖZÜNDE VAR OLAN PAYLAŞIM, DAYANIŞMA VE TAMAMLAYICILIK YÖNLERİ YAŞAMA RENGİNİ VERMEYE BAŞLAR.

Ortadoğu toplumlarının yaşadıkları bütün dış saldırılar, işgaller, istilalar ve parçalama, yok etme çabalarına rağmen

bugün hala toplumsallığı başat bir olgu

olarak yaşamalarını sağlayan toplumsal genetik şifrelerin çözülmemiş ve bozulmamış olmasıdır. Ortadoğu toplumsallığının bugünkü aşamasında bir çürümeden bahsediliyorsa

bunun temel bir nedeni de geleneğini yitiriyor olmasına bağlamak gerekiyor. Bunun birçok örneği gösterilebilir. Ancak en iyi ifadesi belli bir toplulukla, halkla sınırlı olmayan ortak geleneklerin yerini, devlet ve sınıf çıkarlarıyla sınırlandırılmış yasaların hakim hale gelmesinde aramak gerekir. Eğer Newroz'dan bahsedeceksek Newroz'un son 2500 yıldır Ortadoğu toplumlarının genlerinde varolan ortakçı, eşitlikçi ve özgür-lükçü karakterini iyi çözmemiz gerekiyor. Halklar geleneklerini kav-

ramlar
kadar
sembolik
ortak
davranışla
rda da
ifade
ederler.
New-roz
Azerbayca
n'dan
Libya'ya,
Yemen'de
n Afganistan'a

kadar bütün bölge halklarının geleneğinde birbirine çok yakın anlamlar ve duygular yaratan bir ses ve ortak davranış simgesidir. Böylesi bir toplumun yaratmış olduğu refahı, zenginliği bölüşme sevincinin ve coşkusunun ifadesidir. Bu duygu o kadar uzun bir zaman diliminde yaşanmıştır ki bu toplumların genetik özelliği haline gelmiştir. Bu yüzden bayramlar, onu ortaklaşa sahiplenen bütün toplumların ve bireylerin ruh dünyasında aynı yankıyı yaratırlar. "Bayram" kavramı bütün halklar için dostluk, kardeşlik, barış ve paylaşım duygusunu çağırır. Sınıflı toplum

uygarlığının yaratmış olduğu bütün yapay çelişkiler böyle günlerde özüne yaklaşan insanda bir kenara itilir ve toplumsallığın özünde var olan paylaşım, dayanışma ve tamamlayıcılık yönleri yaşama rengini vermeye başlar. Herkes elindeki ekmeği bölüşür, birbiriyle kucaklaşır, kol-kola, u-yum için-de hayala durur. Davranışlar ortaklaşır, herhangi bir nedenle bunun dışında kalan insanların ellerinde tutulup bu halaya davet edilir. Eğer üzüntüsü, yoksulluğu, kırgınlığı

varsa
elbirliğiyle
bunlar
giderilir,
herkes
elindeki
çevresinde
kiyle
paylaşarak
dayanışma
içinde
birbirini
tamamlar.
Böyle
günlerde
bütün

toplum neredeyse tek bir insan gibi hareket eder.

Bu geleneklerin en canlı yaşandığı toplumların başında hiç kuşkusuz Kürt etnisite gerçeği vardır. Başlangıcından günümüze kadar uygarlığın yaratmış olduğu yasalara uyum göstermeyen çoğunlukla devletin, hukukun ve siyasetin yasaları dışında geleneğin yasalarıyla kendini var etmiş Kürt gerçeği bir yerde doğal toplum genlerinin en canlı yaşayan gerçeğidir. Çevresindeki bütün komşu halklar ve etnisiteler bir biçimde uygarlığın yasalarının hükmüne girerken, Kürt

kendi geleneğini büyük bir direniş ve kavga içinde korumanın tarihini yaratmıştır. Çevresindeki güçlerin içine girdikleri uygarlık yasalarını kendisine dayatmasına karşı teslim olmayı kabul etmemiş ve doğal toplumdan getirdiği gelenekle kendisinde sürdürdüğü karakteri sürekli paylaşmaya çalışmıştır. Hiçbir zaman merkez ve dayatan olmamış, hep çeken olmuştur. Zenginliklerini paylaşmak kadar, direnişini de ortaklaştırmaya çalışmıştır. Kürt'ün belki de merkez ve belirleyen olduğu tek zaman dilimi bu direniş zamanları olmuştur. Newroz bu yüzden en çok Kürt'te ifadesini bulmuştur. Zulme, egemenliğe ve onun dayatmalarına karşı merkezde değil, dağı merkez yaparak yaratılan direnişin sembolü olmuştur.

Uygarlığın karşısındaki bu direnişini ve zaferini kendisiyle sınırlı tutmayıp, buna katılmak isteyen bütün halklarla paylaşmıştır.

Tarihsel bir olgu olarak Newroz, Kürt ve bunun bir sonucu olarak ortaya çıkan Med

Aşiret Konfederasyonu incelendiğinde bu karakteristik özelliklerin hepsini görmek mümkündür. Kendisini kuşatan devletli zulüm sistemine karşı yarattığı direniş dağlardan şehirlere, Mezopotamya'dan bütün Ortadoğu'ya yaydığı halde hiçbir halkı baskı altına almamış, devlet kurmamış, köleci sınıflaşmayı geliştirmemiştir. Tam tersine ulaşabildiği her yere devletsizliği ve zulme karşı direniş götürmüştür. Direnişin bir sonucu olarak yarattığı, toplumsal sistem içinde kendisi dışındaki hiçbir rengi bozmamış,

hiçbir kültürü yok etmemiştir. Merkez ve merkezietçi değil, kapsayan ve paylaşan olmuştur. Kendi rengini dayatmamış, paylaşmıştır. Diğer renkleri yok etmemiş, katılmış ve kendine katmıştır. Sistemi merkezietçi ve egemenlikli değil, demokratik ve komünal olmanın bir gereği olarak Konfederal'dır. Bu sistemde devlet sınırları yoktur, hatta sınırlar halktan ilk toplumsal örgütlenme biçimi olan aşirete karşı esnek ve de zengin tutulmuştur. Newroz'da simgesini bulan Med oluşumunun bir devlet değil aşiret konfederalizmi olması güçsüzlük değil doğal toplumsallaşmanın bir zirvesidir. Sonucu da zannedildiği gibi bir yenilgi ve yıkım değil, bugüne kadarki toplumsal direnişin geninin örülmesidir. Kendisinden sonraki bütün

toplumsal direnişlerde bir umut olarak canlılığını koruyan bir bellek yaratmıştır.

Eğer günümüzde Newroz'a bir anlam biçeceksek onu içinde yaratıldığı zamanın, toplumun ve

geleniğin bütünlüğü içinde anlayabiliriz. Toplumun bu tür geleneklerini ve yaşamı yönlendiren yasaları olan ahlakını bünyesinden sökerek yok et-meye çalışan sistemin, Newroz'u bozma çabalarını da bu direniş karakteri ve genini bozma çabası olarak görmek gerekir. Newroz geleneğinin en son, en canlı ve en direngen ifadesi PKK olmuştur. Başkan Apo "PKK bir Newroz partisidir" diyordu. PKK'nin bir Newroz partisi olması onun özülle ilgili bir olaydır. Gerek direnişçiliği, gerek ahlakı ve yaşamı, gerek

**. GELENEK ANAYA VE ATAYA LAYIK OLMAK
YASASINDA İŞLER. NEWROZ GELENEĞİ
ZULME BAŞKALDIRAN, ZULÜM DÜZENLERİNİ
YIKAN ANALARIMIZIN VE ATALARIMIZIN BİZE
BİR BAYRAM ARMAĞANIDIR. O ZAMAN
ANAYA VE ATAYA LAYIK EVLATLAR OLMANIN
BİR GEREĞİ OLARAK NEWROZ
MEYDANLARINI ZULME KARŞI ÖFKENİN,
KAVGANIN MEYDANLARINA ÇEVİRELİM.**

yarattığı insan bütünüyle Newroz renginde ve karakterindedir: Direngendir, paylaşımcıdır, demokratiktir, komünaldır. Ve tüm bunların özü olarak konfederatiftir. Bazıları bunun PKK'nin içine girmiş olduğu değişim-dönüşüm sürecinin bir sonucu olarak göstermek istiyor. Bu doğru değildir. PKK'nin ilk programı incelendiğinde orta vadeli program hedefinde "Demokratik Ortadoğu Konfederasyonu" hedefi vardır. PKK'nin ruhu ve direniş sembolü olan Kemal Pir, Mahkemelerde PKK'nin bu yönüne sürekli dikkat çekmiş ve halkların kurtuluşunu PKK' de gördüğünü haykırıştır. Yine PKK direnişin sembolü olan Mazlum Doğan'ın eylemini Newroz'a denk getirmesi ve Çağdaş Kawa olarak tanımlanması PKK'nin genlerinde olan Newroz karakteriyle bağlantılıdır. Daha sonraki süreçlerde de PKK direniş kültürünün zirveleri olan Zekiyelerin, Ronahi-Berivanların, Rahşanların, Sema-Fikrilerin ve en son Adana'da bedenini ateşe veren Veysi Kaya direnişlerini ısrarla Newroz'la buluşturma istemleri aynı geleneğin-kültürün genetik olarak kendini sürdürmesidir. Bundandır ki Newroz'un bu sembolleri yok edilmek istenen toplumsallığımızın kök hücreleridir. Bu direniş sembollerinin her birisinden yeni bir Newroz toplumu yaratmak mümkündür. Bu semboller yaşamları, duruşları ve eylemleriyle sistemi küle çevirirken, yok edilmek istenen demokratik komünal toplumun kıvılcımları olmuşlardır. Hepsi de New-roz kültürünün yaşatılması ve topluma mal edilmesinin öncülüğünü yapmışlardır.

Bugün, hem sistemin hem de halkların bir yıl boyunca "acaba bu yılki Newroz nasıl geçecek" beklentisiyle New-roz'u karşılamaları Newroz'un bu tarihsel karakteri ve onun yaşayan özü olan PKK'nin Newroz'u

sahiplenme duruşuyla bağlantılıdır. PKK ile birlikte her Newroz özüne uygun olarak halkların direnişinin yeni bir basamağı ve miladı haline getirilmiştir. İçinde direniş, kahramanlık ve PKK olmayan Newroz, sistemin içini boşalttığı onlarca belki de yüzlerce bayramdan biridir. Newroz'u farklı kılan içindeki demokratik komünal özdür. Sistemin yarattığı yapay ve uyuşturucu kültürünün dışında ve karşısında bir geleneği temsil ettiği oranda sahiplenmesi gereken bir soy değeridir. Günümüz devlet ve sistem dışı toplumunun temel özelliği çeperde, kalıntı ve anılara dayanmasıdır. Uygarlık sistemi devlet aracı ve iktidar yöntemleriyle toplumu yutup kendini var ederken, sistem dışı toplumda bu mekanizmaları işlevsiz kılan ahlaki, kültürel değer ve gelenekleriyle kendini savunur. Doğal toplumun yaşadığı özü bu gelenek ve ahlakın yasalarıyla toplum için temel bir savunma mekanizması olarak işlemektedir. Bunun bilincinde olan egemenlik sistemi topluma saldırırken öncelikle bu yasaları ve değerleri yaratan ahlak ve gelenekleri yozlaştırarak sonuç almaya çalışır. Toplum bu gelenekleri koruyabildiği oranda kendi devamlılığını sürdürebilir.

Toplum, bu soy değerlerini ifade eden sembol ve simgeler halinde gelenekselleştirmeye çalışır. Gelenekle kendini sürdüren demokratik komünal toplum karşısında, egemenlikli uygarlık sistemi de kendi gelenek ve ahlakını yaratır. Toplum üzerinde kurulan siyasal zor iktidarı çıplak ve karşısında durulabilir bir karaktere sahiptir. Zaten doğal toplum direniş gelenekleri de bu kültürün karşısında yaratıldığı için doğal bir karşıtlığı ifade eder. Bu yüzden de esas mücadele ahlak ve kültür alanında yürütülür. Egemenlikli toplum bu gelenekleri çalıp

kendisine mal ettiği ve böylece kendisini kültür haline getirebildiği oranda kalıcı olabileceğinin farkındadır. Kendisi bir gasp ve hırsızlık sistemi olarak geliştiğinden yaratma kabiliyeti olmayan sistem, kültürünü de çalma ve gasp etme tarzında oluşturur.

Son yıllarda Newroz'un "Nevruz"laştırılması çabaları bunun ifadesidir. Newroz'u çalmada başarısız olan sistem, bu seferde onun içini boşaltarak, yozlaştırarak kendi hizmetine sokmaya çalışır. Toplum ahlakının kendini koruma refleksi olarak yaratmış olduğu bütün geleneklerin yozlaştırılması, sistemin varlık nedeni ve yöntemidir. Paylaşım, dayanışma, demokrasi ve barışın simgesi olan bayram kutlamalarını fiesta-festival tarzında yozlaştırarak toplumu dejenere eden sistem aynı yöntemi Newroz içinde geliştirmek istemektedir. Bir direniş sembolü olan Newroz'un neredeyse festival tarzında bir eğlence kültürüne dönüştürülmesi özünde kültürel ve ideolojik bir saldırıdır. İnsanların tarihteki direniş anılarını ve

geleneklerini hatırlayarak bu geleneği bir günlüğüne de olsa paylaştıkları ve ruh kazandıkları Newroz'un sadece insanların şarkı söyleyip dans ettiği ve bir nevi deşarj oldukları bir gün haline getirmek, toplumsal bilinci ve belleği uyuşturmak ve çarpıtmaktır. Sistem kültürü ve demokratik komü-

nal kültür iç içe ve yan yana olamayacak iki kültürdür. Birisinin varlık nedeni diğerinin reddidir.

Newroz gibi günler sistem kültürünün reddedilip de-mokratik komünal kültürün sahiplenildiği bir gündür. Böyle bir günün sistemin en geri kültür ve "sanat" değerlerinin pazarı haline getirilmesi sistemin bilinçli bir çarpıtmasıdır. Türküleri, halayları ve ateşleriyle her şeyin direniş geleneklerini canlı tuttuğu bir Newroz gerçeğinin yerine danslarının, şarkılarının ve ışıklandırılmış meydanlarının insanın en geri duygu ve güdülerini kışkırttığı bir gün haline getirilmesi özünde direniş iradesinin kırılması anlamına gelir. Newroz etkinliklerini düzenleyen yönlendiren kurum ve kuruluşların eğer halk adına hareket ettiklerini söylüyorlarsa bu geleneği özüne uygun yaşatma gibi bir sorumlulukları vardır. Newrozlarda alanları dolduran milyonlar hiç kuşkusuz her gün bir irin seli gibi üzerlerine boşalan o yoz kültüre merakları buralara taşırıyor. Onlar

genlerinde yaşayan geleneğin canlı tutulması için, o geleneği yaşatmak için dolduruyorlar alanları.

Böyle olduğu halde o yoz kültürün temsilcilerini üzerine para vererek onların karşısına çıkartmak olsa olsa büyük bir sorumsuzluk ve hakaret sayılmalıdır. Hem Newroz geleneği hem de Çağdaş Newroz'un yaratılmasında, doğal demokratik toplumun renkleri ve karakteri belirleyicidir. Bu kültürün ana kaynağı olan neolitik rengi kadın olduğu kadar çağdaş Newrozlar da özgür kadının bedenlerinde yanan alevlerde sembolünü bulmuştur. Newroz alanlarını dolduran milyonlar ellerinde Zekiyelerin, Rahşanların, Semaların resimleri, dillerinde onların türküleriyle halaya dururken eğer siz sahneye İbrahim Tatlıses'i çıkarırsanız o da temsil ettiği kültürün gereği "Kız ben seni vurmazmıyam" türküsüyle başlayacaktır konserine. Yine sistemin metalaştırıp pazara çıkarttığı kadına bir tavır olarak çıkan özgürlük hareketinin yarattığı Batman halkının karşısına etini pazarlamanın sembolü olan Gülben Ergenleri çıkarmayı düşünürseniz Newroz'a en büyük kötülüğü yapmış olursunuz. Kaldı ki direniş kültürünü türkülerinde, halaylarında temsil etmenin çabasındaki onlarca sanatçı alanları dolduran milyonlarla buluşmak için can atmaktadır. Siz halkın karşısına bunları değil de sistemin kültür elçilerini çıkarırsanız sanata oynattırılmak istenen karşı-devrimci rolü kabul etmiş bir aracı olursunuz.

Yine Newroz en çok özgürleştirilmesi gereken değerlerin sahiplenilip haykırılmasının coşkun alanlarıdır. Dans etmenin, şarkı çığırmanın değil, özgürlük sloganlarının haykırıldığı alanlardır. Bugün en çok özgürleştirilmesi gereken değerlerimizin

yaratıcısı ve varlık nedeni için mücadele yürütülmektedir. Bu Başkan Apo'dur. Çağdaş Newroz'u yaratan da onu yaşatan da Başkan Apo'nun emeği ve bilincidir. Newroz'u sahiplenmek demek Başkan Apo'yu sahiplenmek demektir. Ve Newroz alanlarını dolduran milyonların "Biji Serok Apo" sloganlarıyla alanları titretmesi bunun ispatıdır. Başkan Aposuz Newroz'ların hiçbir bayram değeri yoktur. Başkan Apo'suz Newroz meydanları onun özgürlük mücadelesine meydan olduğu oranda özüne uygundur. 2006 yılı bu anlamda geçen yıllardan daha fazla Başkan Apo'nun Newroz'u haline getirilmelidir. Bütün günlerimizi 15 Şubat karanlığına mahkûm etmek isteyen komplocu egemen güçlere karşı her günü Newroz ateşiyle aydınlatılabildiğimiz ve karanlık çemberleri bu ateşlerde kül edebildiğimiz oranda Newroz'u yaratan halkların layık evladı olabiliriz.

Gelenek anaya ve ataya layık olmak yasasında işler. Newroz geleneği zulme başkaldıran zulüm düzenlerini yıkan analarımızın ve atalarımızın bize bir bayram armağanıdır. O zaman anaya ve ataya layık evlatlar olmanın bir gereği olarak Newroz meydanlarını zulme karşı öfkenin, kavganın meydanlarına çevirelim. Eğer bir Newroz coşkusu olacaksa bu zulme karşı direnişin ve özgürlük bilincimizi yaratan soy değerlerimizin en soylu evladıyla buluşma isteminin sevinci olabilir. Bunun dışındaki bütün Newroz yaklaşımlarının bizi lanetli evlatlar yapacağını bilinciyle bu Newroz'u Başkan Apo'nun Newroz'u haline getirmenin coşkusu ve sevinciyle alanlara çıkarım ve en soylu geleneğimizi, özümüze uygun bir biçimde kutlayalım. Bizlerde Newroz'un ilk ateşini dağlarda yakan atalarımızın ve analarımızın

geleneğinde bu yıl Newroz ateşlerini daha da yükselteceğiz. İlk Newroz'da dağlarda yakılan ateşi Ninova'daki sarayları yerle bir ettiğine inancımızı bir gelenek olarak belleklerimizde çok canlı olarak yaşadığımızı sonuna kadar inanıyoruz. Bu umut ve inançla dağların ve ovaların Newroz ateşleriyle aydınlanacağını coşkusunu şimdiden yaşıyoruz.

NEWROZA WE PİROZ BE

ABDULLAH ÖCALAN

SOSYAL BİLİMLER AKADEMİSİ

KONFEDERAL KÜLTÜR

MUSTAFA KARASU

Günümüz dünyasında halklara yapılan en yoğun saldırı kültür cephesinden geliyor. En fazlada popüler kültür kullanılarak bireyler at gözlüklü ve teneke yürekli varlıklara dönüştürülüyor. Bu tür kültür saldırılarına karşı alternatif kültürün nasıl olacağı konusunun cevaplandırılması gerekiyor. Bu tür saldırılar ancak alternatif kültür yaratmayla, üretmeyle geriletebilir. Popüler kültürün etkili olmasının nedeni de alternatif kültürün yetersiz ve etkisiz kalmasıdır. Bunun için bizim kendi alternatif kültürümüzün nasıl olması gerektiği konusunun açıklığa kavuşturulması ve derinleştirilmesi gerekiyor.

KKK sisteminden söz ediyoruz. Bu yeni bir yaşam biçimi demektir. Her sistem gibi bu yaşam biçimi de kültürüyle varolacak. Alternatif bir hareket olarak ortaya çıkan PKK kendisinden başlatmak üzere toplumda yeni bir kültür geliştirme mücadelesi verdi. Buna o zaman ulusal demokratik kültür dedik. İnkârcılığı yaşayan, asimilasyona tabi tutulan ve bu temelde de yok edilmek istenen bir halk gerçekliğimiz olduğundan, ulusal

değerlerimizin ortaya çıkarılması, yurtseverlik bilincinin geliştirilmesi ve bunun toplum da bir yaşam biçimi haline getirilmesi için, bir mücadele başlatıldı. Sömürgeciliğe karşı, inkârcılığa karşı ulusal demokratik değerlerin ortaya çıkarılması için çaba gösterildi. Bastırılan halk değerlerinin ortaya çıkarılıp demokratik bir toplum yaratmak için de demokratik devrim mücadelesi geliştirildi. Geleneksel yapılanmalar olan feodalite, tarikat, şeyh vb. kurumların halk üzerindeki egemenliğini sarsmak için toplum örgütlenip bunlara karşı tutum takılmaya sevk edildi. Yine tabii bunların hepsinin yaşamasına zemin olan geri aile ilişkileri sarsılmaya başladı. Hiyerarşik devletçi toplum ve sömürgecilikle ilişkilenecek yozlaşan aşiret yapısının halkı kontrol etmesine son vermek ve bireyi geleneksel ilişkilerden kopmuş biçimde özgür düşündürmek için yoğun bir çaba gösterildi. Özgür ve demokratik bir toplumla iradeli birey ortaya çıkarmak açısından bu geri bağların yıkılması önemlidir.

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz, Kürdistan tarihinde geriliklerden en radikal kopuşlar ve uzaklaşmalar bizim hareketimizin gelişmesiyle yaşandı. Gerçektende heyecan verici

gelişmeler ve değişimler oldu toplumda. Bunun sonucu demokratik halk devrimi olarak tanımladığımız Serhıldanlar yaşandı. Serhıldanlar aynı zamanda yeni bir kültürün ortaya çıktığının ifadesiydi. Bu da ulusal değerlerine, halk değerlerine bağlılık ve binlerce yıldır kendisini egemenlik altında tutan geri ve geleneksel yapılara isyandır. Bu tür yeni ölçüler geliştiği için serhıldanlar ortaya çıktı. Serhıldanlarla toplumda ortaya çıkan yeni değerler bir kültür devrimi halini aldı. İnsanların beğeni ölçüleri ve sohbetleri köklü değişime uğradı. Yüreklere ve beyinlere yeni değerlerle dolunca toplumda böyle bir enerji ortaya çıktı. Bu gerçekten önemli bir gelişmeydi. Bizim mücadelemiz sadece bir ulusal demokratik devrim, demokratik halk devrimi değil, en az bunlar kadar bir kültür devrimidir. Bizim kültürel materyallerimizin en önemlileri bu süreçte gün yüzüne çıktı. Toplumdaki bu kültürel değişimle birlikte, kültür ürünlerinde hızlı artması gündeme geldi. Kültür faaliyetleri bir dinamizm kazandı. Bunun sonuçlarını Türkiye’de de, Avrupa’da da gördük. Bu kültür faaliyetleri halkın isyanını teşvik etti, körükledi. Serhıldanların Halkta yarattığı büyük değişimleri kültür faaliyetleri de ortaya çıkardığı ürünlerle besledi, güçlendirdi. Belirli yönüyle toplumdaki ulusal demokratik değerleri kalıcı hale getirdi. Bu yönüyle 90’lar da kültür faaliyetlerimiz yetersizde olsa rolünü oynadı. Yani hiçbir şey yapılmadı demek mümkün değildir. Eksikliğiyle, yetersizliğiyle toplumda yeni duyguların gelişmesine katkı sundu. Belirli bir isyan duygusunun gelişmesi, kötülükleri, çirkinlikleri

reddeden bir duruş ortaya çıkarmasına rağmen, ortaya çıkan bu toplumu ve bireyi daha da güçlendirecek düzeyde bir kültür etkinliğimiz olmadı. Yeni değer ölçülerimizi kültürel ürünlere dönüştürerek halkın bu enerjisini katlayan, güç ve irade olmasını geliştiren rol oynamada yetersiz kaldı.

TOPLUMUN BÜTÜN DAVRANIŞLARINI VE YAŞAMINI ENİNDE SONUNDA BELİRLEYEN DE KÜLTÜRDÜR. HELE KOMA GEL’LER GİBİ YENİ BİR YAŞAM BİÇİMİ SÖZ KONUSUYSA BURADA KÜLTÜRÜN ROLÜ, ÖNEMİ DAHA DA ARTAR. BÖYLE BİR SİSTEMİ KURMAKTA KÜLTÜRÜN İŞLEVİ DAHA DA FAZLA ÖNE ÇIKAR. KÜLTÜRÜN BÖYLE ÖRGÜTLENMEYE ZEMİN OLACAK BİREY DAVRANIŞINI, TOPLUM DAVRANIŞINI ORTAYA ÇIKARMASI GEREKİYOR.

Siyasal alanda, örgütsel alanda halk büyük fedakârlıklar yaptı. Mücadeleye güçlü katılım gösterdi. Fakat bunu ken-disini öz irade yapan, yaşa-mını her alanda örgütleyerek kaderini kendi eline alan ve mücadelesinin geleceğini kendisi belirleyen örgütlü bir güce ulaşamadı. Serhıldan-ların ilk dönemlerinde Ön-derliğimiz Koma Gel’leri he-def olarak gösterip halkın ta-bandan örgütlenmesini ve bu taban örgütlenmesiyle güç ve irade kazanmasını hem de bir zihniyet değişikliği yaşamasını öngördü. Fakat bu gerçekleştirilemedi. Bunun gerçekleşmemesinin örgütsel nedenleri yanında düşmanın ağır saldırılarının da pay vardır. Örgütlenmelerimiz zayıf olduğu gibi klasik örgüt anlayışını aşamamıştı. Bu nedenle de bu örgütlenmeler pratikleşmedi. Öte yandan halkın

kültürel düzeyi, kültürel birikimi ya da aldığı yeni değerler, yeni ölçüler böyle bir örgütlenmeyi sağlayacak düzeye ulaşmamıştı. Toplumun bütün davranışlarını ve yaşamını eninde sonunda belirleyen de kültürdür. Hele Koma Gel'ler gibi yeni bir yaşam biçimi söz konusuysa burada kültürün rolü, önemi daha da artar. Böyle bir sistemi kurmakta kültürün işlevi daha da fazla öne çıkar. Kültürün böyle örgütlenmeye zemin olacak birey davranışını, toplum davranışını ortaya çıkarması gerekiyor. Kültürel etkinliklerimiz böyle bir kültürü ortaya çıkarmaya yetmemişti. O dönemdeki ulusal demokratik devrimin ve onun ortaya çıkardığı ulusal demokratik kültürün düzeyi yeni bir yaşamı örgütleyecek nitelikte değildir. Ayağa kalkma, isyan etme, reddetme gelişti. Fakat bu ayağa kalkış, isyan ve reddedişler yeni yaşam biçimini kurma yeteneğini ortaya çıkaracak düzeyde değildi.

Yeni toplumu yaratmada, kültür belirleyici etkiye sahiptir. Koma Komelen Kürdistan gibi en güzel yaşam projelerini gündeme getirseniz bile eğer onun kültürü yoksa tekrardan eski yaşam arayışlarına, ilişki biçimlerine belli düzeyde dönülmesi kaçınılmazdır. Ya da yeni yaşam projesini oturtamazsınız. Örneğin Sovyetler Birliği'nde ko-münlerden ve köy Sovyetlerinden başlayarak bütün toplumu tabanın halkın iradesini açığa çıkaracak biçiminde bir örgütlenme ön görülmüştü. Solhozlar, kol-hozlar denen örgütlenme-lerde yapılmıştı. Ancak o-nun komünal demokratik kültürü ortaya çıkmadığı için, daha sonra bu Sol-hozlar, kolhozlar bin yılların zihniyeti sonucu

bürokratik örgütlenmelerin, demokra-tik olmayan yönetimlerin kontrolündeki kurumlara dönüştüler. Yeni bir şey ortaya çıkmadı. Bunun ideolojik alandaki yanlışlıklarla da bağı vardı. Sovyetlerdeki sosyalizmin dayandığı ideolojik temeller böyle bir kültürü, böyle bir zihniyeti yaratmaya çok fazla imkân vermiyordu. Belki söylemde güzel şeyler ifade ediliyordu ama sıra pratiğe gelince çok fazla değişiklik olmadığı görülüyordu.

Sosyalizmin teorisinde sömürücü baskıcı devletçi toplumda var olan iki kötülüğün ortadan kaldırılması hedefi vardı. Birincisi, sömürüyü ortadan kaldırmak, ikincisi, insanın insanı yönetmesini ortadan kaldırmaktı. Sosyalizm bu iki temel perspektifle yola çıkmıştı. Bunu da aslında ilkel komünal toplum denen Neolitik topluma gönderme yapılarak temellendirmişlerdi. Sosyalizmin Peygamberleri olan Marx ve Engels şunu düşünüyorlardı; ilkel komünal toplumda insanlık neyi kaybetti, buna cevap arıyorlardı. Aslında şu iki şeyi buldular: bir, insanlar sömürülmüyordu, sömürüldüler; iki: yöneten yönetilen ilişkisi yoktu, yöneten yönetilen ilişkisi ortaya çıktı. Yani sınıflı toplum uygarlığının bu iki temel olgu üzerinde kurulduğunu ortaya koydular. Bunun içinde sömürünün ve yöneten yönetilen mekanizmasının ortadan kaldırılmasının sosyalizmin temel hedefi olarak belirlediler. Bu sadece sosyalist ideologların hedefi değildi. İnsanlığın antik çağdan beri egemen sisteme isyan eden güçleri bu tür eğilimleri her zaman taşımıştır. Bunu şimdi daha iyi görüyoruz ki, bu eğilimleri besleyen, bu eğilimleri

yaşatan zaman zaman isyan biçimde ortaya çıkaran ise Neolitik toplumdan kalan komünal demokratik değerlerin ölmemesi ve bir yaşam biçimi olarak, bir kültür olarak varlığını dağ kuytularında, orman derinliklerin de kendini yaşatmasıdır. Sosyalizm aslında çok bilinçli olmasa da bunların bir bileşkesini yapmak istedi. Ama dediğimiz gibi zihniyet köklü bir değişime uğramadığı için pratikte tekrar egemenlikli, hiyerarşik devletçi toplumun maketleri ortaya çıktı. Çünkü zihniyet değişimi ve bunun temeli olacak kültürel değerler güçlü biçimde ortaya çıkarılmamıştı. Benzer bir şeyde bizim açımızdan da geçeli oldu. Serhıldanlarla önemli bir değişim yaşatmamıza rağmen bu değişim sistemin egemenliğini kırarak ya da geçmiş alışkanlıkları ortadan kaldıracak düzeyde olmadı. Dolayısıyla da toplum Önderliğimizin ifade ettiği biçimde Koma Gel'ler ekseninde kendini örgütlenme gücünü gösteremedi.

Bilindiği gibi kuzey Kürdistan da bu serhıldanlar sonucu oluşan HEP, DEP, HADEP, DEHAP gibi partiler halkın örgütlenmesini sağlayamadığı için orta sınıf ağırlıklı ve üstten aşağıya doğru örgütlenen bir durumdan çıkamadılar. Dolayısıyla halk güç olmadı. Tabii seçimlerde oy verdi, eylemlere katıldı, fedakârlıkta yaptı, ama bunu yaparken kendisini örgütleyen, kendi yaşamını kuran bir yapılanma ortaya çıkmadı. Bunun sonucu da bildiğiniz gibi bu partilerde büyük bir yozlaşma yaşandı. İdeolojimize ters çıkar ilişkileri, çıkar çevreleri gelişti. Bunun bir türevi olarak ta bireylerdeki de bencil, çıkarıcı düşünme aşılamadı.

Şimdi Önderliğimiz hem bizim pratiğimizi değerlendirerek hem de dünyadaki sistemi çözerek Kürt halkı açısından da Ortadoğu halkları ve insanlık açısından da demokratik Konfederal sistemi önümüze koydu. Bunun insanlığın özgürlüğü, demokrasisi ve kurtuluşu açısından şuanda en uygulanabilir, en doğru bir örgütlenme modeli olduğunu belirtti. Yine bunun ortaya çıkaracağı insan tipinin ya da zihniyetinin de insanlığın geçmişten bugüne yarattığı değerlere en uygun zihniyet yapılanması ve kişilik şekillenmesi olacağını çözümlenmeleri ile ortaya koymaya çalıştı. Demokratik Konfederalizmin Kürdistan da somutlanış biçimini KKK'yi insanlığın en çağdaş yaşam projesi olarak tarihsel temelleriyle bizlere gösterdi. Şimdi böyle bir proje bizim önümüzde durmaktadır. Demokratik Konfederalizm projesi de yeni yaşam biçimleri gibi en fazla da yeni kültürü gerektiriyor. Hele yeni paradigmam dediği Cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik toplum sistemden kopuşu öngörüyorsa, sistemin mezhebi olmamayı öngörüyorsa bunun bin yılların büyük bir devrimci hamlesi olarak ortaya koyuyorsa bu kadar köklü dönüşüm ancak zihniyet devrimi ve onun ortaya çıkaracağı kültürle mümkündür. Kopuş derken, mezhep olmamak derken Reel sosyalizm gibi bir duvar örmek değil, devlet + Demokrasi formünde ifade edildiği gibi egemen sistemin yanında halkların kendi yaşam biçimlerinin örgütlenmesini kast etmektedir. Bu çerçevede ele aldığımızda kültür çalışmaları olarak önümüzde acil duran görev KKK sisteminin ya da Demokratik Konfederalizmin kültürünü yaratmaktır. Çünkü bu kültür birçok yönüyle yenidir. Bu kültürün özü Neolitik toplumda var olmuş, tarih içinde ise erkek egemenlikli

devletçi sistemin yanında varlığını kısmen sürdürerek ya da onun gölgesi gibi takip ederek bugünlere kadar gelmiştir. Bu günde toplumsal var oluş içinde belli düzeyde varlığını sürdüren bu kültürün ya da yaşam biçiminin yeni koşullarda yeniden üretilmesi, tekrar canlandırılarak tüm toplumların yaşam biçimi haline getirilmesi önümüzdeki temel görevlerdendir. Eğer komünal demokratik değerlere dayalı bir sistem yaratmak istiyorsak ve bu iddia esas olarak kapsamlı özgürlük ve demokrasi iddiasıysa bunu ideolojik ve teorik olarak doğru ortaya koyma yanında bireylerin ve toplumun yaşamında pratikleştirmemiz gerekir. Bunun içinde mutlaka bu yaşam biçiminin kültürel değerleri ortaya çıkarılmalıdır.

Bu yönüyle KKK sisteminin kurulmasında kültür çalışmalarına belirleyici bir görev düşüyor. Yoksa siyasal mücadele verilir, kahramanlıklar da yapılır bazı iyi şeylerde ortaya çıkarılır, ancak öngörülen sistemin kültürü yaratılmamışsa bir süre sonra egemen sisteme benzeşir ya da mezhep haline dönüşür. Bu duruma düşmemek için KKK sisteminin kültürü nasıl ne olacak, kültür çalışmaları nasıl yürütülecek, hedeflediği insan ve topluma göre içeriği nasıl olacak, nasıl bir ilişkiler bütünlüğü ortaya çıkarılacak, bunların açık ve net ortaya konulması gerekiyor. Bu konuda kafalar karışıktır. Kültür faaliyetlerini yürüten arkadaşlarımızın da kafası bu konuda net değildir. Bunun nedeni de ideolojik ve kültürel saldırıların çok güçlü ve etkili olmasıdır. Kültür faaliyeti yürüten arkadaşlarımız KKK sistemi ya da yeni kültür derken bile çoğu zaman burjuva kültürü ve ideolojisinin prizmasından geçen düşünceler ortaya koymaktadırlar. Örgütün temsil edildiği temel alan ve en ideolojik ortamda bile

Önderliğin ortaya koyduğu sistem, bu sistemin kavramları, bu sistemin kişilik ve toplum anlayışı burjuva prizmasından geçirilerek ifade ediliyorsa tabii ki Türkiye ve Avrupa alanında, başka yerlerde daha fazla burjuva prizmadan kırılarak ortaya konulan söylemlerin ifade edilmesi kaçınılmazdır ya da anlaşılırdır.

Geçen gün popüler kültür üzerine değerlendirme yaptık, arkadaşlarda düşüncelerini belirtti. Bu değerlendirmelerde bu kültürün toplumu nasıl etkilediğini bizim içimize kadar nasıl yansıdığını vurguladık. Bu etkilerden daha tehlikeli ya da bu etkilere zemin hazırlayan sisteme ait zihniyet kalıpları, ideolojik yaklaşımlar bunun getirdiği ret ve kabul ölçülerinin, değer yargılarının örgüt ve toplumda var olmasıdır. Örgütümüz açısından irdelenmesi gereken başka yönlerde var. Bir tasfiyecilik yaşandı. Tasfiyecilik Önderliğin ortaya koyduğu projeyi provoke etti. Kavramların içeri burjuva liberal söylemlerle doldurdu ve örgüte dayattı. On yıllarca egemen sistem, egemen değer yargıları ve çeşitli güçler burjuva değer yargıları temelinde örgütü tahrik etmek istediler. Çeşitli kişileri, kadroları ve grupları tahrik etmek istediler. Önderliğimizin güçlü ideolojik hakimiyeti ortamında bu tahrikler sonuçsuz kaldı. Ancak Önderliğimizin yeni paradigmayı ve bunun sistemini bizlere sunması, düşüncede, örgütlenmede yenilikler öngörmesi sürecinde tasfiyecilik bu değişim sürecini kendi emellerine için kullanmak istedi. Çünkü eski paradigmayı aşip kendimizi yenileyip geliştirerek yarattığımız değerlere yeni değerler katma sürecine girmiştik. Bu yeni değerler katma, geliştirme yenilenme ortamında amiyane deyimle tasfiyeci eğilim kendi burjuva anlayışını sokuşturmak istedi. Böyle yaparak süreci provoke etti. Önderliğin projesinin örgüt tarafından Kongre ve toplantılarla pratikleştirmeye yöneldiği süreci kafa karışıklığının yaşandığı bir süreç haline getirdi. Bu kafa karışıklığının, olguları bulanıklaştırmanın, ortamı provoke etmenin

örgütü ve tüm çalışma alanlarımızı etkilediğini görüyoruz. Bunun için iki çalışma çok önemlidir. Bir ideolojik, teorik çalışma, ikincisiyse kültürel çalışma. Bu iki temel çalışmayla Önderliğin projesini provoke olmaktan, tahrik edilmiş olmaktan çıkarıp gerçek doğrultusuna sokabiliriz. Kültür çalışmalarını daha baştan en temel ideolojik çalışma olarak gördük. Bilim Aydınlanma, basın ve kültür çalışmalarını bir ideolojik merkez olarak ele aldık. Bu üç çalışma birlikte ideolojik çalışma alanını oluşturmaktadır.

Bu çerçevede Demokratik Konfederalizmin kültürü ne olacak? Demokratik Konfederalizm deyince nasıl bir kültür aklımıza geliyor? Nasıl bir yaşam biçimi aklımıza geliyor? Bunun netleşmesi gerekiyor. Bunu netleştirmeden yapacağımız kültür faaliyetler bize ait mi, ya da bize ne kadar ait, ne kadar sistem tarafından etkilenmiş, bunu bilemeyiz. Bunun için elimizde ölçü olacak Demokratik Konfederal yaşamı derinliğine kavramak gerekiyor. Demokratik kültürde bu yaşam biçimiyle bağlantılı bir olgudur. Nasıl bir yaşam biçimi öngörülüyorsa kültürde öyle olmak durumda. Yani öngörülen yaşam biçimiyle kültürel faaliyetler birbirinden kopuk olamaz. Çünkü kültür farklı bir olgu değil, tamamen yaşam biçimini düzenleyen, yaşam biçimini ortaya çıkaran temel çalışma alanıdır. Dolayısıyla KKK'nin yaşam biçimini en fazlada kendi çalışmalarında ve kendi değerlerinde somutlaştırması gereken kültür faaliyetleridir. Siyasal alan bunu kendinde yeterince somutlaştırmayabilir. Başka alanın bu konudaki hassasiyeti zayıf kalabilir. KKK sisteminin kültür çalışmalarının bu yaşam projesini duyguda, düşüncede, söylemde, müziğinde resminde, hikâyesinde, romanında dile getirmesi bu çalışmanın olmazsa olmazıdır.

KKK SİSTEMİNİN KÜLTÜRÜ NE OLACAK DERKEN, KOMÜNAL DEMOKRATİK DEĞERLERİ ESAS ALMAK VE BU TEMELDE KÜLTÜREL ÜRÜNLER ORTAYA ÇIKARMAKTAN SÖZ EDİYORUZ. KOMÜNAL DEMOKRATİK YAŞAMI HEDEFLEMİYEN, KOMÜNAL DEMOKRATİK DEĞERLERİN İÇİNDE TAŞIDIĞI GÜZELLİKLERİ İÇERMİYEN VE İNSANLIĞIN BU KÖK KÜLTÜRÜNE DAYANMAYAN VE BUNU İNCELEŞTİRMEYEN ÇALIŞMALAR BİZİM ÖNGÖRDÜĞÜMÜZ ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİYİ YARATACAK KÜLTÜR ÇALIŞMALARI OLAMAZ.

Tarihte de yeni bir yaşam projesi ortaya çıktığında bun en fazla sahiplenilenler, dillendirenler her zaman kül-tür ve sanatla uğraşanlar olmuştur. Hatta siyasetçiler kültür ve sanat faaliyeti içinde olanların çok önceden çeşitli biçimlerde ifade ettiği değerleri ve yeni yaşam öz-lemlerini bir program haline getirmişler ve onu pratikleştirmek istemişlerdir. Şimdi bizim şimdiki mevcut durumumuza bakıldığında kültür faaliyetlerimizin, kültür çalışmalarımızın KKK sisteminin kültürü ne olmalıdır? Sorusuna teorik ve pratik cevap vermekten çok uzaktır. Yanına bile yanaşılmıyor. KKK sistemi denilince daha çok gündeme gelen teknik sorunlar ve diğer kurumlarla ilişkilendirmelerinin nasıl olacağı konularıdır. Kültür kurumu KKK içinde nasıl yer alacak, kültür kurumlarının meclis ya da koordinasyonla ilişkileri nasıl olacak soruları öncelikle konuşulmaktadır. Bu tür tartışmaları küçümsemiyoruz, bunlarda tartışılır, bunlarında ortaya konulması gerekir ama esas tartışma konuları bunlar olmaz. Bu tür tartışmalar esas gözden kaçırılan saptırmalara dönüştürülmektedir. Odaklanılması gereken noktalar; bu kültür hangi içerikte, hangi değerler kapsayacak, hangi değerleri öne çıkaracak çerçevesinde olmalıdır. Bunu üzerinde çok fazla yoğunlaşma görmüyoruz. Hatta tersine yoğunlaşmalardan söz edilebilir. Faaliyetler var, bazı ürünlerde çıkarılıyor ama bunlar KKK sisteminin öngördüğü yaşam biçimini yaratacak eserler midir, ürünler midir? Kuşku götürür. Zihniyetlere ve yaklaşımlara baktığımızda ortaya çıkan eserlerden kuşku duymak normal görülmelidir. Çünkü çok bencillik var, bireycilik had safhadadır. Sanatçılar da sistemin etkisiyle popüler olmaya çok eğilim gös-teriyorlar. Buda demokratik konfederal sistemin öngör-

düğü komünal demokratik değerlere ters düşen yak-laşımlardır. Bir sömürücü, baskıcı, bireyciliği körük-leyen egemen sistem var, bir de bizim kurmak istediğimiz demokratik sistem var. Bu değerleri yaratmak mücadele ister, çaba ister. Kendini buna vermeyi, bu konuda yoğunlaşmayı ister. Ne var ki Türkiye de siya-sal alanda olduğu gibi kültürel alanda da bu olmaz ya da bugününün projesi değildir, bugünün yaşamı değildir diyenler bulunmaktadır. Geleceğin ya-şamı ve projesidir denilerek KKK sistemi ve kültürü daha baştan dejenere edilip saf dışı bırakılmaya çalışılıyor.

Önderliğimiz Devlet + Demokrasi formülünü ortaya koyarak egemen sistemin yaşamı yanında bizim yaşamımızı bugünden geleceğe ertelemeyen yaratılması gereken bir sistem olarak ifade etti. Devleti yıkalım, bütün her şeyi birden kazanalım ondan sonra kendi yaşamımızı örgütleyelim diye bir şey belirtmedi. Bugünden başlayarak bu sistemin kurulması, bu yaşamın örgütlenmesinden söz etti. Bunun yerine Türkiye’de, Avrupa’da yapılan şudur; sistem biraz imkan tanımış, buna dayanarak biraz CD ve kaset çıkarılıyor, konser yapılıyor. Türkü evleri var, gazinoları var, oralara gidiliyor. Kendilerini kürtçe ifade edebiliyorlar. Bu sistemin açtığı alandır. Bu araçlar Popüler kültürde körükleniyor. Böylelikle özgürlük ve demokrasiden koparak kendini yaşatan sanatçılar gurubu yaratılıyor. Bu ortamda bu tür eğilimler sanatçılar serbest bırakılsın, bu Pazar ortamında kendileri ürünler çıkarsın deniliyor. Bu aslında egemen sistemin açtığı alan içinde yaşamayı kabul etmektir. Bunun götürdüğü sonuçta KKK sisteminin kültür politikasına, kültür örgütlemesine, kültür faaliyetlerine gerek yoktur. Bunun tercümesi “ayrı bir yaşam biçimini yaratmaya gerek yok” oluyor. Önümüze açılan icraat imkânlarıyla kendimizi ifade edebilirsek yeterlidir. Bu sistemin dayatmasını kabul etmektir. Bizse ayrı bir yaşam biçimini ortaya çıkarmak istiyoruz. Devlet+Demokrasi ayrı bir yaşam sistemidir. Ayrı bir kültür örgütlenmesidir. Ayrı bir kültür zihniyettir. Özgürlüğün ve demokrasinin en zengin ve güzel yanlarıyla yeşereceği komünal

demokratik bir yaşam hedefliyoruz. Mevcut sistemin dayattığı ve kışkırttığı ise bu kadar demokrasi, bu kadar özgürlük yeterlidir. Bununla yetineceksiniz olmaktadır. Bizim kültür alanında ortaya çıkan anlayış mücadele etmek yerine belli düzeyde verili kültür anlayışına teslim olmayı hedeflemektedir. Bu, sistemin biraz deforme olduğu ortamda biraz onu biraz kendimiz yaşamak biçiminde kendini dışa vurmaktadır. Zaten sistem belirli sınırlarda reforma ihtiyaç duyuyor. Dünya da böyle bir eğilim var. Sistem sömürücü, baskıcı, hiyerarşik devletçi düzeni reformlara uğratarak ömrünü uzatmaya çalışıyor. Biz bunu tabii kabul edemeyiz. Bunu kabul etmediğimizi de en fazla kültür alanında göstermemiz gerekir.

Şimdi nasıl kültürel değerler sorusu önemli. Önderlik bir Halkı Savunmak adlı eserinde iki noktaya vurgu yapıyor. Bütün sistemini bu iki temel vurgu etrafında oluşturmaya çalışıyor. Birincisi, sosyal bilimleri ve Marksizmi komünal demokratik değerlerli esas almayarak insanlığın sorunları karşısında çözümsüz kalmaları konusunu eleştiriyor. İkinci vurgusu ise, ezilenlerin, hakların verdiği mücadelelerin sonuçta sistemin mezhepleri haline gelmesinden kurtulamamasıdır. Eğer gerçek anlamda demokratik ve özgür bir yaşam gerçekleştirilmek isteniyorsa bu iki konuda hassasiyeti sürekli yüksek düzeyde tutmak gerekecektir. Mezhep olmamanın koşulu olarak örgütlenmeden yaşama kadar her şeyde komünal demokratik değerlerin esas alınması olacaktır. Bir Halkı Savunmak kitabının esasını da şuna dayandırıyor: Binlerce yıldır insanlar mücadele vermiş, fedakârlık yapmış, eziyet çekmişler, ölmüşler, aç susuz kalmışlar ancak sonunda sistem bunları tekrar kontrol altına almıştır. Önderliğimiz bunların bütün acısını duyarak, bütün özlemlerini duyarak, bütün umutlarını beyninde yüreğinde somutlaştırarak “ben bu kadere son vermek istiyorum” diyor. Halkların özgürlük sistemini ve demokratik yaşamını sistemin mezhebi durumuna düşmesinden, onların denetimine girmesinden kurtarmak istiyorum diyor. Bizim de başta kültürel alan olmak üzere tüm

çalışmalarda bu sorumluluk duygusunu ve u hassasiyeti göstermemiz gerekmektedir.

KKK sisteminin kültürü ne olacak derken, komünal demokratik değerleri esas almak ve bu temelde kültürel ürünler ortaya çıkarmaktan söz ediyoruz. Komünal demokratik yaşamı hedeflemeyen, komünal demokratik değerlerin içinde taşıdığı güzellikleri içermeyen ve insanlığın bu kök kültürüne dayanmayan ve bunu incelemeyen çalışmalar bizim öngördüğümüz özgürlük ve demokrasiyi yaratacak kültür çalışmaları olamaz. Komünal demokratik değerlere dayalı özgürlükçü ve demokratik yaşam kültürü üretmemek bireyci

ve bencil sistemin arzuladığı yaşam kültürünü aşmamaktır. Nitekim son zamanlarda yaratılan kültürel ürünlerde yeni yaşam arayışı fazla yoktur. hatta sistemin enjekte ettiği yaşam anlayışı ve ilişkileri öne çıkmaktadır. Diğer taraftan da dar ulusal yaklaşımlarla yetiniyoruz. KKK sisteminin kültürü ne bencil, bireyci burjuva değerleri kabul edebilir, nede kendisini sadece ulusal belli değerlerle sınırlayan bir tutum içinde olabilir. Ulusal demokratik değerler tabii önemlidir. Bunlarda işlenecek konulardır. Bir halkın dilini, kültürünü, kimliğini yok saymak, kendi değerleriyle özgür yaşamasının önüne geçmek kadar çirkin bir şey olamaz. Bu tür baskıcı ve inkârcı tutumlar mutlaka reddedilmelidir. Biz bu değerlerimizin kazanılmasını özgürlük ve demokrasi temelinde ele alıyoruz. Özgürlükçü duruş bu baskıları, bu tür kısıtlamaları, yasaklamaları reddeder. Burjuvaziden, milliyetçi kesimlerden daha fazla bu tür baskıları reddeder. Bu tür baskıları onlar kabul etse de özgürlükçü demokratik duruş kabul etmez. Nitekim özgürlük hareketin tarihi bunun kanıtıdır. Tabii ki Kürt halkının dili, kültür, kimliği özcesi kendi rengiyle yaşaması, kendini örgütlemesi kültür faaliyetlerimizin temel konulardan biri olacaktır. Ama bununla yetinemez. Bu değerlerin yaşamasının da, en

güzel biçim de ifade edilmesinin de komünal demokratik değerler temelinde yani Konfederal sis-temle olacağını bilerek bu tür değerleri savunacak Konfederal sistemin kültürünü yaratabil-meliyiz.

En temel tartışmamız ge-reken konu kültür kurumları-mızın nereyle, nasıl ve ne düzeyde ilişkileneceği konusu de-ğil, Komünal demokratik yaşa-mın ve bunun kültürün nasıl ya-ratılması olmalıdır. Bizim tartış-mamızın eksenin böyle olması gerekir. Özgür bireyi, iradeli bireyi de yine böyle bir yaşam biçimine yerleştirsek anlamlıdır. Komünal demokratik değerler ekseninde ortaya çıkacak birey kendini ifade edecek, irade kazanacak,

irade kazanacak, kendine özgüven duyarak bu yaşamı zenginleştirecek ve bu yaşama sorumluluk duyacak bireyler olacaktır.

Bazı çevreler KKK sistemini, Konfederalizmi sosyalizm gibi, komünizm gibi anlıyorlarmış. Bize göre de doğru anlamaktadırlar. Tabii onlar bu anlamaları negatif duygularla yaşarken biz böyle olduğunu olumlu duygularla karşılıyoruz. Komünal demokratik yaşam

tabii ki burjuva yaşam biçimi değildir. Neo liberal yaşam biçimi değildir. Bir sosyalist yaşamı öngörmektedir. Reel sosyalizm komünizmi eksik ve yetersiz tanımlamış ve yanlış uygulamıştır. Önderliğimiz komünist yaşam denen, sosyalist yaşam denilen olguyu, yaşam biçimini komünal demokratik değerlere dayandırarak ve demokratik Konfederalist sistemi kurarak doğru tanımlıyor veya doğru bir zemine oturtuyor. Komünizm tabii en pozitif anlamıyla insanlık değerlerini, komünal demokratik değerlerin yaşandığı, yaşatıldığı sistemdir. Onun için ilkel komünal sistem deniliyor Neolitik topluma. Neolitik toplumun temel değerleri de sömürünün olmadığı, baskının olmadığı, yöneten-yönetilen ilişkisinin olmadığı yani insanın ve toplumun özgür yaşamı önünde hiçbir kayıtn kuytun bulunmadığı bir toplumun değerleridir. Egemen sınıf özgürlük ve demokrasi derken

**KÜLTÜR POLİTİKASI DERKEN
KASTIMIZ NASIL
ÖRGÜTLENECEĞİZ, NASIL
İLİŞKİLENECEĞİZ, KKK SİSTEMİ
İÇİNDE DİĞER KURUMLARIMIZLA
İLİŞKİLERİMİZ NASIL OLACAK
ÇERÇEVESİNDE
ANLAŞILMAMALIDIR. HANGİ
ZİHNİYETE DAYANACAĞI İÇERİĞİ
VE ÖZÜYLE NASIL BİR KÜLTÜR
ÜRETİLECEK KONUSU KÜLTÜR-
SANAT POLİTİKAMIZIN ESASINI
OLUŞTURMAKTADIR**

kendi çıkarlarını ve egemenliğin koruma temelinde birçok kayıta kuyuta bağlanmıştır. Demokratik konfe-deralizmin kültürünü esas olarak komünal demokratik değerler çerçevesinde tartışıl-ması gerekiyor. Bireyi de, toplumu da, birbiriyle bağına da bu değerler temelinde ele almalıyız. Kültürünü de, sa-nat eserlerini de bu tanımlamalar çerçevesinde ortaya çı-karması gerekiyor.

Bizim kültür adamlarımızın, sanatla uğraşan ar-kadaşlarımızın yaklaşımı bu mudur? Çıkan ürünlere ba-karsak biraz bizden biraz sistem yaşamının karması ifade etmektedir. Hatta giderek sitemin yaşamın ağır bastığı kültürel değerlerle daha fazla karşılaşılıyor. Türkiye'den etkilenenler giderek karma olmaktan da çıkıp sistemin yaşamı kültürünü esas almaya eğilim gösteriyorlar. Karma olmaktan çok reforme edilmiş sistemin içinde biraz yumuşatılmış sistem değerlerini yansıtmaktadırlar. Batı Avrupa sistemi ya da onların demokrasi ve özgürlük anlayışı reforme edilmiş, eskiye göre reforme edilmiş sistem değerleriyle yüklüdür. Bu da halka ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel olarak biraz nefes aldırma biçiminde kendini ortaya koymaktadır. Yani devletle ilişkili üst toplum dışındakilere de kendini biraz ifade etme imkânı veriyor. Buda kesinlikle sınırlı ve marjinal niteliktedir. Türkiye ve kuzey Kürdistan da bazı sanatçılar bu tür eğilimlerle bizden uzaklaşmaktadır. Eskiden beri böyle bir anlayış söz konusudur. Bu aslında marjinalleşme eğilimidir. Bu tür kişiler marjinalleşmekten kurtulamazlar. Çünkü onların anlayışı halkın demokratik sistemini kurmaya yönelik kültür üretimi doğrultusunda değildir. Egemen sistemin kültürel saldırısının ağırlığı altında daha çok kendilerini öne çıkarmaya çalışan ürünlere yönelmektedirler. Egemen sistem bazılarının öne çıkmasına imkan tanımaktadır. Hatta bazılarını kültür politikasının gereği popüler yapıyor. Öne çıkardıklarının esas olarak da kendi sitemine hizmet eden ürünler ortaya çıkardığını bilmektedirler. Bunlar Kürt dilini kullansalar da esas olarak da egemen sistemin değerlerini taşıyanlardır. Bizim yaklaşımımız halkın demokratik ve özgür yaşamını üretmeyi

amaçlayan faaliyetlerden koparak gidip sistemin içinde marjinalleşmek isteyen kültür sanat kişiliğini meşrulaştırmak olamaz. Marjinallikten kurtulmak ancak kendi sistemini kurmakla mümkündür. Devlet+demokrasi yaklaşımımızın gereği olarak sistemin yanında kendi yaşam biçimini, kendi kültür ortamını, kendi sosyal yaşamını kurmakla marjinal olmaktan sakınabilir. Yoksa kim ne derse desin, ister demokrasi adına olsun, ister özgürlük adına söylensin, ister yeteneklerimiz engelleniyor, frenleniyor denilsin bunun özeti ve gideceği yer sistemin içinde marjinalleşmektir. Sistemin dışına çıkmamaktır. Belki bağırıp çağırılabilir ama sistemin dışına çıkılamaz. Çünkü bu duruşlar hem yaşam biçimi olarak, hem düşünce dünyası olarak hem de sistem karşısında kendini örgütlenme düzeyi olarak herhangi bir değeri ifade etmez. Sistemin ufak bir parçası ya da dışlısı olabilirler. Bunun için halka ait kültür politikası ve kültür adamlığı nedir konusunun çok kapsamlı tartışılıp doğru sonuçlara ulaştırılması önemlidir.

Kültür politikası derken kastımız nasıl örgütleneceğiz, nasıl ilişkileneceğiz, KKK sistemi içinde diğer kurumlarımızla ilişkilerimiz nasıl olacak çerçevesinde anlaşılmalıdır. Hangi zihniyete dayanacağı içeriği ve özüyle nasıl bir kültür üretilecek konusu kültür-sanat politikamızın esasını oluşturmaktadır. KKK sistemi içinde yeri ne olacak sorusu amiyane deyimle ' arabayı atın önüne koşmak' olur. Sistem içindeki temel rolünü nasıl oynayacağını netleştirmeden ilişkiler konusunda net şeyler söylemenin fazla bir anlamı yoktur. Kültür politikasının içeriği konusunda netleşirsek o zaman ilişkiler konusu da bir anlam kazanır. Komünal demokratik değerler bunun birey davranışı ve toplum anlayışı kültür faaliyetimizin temel ilgi konusudur. Bunu önemsememiz gerekiyor. Kürt toplumun geleneklerinde ve kırsal yaşamda bu değerler belirli düzeyde varlığını sürdürse de gelişen kapitalist değerler tarafından dağıtılmaktadır. Belirli düzeyde çarpıtılıp ve dogmatik bir niteliğe bürünse de kapitalist değerlerle karşılaşmadan önce komünal demokratik değerler hala varlığını

sürdürmekteydiler. Önderliğimiz “Sosyal bilimciler büyük bir yanılğı içindedir, kölecilik döneminde bile şehir merkezleri etnisite denizinin içinde küçük bir hacim teşkil ediyorlardı. Fakat egemen sistem tarihçileri, yazılan kitaplar her şey getirip şehir merkezlerine yâ da egemen sistemin hâkim olduğu alanlara tikiyorlar. Ancak insanlığın önemli bir kesimin komünal demokratik değerler eksenindeki yaşamı ise göz ardı ediyorlar. Her halde Kürdistan’da geçen yüz yıla kadar birçok köy şehir görmemiş, kasabaya gitmemiştir. Bajari kavramında ifadesini bulduğu gibi şehre ve şehir yaşamına karşı bir soğukluk vardır. Belki kapitalizmin gelişmesiyle birlikte aşiretin büyükleri daha sık şehre inmişler ama toplum şehirden uzak kalmıştır.

Kapitalizmin yeni girdiği Kürdistan’da komünal demokratik değerleri beli düzeyde varlığını sürdürmektedir. Bunları önderliğimizin yeni paradigması temelinde güncelleştirip özgür ve demokratik yaşamın hizmetine sokmak kültür adamlarının sorumluluğundadır. Yine demokratik devrimizin ve özgürlük mücadelemizin ortaya çıkardığı demokratik değerleri işlemek de kültür çalışmalarının temel konusudur. Ulusal demokratik mücadelemizin birçok alanda ortaya çıkardığı önemli kültür materyalleri bulunmaktadır. Öyle güzellikler yaşanmıştır ki bunları dünyanın hiçbir yerinde bulmak bile mümkün değildir. Bunların çoğu hala işlenmemiş durumdadır. Bunlar ortadayken sömürücü, bencil sistemin ve yaşam ilişkilerinin kültür konusu yapılması esas olarak kendi toplumuna ve verilen özgürlük mücadelesine yabancılaşmayı ifade etmektedir.

Önderlik bir görüşme notunda “benim neolitik bacılarım” diyor. Bacılarında hala o neolitik toplumda kalma duyguları ya da kirlenmemiş değerleri görüyor. Kapitalizm insanlığın ürettiği bütün güzellikleri yerle bir eden sistemdir. Sömürücü baskıcı sistemlerin kanserli hale gelmiş düzeydir. Önderliğimiz kölecilik, feodalizm, kapitalizm sıralamasını yaparken kapitalizm için köleliğin derinleştirilmiş biçimi tanımını

kullanmaktadır. Kapitalist sistem en iyi durumda bile köleciliğin incelmış ve derinleşmiş biçimi her gün bireyde ve toplumda dışa vurmaktadır. Belki bazı nefes boruları açmıştır. Halklar mücadele verdiği için sistem kendini belirli yönleriyle yumuşatıyor. Bazı sınırlı demokratik değerler ortaya çıkmıştır. Egemen merkezi sistem, tek tanrılı dönemindeki, feodal dönemindeki gibi çok katı merkez özelliğini bazı konularda yumuşatmıştır. Bazı konularda ise daha merkezi bir hale gelmiştir.

Eğer KKK sisteminin kültürel değerlerini ortaya çıkararak bu yaşam biçimini öreceksek bu yaşam biçimini bir alışkanlık haline getireceksek hem sistemi güçlü biçimde eleştirerek, alternatif bir yaşam duruşunu ortaya koymak, hem de komünal değerleri sanatçılar kendisinden başlatarak, yaşamın üretilmesinde bu ilkeyi gözeterek topluma vermesi, yedirmesi gerekiyor, öncülük yapması gerekiyor. Sadece Siyasetçilerle ve örgütçülerle komünal demokratik sistem kurulamaz. Hatta mümkün değildir. Siyasetçiler ve örgütçüler burjuva ya da herhangi bir egemen düzeni devirir bir sistem kurar ama yeni değerler toplumun kültürü ve alışkanlığı haline gelmezse kurulan düzenler burjuva ya da hâkim sistemin başka bir türevi olur. Eğer yeni bir yaşam ortaya çıkaracaksak, kültür çalışmaları kendisini birinci derecede görevli hissetmesi gerekiyor. Bunun içinde bugünkü duruşundan kurtulması gerekiyor. Eğer özgürlük ve demokrasi âşıklarıysa sistemin hizmetkârları ve mezhebi olmak istemiyorlarsa, ideolojik yaklaşımı derinden anlayıp kendine yedirerek sistem savaşılarının, kültür savaşlarının esas olarak ta bir ideolojik, temeli olduğunu bilmelidirler. Kültür rafine hale gelmiş ideolojidir. İdeolojilerin sistem ve kültürler üzerindeki rolünü göremeden, ne karşı sistemi, ne de kendi sistemimizi anlayabiliriz. İdeolojilerle yaşam projeleriyle kültür faaliyetleri arasındaki bağı görmeden “bırakın biz kültür çalışmasını yapalım” demek sistemin “türkü”sünü söylemektir. Böyle zihniyete olanlar ne derlerse desinler özgürlük ve demokrasinin “türkü”sünü söyleyemezler.

Dolayısıyla ideolojiden bağıni koparan, ideolojik derinleşmeyi kapsamlı biçimde yaşamayan, somut olarak da bir halkı savunmak eserindeki doğal toplum, komünal demokratik değerleri, demokrasi anlayışını, özgürlük anlayışını anlamadan doğru bir kültür çalışması yapılamaz.

Özgürlük adına, demokratik yaşam adına kültür faaliyeti içinde olduğunu söyleyenler var. Aslında el yordamıyla hareket ediyorlar. Daha çok verili olanla hareket etme var. Egemen sistemin kültür sanat tarzı aslında boyalayip cilalanarak yaşatılmak isteniyor. Bunu aşamamız lazım. Eğer gerçekten Önderliğin bu radikal zihniyet devrimini yaşam biçimine dönüştüreceksek, bunu gerçekten yaratma iddiasındaysak, doğru buluyorsak o zaman duruşlarımızın, yaklaşımlarımızın gerçekten doğru olması lazım. Kültür faaliyetleri yapanların kendilerini köklü değişime uğratmaları lazımdır. Eskiye nazaran anlayışta gerileme olduğu söylenebilir. Eskiden biraz daha toplumcu değerler vardı. Birey kavramı doğru anlaşılacağı için Önderlik bireyi komünal demokratik değerler içine yerleştirmek istiyor. Bir Halkı Savunmakta bu açıktır. Bir Halkı Savunmakta Kapitalizme yönelik geliştirdiği eleştiriler nettir. Ne var ki tersine kendini komünal demokratik değerlere yerleştiren değil de, işte dışımızda ve içimizdeki tasfiyeciliğin tahrik ettiği, provaka ettiği o bireyci anlayışların geliştirdiği bir yaşama eğilimi var. Kültür çalışmalarımız da bu tür sapmalardan etkilenmektedir. Bireyciliğe bulaşmamız lazımdı. Eğer demokratik konfederalizmin kültür politikasını, kültürçülüğünü yapacaksa bu bireyci bencil yaklaşımlardan uzak durup komünal demokratik değerleri anlamakla mümkündür. Buna uygun bir yaklaşım içinde olmak gerekiyor.

Demokratik konfederalizm üzerine yapılan değerlendirmeler de devletçi kafayla oluyor. Klasik siyaset biliminde ya da devletçi literatürde bir konfederalizm tanımı var. Demokratik konfederalizm de bu zihniyet kalıpları içinde yapılıyor. Kültür kavramında, kültür adamlığında geçmişten beri burjuva

etkileri vardı. Şimdi neredeyse bu tür etkiler azalmak yerine artıyor. Hâlbuki demokratik konfederalizmin önümüze konulmasıyla birlikte bu etkilerde daha fazla arınmamız gerekiyordu. Eski değer yargıları ve ölçüleri yeniden bu halkın önüne, bu toplumun önüne konulmak isteniyor. Eski düşünme biçimi, eski yaşam biçimi, eski yaklaşımlar, eski alışkanlıklar derken buna post modern kapitalizmin insanlara yedirmek istediği değerleri de kastediyoruz. Eski derken sadece feodal veya diğer geri ilişkileri kastetmiyoruz. Postmodernizmin kişiliği de, duruşu ve kültür anlayışı da bize göre eskidir yeni değildir. Çağdaşlık kavramını kullanıyoruz. Bazıları çağdaş sistem diyor. Çağdaş sistem diye bir şey yok. Çağdaş olan düşünce ve sistem biziz. Artık post modernizm çağdaş olmaktan çıkmıştır. Modernliği aşmış ama kendi modernliğini aşmıştır. Aş-madan da öte sömürücü, baskıcı sistemi yeni bir evreye taşımıştır. Halklar açısından, halk özgürlüğü açısından Postmodernizm çağdaş değildir. Aksine geri kalmıştır. Çağdaşlık aynı yüzyılda aynı ta-rihte -2005 yılında, 2004 yılında, 2003 yılında- beraber yaşamak değildir. Bu yıllarda zihniyet olarak, düşünce olarak en illeri düşünceyi savunmak çağdaşlığı kendinde somutlaştırmaktır. Şimdi halklar bunu somutlaştırmaya çalışıyor. Belki bugün post modern kapitalizm ve kültürü hâkim olabilir. Postmodern kapitalizmin ideologlarından olan Fukuyama artık tarihin sonu geldi diyor. Aslında post modernizm de kendi tarihinin sonuna gidiyor. Çünkü bu yaşam biçimiyle bu sistemle insanlık daha fazla yürüyemez.

**KÜLTÜR POLİTİKAMIZ NE ESKİYİ YAŞATACAK,
NE DE YENİ OLDUĞU SANILAN POST
MODERNİZMİN BİREYCİLİĞİNİ. BENCİLLİK,
BİREYCİLİK, POPÜLERİZMİN ESİRİ OLMAK
SİSTEMİN ÇAĞRISINA UYUP ESKİYİ
YAŞATMAKTIR. KKK SİSTEMİNDE KOMÜNAL
DEMOKRATİK DEĞERLER TAŞIYAN İNSANLAR VE
SANATÇILAR YARATICI OLABİLİR. BUNUN
DIŞINDAKİLER ANCAK SİSTEME AİT BİR ŞEYLER
ÜRETEBİLİR. BUNA DA ESKİYİ CİLALAYIP,
BOYALAYIP SUNMAK DENİR.**

Önderliğimiz hayvanlaşmadan primata dönüşmeden söz etti. Gerçekten insanlık bir kanser hastalığını yaşıyor. Kanser bütün bünyeyi sarmış durumda. Yani post modern yaşam kanserli bir yaşamdır. Onun kültür anlayışı da kültür adamlığı da kanserlidir. Bizim kültür çalışmalarımız kendini bu kanserli hücrelerden kurtaraması lazım.

Kültür politikamız nasıl olacak? Ne eskiyi yaşatacak, ne de yeni olduğu sanılan post modernizmin bireyciliği yaşatılacak. Bencilik, bireycilik, popülerizmin esiri olmak sistemin çağrısına uyup eskiyi yaşatmaktır. KKK sisteminde komünal demokratik değerler taşıyan insanlar ve sanatçılar yaratıcı olabilir. Bunun dışında kimse yaratıcı olamaz, yalandır. Ancak sisteme ait bir şeyler üretilebilir. Buna da eskiyi cilalayıp, boyalayıp sunmak denir. Popüler kültür alanında ve ABD’de her gün yeni bir sanatçı ya da ürünler piyasaya sürülüyor. Her gün yeni bir müzisyeni, ressamı, sinema yapımcısı, romancısı, ti-yatrocusu çıkıyor. Bunlar sistemi yeniden ye-niden üretiyorlar. Buda bir yaratıcılık. Sistemde sürekli kendini yenileyerek, yaratarak geliş-tiriyor. Sistemin yaratıcı olmadığı kendini yenilemediği düşünülemez. Hatta kapitalist sistemin bu konuda tutucu olmayan yaratıcı özellikleri vardır. Kendi sistemini yaşatma açı-sından çok pragmatiktir, çok çıkarıcıdır. Bu yönüyle kapitalizmin pragmatizmin kendine getirdiği avantajlar var. Kapitalizm için şunu söyleyebiliriz. Bir yönüyle dünya da en az tutucu olan sistem kapitalizm ve onun öznesi burjuvalardır. Gerçekten burjuvaların hiçbir tutuculuğu yoktur, ilkesi yoktur. Beli kemiksiz olmak tam da Burjuvalar için söylenmiş bir sözdür. Eğer kendi çıkarına ise ve sistemini yaşatacaksa bugün savunduğunu yarın yıkıp geçebilir. Bu nedenle sistem her gün yenilik arayışındadır. Değiştirmedeği tek şey sömürücülüğüdür, egemenliğidir, yönetme erkini bırakmamasıdır. Bu konuda mutlakçidir, muhafazakârın muhafazakârıdır. Nitekim kendi sistemi açısından tarihin son sistemidir diyebilmektedir. Tabii ki yaratıcılığı egemenliğini sürdürmek açısından. Yoksa halklar açısından bunun bir yaratıcılık olarak

değerlendirilmesi düşünülemez. Aksine sistemini allayıp, pullayıp yeniden halklara kabul ettirmektir. Halklar için buna kandırmacılık denir. Kapitalizm açısından her gün yeni bir şey üretmek artık yaratıcılık olmaktan çıkmıştır. Kapitalizm de insanlar doyumsuzdur diyorlar. Ya da doygunluğa ulaşmış ama manevi açıdan açlık çekiyorlar. Bu nedenle bu insanlara özü değişmese de yeni şeyler sunmak gerekiyor. İçerikte bir yenilik yoktur. Biçimsel değişiklikler yaparak yeniden sunuyor. Sanat da esas olarak biçimle ilgili bir faaliyettir. Fakat sanat biçimle uğraşırken o biçim her zaman özde de bazı değişiklikleri ifade eder veya özede bir yenilik katar. Çünkü öz-biçim birbirini etkiliyor. Yeni bir biçim özdeki değişmeyi de ifade eder. Kapitalist sistem de böyle öze diyalektik içinde olan değiştiren bir biçimsel değişiklik, bir sanatsal değişiklik çok fazla görülemez. Daha çok tekrardır.

Komünal demokratik değerlerin sanatçısı kendi yaratıcılığını yaratma eylemini komünal demokratik ilişkiler ve yaşam biçiminden alır. Bu yaşam biçimi de toplumla bireyin dinamik bir diyalektik ilişki içinde olduğu ve her an yeni şeylerin üretildiği bir özelliğe sahiptir. Şimdi yaratıcılıktan söz edilip engelleniyoruz denilirken “bizi bırakın burjuva sistemin içine koşalım” istemi dile getiriliyor. Komünal demokratik değerler, komünal demokratik yaşam ve bu temelde komünal demokratik ilişkileri kendinden başlatıp bu temelde yoğunlaşmayı geliştirip yaratıcılığı sağlamak esas olarak egemen sistemin yaratıcılığı önleyen engelleri ortadan kaldırmak anlamına gelmektedir. Şimdi yaratıcılık derken burjuvazinin yaratıcılığı anlaşılıyor. Birey derken (bireysellik derken de) burjuvazinin bireyciliği anlaşılıyor. Zaten konumuzun püf noktası da budur. Burjuvazinin bireyi de yaratıcıdır. Tarih içinde birey feodal bağlardan kopardı. Bu konuda Rönesansın yarattığı zihniyet değişimin ortaya çıkardığı halk devrimlerini kendi çıkarına kullanarak feodal bağlardan kopan köylüyü, emeğini satan işçi olarak fabrikasında istihdam etti. Feodal bağlardan kopmuş bireyin emeğini satarak işçi olması

daha önce kendisini toplu satanın şimdi kendini perakende satması gerçekleşmiştir. Kapitalizmin bireyciliğinin esası şuna dayanır. Teşebbüs özgürlüğü. Yani birey özgürlüğü derken, onun iş yapma özgürlüğüdür. Şurada da iş yapar, burada da iş yapar. Feodal dönem de her hangi bir iş edinme ve ticaret yapma “özgürlüğü” sınırlıydı. Loncaları vardı, kuralları vardı. Herkes istediği işi yapamıyordu. İsteddiği işe giremezdi, çıkamazdı. Kuralları, kaideleri, prosedürü vardı. Kapitalizmin birey özgürlüğü derken en fazla da kast ettiği teşebbüs özgürlüğü kapitalizmin gelişmesi için gerekiyordu. Bireyin irade kazanması, özne olması önemlidir. Ama bu kapitalizmin genlerinde var olan sömürücü ve bir şeyler elde etmek isteyen zihniyetle yoğrulmuş birey olmamalıdır. Kapitalizmin bireycilik anlayışında sömürü vardır, egemenlik vardır, genlerinde bu vardır. Bu birey ticaret yapıyor, şu işe koşuyor bu işe koşuyor. Belirli oranda kendisini var ediyor. Servet biriktiriyor. Bu birey kapitalizm açısından geliştiricide oluyor. Bireyin yetenekleri ortaya çıkıyor. Zaten kapitalizm Rönesansın ortaya çıkardığı bilimselliği de her bakımdan sömürü düzeni geliştirmek için kullanıyor. Ama bu yetenekleri ortaya çıkarırken bile sömürücü ve egemenlikçi bir toplumu sistemleştirmek kapsamlılaştırmak, derinleştirmek açısından ele alıyor. Bu açıdan bizim bireyi ele alırken sistemi derinleştiren, sistemi kapsamlılaştıran teşebbüsçü ya da bireysel çıkarını ele alan biçimde yaklaşamayız. Toplumla bireyin birbirini beslediği birinin karşıtı olmayan bir yaklaşımı esas almak demokratik konfederalizmin kültürün gereğidir.

Kapitalizmin bireyinin ne olduğu konusunda bir bilinçsizlik var. Kapitalizm bireyi niye ortaya çıkardı? Bu bireyin genlerinde ne var? Açıktır ki Genlerinde sömürü var, egemenlik var. Diğer insanlardan farklı olmak için

her türlü yöntemi ve yolu mubah görme var. Ticaret yapma ve meta pazarlama özgürlüğü var. Hatta her şeyi satma ve Pazar konusu yapma var. Tabii ki biz bireyle, birey yaratıcılığı da, özne ve irade olmayı da böyle anlayamayız. Bu nedenle komünal demokratik değerleri anlamaktan başlamak lazım dedik. Bunu anlarsak o zaman birey iradesini, toplum rolünü daha iyi anlayabiliriz. Yoksa sistem tarafından tahrik edilmiş, tasfiyeci provakasyon tarafından tahrik edilmiş, bireyci bencil yaklaşımlarla komünal demokratik değerlere dayalı bir kültür yaratamayız.

Doğru bir demokrasi anlayışı da bu tür kültür faaliyetlerle oturtulabilir. Komünal demokratik değerlere dayalı alternatif demokrasi de ancak kültürel üretimlerle yaşamsallaşabilir. Sınırlı demokrasi anlayışı ancak böyle bir kültür üretimiyle aşılp tam demokrasi yoluna girilebilir. Günümüzde halklara sınırlı demokrasiyle yetinin deniyor. Burjuvazinin birçok yerde dayattığı, Türkiye de topluma kabul ettirmek istenen ve kürtlere de daha geri biçimde kabul edin dedikleri şey sınırlı demokrasi ya da devlet egemenliğinin ör-tüsü olan demokrasidir. Buna karşı bizim kültürel değerlerimizin, kültürel ölçülerimizin esas hedefi radikal demokrasi dediğimiz, derinleşmiş demok-rasi dediğimiz, kapsamlı de-mok-rasi dediğimiz komünal demokratik değerlere dayalı demokrasi anlayışı olmalıdır. Bunu kendi kültürel eserleri-mizde, yaşamımız da, kişiliğimiz de ortaya koymamız gere-kiyor.

**SANAT ESAS OLARAK BİÇİMLE İLGİLİ
BİR FAALİYETTİR. FAKAT SANAT
BİÇİMLE UĞRAŞIRKEN O BİÇİM HER
ZAMAN ÖZDE DE BAZI DEĞİŞİKLİKLERİ
İFADE EDER VEYA ÖZE DE BİR YENİLİK
KATAR. ÇÜNKÜ ÖZ-BİÇİM BİRBİRİNİ
ETKİLER. YENİ BİR BİÇİM, ÖZDEKİ
DEĞİŞMEYİ DE İFADE EDER.
KAPİTALİST SİSTEM DE BÖYLE ÖZLE
DİYALEKTİK İÇİNDE OLAN DEĞİŞTİREN
BİR BİÇİMSEL DEĞİŞİKLİK, BİR
SANATSAL DEĞİŞİKLİK ÇOK FAZLA
GÖRÜLEMEZ.**

Demokrasi anlayışında da muğlâklar var. Bu muğlâklığı giderecek iki temel alan var. Birincisi, ideolojik çalış-ma alanı, ikincisi, rafine ideolojik alan olan kültür çalışmasıdır. Kültür alanının da demokratik zihniyetini netleştirilmesi gerekiyor. Eğer kültürün toplumsal rolünden söz ediyorsak böyle bir temel rolü de var. Kültürü sadece eğlendiren ve bazı güzellikleri topluma sanat

etkinlikleriyle yediren bir olgu olarak ele almıyoruz. Esas olarak ta yeni değerleri üretme faaliyeti olarak anlıyorsak, gerçek demokrasinin de kültür faaliyetleri ve sanatçılar tarafından ortaya konulması lazımdır. Gerçek demokrasiyi anlatma, kavratma derken bunun sanat diliyle yapılmasından söz ediyoruz. Sanat diliyle, kültür diliyle gerçek demokrasiyi anlatmayı ne kadar başarıyor, ya da ne kadar kültürel değerlerimizi yediriyoruz? Ya da burjuvazinin o sınırlı demokrasi anlayışını sanat diliyle ve duruşuyla ne kadar eleştiriyoruz. Kapitalizm kültür adamlığını, kültür faaliyetlerini, çok özerk bir faaliyetmiş gibi ele alıyor ve değerlendiriyor ya da öyle yansıtıyor. Hiçbir sistem kültür faaliyetlerini ayrı bir faaliyet olarak değerlendirmemiştir. Geçen gün gördük Geverdeki çocukların kıyafetlerine bile müdahale ettiler. Yani sistem kültürü ayrı bir faaliyet olarak ele almıyor. Demokratik konfederalizm sistem ayrı, kültürçüler ayrı bir dünya da olacak, farklı tellerden çalacaklar, toplumsal faaliyetlerle bağı olmayacak gibi yaklaşımlar kendini kandırmadır. Bu burjuvazinin dayattığı bir yaklaşımdır. Kendi kültür faaliyetlerinden böyle bir yaklaşım beklemiyor. Halklara, ezilenlere, sömürülenlere, halk öz-gürlük eğilimi kültürçü-lerine dayattığı bir şeydir. İdeoloji ayrı, kültür ayrı derken bunu sadece halkların özgürlük mücadelesine yakın kültür yapanlara söylemektedir. E-gemen sistem, kültür faaliyeti olmadan ideolojik hâkimiyetini sağlayama-yacağı bilmektedir. Tabii ki kültür mücadelesi olmadan halklar mücadelesini veremezler. Ege-menler bunun derin bilin-cindedirler.

20 yy bütün sanatçılar, kültürçüler, edebiyatçılar büyük oranda komünist Partisinin üyeleri idi. Sağ partilere ya da ideolojilere yakın duran sanatçı sayısı sınırlıydı. Bundan dolayı sistem zorlandı. Yani komünizmi kominizim yapan, sosyalsizm sosyalizm yapan, ya da kapitalizmi zorlayan sadece savaşılar değildi. Aydınlar da sosyalist ideoloji etrafında birleşince kapitalizm kısa zamanda kendisinin sıkıştırdığını hissetti. Reel sosyalizm

insanlığın umudu olduğu için aydınlar ve sanatçılarda yönlerini buraya döndüler. Ne zaman reel sosyalizmin umut olmadığı ortaya çıkınca sanatçılar ve aydınlar giderek reel sosyalizmden uzaklaştı. Bu durumda reel sosyalizm zorladı. Kapitalist sistem aydınların ve sanatçıların rolünü çok iyi bildiğinden bir daha bu alan tarafından sıkıştırılıp zor duruma düşmemek için özellikle sanatın ideolojiyle ayrı, politikayla çok ayrı olduğunu vaaz ederek sosyalist ideolojilere sanatçıların bir daha 20 yy. gibi birleşmesinin önüne geçmek istedi. İnsanlık tarihi boyunca da sanatçılar ağırlıklı olarak her zaman halkçı, özgürlükçü demokratik eğilimlerden yana taraf olmuşlardır. Hatta bu eğilimlerin esas temsilcileri olmuşlardır. Kapitalist sistem bir daha kendisine alternatif olan güçlerin sanat ve kültür adımlarıyla güçlü biçimde birleşmesini engellemek için bireyci, bencil eğilimleri körükleyip ayrıkçı ideolojik ve siyasal hareketleri daraltmayı hedeflemiştir. 20yy. da sanatçıların tavrı sosyalizmden yanaydı. Bu yanlış da değildi. Reel sosyalizm ideolojik alanda yanlışlar ve yetersizlikler taşıyınca kültür faaliyetleri de bundan olumsuz etkilendi. Reel sosyalizm tıkanınca en başta da kültür adamlarında yeni arayışlar başladı. Reel sosyalizmin yanlışlıklarında yola çıkarak kültür sanat çalışması ideolojiden ayrı olacak, bu tür toplumsal projelerle ilgisi olmayacak, organik ilişki içinde bulunmayacak demek büyük bir yanlışlıktır. Kültür sanatın esas rolü olan toplumsallığı ve yeni yaşam projelerinin öncülük rolünü bir kenara bırakmak olur. Yanlış pratiklerden dolayı bazı doğruları göz ardı edemeyiz. Böyle bir yaklaşım içinde olursak reel sosyalizm pratiği yanlıştı o zaman sosyalizmden vazgeçelim gibi bir sonuca gideriz. Bunun da doğru olmayacağı açıktır.

Kültür ve sanat faaliyetleri yapanlar komünal demokratik değerlerin yerleştirmesinin militanı olacaklardır. Militan derken bu değerleri düşüncede ve duyguda en fazla yaşayan ve bunu bütün ürünlerine yansıtanlar olmaktan söz ediyoruz. Eğer komünal demokratik sistem insanlık açısından özgürlük ve demokrasiyi en iyi biçimde yaşamayı ifade ediyorsa kültür faaliyetlerinin

böyle bir duruşta olması doğru olandır. Geçmişte en fazla da aydınlar ve sanatçılar sosyalizmin militanlığını yaptılar. Rusya da sosyalist denilince akla ilk önce şu örgüt ya da şu lider gelmemiştir. Belki Lenin, Stalin, Troçki gibi bazı isimler öne çıkmıştır. Bunun dışında sosyalist denince en çok da yazarlar, müzisyenler, sanatçılar akla gelirdi. En radikal sosyalistler bunlar bilinirdi. Türkiye’de de sosyalizm denilince akla Orhan Kemal, Nazım Hikmet ve diğer aydınlar gelirdi. Yanlışlık onların sosyalizme o kadar yakın olmalarında değildi, yanlışlık etkilendikleri sosyalizmin sistemini kuran paradigmasındaydı. Bu iddialar peşinde koşmasalardı daha çok gelişirlerdi, üretirlerdi demek doğru değildir. Çünkü, o günün ütopyası sosyalizmdi. Ütopyasız ve gelecek hayalleri olmayanlar ne sanat, ne de kültür yapabilirler. Sanatçılar tıkanma karşısında yeni ütopyalar üretmeye yönelerek reel sosyalizmi aşabilirlerdi. Ama bunu yapamadılar. Belki reel sosyalizmin yanlışlıklarını aşamadılar, yeni ütopyalar neden üretemediler biçiminde eleştirilebilirler.

Yeni ütopyalar köklü özelleştiriler temelinde gelişir. Önderliğimiz yeni sosyalizm anlayışını geliştirerek kültür sanat çalışmaları için büyük imkân açmıştır. Nasıl ki gelişen demokratik devrimle Kürt kültür sanatında gelişmenin imkânları fazlasıyla ortaya çıkardıysa komünal demokratik değerlere dayalı yeni yaşam anlayışımızda kültür sanat faaliyetlerinin gelişmesi açısından büyük fırsatlar sunmaktadır. Demokratik devrimizin ortaya çıkardığı tüm değerleri bundan sonra da işleyeceğiz. Ama bunların yanında komünal demokratik değerler dediğimiz bu yeni yaşam biçimini, demokratik konfederalizminin yeni zihniyeti ve ruhunu, ruhsal halini, ulusal demokratik duruşunu, psikolojisini işlememiz lazım. Şimdi biraz ulusal değerleri işliyoruz, biraz işte karşı güçleri eleştiriyoruz, ret ediyoruz, onlar zaten devam edecek. Ama komünal

demokratik değerler ölçüsünde durumumuz irdelememiz gerekiyor. Eskiden komünal duruşa daha yakındık, komünal demokratik değerler daha yakın ürünlerimiz vardı. Ayrıca komünal yaşam, komünal demokratik duruş, bu hareketin yeni icat ettiği bir şey değildir. Eskiden beri hareketimiz bunu esas almaya çalıştı. Ama reel sosyalizm yetersizlikleri, eksikleri nedeniyle, bundan etkilenecek bizde de yanlış pratikler ortaya çıktı. Bu harekette eskiden beri komünal bir yaşam tarzı ekşiyle, yetersizliğiyle vardı. Komünal demokratik yaşamı bu hareketin kadroları kendilerinde somutlaştırmaya çalışıyordu. İlk evlerde, kalınan yerlerde komünal yaşam hâkimdi. Komünal yaşamla demokratik duruş elden geldiğince yürütülmeye çalışılıyordu. Çok teorik olarak değil, ama ilişkileriyle yaşamıyla komünal demokratik bir ilişki yaşam biçimi vardı. Şimdi bunu daha da derinleştirmemiz lazım. Kültürel faaliyetlerimiz bunları öne çıkarması lazım.

Toplumda da komünal demokratik yaşamın yerleşmesi için çalışmaları yürütülecektir. Örgütçülerin temel görevleri bunu yaşamsallaştırmaktır. Eğer kültürçüler rollerini oynarlarsa örgütçüler bu işi daha kolaylaştırırlar. Demokratik konfederalizmin önemli bir amacı da birine yabancılaşmış, komşu komşusuyla yabancılaşmış toplumsal gerçeği düzeltip komünal demokratik yaşamı hâkim kılmaktır. Dolayısıyla kültürçülerin de Toplumdaki dayanışmayı güçlendirecek, birlikte yaşamayı, birlikte örgütlemeyi, biraraya gelip iş yapmayı geliştirecek bir kültürü üretmesi lazım. Kürtlerin zaten buna çok fazlasıyla ihtiyacı var. Özgürlük ve demokrasi sorunu çok acil olduğu için dayanışmaya, ortak yaşamaya, örgütlenmeye, ortak iş yapmaya çok ihtiyaçları var. Komün diyoruz. Komün nasıl kurulacak? Komün ancak dayanışma kültürüne sahip yanında-kini seven, yanındakiyle iş yapmayı bilen

**KÜLTÜR VE SANAT
FAALİYETLERİ YAPANLAR
KOMÜNAL DEMOKRATİK
DEĞERLERİN YERLEŞTİRMESİNİN
MİLİTANI OLACAKLARDIR.
MİLİTAN DERKEN BU DEĞERLERİ
DÜŞÜNCEDE VE DUYGUDA EN
FAZLA YAŞAYAN VE BUNU
BÜTÜN ÜRÜNLERİNE
YANSITANLAR OLMAKTAN SÖZ
EDİYORUZ.**

insanlardan oluşabilir. Özgür yurttaş çalışması var. Bir köyde, bir mahalle de, bir kasaba da ortak bir iş için halkın çaba göstermesi var. Bu durumda kültürçüler hemen oraya gidip o işi teşvik eden, onların bir araya gelip ortak iş yapmalarını geliştiren, ürünlerini sunmaları gerekir. Yaratığı eserlerle, değerlerle ve yahut yapılan bu tür işlere gösterdiği ilgiyle teşvik etmesi lazım. Komünü, meclisleri, tüm toplumsal kesimlerin tabandan ve yaygın örgütlenmesini teşvik etmesi lazımdır. Bu yönlü kültürel değerlerin geliştirilmesi lazımdır. Taban örgütlenmesi, yerelde örgütlenme diyoruz, bunlar da ilgi gösterilmesi lazım. Televizyona, radyoya çıkıp halka seslenme, CD çıkarma bundan sonra da olabilir. Ancak yeni bir sistem, yeni bir yaşam biçimi yaratacağsak bu da tabanda geliştiriliyorsa o zaman bu çalışmayla iç içe olan bir kültür yaklaşımımızla olmalıdır. Hatta kültür faaliyetlerimizin esasını taban ile iç içe olan çalışmalar oluşturmalıdır. Popülerliğin içine gömülmüş ve kendini kaybetmiş kişilerin mahallelere kadar giderek kültür çalışmasını yürütmesini bekleyemeyiz. Onlar müziğini, tiyatrosunu bir mahallede sergileyemezler. Onlar için bir mahalle küçüktür. Bir mahalle bir konser vermeye değmez. Diğer yandan dayanışma kültürü yanında sorumluluk bilincinin de kültürel değerlerle artırılması lazım. Doğal toplumda olduğu gibi komünal demokratik değerlerin güncelleştireceği günümüzde de bu sorumluluk duygusunun geliştirmesi lazım. Çıkara dayalı duruşlar yerine toplumun tüm yaşamına güçlü biçimde sorumluluk duyan bir birey duruşunu ortaya çıkarmak lazım. Özgür iradeli, kendine güvenen, yaratıcı birey olarak kendini toplumun organik hücresi gibi görmelidir. Şimdi kapitalist toplumun etkilediği birey “bana ne toplumdan” diyor. Bu birey olmak, irade kazanmak toplumun organik bir hücresi olmak değildir. Bizim iradeli bireyimiz kendi kimliğini et-kin kılarak topluma karşı sorumluluk duyacak özgür yurttaş ifadesinde kendini bula-bilir. Atina da kullanılan bu kavram çevresine, topluma sorumluluk duyan insandır. Bütün sosyal ve siyasal süreçler karşısında sorumluluk taşıyan insandır. Şimdi

ise çevresine, sağına-soluna, ne siyasal, sosyal yaşama, ne de ekonomik yaşama sorumluluk duyan insanlar yığını ortadır. Hâlbuki insan bir biriyle organik bir ilişki içinde canlı bir topluluktur. Bir yığın, bir nicelik değildir. Bir niteliktir. Günümüz sisteminde ise insan sadece bir niceliktir.

Yeni kültürel değerlerimizin önemli bir çalışması ve işleyeceği konulardan biri de özgür yurttaş bilinci ya da komün üyesi bilinci olmalıdır. Bunlar olacak ki bu zihniyet değişimi bütünlüklü hale gelsin. Arkadaşların bundan sonra hem eğitimlerde, hem de kültür faaliyetlerinde böyle bir doğrultuyu esas almaları gerekiyor. Bu böyle olursa o zaman doğru bir kültür politikasında söz edebiliriz.

ULUS DEVLET, DEMOKRATİK ULUSLAŞMA SÜRECİ VE DEMOKRATİK KONFEDERALİZM

ATAKAN MAHİR

Ulus, devletin kılınmıştır.

Uygarlığın üç temel zihni-yet kalıbı vardır.

Bir; doğanın vahşi olduğu, insana ve topluma zarar ver-diği, bu nedenle insanın temel amacının doğayı zaptetmek, ele geçirmek, hükmetmek ve çıkarına kullanmak olduğu söylenir. Uygarlık bile doğaya, insanın hakimiyet derecesiyle tanımlanır. Bu zihniyet kalıbının altında hiyerarşinin ve merkezi devletleşmenin doğa-toplum bütünleşmesini bozmaya götüren, insan sınıflarının, devletlerinin, hiyerarşilerinin toplum sömürsü üzerinden oluşan doğa sömürsünün gizlenmek istendiği açıktır.

İki; kadının doğuştan eksikli bir cins olarak doğduğu, erkeğin ve toplumun hizmetini görmesi gerektiği, atasoyluluğun normal bir işleyiş olduğu, çocuğun doğumunda bile kadının değil, erkeğin rolünün fazla olduğu, geçmiş hiçbir toplumsal üretimde kadının başat rol oynayamadığı söylenir. Uygarlık zihniyetinin bu kalıbının altında da toplumsallaşmanın kadın kökenliliği, erkeğin kadından gelen ve onun bir parçası gibi olan gerçekliği, toplumsallaşmanın cinslerin tahakkümüne değil bütünleyicilik ve doğal işbölümüne dayalı yanı tersyüz edilir. Cinslerin hiyerarşi ve

devletli toplumun hizmetine sunulması için bu şarttır.

Üç; toplulukların ve toplumsallaşmış toplulukların tümünde yöneten-yönetilen ilişkisinin normal olduğu, yaşamın kaynağında bunun böyle başladığı, toplumsal statüler arasında hiyerarşi ve tahakkümün doğadan ve evrenden geldiği ve mutlak bir yasa olarak süreceği söylenir. Burada da hiyerarşik sınıflı toplumsal yapının kendisini ezeli ve ebedi

kılma çabası görülür. Altı-yedi bin yıllık hiyerarşisiz doğal toplum gizlenmeye çalışıldığı gibi sınıflı yapının geleceği de ipotek altına alan mutlaklaştırılması yaygınlaştırılır.

Uygarlığın bu üç temel bileşenine dayanan zihniyetinin günümüzde hala ne kadar etkin olduğu biliniyor. Çeşitli versiyonları yaşamın, davranışların,

kurumlaşmaların hemen her alanında karşımıza çıkabiliyor.

Üç düşünce biçimiyle iç içe, ama daha çok da üçüncü ayağın etkisinde olan bir gerçekle karşı karşıyayız. Hiyerarşinin mutlaklığı, hiçbir toplumda kapitalist devletli toplum kadar benimsetilmemişti. Günümüzde uygarlığın bu düşünce formları o kadar beyinlere nüfuz ettirilmiştir ki, ulusu bile devletten ayırtırmadan ele alırız. Ulus, devletin kılınıdır. Uygarlığın başında bile kimse devletle tüm toplumu bir görmezdi. Bırakalım tüm toplumu devletin isim ve organlarıyla açıklamayı, toplumsal statüler bile zoraki kabul ettirildi.

O zaman uygarlığa dayalı düşünsel altyapımızı sorgulayalım: Devlet ile toplum yapılanmaları bir midir? Ne zamandan sonra devlet toplumsal formlara ismini yazdırabilecek kadar tam hakim oldu? Sonuçları neler oldu?

Ulus-devletten ve tüm zararlarından sıyrılmanın birinci şartı, tanımındaki ulus ve devleti birbirinden ayırt etmekten geçer. Ulus, devleti doğurmayacağı gibi devlet de ulusu yaratmanın şartı olmayabilir. Hele hele iki olgunun bu kadar sık bir arada kullanılması sadece daha fazla yanıltıcı olabilir.

Devletin bir yönetim organizasyonu olarak oluştuğu bilinir. Devletle birlikte etrafındaki sınıflaşma ve toplumsallaşmaya dayalı bir topluluk da birikir. Bu anlamda devleti teknik bir organizasyon olarak görmek yerine, belli bir yekun tutan bir topluluk olarak görmek daha doğrudur. *“Toplum içinde toplum”, “Toplum üst-tünde üst toplum”* tabiri gibi. Kamu güvenliği ve toplumsal-sınıfsal işbölümü organizasyonu olarak devlet,

çeşitli dönemlerde iktidarını yürütüş biçimine göre farklı adlar alsa da, özünü koruyarak devam etmiştir. Rahip, hanedan, dini devlet adlandırmalarından, ulus-devlete gelinmiştir. Demek ki ulusla devletin birlikteliğinden çok önce devlet oluşmuştur. Ulus-devlet aşaması, iktidarın özüne ilişkin yeni bir adlandırmadır. Öyle çok zannedildiği gibi ulusun doğuşu ile ulus-devletin doğuşu da bir arada yürümemiştir. Avrupa’da başlayan ulusların oluşum süreci, önceliklidir. Ulus devletler daha sonra gelir. İngiliz ulusu, İsviçre ulusu, İtalyan ulusu, hatta İspanyol ulusu 12. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar çeşitli yönetsel organizasyonlar altında -ki daha çok komünal ve konfederal- uluslaşmaya başlamalarına rağmen, bir ulus devlete kavuşmaları daha çok 18.-19. ve hatta 20. yüzyılda gerçekleşmiştir.

Ulus ile kapitalist toplum ilişkisi zorunlu değildi

Kapitalist devlet, etrafında bir toplumsallık yaratmak zorundaydı. İşte ulusun kapitalist devletle ilişkisinden önce bağı kapitalist toplumla daha sıkı ilişki içinde başlamıştır. Ulus-devlet bu bağ üzerine şekillenmek istemiştir. Burjuvazi, bir dönem sonra kendisini ulusun önder gücü olarak gösterip politikada milliyetçilik, ekonomide liberalizmi oluşturarak sistemini kurmak istemiştir. Böylece kapitalist toplumu yayararak tüm ulusu içine alır hale getirmek istemiştir. Burada bir olguyu yanlış anlamamak gerekir, ulus ile kapitalist toplum ilişkisi olmakla birlikte zorunlu değildi. Hatta aynı mantığa dayalı oluşmazlar. Biraz sonra açıklayacağımız gibi ulus oluşumu farklı bir seyir izler. Kapitalist toplum ise merkezi kapitalist devletin toplumsallaşmasıdır. Yani kapitalizm,

özel-likle 19. yüzyıl son-rası hakim sistem haline gelmeseydi kapi-talizm dışında bir uluslaşma varlığını devam ettirebilirdi. U-lus, kapitalizm ürünü değildir. Fakat kapitalist toplumla ve daha sonra da kapitalist devletle ulus özdeşleştirmesini de bir burjuva beceri olarak görmek gerekir.

Kısacası, devlet bir üst yapı formudur. Çeşitli adlar alabilir ve doğal olarak kendisini meşru kılmak için toplumla bağı kurmak ve kendisini onlara kabul ettirmek isteyecektir. Ama hiçbir zaman toplumun bir formu olarak ele alınamaz ve toplumun (alt toplumun) kavramlarıyla özdeş kılınmaları yanılısamasına düşmemek gerekir.

Ulus, bir alt toplum formudur. Toplumlar, tarih boyunca çeşitli adlar altında şekil almışlardır. Ulus; toplumun klan, kabile, aşiret, milliyet (kavim) şeklindeki oluşum sürecinin bir devamıdır. Alt toplumun üst toplum, (devletle) belli bir ilişki içinde, ama daha çok kendi özgün diyalektiği içinde oluşur. *"Oluşumunda dil, kültür, tarih ve siyasal güç birlikteliği daha belirleyici rol oynar."* *"Uluslaşma ve ulus olgusu, kavimsel ilişkinin yoğunlaşarak devam etmesiyle ortaya çıkar."* Feodal çitlerle sınırlandırılmış parçalı ekonominin çözülmesine ve gelişmiş bir ortak pazarın ortaya çıkmasının uluslaşmada rolü hep belirtilir. Fakat burada da pazarın kapitalizmle özdeşleştirilerek ele alınması temel bir yanıştır. Önemli olan pazarın nasıl işletildiğidir. Kapitalist mi, komünal mi? Gelişmiş ortak pazarlar kentlerde kapitalizm oturmadan önce de vardı. Dolayısıyla gelişmiş pazarlar etrafında gittikçe dil, kültür ve toplumsal-siyasal organizasyonların gelişmesi beklenebilirdi. Gelişen toplum gelişkin pazarları, gelişkin pazarlar da ulusu

geliştiriyordu. Kapitalist devletin yaptığı, ortak pazarın serbest rekabet ekonomisi için daha sonraları zemin haline getirilmesidir. *"Etnisite hareketinin ulusal devlet talebiyle kentin orta sınıfının, özellikle ticaret burjuvazisinin ulusal sınırlar talebi çakışarak tarihin en büyük dönüm noktalarından olan ulus-devleti ve kapitalist toplumu doğuracaktır."*

Yerleşim yerleri arasında ticaretin artması, feodal dar görüşlü toplumsallığın aşılmasında ve uluslaşmaya gitmede önemli rol oynar. Ortaçağdaki yoğunca yaşanan meclis, komün, lonca vb. oluşumlara dayalı konfederasyonlar bu artan ve büyüyen yerleşim yerlerinin ve uluslaşmaların yönetim biçimi olarak gelişir.

Yine dinde mezhep devrimleriyle ve özellikle Protestanlıkla gelişen çabalar kemikleşmiş tutuculukları aşarken, etnisite kültürüne dayalı daha büyük gruplaşmaların bir araya gelişine zemin sunar. Bir araya gelmenin dini korkuları aşılır.

Sonuçta 19. yüzyıla doğru hakim olmaya başlayan kapitalist toplum, böylesi olgunlaşmış bir ulusal zemin bulur. Demek ki, ulusla devleti özdeşleştirmemek kadar, ulusla kapitalizmi de bir görmemek daha gerçekçidir.

Ortaçağda 12. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar etkin olmak üzere 20. yüzyılın ortalarına kadar etkisi azalarak ulusun komünal konfederal yönetimleri de görülebilmiştir. İtalyan kent komünleri, Fransız mahalle seksiyon örgütlenmeleri ve komünleri, Amerika kasaba meclisleri, İspanya şehir komünarları, İsviçre konfederasyonu, REN birliği, Ortadoğu'daki etnik ve mezhep gruplaşmalarına dayalı 'dervişan

cumhuriyetler' vb. ulusun yönetim organizasyonu olarak varlık göstermişlerdir.

Ulus-devletin dini ; milliyetçilik

Ulus üstündeki bu çekişme, 18. yüzyılın sonuna doğru kapitalizmin hakimiyetiyle sonuçlanır. Din ideolojisinin yerini milliyetçilik alır. Çok sınıflı toplumsal yapıda burjuvazi başat olmaya başlar. Pazara daha güçlü sahiplenir. Pazarla birleşen güçlü milliyetçilik, içte pazarı geliştirmek dışa doğru da açılmak ister. Esasında da milliyetçiliğin bu özelliği ulus-devleti pekiştirir. Merkezi devletçi iktidar, ilk defa kurumsal niteliğiyle toplumun tümüne yaydırılacaktır. Tüm toplum, devletin kılındığı gibi iktidarın yada devletin de tüm toplumun olduğu benimsetilir. Devlet-ulus bütünleşmesi sağlanmıştır. İşte ulus-devlet, aslında hiçbir zaman herkesin olmayan, bir grubun, bir sınıfın, belli bir topluluğun devleti olan gerçekliği tüm ulusunmuş gibi gösterilmesi yanılmasıyla dayandırıldı. Madem devlet, tüm ulusundu alta doğru gittikçe yaygınlaştırılması en uygunuydu. Ailede, okulda, iş yerinde, evlilikte, boşanmada, mirasta, hanedanlıkta, partileşmede, dernekleşmede, arkadaşlıkta vb. her türlü toplumsal ilişki ve kurumlaşmada tekrar tekrar uygulandı. Partiler, devletin iktidar uygulayıcı organları haline getirildi. Ekonomi, politik-ekonomi düzeyine getirilerek iktidarla bütünleştirildi. Böylece yaşamın tüm alanı metalaştırıldı. Ayrıca uluslaşma demek, daha fazla etnisite, sınıf, grup, mezhep vb. farklılığını barındırmak demektir. Halbuki merkezi sermaye üretimine dayalı ve pazarın hakimiyetini yöneten ulus-devlet homojenleştirmeye, tek tipleştirmeye, yani sistemi gereği merkezileştirmeye yatkınlık gösterir. Resmi dil, ulusal ayrıcalık, ezilen

etnik ve kültürel gruplar, ayrıcalıklı mezhep oluşur. Hatta güçlendirilmiş ulus bilinci (aşırı milliyetçilik) saldırganlığa ve dünya savaşlarına vardırıldı.

Ulus-devletin dini olarak milliyetçilik çok önemli bir rol oynar. Başta devletin meşrulaştırılmasına hizmet etme anlamında rahip devletin mitolojisi, köle devletin mitoloji, felsefe ve ilahiyatı, ortaçağ devletin din ideolojisi eş değerinde görülebilir. İçte başta sınıf çelişkisi olmak üzere, tüm çelişkileri gizlemede, dışarıda da ulusal gurur duygusunu teşvik etmede sürükleyicidir. Toplumdaki tüm yapıları merkeziyetçiliğe teşvik etme anlamında rol oynayarak, demokratik komünal değerlere karşı emniyet sibobu olarak durur, merkezi üniter yapılara güç verir.

Tüm bu anlattıklarımızdan çıkarılacak en önemli sonuç, devlet ve ulus bütünlüğüne dayalı sistemin antidemokrasi doğurduğudur. Hem devlet total bir baskı aracına dönüşmüş, hem de ulus farklılık ve zenginliğini kaybetmeye başlamıştır. Kapitalist toplumdaki, toplum ve devlet aidiyetine dayalı yurttaşlığın canlılığını ortaçağ dönemindeki birçok toplumsal ve bireysel hareketlilikle karşılaştırdığımızda daha geri görürüz. Hiçbir toplum ,kapitalist devlet aşamasındaki kadar devletine benzeşmemiştir. Hiçbir devlet kapitalist devlet kadar toplumsallaşma ve bireyselleşmeyi bu kadar karşılaştırıp atomize ederek ulusun dengesini bu denli bozmamıştır.

Bu genel çıkarsamalardan hareketle Türkiye gerçeğine bakmakta fayda vardır.

Türk uluslaşması, milliyetçiliğe, ırkçılığa dayanarak gelişmeye başladı

Feodal Osmanlıdan cumhuriyete geçerken katı üniter bir ulus-devlete geçilmesi, imparatorluğun dağılmasının önlenmesi kaygıları, canlı bir pazar ekonomisi zeminin hiç oluşmamış olması Türk uluslaşmasının hadikapları olarak belirdi. İktidar, İttihat ve Teraki ile merkezileştirilmeye çalışılırken, ekonomi Almanya'nın da etkisiyle azınlık mal varlıklarından devşirilmeye çalışıldı. Türk uluslaşması başlarken, milliyetçiğe ve hatta ırkçılığa dayanarak gelişmeye başladı. Türk uluslaşmasındaki bu etki, cumhuriyet dönemine tek dil, tek ulus ve tek devlet anlayışıyla derinleştirilerek taşırıldı. Fransız devletinin Jakobenist üniter yapısı da örnek alınınca, milliyetçilik Türkiye'de çok güçlü bir resmi ideoloji haline gelmiş oldu. Atatürk milliyetçiliğinin yurtseverlik ve kültüre dayalı özü bile bir süre sonra devletin güçlü resmi görüşü içinde kitle uyuşturma aracı haline dönüştürüldü. 1950 sonrası Türkiye'de artan sınıf ve tabakalaşmaya karşı yeniden canlandırılan ülkücü milliyetçilik, 1980 sonrası eklenen Sünni İslam öğeler milliyetçiliğin değişimden ziyade derinleşerek devam etmesini sağladı.

Avrupa'daki komünal, konfederalist öz yönetim deneyimlerini hiç yaşamayan Türkiye uluslaşması, uluslaşmanın doğal bir yönetim biçimiymiş gibi ulus-devleti benimsemiş oldu. İşe antidemokratikle başlanması Türkiye'de devlet-toplum-ulus içindeki farklılıklar çelişisini sürekli canlı tutacaktı.Devletin sorunlu oluşumu ulusu da sürekli kriz halinde tutuyordu.Devletle ulusun bu kısmen gayri meşru birleşmesi hem tüm toplumsal sorunların çözümü olarak görülüyor hem de ne yazık ki yaşamın çeşitliliği bu çözümü kaldırmayıp farklılık üretmeye devam

ediyordu.Ulusun devlet çözümü tüm sorunların kaynağı haline gelmeye başlamıştı. Türkiye'de başta Kürt sorunu olmak üzere birçok sorunun kaynağında milliyetçi, merkezci bakış açısı vardır. Hiçbir farklılığa izin vermeyen, devlete hakim toplumsallaşmanın çıkarını içte ve dışta hep hakim kılmaya çalışan uluslaşma anlayışı sorun üretmektedir. Kerkük'e, Bulgaristan'a, Orta Asya'ya, Güneydoğu Anadolu'ya (idari sistemindeki bir iç bölgeye bile) antidemokratik ulusçu gözle bakılmaktadır. Devlet çıkarlarıyla ulus çıkarları o kadar özdeş görülmektedir ki toplumun devlet söylemeden bir şey istemesi tehlikeli görülmektedir. Demokrasi, yani toplumun kendisi için bir şey istemesi, eğer devlet vermemişse en büyük tehlike olmaktadır. Devlet yöneticilerinin dediği gibi komünizm getirilecekse, faydalıysa toplum için onu en iyi devlet bilir ve getirirdi.

Bir ulusu birçok sınıf, zümre, mezhep, etnik yapı oluşturmaya rağmen, bu cumhuriyetin milliyetçilik etkisindeki devlet-toplum yapısı sınıfsızlık, zümresizlik üzerine bindirildi.Hiçbir zaman sınıfsızlığı yaratacak kadar demokrasi uygulanmadan... Kürt halkı başta olmak üzere Arap, Çerkez, Laz, Arnavut, Boşnak, Rum, Ermeni etnik-ulusal toplumlar antidemokratik ulus anlayışı gereği, ama esasında da devletin merkezi çıkarları gereği merkezi ulus içinde eritilmeye çalışıldı. Çünkü çok farklılıklara dayalı ulusal çeşitliliği, ulusal devlet yönetemediği gibi merkezi ulusal kar sistemine de katamazdı. Kültürel, mezhepsel erimeler de işin cabasıydı.

Türk uluslaşmasının yeniden tanımlanması bir ihtiyaçtır

Bu tarzdaki Türk uluslaşmasının ve etrafındaki kurumlaşmanın krizde olduğu açıktır. En başta toplum kendisini nasıl tanımlayacağı konusunda çelişkedir. 20. yüzyıl ulusal yapıları dağıldıkça ulusal devlet, ulusal çıkar vb. birçok kavram yeniden tanımlanma ihtiyacı duyuldukça, toplum kimliğini de yeniden tanımlama ihtiyacı duyuluyor. Devletle aynı krizlere sürüklenmek zorunda mıyız diye sorgulamalar geliyor. Devletin çıkarının tüm ulusun çıkarı olmadığı 70-80 yıllık cumhuriyet sınıflaşması sonucunda iyice açığa çıkmış durumda. İç ve dış ulusal güvenlik kavramları tartışılıyor. Türkiye, 70 yıldır iç ulusal güvenlik konseptleri oluşturan tek ülkedir. Kırmızı çizgiler tartışılıyor. ABD'nin dışarıya karşı geliştirdiği saldırganlığı eleştirilirken, Türkiye milliyetçiliğinin dış hevesleri toplumca sorgulanır durumda. AB sürecine giderken, Kürtler ve Alevilerin tüm kültürel haklarıyla kabulü tartışılıyor. Saydığımız bu gibi verilerin hepsi Türk uluslaşmasının yeniden tanımlanması ihtiyacına işaret ediyor. Devlet, ulusa dar gelmeye başladı.

Uluslaşma odaklı siyasal partiler krizde. Çünkü ulusal denilenden devlet odaklı olma anlaşıldı. Devletin kendisini ve ulusu antidemokratikleştirdiği çerçevede partiler de bunun uygulayıcıları oldular. Hiçbir parti toplumsal çeşitliliğe ve farklılığa denk bir siyaset yürütemedi. Partilerin geldiği sonuç ya ulus içinde en kabul edilebilir farklılıklara-müslüman kesim- açılım oluyor yada küreselleşme karşısında direnişe geçen ulus-devlet milliyetçiliğinin daha da gericileşmesine sarılma ve marjinalleşme-CHP- oluyor. Dünyadaki milliyetçiliğin ırkçılışması, doğaya hakim olma olgusunun ekolojik felakete dönüşmesi, kar olgusunun muazzam işsizliği

doğurması şeklindeki kapitalist kendini yeme gerçekliği Türkiye'de ulusal çöküntü, toplumsal yozlaşma, kadın intiharları, yeniyetme kar olgusunun makrolaşması Kürt odaklı yeni milliyetçi dalgalanma şeklinde yansıyor.

Çözüm, küresel şirket uluslaşması değil, demokratik uluslaşmadır

Türkiye uluslaşmasının önünde temelde iki yol var Ulusüstü sermayeye ile gidilen uluslar arası siyasal yapılanmalara eklenilerek yaşanacak olan kozmapolit uluslaşma birinci seçenek olabilir. Küresel şirketlerin amacı ulusların gerçeğine ve çıkarına saygı olmayacaktır. İktidar, ekonomik ve sistemsel çıkarları gereği insanların beyin ve duygularına kadar indirgenmektedir. İnsan ve toplumlar eklenilip eritilip yönetilmektedir. 'Toplumsal beden' eritilmektedir. Buna bio-iktidar denilmektedir. Küresel şirketler çıkarları gereği ulus devleti bile 'gözyaşına' bakmadan aşma kararlığında iken uluslara daha iyisinin düşmeyeceği açıktır. Ulusal erime, yoğun değer yitimi, ulusun iç ve dış etnik-ulusal çatışmalara çekilmesi, çok yönetime bağlama ama daha az demokrasi, daha az eşitlik, daha az özgürlük sahibi kılma uluslar için şimdiden yaşanan süreçtir.

Dünyada bazı güçler küresel siyasal yapılanmalara gidebilmişlerdir. Bazıları da kısmen bağımsızlığını koruyup sistem içinde yaşayabilmektedirler. Türkiye ise ne ulus devletten vazgeçebilmekte ne de ulusüstü siyasal yapılanmaya girebilmektedir. Ulusüstü antidemokratik yapılanmaların bir şey kazandırmayacağı göz önüne getirilir ise Türkiye'nin sürekli kaybettiren bu arada

kalma konumunda daha fazla kalamayacağı söylenebilir

İkinci seçenek demokratik-uluslaşma olabilir. Demokratik ulus bilinci, en başta ulusun devletin değil, toplumun bir formu olduğu bilincine dayanır. Ulusun, devletleştirilmiş ve böylece saptırılmış bütün oluşumları dışındaki değerlerini kabul eder ve tabanı sayar. Aslında tüm ulusların, merkezi devlet yapıları tarafından ele geçirilmelerinden sonra da ulusal şekillenişleri evrimini devam ettirmiştir. Dil, kültür, siyasal formlar, ekonomik faaliyetler ulus içinde değişik renkler taşıyarak sürmüştür. Çoğu zaman bu değerler, devlet değerleriyle çatışır pozisyona gelebilmiştir. 1848–1871 dönemi yenilgisinden sonra da, ulusun komünal demokratik öz yönetim çabaları bitmemiş, sınıfsal, ulusal savaşlar ve süreklileşen demokratik çevreci, feminist mücadeleler şeklinde varlığını sürdürmüştür. Devletin krize girdiği ve ulusun yeni yönetim biçimlerini aradığı bir dönemde ulusun küresel şirketler yönetimi yerine, öz yönetim arayışı yeniden canlılık kazanma fırsatı bulmuştur.

Ulusun devletten ayrışma zamanı gelmiştir. Bu devletin hâkimiyetinden kurtulma anlamına gelir. Dilin, kültürün, mezhebin, dinsel inanışların, ekonomik üretim ve hatta pazarın gelişmesi için devlete ihtiyacı zannettiğimizden çok daha azdır. Ortaçağın

sonlarında da bu değerler, karma bir ekonomi, çok canlı dil ve kültür çeşitliliği, dini inanış özgürlüğü şeklinde olmak üzere birçok yerde öz yönetimler altında yaşanabilmekteydi. 16. ve 17. yüzyıllarda ulusun eşit ve özgür, demokratik yapılarla daha fazla gelişebileceği inanışı hakimdi. Demek ki günümüzde ulusu, devlet yönetimine terk etmek yerine demokrasi sistemi ile anmak, daha yerinde olabilir. Ulus-devlet yerine, demok-ratik ulus kavramı, ulusun oluşum tarihine da-ha uygundur. Yukarıda da belirtildiği gibi ulus-la devlet ancak 18. ve 19. yüzyılda bir araya gelebilmişlerdir. Alttan alta ulusun farklılıkları korunarak bu birleşme sağlanmıştır. Halbuki demokrasi toplumun tarihi kadar eskidir. Kendi öz yönetim ilkesi olarak demokrasi sistemi, klan, kabile, kavim, millet, ulus tarafından tüm devletli sistemlerden daha fazla uygulanmış gelmiştir. Ulusun daha 12. yüzyıldan itibaren oluşmaya başladığını düşünürsek, 18. yüzyılın sonuna kadar monarşiden, kapitalist kent ve devlet yönetimlerinden ziyade demokrasi yönetimiyle daha fazla haşır-neşir olduğunu görürüz.

Ulus, devletin kategori alanından bütünüyle çıkartıp yerli yerine oturtmamız kendi öz yönetimine bağlamamız devletle hiçbir ilişkilensinin olmayacağı anlamına gelmez. Devletin demokratikleştirilmesi için ulusun demokratikleştirilmesi şarttır. Bu cumhuriyetin

TÜRK ULUSLAŞMASI, MİLLİYETÇİĞE HATTA İRKÇILIĞA DAYANARAK GELİŞMEYE BAŞLADI. TÜRK ULUSLAŞMASINDAKİ BU ETKİ, CUMHURİYET DÖNEMİNE TEK DİL, TEK ULUS VE TEK DEVLET ANLAYIŞIYLA DERİNLEŞTİRİLEREK TAŞIRILDI. FRANSIZ DEVLETİNİN JAKOBENİST ÜNİTER YAPISI DA ÖRNEK ALININCA, MİLLİYETÇİLİK TÜRKİYE'DE ÇOK GÜÇLÜ BİR RESMİ İDEOLOJİ HALİNE GELMİŞ OLDU. ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİN YURTSEVERLİK VE KÜLTÜRE DAYALI ÖZÜ BİLE BİR SÜRE SONRA DEVLETİN GÜÇLÜ RESMİ GÖRÜŞÜ İÇİNDE KİTLE UYUŞTURMA ARACI HALİNE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ.

içine demokrasiyi yerleştirmeye benzer. Sonuçta çatışmadan ziyade, ulusun devletle sınırlı bir uzlaşmayı yaşayacağı anlamına gelir. Bir de demokratik ulus gerçekliğine rağmen birçok yerde devletin ulusu gerçekliği de olacaktır. Bu ikili durum, çatışılarak ortadan kaldırılamaz. Bu anlayış bile demokratik ulus anlayışına ters düşer. Fakat ulus, demokratikleşip öz yönetime kavuştukça devletçi uluslaşmaya karşı kendisini bir seçenek ve dönüştürücü güç olarak tutabilecektir. Ayrıca devletin toplumsallaşmasına dayandırdığı altyapı olarak toplum, sayısal ve kurumsal sınırlandırılmış olacaktır. Devletin meşruiyetini kabul ettirerek, yürüdüğü kitle de aydınlanarak, bu meşrui-yet perdesini yırtacak ve devleti gereken sınırlarına çekilmek zorunda bırakacaktır.

Uluslaşma, toplum formunun en üst aşama-sıysa, en karmaşıklaşmış sınıf, tabaka; siyasal, sosyal, kültürel, ekono-mik, medyatik, akade-mik, dini vb. halidir. Homojenleştirme, tek-leştirme, merkezi yöne-tim hedef alınamaz. Çe-şitlilik, farklılık ve katı-lımın istikrar yaratıcı ve özgürlük getirici etkisine inanılır. Tüm farklılıkların zenginlik içerisinde bir aradallığını koruyarak, daha yaratıcı formlara dönüşebileceğini, bütünlüçlük, çok bağımlılık içinde özgürlük ve özgürlük içinde hem kendisinin gelişeceğini hem de katkı sunduklarının gelişeceğini benimser. Sınıfsal, cinsiyetçi, mezhepsel, etnik farklılıklar çatışma yerine, demokrasi paydası üzerinde birleşirler. *“Sınıf, cins, etnik ve kültürel tahakküme dayalı ulus gerçekliği yerine, halkların komünal demokratik değerlerini tanıyan, cins özgürlüğüne açılmış etnik-ulusal baskıyı aşmış, kültürel dayanışmayı esas almış,”* demokratik ulus bilinci ile hareket edilir. Zaten demokratik

ulus demek, ulusun hemen hemen her ferdinin örgütlenmesi demektir. Devletin kendisi yerine örgütlenildiği ve politika yaptığı bir gerçeklikten, ulusun her farklılığının kendi çıkarına göre örgütlenildiği ve politika yaptığı bir durum yaşanır.

Demokratik ulusun temeli, öz yönetimine kavuşmuş halk gruplaşmalarıdır

Köy, mahalle, kasaba, kent yerleşimlerine dayalı komünal demokratik örgütlülükler geliştirilir. Komün ve meclisler bunların başında gelir. Politikanın yerelden üretilmesi kadar, kendi yerleşim yerleri hakkındaki tüm kararların alınması ve uygulanması yapılır. Demokratik işleyişe uygun ve doğrudan demokrasiyle işletilen bu meclis ve komünler, merkezi devlet yönetiminden beklemeden kendi işini yapmanın organlarıdır. Yine sınıf, cinsiyet, mezhep ayrımlarını gözetmeksizin, özgür ve eşit yurttaşların bir araya gelişine ve öz yönetimini sağlama ilkesine dayandıkları için toplumsal statüleri, eşitsizlikleri ve özgürlüksüzlükleri azaltma organı olarak işlev görürler. Demokrasi sağlandıkça eşitlik ve özgürlük de artar. Toplum içinde demokratik ulus anlayışına denk hoşgörü, dayanışma ve sadakat, yerleşim yerine bağlılık, ekolojik bilince dayalı yaşam, toplumsal barış hep bu komünal örgütlülüklerden yayılır.

Demokratik ulusun en önemli bir bileşeni de, özgür-eşit yurttaş bilincine ulaşmış bireydir. Merkezi otoritenin hiçeştirdiği vergi, oy, asker hükümlülüğüne düşürdüğü birey, kendisi adına konuşan, örgütlenen ve kendi kendisini yöneten bireye dönüşür. Komünal demokratik örgütlülükler, özgür yurttaş dayalı gelişir. Çünkü buradaki

birey, demokratik ulusun en küçük yapı taşı olan özgür-eşit yurttaştır. Yurttaşlık artık devlete göre değil, demokrasiye katılıma göre tanımlanmaktadır. Eşit ve özgür yurttaş; başta yaşadığı yerleşim yeri olmak üzere tüm yurda karşı sorumlu, insanlara ve doğaya karşı dayanışma duygusuyla donanmış, kendisini politikanın öznesi görebilen, kendi kendisinin yönetimi olduğu kadar devlet yönetimiyle de akılcı ilişkiler kurabilen, toplumsal üretime yabancılaşmadan katılan, soyut değil, geliştirici inanışlara sahip, toplumla ilişkisini doğru toplumsallaşma ve bireyselleşme üzerinden kurmuş birey demektir.

Demokratik ulusun, ekonomi politikası merkezi devlet sisteminin bir gereği olarak merkezi sermaye üretimi olmaktan sıyrılınca, demokratik çeşitlilik ve zenginliğe dayalı üretim biçimlerine geçer. Karın, kar üretimi sınırlandırılır. Kullanım değeri ve paylaşım adaletine dayalı üretim öne çıkartılır. Kooperatifleşme, atölyeleşme, tarımın yeniden canlandırılması, döner sermayeye dayalı işletmecilik, kar üretimine değil, ihtiyaç giderimine dayalı ticaret önem kazanır. Komün ve meclislerin öz yönetimi altında oluşan yerleşim yerlerinin kendi yerleşimlerinin mülkiyeti, üretimi ve paylaşımı üzerinde söz sahibi olması hakkı tanınır. Politik ekonomi, toplumsal ekonomiye dönüştürülür. Bu konuda da devletin ekonomik gücü, yerel halk tabanına kaydırılarak verimleştirilmeye çalışılır. Bu tarzdaki ekonomi-politiği her türlü kapitalist sınırı aşmamış ekonomik üretimle ve özellikle reel-sosyalist ekonomi- politik üretim, paylaşım ve mülkiyet ile karıştırmamak büyük önem taşır. Özyönetimsel sisteme dayalı özyeterlilik üretiminde ve mülkiyet anlayışında söz, karar

ve uygulama hakkı tüm toplumundur, yoksa toplum adına partinin ve onun içindedeki sınıflaşmış yönetim bürokrasisinin değil.

Görüldüğü gibi en altta eşit-özgür yurttaştan en üstte demokratik ulus formuna kadar olan toplumsallaşmanın ideolojisi milliyetçilik olmaktan çıkmaktadır. Demokratik komünal bilinç ve ona dayalı örgütlülük gelişmektedir. Toplumsal statüler, -cins, etnik, ulusal yapı, mezhep, yaş- arasındaki tahakküm reddedilmekte, eşit ve özgür bir denge öngörülmektedir. Aynı zamanda toplumsal statülerin tahakkümünün aşılması üzerinden toplumsal ekoloji sağlandıkça, toplum-doğa ekolojik dengesi de sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu toplumsal barış demektir.

İdeolojinin içte barışı telkin eden yanı, dışta da hiçbir ulusal veya başka bir farklılığa saldırganlığı değil, yine barışı telkin etmesi şeklinde yansımaktadır. Demokratik ulusun dışarıda çatışacağı hiçbir güç yoktur. İç barışını sağladığı için, dışarıya daha güvenli yaklaşır. Ulusal tahakkümcülüğü aştığı için de, başkalarının değerlerine gasp edici yaklaşmayı düşünmez. Aynı zamanda ulus-devlet formunu da aştığı için devlet sınırlarına mutlaklaştırarak yaklaşmaz. Devlet için, sınırlar için bir kavgası kalmamıştır. Kültürel coğrafyaya dayalı vatani önemser; toplumsal yaşamın temel zemini olarak görür. İşgal durumunda mücadele eder. Fakat ulusal pazar için vereceği bir kavgası yoktur. Çünkü tüm ulusların demokratik ortaklaşmasından yanadır. *‘Ne ulus nihilizmi –inkârcılığı- ne ulus fanatizmi; bilakis farklı ulus değerlerinin sentezciliği, günümüz ulusçuluk (milliyetçilik) karmaşasından kurtulmanın en iyi ve en doğru yolu olabilir.’* Küresel dünya yurttaşlığı, demokratik ulusüstü birliktelik, ulusîçi özyönetim olarak özetleyebiliriz bu anlayışımızı.

Devletlerin konfederasi değil, demokrasinin konfederasyonu

Demokratik ulusun yönetim organizasyonu yukarıda da belirttiğimiz gibi devlet değil demokratik konfederasyondur. Devletlerin konfederesi değil demokrasinin konfederasyonu... Demokratik konfederalizm tabanda tüm toplumun örgütlülüğünü gerektirir. Demokrasinin ulus içinde tüm kurumlarıyla ete kemiğe bürünmesi yaşanır. En altta köylerden başlamak üzere mahalle, kasaba ve şehirlerde halk özyönetim örgütlülüklerine kavuşmuştur. Siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik, sağlık, eğitsel, vb. sorunlarını bu örgütlülükleri yardımıyla çözer. Rejimsel sistem gerçekten tabandan işleyen, politikanın yerelden etkin üretilmesi kadar uygulamaya da geçirildiği doğrudan demokrasi sistemine evrilir. Temsili cumhuriyet uygulamaları hiç görülmez mi? Tabi ki görülür, ama sistem içinde doğrudan demokrasi ilke haline getirildiğinden en aza indirgenmiştir. Cumhuriyet demokratikleştirilmiş, demokrasi derinleştirilmiştir. Merkezileşmeler ihtiyaç oranında, gönüllü ittifaklaşma anlayışına dayalı ve birbirini tamamlayıp güç verme amaçlı yapılmaktadır. Zaten konfederasyon bir toplumsal organizasyon olarak, komün meclisten başlayan her türlü toplum örgütlenmesinin merkezi olmayan özyönetim birlikteliğidir. Öz yeterliliğe dayalı inisiyatifli yerleşim yeri organizasyonlarının yerel ve merkezi birlikteliğidir. Demokratik ulusun demokratik yönetim işini geliştirmedir.

Demokratik konfederalizmin en önemli bir ilkesi karar alma süreçleri ile uygulama süreçlerinin ayrıştırılmasıdır. Yönetim işlevselliğe indirgendiği gibi karar alma mekanizmasından ayrıştırılarak demokratik denetim altına alınır. Karar alma halk meclisleri ile yerine getirilirken, kararları uygulama da icra organları olarak demokratik koordinasyonlar tarafından yerine getirilir. Seçilen yönetimlerin keyfi başına buyrukluğu hatta halka hakimiyeti dönemi asılır. Seçenler yönetimlerini denetleme ve

hatta gerektiğinde geriye çekme hakkına sahip olur.

Demokratik konfederalizmde Komünler, Özgür Yurttaş Meclisleri – köy, kasaba, kent ve kentlerin mahallelerinde kurulan- önemli örgütlülükler olacaklardır. Ayrıca belediyeler birçok avantajıyla şimdiden demokratik-komünal yaşamı örgütleme alanları olarak rol oynayacaklardır. Eskiden beri yerel yönetimler ulusların, halkların kendilerini doğa ile iç içe, kendi ekonomik üretimine dayalı yaşattıkları alanların başında gelmektedir. Yerel yönetimler yeniden aynı rolü oynamak zorundadır. Kadın, gençlik ve ekoloji alanlarına dayalı örgütlülükler demokratik konfederalizmin olmazsa olmaz bileşenleri olarak görülmelidirler. Çünkü kadın ve gençlik olmadan toplumsal demokrasinin ayaklarının olmayacağı bilinir. Başta toplum içindeki statülere dayalı eşitsizliklerin kaldırılması üzerinden toplum-doğa sömürsünün ortadan kaldırılması ise merkezi devlet yönetimlerini gereksiz kılıp yerel yönetimlerin önünü açacaktır. Ayrıca sınırlara takılmadan bir etnik-ulusal yapının öğeleri nerede var ise onları ayrılık unsuru olarak değil, konfederasyonun doğal bileşeni olarak görecektir.

Demokratik ulus anlayışı ve örgütlenmeleri hayata geçirildiği takdirde Türkiye'nin pek çok sorununu çözebilecek güçtedir. En başta devlet hafifleyecektir. Ulusun tüm işlerini üstüne almaktan kaynaklanan bürokratik şişmeden, hantallıktan kurtulacaktır. Daha işlerli bir devlet hem kendi işlerini hem de kısmen yapacağı ulus işlerini yapabilir duruma gelebilecektir. Devlet kapisında olmak bir ayrıcalık, rant olmaktan çıkacaktır. Belki de bu

şekilde rüşvetlerin, hortumlamaların önü alınabilecektir. Tıkanan, kirlenen devlet mekanizmalarıyla birlikte kirlenen toplumsallaşma ve kurumlaşmaların engellenmesi sağlanabilir. Çünkü başta siyasal partiler, aile, eğitim kurumları olmak üzere tüm toplumun olması gereken kurumlar, o kadar devlete bağlanmışlar ki, onların yatağa düşmesi için devletin hapşırması yetiyor.

Demokratik ulus bilinci en çokta ulusun kendisini rahatlatacaktır. Toplumsal farklılıklara devletin homojenleştiren gözlüğü ile bakmaktan kurtulacak, farklılıkları olduğu gibi algılama özgürlüğüne kavuşacaktır. 'Türk'ün Kürt'ten, Kürt'ün Türk'ten veya bir başkasının başkasından ne üstünlüğü olabilir ki. Kürt varsa onu yok saymak için niye yıllarca kendimi sıkayım ki. Sadece sıkmak değil, merkezi ulus paradigmasına dayalı onbeş yıllık bir iç çatışmaya sürükleneyim' bilinci gelişecektir. Türkiye'deki farklılık Kürtlerlede sınırlı değil. Ermeniler, Çerkezler, Arnavutlar, Araplar, Boşnaklar, vb. var. Aleviler, Yahudiler, Hıristiyanlar, Yezidiler, vb. var. Farklı farklı sınıflar; cinsiyetler var. Sayamayacağımız kadar toplumsal çeşitlilik. Peki Türkiye'de bu kadar çeşitlilik arasında iç barış sağlanabilmiş midir? Hayır. Anayasana din, sınıf, zümre farkı gözetilmez yerleştirip Türk ulusu imtiyazsız, sınıfsız bir bütündür diyebilirsiniz. Ama gerçekte ise hiç tahammül göstermeyip ulusun ufkunu en ufak bir farkı kabullenemeyecek düzeyde tutarsınız. İç barışı sağlamada, toplumsal kimliklerin kabulünde tek ölçü devlet oligarşisinin çıkarları olur. Kimlikler arasına soğukluk, güvensizlik, kin yayılır. Krizli bir toplum hali, paronayaya dönüşmüş ulusal histerik duygular yaşanır. Demokratik ulus bunların aşılmasıdır.

Demokratik ulusta bireyler ve gruplar sorunlarını diyalog yolu ile çözerler. Şiddetin diline, uygulamalarına ihtiyaç duyulmaz. Sayının, resmîyetinin fazla olması hiçbir gruba diğeri üzerinde baskı uygulama hakkı vermez.

Ailenin çocuk üzerindeki baskısı meşru görülmeceği gibi erkeğin kadın, Türkçe'nin Kürtçe, Sunnilerin Aleviler, hetroseksüellerin homoseksüeller, üretimin doğa üzerindeki baskısına hoşgörü ile bakılmayıp karşı çıkılır.

Demokratik ulus sürecini tamamlamış Türkiye'nin Kürt sorunu ve 'dış mihraklar' korkusunun olmayacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Demokratik iç bütünlüğünü sağlamış bir ulusallaşma dışarıdan korkmaz, dışarıya korku kaynağı da olmaz. Güç alır, güç verir. Ulus dışı dünyanın komplocu tehlike kaynağı görülmesi aşılır.

Türkiye uluslaşması tüm eksikliklerine rağmen demokratikleşme evresine girmiştir. Bu sürece girilmesinde birçok öğeyi uzun uzun saymadan ikisini belirtmekte fayda var. Birincisi 1960-80 arası toplumsal demokratik uyanış sonucu birçok kesimin ulus yönetiminde söz sahibi olması. Türkiye'de, 1968 dünya demokratik devriminin yansıması sonucu oluşan demokratik hareketlilik ve kazanımları. İkincisi Kürt halkının demokratik mücadelesi sert geçmiş olabilir, ama birde tersini düşünün Kürtlerin Türkiye'nin en büyük farklılık grubu olarak hiç mücadelesiz eridiğini, ne olurdu? Kürtler asimile olmak ile kalmaz Türkiye'de daha çok uzun süre hiçbir farklılık sesini çıkaramazdı. Büyük bir grubu sindiren merkezi devlet daha da küçük ayrımları hiç sindiremezdi. Demokrasinin renkleri muhakkak ki daha griye kaçardı. Tarihin ironisine bakın ki şu anda Kürtlerin mücadelesine terörist diyen birçok farklı toplumsal renge erime sırası gelebilirdi. Kürtlerin, merkezi ulus içinde erimeme ve bunu yaparken Türkiye uluslaşmasına zarar vermeden ve hatta eşit-özgür-de-mokratik birlik temelinde Türkiye uluslaşması içinde yer

alma mücadelesine bir de bu gözle bakmakta fayda var.

Zaten hiçbir ulus demokratikleşmesini pürüzsüz sağlamamıştır. Önemli olan yaşananlardan ders çıkarıp demokratik ulus gerçekleştirme yolunda gereken bilinç, irade ve pratikleşmeyi sağlayabilmektir.

Şimdi de demokratik ulus bilinci doğrultusunda Kürt Halkı Önderi Abdullah Öcalan'ın geliştirdiği demokratik konfederalizm projesine ve Kürt halkının uygulamalarına bakmakta fayda var.

Kürtler ve Ortadoğu Açısından Demokratik Konfederalizm

Kürtler siyasal ve toplumsal bir sistem olarak Konfederasyonu tartışıyorlar. Kendi sorunlarına ve ülke sorunlarına çözüm arayışları çerçevesinde bu tartışmalar yürütülüyor.

Bildiğiniz gibi Konfederasyon yeni bir kavram değil. siyasal, sosyal, ekonomik v.b. alanlarda bir entegrasyon ve bir aradalık biçimi olarak devletler, sendikalar, dernekler, birlikler, hatta aşiretler vb. arası ilişkilerde uygulanan bir sistem. Bu anlamıyla konfederasyon bir entegrasyon biçimi olarak tanımlanabileceği gibi bir toplumsal organizasyon olarak ta tanımlanabilir.

Devletler düzeyinde tanımlarsak belki kavram daha yerli yerine oturabilir. Tek üniteli merkezi yapılara üniter yapılar, iki veya daha fazla (idari olarak ikili) ama

yetkinin merkez ve yerel arasında bölüş-türüldüğü ve son sözün federal yapıda sonuçlandığı yapılara fe-deral; bağımsız, çok üniteli aynı zamanda temel ilkeler etrafında birlik oluşturan ve temel ilkeler karşısındaki sorumlulukla birlikte son sözün bağımsız ünitelere verildiği yapılara da konfederal yapılar denilmektedir.

Tarihte aşiret demokrasi-lerine dayanan aşiret konfede-rasyonlarından bu yana konfederasyon uy-gulanagelmiş. Hiyerarşik, devletçi merkezi yapılar bir yandan geliştirilirken, bir yandan da bir toplumsal ve yönetsel organizasyon olarak konfederasyonlar yerini almış. Bu anlamda insanlığın siyasal tarihinin devletli yapıların hâkimiyetiyle geçtiğini söylemek yanlış olur. Bir o kadar da komünal demokratik, eşitlik ve özgürlük arayışısı sistemler varlık kazanmış. Aşiret konfederasyonları, doğrudan demokrasiye dayalı kent siteleri, merkezi inanışların dışında varlık oluşturan insancıl mezhepler, Ortadoğu daki 'dervişan cumhuriyetler' (aleviler, hariciler, İsmaililer, karmatiler vb.) , evliyalık, peygamberlik etrafında oluşan toplumsallaşmalar, hristiyanlığın kilise oluşmadan önceki yaşayış dönemi, Ortadoğu'nun ortaçağ boyunca yaşadığı federal- konfederal yönetim

**ULUSU, DEVLETİN KATEGORİ
ALANINDAN BÜTÜNÜYLE
ÇIKARTIP YERLİ YERİNE
OTURTMAMIZ KENDİ ÖZ
YÖNETİMİNE BAĞLAMAMIZ
DEVLETLE HİÇBİR
İLİŞKİLENMESİNİN
OLMAYACAĞI ANLAMINA
GELMEZ. DEVLETİN
DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ
İÇİN ULUSUN
DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ
SARTTIR.**

pratikleri, ortaçağ boyunca tüm Avrupa'daki komün, meclis, konfederasyon deneyimleri (İtalyan kent meclisleri, İsviçre konfederasyonu, Paris komünleri, Amerikan kasaba meclisleri, İspanyol mahalle seksiyonları vb.), daha bir çokları örnek gösterilebilir. Kısacası ulus devlet son iki yüz yılda hakim olmuş olabilir ama tarih bundan ibaret değil. Hatta feodalizmden kapitalizme geçilme aşamasındaki tüm ara dönemlerde -ki 400 yıla yakın bir süreden

bahsediliyor- insanlığın komünal konfederalist deneyimleri çok canlı ve yaygındır. Bu deneyimlerin sistem oluşturacağını düşünenler bile var iken çeşitli sebeplerle kapitalist sisteme geçiş yaşanır.

Ulus devletin en çok tartışılacak olduğu ve aşıl-masının tartışıldığı bir dö-nemde konfederasyonun ye-niden atak yapması anlaşılabilir. Tarihsel bir hesaplaş-mayı yaşıyor gibiyiz.

Fakat her konfederasyon demokratik olmayabilir, demokratik bir yönetim sistemi ile yönetilmiyor olabilir. Konfederasyon sistemi demokratik sistem için en iyi zemindir. Ama konfederasyon kendiliğinden bir demokrasi getirmez. Mesela bir konfederasyon içerisinde de oligarşiler oluş-turabilirsiniz. O nedenle demokrasi ile kon-federalizmi bir arada almak daha doğru olabilir. İşte Kürtler bunu yapıyor. Önerdikleri sisteme Demokratik Konfederalizm diyorlar.

Demokratik Konfederalizm; içte demokratik ulus dışta ise ulus üstü yapılanmayı temel alır. Demokratik ulus anlamında ulusun siyasal sosyal, ekonomik, kültürel, inanç ve mezhepsel, etnik, cinsiyet özgürlükçü, ekolojik, yerel-komünal vb. her alanındaki örgütlülüklerinin birliğidir. Ulus üstü anlamında ise devlet sınırlarına takılmadan demokrasiyi kabul eden her türlü organizasyon, örgüt, etnik-ulusal yapı ile birliği kapsar. Bu anlamda Demokratik Konfederalizm içte demokratik ulus ve birliği yaratırken, dışarda da ulus üstü birlikteliklerin oluşumunu sağlar. Ve tüm bu yapıların demokratik temel ilkeler etrafında gönüllü bir araya gelmesinden oluşur. Demokratik Konfederalizm ilişkilendirme ve yönetim ağını devlete dönüştürmeden her alanda örgütlenmiş toplumun kendi kendini yönetme organizasyonudur. Kısaca devlet dışı

toplumsallığın toplumsal ve yönetsel organizasyonudur. Görüldüğü gibi Demokratik Konfederalizm tanımından demokrasinin ve demokratik örgütlülüğün temel ilkeler etrafında birlikteliğini anlamak gerekir.

Kürtler uluslaşmasını tamamlamamış bir toplum olarak ulusun değerlerinin oluşumunu ve sorunlarının çözümünü artık devletleşmelerle sağlamayacağını kavradılar. Bunu iki yüz yıl denenen ulus devlet gerçeği açığa çıkarttı. Devletle ne ulus oluşabilir, ne komşu uluslarla barış içinde yaşanabilir ne de ulus içindeki çok zengin çeşitlilikler demokrasi içinde bir arada yaşatılabilir. Demokratik Konfederalizm ise ulus içi demokratik birlikten yanadır. Kürtler bu şekli ile hem toplum içindeki örgütlülüklerini devlet olmayan bir organizasyona kavuşturmak istiyorlar hem de dört parçaya ve dünyanın her tarafına yayılmış Kürt halkının birliğini sağlamayı düşünüyorlar. Aynı zamanda milliyetçiliğe karşı demokrasi bilinci ile hareket ettiklerinden bölge halklarının ve demokratik tüm güçlerin birlikteliğini savunuyorlar.

Bu amacı gerçekleştirirken varolan devlet sistemleri ile çatışmayı, sınırlarla uğraşmayı düşünmüyorlar. Sorunlarının çözümünü devletten beklemedikleri kadar dar-çatışmalı-isyancı tepkilerini de aşmak istiyorlar. Aslında temel kaygıları başkalarının sistemi ile yıkıcı bir çatışmaya girmeden kendi yaşamlarını organize etmek. Hatta devletlerin kendi demokratik sistemlerine saygılı olmasını bekledikleri kadar devletlerle ilkeli bir aradalıklara da gidebileceklerini belirtiyorlar. Barışçıl niyetleri açık ama demokratik sistemlerine bir saldırı olursa kendilerini sonuna kadarda savunma kararlılıklarında.

Kürtler özellikle son dönemde kendi içindeki sorunların çözümünde demokratik-ulus ilkesini esas almaya çalışıyorlar. Komşu devletlerle de sorunlarını çözmede eşit ve özgür birlik ekseninde, siyasal, sosyal, kültürel haklarının yaşamsallaşması temelinde bir çözüm ön görüyorlar. Demokratik Konfederalizm bu çözümün somut adı olmaktadır. Yani Kürtler 'biz devletlerden bir şey istemiyoruz, kendi sosyal, kültürel yaşamımızı kendimiz örgütleyebiliriz, bunu yaparken de kimseye karşı değiliz, bizim herkese saygılı olduğumuz kadar herkesten bize saygılı olmasını bekliyoruz.' diyorlar.

Kürtlerin demokratik konfederalizm projelerini üçayak üzerinden açmak ve kısmen sorunlarını tartışmak gerekir. Birinci ayak; konfederalizmin demokratik yönü ve bileşenleridir. İkinci ayak; Kürtler arası birliktir. Üçüncü ayak ise; bölgesel konfederasyon önerisidir.

Tek tek ele alacak olursak;

1-Demokratik konfederalizm, daha önceki bölümde de belirttiğimiz gibi ulusun demokratik bileşenlerinden oluşur. Devlet dışı sosyalite ve örgütlenmenin toplumsal, siyasal organizasyonunu kapsar. Sivil toplum alanını temel almakla birlikte onu da aşan tüm toplumsal bileşenlerle hareket eder. Onların birliğini ve dayanışmasını sağlar. STÖ'ler, siyasal partiler, dernekler, vakıflar, ekonomik kurum ve kuruluşlar, kadın hareketleri, çevreci-ekolojist hareketler, gençlik hareketleri başta olmak üzere toplumun her alanındaki örgütlülükler katılırlar. Burada mantık önce bir alana özgü örneğin gençlik, kadın veya ekonomik çalışmalar kendi bütünselliği içinde organize olur ve kendi alan çalışmalarının inisiyatifli varlığı üzerinden diğer alan çalışmalarıyla dayanışırlar.

Günümüzde toplumu oluşturan yedi alandan bahsedilir; siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel, medya, hukuk ve pratik alan. İşte tüm bu alanların genelde devlet tarafından örgütlenmesi beklenir ya, demokratik konfederalizmde bu alanlar devlet dışı alanlar haline getirilmeye çalışılarak kendi örgütlülüklerine kendilerinin gitmeleri sağlanmaya çalışılır.

Kürtlerin demokratik konfederalizminin atomunu üç kavram oluşturacak; Demokrasi, cinsiyet özgürlükçülük ve toplumsal ekolojiye dönüş...

Kürtler demokratik ulusa gidecek üç bileşen öneriyorlar. Kendi demokratik mücadelelerini de, bu belirttikleri üç ayağa dayandırıyorlar. Demokrasi, cinsiyet özgürlüğünü sağlama ve toplumsal ekolojiye dönüş... Üç devrim bileşenli demokratik-sosyalist devrim diyenlerde var. Demek ki Kürtlerin demokratik konfederalizminin atomunu bu kavramlar oluşturacak. Kürtlerin mücadelelerinde kadının eşitlik ve özgürlük düzeyinde sağladığı gelişme, tüm sorunlarına rağmen gözler önündedir. Devlete karşıtlık, A-devlet anlayışı zaten toplumsal sınıflaşmaya ve hiyerarşikleşmeye karşıtlık içeriğiyle hem cinsiyet ayrımcılığını kaldırmak hem de toplumsal hiyerarşiyi aşmak açısından dile getirilmektedir. Demokrasi ise, bu iki bileşenden –cinsiyet özgürlüğü ve ekolojik bilinç- hem güç almakta hem de çatı bir tamamlayan olmaktadır. Toplumsal konfederasyonda devletlerin rejimi ve duruşu değil, toplumun rejimi ve duruşu başat alındığına göre bu üç bileşenin öze yedirilmesi önem kazanacaktır.

Demokratik konfederalizmde önemli bir olguda, özgür- eşit yurttaşlık bilinci ve örgütlülüğü olacaktır. Yurttaşlık kavramı çeşitli evrelerden geçerek günümüze gelmiş bir kavram. Devlete aidiyet anlamında yurttaşlık demokratik konfederalizmde aşılır ve yerine demokratik ulus bireyi anlamında özgür yurttaşlık gelir. Ayrıca devlet dışı alanın örgütlülüğünü hedefleyen demokratik konfederalizm kendi yurttaşlık kavramını yaratmak zorunda olduğu gibi, bu yurttaş tanımına dayalı sosyal, kültürel, ekonomik, siyasal alanların bileşiminden oluşacaktır. Bu bileşimin en somut örgütlülüğü Özgür Yurttaş Meclisleridir, Komünleridir. Politika devlet dışı bir alan haline getirilir. Demek ki demokratik konfederalizm en yerelde örgütlenmiş –köy ve mahalle- olarak gelen –kasaba, şehir ve ülke düzeyine kadar- halkın örgütlülüğüdür. Fransızlar Paris'teki komünlerine komünler komünü demişler. Çünkü Paris merkezli komünler konfederasyonu oluşturmuşlar. Kürtlerde bir yanı sıra benzer bir şey öneriyorlar. Özgür yurttaş komün ve meclisleri konfederasyonu.... Toplumun yukarıda saydığımız yedi alanına dağılmış örgütlülüklerine ek olarak, politikayı yerelden yapan meclis ve komünleri... Kürtlerin komün ve meclis örgütlülüğünde doğrudan demokrasiyi anladıkları ve doğrudan demokrasinin uygulama alanını genişletmek istedikleri açık. Politikayı da profesyonel temsilciler –milletvekilleri, devlet bürokratları- ile değil de, gerçek sahipleri, çıkar grupları ve halk örgütlülükleriyle yapmak istedikleri görülüyor. Ayrıca yurttaşlık kavramını da farklı bir tanım getirmiş oluyorlar. Kürtler yurttaşlığı; 1- toplumsal birey bağlamında birey-toplum dengesi içinde ele alıyorlar. Yani sadece devlet aidiyeti devlet-birey dengesi

değil. 2- Yaşadığı yere bağlılık. Bunu da devlet sınırları olarak değil, coğrafi kültürel kavram olarak yaşanan yer anlamında köye, kasabaya, şehre ve nihayetinde ülkeye bağlılık şeklinde yorumlayabiliriz. 3-Devlete karşı görev sorumluluğu değil, toplumsal sorumluluk. 4-Toplumsal ortak ruh anlamında dayanışma. 5-Devletten beklemeyen kendi ekonomik üretimini sağlamak. Metalaşmaya karşı, merkezi sermaye üretimlerine karşı toplumsal üretim biçimleri ve yerleşim yeri ortak mülkiyeti. 6-Merkezi resmi inanış ve ideolojiler yerine demokratik bilinç. 7-Kamu yönetimi olarak devletin demokrasiye duyarlı kılınması ve gittikçe devletin koordinasyon haline dönüştürülmesi. İşte bu kavramları bir bütünlük içinde düşünürseniz, Kürtlerin öngördüğü ve gerçekleştirmeye gittikleri demokratik konfederalizmi konfederasyon yurttaşlığı bu olacak.

Fakat saydığımız hemen her alanda sorunlarımızda var.

En başta Kürtler uluslaşmasını tamamlamamış bir güç olarak, ciddi sıkıntılar yaşıyorlar. Yaşamın her alanında örgütlülüklerini geliştirememişler ya da geliştirmelerine izin verilmemiş. İkinci olarak, kendileri bu bilinçte değil. Ya devletten bekleme ya da alamayınca isyan etme, son iki yüzyılın önemli bir zihniyet formu haline gelmiştir. Hatta dünyanın en büyük devletsiz toplumu olarak tanımlanmaları bile, bir gerçeği işaret ediyor ki devletli çözümlere kurtuluş diye bakmakta çokça görülen bir durum.

Toplum olarak örgütlülük düzeyi önemli bir aşamaya ulaşmış olsa da, nitelik ve nicelik olarak demokratik konfederalizmi karşılamaya

yetmez. Varolan örgütlülüklerin çoğu dağınık bir düzeyi yaşıyor. Geçmiş alışkanlıklarla hareket etme ve perspektif yoksunluğu kendini tanımlayamama yaygın bir sorun. Kurumlaşmalar ve kadro çalışma düzeyi geçmiş alışkanlıklar ile yeni perspektifler arasında sıkışmayı aşamamış durumda. Çalışmaların dağınıklığı kadar bir yandan daralıp marjinalliği aşamaması gibi, bir yandan da koordineleşmemesi var. Örgütlü çalışmalar da geçmiş iktidar perspektifinden kaynaklı bir halktan kopukluğu, yerelleşememeyi ve politika oluşturmamayı yaşıyorlar.

Kürtlere özgü bir ekonomik üretimden maalesef ki hala bahsedemiyoruz. Bu çok ciddi bir sorun. Hiçbir sistem ekonomik taban tarafından desteklenmeden ayakta kalamaz. Bir sistemi istediğiniz kadar eleştirebilirsiniz, ama ekonomik üretimine alternatif üretimler yaratamadığınız sürece o sistemi aşamazsınız. Kürtlerin en büyük zafiyetlerinden biri olan bu alanı demokrasilerini, komün ve meclislerini besleyen bir tarzda bir ekonomik üretime kavuşturmaları şart.

Toplum ve bireyin alışkanlıklarına seslenme anlamında devlet kadar net gözükmeyen daha karmaşık bir yapıyı ifade eden, demokratik konfederalizm görünür ve uygulanabilir kılınma sorunları çıkacaktır. Şimdiden projenin anlaşılabilmesi, tartışılabilmesi bunu gösteriyor. Demokratik konfederalizme parçalı, muğlak katılımı aşmak için demokrasiyi, toplumsal organizasyonları çokça tartışmak gerekecek. Bilmek gerekir ki, demokratik konfederalizm bugünden yarına gerçekleştirilecek bir proje değil. Bugünden yapılacaklar kadar elli yıl sonra yapılacaklarda olacaktır. Önemli olan tarihsel, toplumsal ihtiyaçları fark edip gün gün gerçekleştirmeye

çalışmaktır. Ne ertelemek ne de her şeyi birden yapmaya çalışıp yapılamazlığını kendi kendine kanıtlamak ve kendini inançsızlığa düşürmektir doğru olan.

Demokratik konfederasyon bölge düzeyinde halkların çözüm arayışını hızlandıracaktır.

2 ve 3- Kürtlerin demokratik konfederalizminin, Kürt uluslaşması ve bölgesel birlik ayakları da her zaman önem kazanacaktır.

Burada tartışılması gereken Kürt sorunu ve Kürtler arası birlikteliğin sağlanmasının kendisidir. Fakat bunlar çokça tartışıldığı için biz direkt konfederalist çözüm ile oluşacak farkları belirtmekle yetineceğiz.

Milliyetçilik, gerçekten Kürtlerin birlikteliğini ve komşularıyla barış içinde yaşamalarını sağlayabilir mi? Bu sorunun cevabı diğer ulus-devlet deneyimlerinde yeterince açığa çıktı. Şu anda devleti ile krizli bir ortam yaşamayan, devletini ağırlık olarak görmeyen ulus yok gibidir. Ayrıca devletli yapının ulusun sorunlarını çözmediği gibi demokratikleşmesine de katkıda bulunmadığı açığa çıkmıştır. Türkiye uluslaşması 80 yıllık cumhuriyetçi devlet denemesine rağmen ciddi demokratikleşme sorunları yaşamaktadır. Genelde de ulus-devletin aczi tartışılıyor. Birinci handikap buradan çıkacaktır, yani dünya ekonomik siyasal sisteminde aşılacak bir evre yaşanırken, bu deneyim hiç yaşanmamış gibi başka toplumların, örneğin Kürtlerin yeniden başlangıç yapması tarihsel bir sıkışma yaratır.

Milliyetçilik ve ulus-devlet, her türlü denemesi ile eninde sonunda en geniş

anlamıyla sınıf, en dar anlamıyla oligarşi çevresinde bir iktidar merkezleşmesini dayatır. Bu da yapay görüntüsü dışında bir ulusun milliyetçi ideoloji ile hiçbir zaman birliğe gidemeyeceğini gösterir. Aşiretçi, feodal, mezhepçi, dar sınıfsal vb. her türlü çelişki ile bölünmek istenen Kürtlerin milliyetçi yeni devlet çatılarıyla birleştirilmesi zannedildiği gibi sağlanamaz. Geçici ekonomik rahatlamalar dışında bölünme şiddete varan düzeylerde artabilir. Avrupa ve Türkiye tarihi buna iyi bir örnektir.

Kürt varlığını komşu devletlere ve Avrupa'ya kabul ettirmek son otuz yılı şiddetlenmiş cumhuriyet tarihine yayılan bir sürecin mücadelesini istedi. Kürt devletini ise yarar ve zararını bir tarafa bırakırsak, kabul ettirmek belki de hiç mümkün olmayacaktır. Ya da uzun yıllara yayılmış kanlı bir süreci gerektirecektir. Şimdilik ABD'nin dünya sistemindeki yeri ve bölgedeki varlığı geçici güvenceler yaratıyor, ama bunun sürekli olmadığını da herkes bilebilir.

Milliyetçi ulusal merkezleşme sadece içerisi için geçerli değildir. Aynı merkezleşme küresel veya bölgesel çapta olsun dışarıya da dayatılır. Yani milliyetçi ulus ve devletçi toplumlar için barış hiçbir zaman söylem düzeyini aşamaz. Örneğin Amerika mısınız, çıkarlarınızı dayatırsınız. Bölgede oligarşileri, İsrail'i tutarsınız. Türkiye devletiyse, çıkarınız nereye kadar uzanıyorsa onları etrafınızda birleştirmeye çalışırsınız. İşte Türkmenleri tutarsınız, bölge devletleriyle ittifaklar yaparsınız. Önemli olan birliktelik değil, -ki o taktiktir- sizin çıkarlarınızın yaygınlaşmasıdır.

Daha da sıralanabilecek tüm bu gerekçeler, konfederalist çözümün değerini artırıyor. Kürtlerin birçok kesimi devlet olma kavgası verdi. Daha da verilebilir, bazı sonuçlara da gidilebilir. Belli bir sistemsel yapı ve ekonomik kalkınmışlık doğurabilir. Sınıfsal yapısında bir toparlanma olabilir. Ama götürülerini karşılayacak kadar getiri sağlamayacağı da açıktır. Kürtler artık enerjilerini ulusun değil de, eninde sonunda bir grubun yönetsel hakimiyetini sağlayacak devlet yerine tüm ulusun demokrasisini inşa etmede kullanmayı kararlaştırıyorlar. Demokrasi ulus içinde homojen merkezleşmeyi dayatmaz. Devletin ihtiyaç duyacağı katı ulusal pazar sınırlarına ihtiyaç duymaz. Devletlerin merkezi çıkarları doğrultusunda diğer devletlerle bir aradalığı değil, ulusların ve ulus içindeki toplumsal kesimlerin temel değerler etrafında bir araya gelmesini sağlar.

Kürtlerin neye ihtiyacı var? Demokratik konfederasyonu sağlayacak Kürdistan parçalarının kendi ekonomik, sosyal, kültürel ve gerektiğinde siyasal organizasyona kavuşmaları gerekiyor. Kürtler, her bir Kürdistan parçasında parçalı mücadelelerini verdiler. Fakat bu mücadeleler, ne bir birlikteliği sağlamış durumda ne de her parça kendi sistemine bütünüyle kavuşabildi. Yani Kürdistan Demokratik Konfederalizmini oluşturacak her bir ünitenin bağımsız duruşu sağlanabilmiş değil. Bunda Kürtlerin devletçi arayışları bir engel oldu, bölünmüşlüğü aşacak yaratıcı arayışları geliştiremediler. Şimdi bunun zeminini yakalamış durumdadır. Güney Kürdistan'da oluşacak bir federasyon, konfederasyonun önemli bir bileşeni olabilir. Ama en büyük zaafı dış destekli kurulması kadar, demokrasi az devlet çok içerikli

olmasıdır. Kürtler, bu federasyonu da konfederalist çözümler içerisinde kabul ederken, sürekli bir sakınca giderme ve demokratikleştirme mücadelesi içinde olmak zorunda kalacaklar.Sonuçta stratejik olarak federasyon değil de konfederasyon çözümünü hakim kılmaya çalışacaklardır. Diğer parçalardaki demokratik siyasal örgütlülük bir sisteme kavuşmaktan uzak bir görüntü çiziyor. İsyancı mücadele direniş yarattı, fakat kurumsal, sistemsel demokrasi tam oturmadı. Şimdi bunu aşma çabası içinde olunacak.

Sorunları çözmek için devletçi toplumların (devlet ve etrafındaki toplumsallaşma) birlik olması aşıyor. Çünkü keskin çıkar grupları hiçbir zaman çıkarlarını birarada kılamıyorlar. Toplum ise bir araya gelecek organizasyonlarını ya yaratamıyor, ya da hakim kılamıyor. Demokratik konfederasyon bölge düzeyinde toplumsal grupların çözüm arayışı sürecini hızlandıracaktır.

Burada dikkat edilmesi gereken demokratik konfederasyon için saydığımız tüm bu hususların kısa, orta ve uzun vadeli bir süreci gerektirdiğinin hiç akıldan çıkarılmamasıdır. Ulusun demokratikleşmesi bir sorun, parçalı ulusal birliğin sağlanması bir sorun, komşu uluslar ve devletlerle birlik ve doğru mücadele içinde yaşamak bir sorun iken tüm bunları bir anda yapacağını zannetmek yanlış olur. Unutmamak gerekir ki, Kürtler hala kendilerine özgü bir ekonomik üretim bile yaratabilmiş değiller. Demek ki, eksikliklerimiz çok. O zaman zihniyette ve pratikte karmaşaya düşmeden yapacaklarımızı sıralamaya koymak gerekecek. Örneğin, tüm sorunlarına rağmen bölge toplumlarının konfederasyonunu hemen bir iki yılda

sağlamaya çalışırsanız hayal kırıklığıyla karşılaşabilirsiniz. Fakat bugünden yapılacakları görür ve konfederasyon çözümünü adım adım geliştirirseniz gelişmeler yaşanabilir. Devrimciliğe yüklenen en dar anlamıyla ya hızlı çözümcü olmak ya ertelemeci ütöpik olmak ya da determinist sol kadercı olmayı aşmak gerekecek.

Şimdi çözümlerimizi savunma ve yayma zamanı. Kafa karışıklığını, pratiksizliği aşabilmeliyiz. Geçen Newroz kendi çözümlerimizi kitlesele, siyasal meydanlara dökmek için iyi bir fırsat olup gereken mesajları verdi.Yine geçen bir yıllık sistemsele, örgütsel, pratik deneyimimiz önemli verilere ulaşmamızı sağladı.2006 yüklenip sistemsele başarılar elde etme dönemi.Küresele ve ulusal kapitalizm tek seçenek değil.Demokratik SOSYALİZM her zamankinden daha MÜMKÜN.

SERXWEBUN İDEOLOJİK BARİKATIMIZ OLMAYA DEVAM EDECEKTİR

MUSTAFA KARASU

Önderlik çizgisinin somutlaştığı ve PKK'nin kimliği olarak 25 yıldır yayın faaliyeti yürüten Serxwebun'un değerlendirilmesi bir bütün olarak önderliğin nefes nefese yürüttüğü mücadelenin ve Kürt Özgürlük Hareketinin Kürdistan da nasıl etkili olduğunun tarihi olarak da ele alınabilir. Serxwebun bir gazete olarak çıkmadan önce 78 yılından itibaren broşürler olarak yayına başladı. Hilvan direnişi ölümsüzdür, Maraş katliamı üzerine, ideoloji ve politika adlı broşürler Serxwebun kimliğiyle yayınlanan ilk yayınlardır. PKK'nin kuruluş bildirgesi, Kürdistan'ın devriminin yolu adıyla çıkan manifesto da Serxwebun yayınları olarak çıkarılmıştı. Daha önce "doğru yolu kavrayalım" adlı bir broşür yayınlanmıştı.

Serxwebun'u değerlendirmek esas olarak Önderlik çizgisinin ve PKK'nin ideolojik mücadele tarihini değerlendirmektir. PKK'nin ideolojik mücadele tarihini değerlendirmeden Önderliğin özgürlük mücadelesi içindeki

önemli yerini ve bugün Kürt halkı içinde derinleşen konumunu anlamak mümkün değildir. Özgürlük hareketi tarihi açısından en önemli süreç ideolojik mücadele olarak tanımladığımız 1973–78 arasındaki yıllardır. Bu yıllar özgürlük hareketinin bütün geleceğini belirlemiştir. Önderlik çizgisi ve PKK esas olarak da bu yıllarda Kürdistan da başarısını kazanmış ve daha sonraki tüm gelişmeler bu mücadelenin başarısı üzerinde inşa edilmiştir. İdeolojik mücadelenin ne kadar önemli bir olay olduğu anlamak açısından bu yılları değerlendirmek gerekmektedir. İdeolojik mücadelenin önemini bu düzeyde anlatan başka bir örnek az bulunur. Önderliğimiz, AHİM savunmalarında ve daha sonra "Bir Halkı Savunmak" adlı eserinde esas olarak da ideolojik kimliğin insanlık tarihindeki yerini ve önemini anlatmaya amaçlamıştır. Herhalde ideolojik kimliğin önemi üzerinde bu kadar yoğunlaşmasının nedenlerinden biri de, hareketin ilk çıkışında kendi ideolojik çizgisinin yarattığı sonuçların ne olduğunun bilincidir. Eğer Önderliğimiz ideolojik mücadeleye her zaman çok önem verdiyse ve bugün ortaya koyduğu eserlerle bunun önemini daha da fazla vurguluyorsa, bunun altında yatan en önemli gerçek ya da bu bilince ulaşmasının temeli 1973 ve 78 arasında verdiği mücadelenin önemini ve ortaya çıkardığı sonuçları bilmesiyle ilgilidir. Serxwebun'un tarihini anlatırken ya da bu derginin neden

özgürlük mücadelesinde önemli olduğunu ortaya koyarken bu gerçekleri bilince çıkararak, bilerek ortaya koymamız gerekmektedir. Aksi halde bugün görüldüğü gibi yüzeysel yaklaşımlar ve büyük yanılgılara düşmek kaçınılmaz olur.

Önderliğimiz açısından en önemli çalışma her zaman ideolojik çalışma olmuştur. İdeolojik çalışmayı çalışmaların anası olarak değerlendirmiştir. AHİM savunmasında Sümer rahip düzenini değerlendirirken de aslında ortaya koymak istediği "ideolojik çalışma tüm çalışmaların anasıdır" yaklaşımını çarpıcı bir biçimde ispatlamaktır. Önderliğimiz ideolojik çalışmaları siyasal, askeri, örgütsel, kültürel bütün çalışmaların doğrultucusu, düzelticisi, çizgiye getiricisi olarak görmüştür. İdeolojisi bizim olmayanın hiçbir alandaki pratiği de bizim olamaz, demişti. Hiçbir alana gösterdiği hassasiyet ideolojik alana gösterdiği hassasiyet kadar olmamış-tır. Bunun sonucunda Önderliğimiz en hassas konu olarak üzerinde durduğu Serxwebun'a bir ananın çocuğu üzerine titremesi gibi titredığı bir çalışma olarak yaklaşmıştır. Bu hassasiye-tini de tek bir sayıda za-yıflatmamıştır. Her sayıyı özenle irdeleyerek, Serxwebun'u çıkaranlarla konuşarak, nelerin nasıl konulması ve hangi konuya öncelik verilmesi gerektiğini tek tek belirlemiştir. O kadar hassas olduğu için, Serxwebun çalışmasına başka arkadaşların karışmasını istememiştir. Serxwebun'u bir Önderlik çizgisi, organı olarak değerlendirmiştir. Önderliğimiz de hareketin temel ideolojik belirleyeni olduğu için Serxwebun üzerinde neden bu kadar durmuştur konusu da anlaşılır hale gelmektedir. Önderliğimiz

sürekli kadrolarla yaptığı tartışmaların, verdiği eğitimlerin tümünün Serxwebun'a yansımalarına özen göstermiştir. Serxwebun bir nevi Önderliğimizin bir aylık ideolojik çalışmasının ortaya çıkan ürünü olarak görülmelidir. Bu hassasiyetin sonucudur ki Serxwebun 25 yıldır tek bir ay bile kesintiye uğramadan yayın hayatını sürdürmüştür. Herhalde başka çalışmalarda belki zaman konusunda bazen ertelenmeler olmuştur ama Serxwebun gazetesi her ay çıkmıştır.

Bilemiyoruz örgütler tarihin de 25 yıl sürekli hiç ara vermeden çıkarılan başka bir aylık gazete var mıdır? Bu bile başlı başına, bu gazetenin PKK gerçeği açısından, Önderlik gerçeği açısından öneminin ne olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla

SERXWEBUN'U DEĞERLENDİRMEK ESAS OLARAK ÖNDERLİK ÇİZGİSİNİN VE PKK'NİN İDEOLOJİK MÜCADELE TARİHİNİ DEĞERLENDİRMEKTİR. PKK'NİN İDEOLOJİK MÜCADELE TARİHİNİ DEĞERLENDİRMEYEN ÖNDERLİĞİN ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ İÇİNDEKİ ÖNEMLİ YERİNİ VE BUGÜN KÜRT HALKI İÇİNDE DERİNLEŞEN KONUMUNU ANLAMAK MÜMKÜN DEĞİLDİR.

Serxwebun'a yaklaşım herhangi bir yayına yaklaşım olamaz. Eğer değerlerden, kutsallıktan, vazgeçilmez manevi değerlerden söz edilecekse herhalde Serxwebun bu tür tanımlara denk düşen bir özelliğe sahiptir. Bunun tutuculukla alakası olamaz. Aksine Serxwebun mücadelemizin bütün dinamizmini, diyalektiğini göz-ler önüne seren bir ayna niteliğindedir. Bu yönüyle hareketimizin hafızasıdır. Serxwebun incelendiği taktirde bu

hareketin hangi ay gündeminin ne olduğu, han-gi sorunlarla boğuştuğu, hangi eksikliklerle, yanlış-lıklarla mücadele ettiği ra-hatlıkla görülebilir. Serx-webun bir Önderlik tari-hidir, bir PKK tarihidir. Dolayısıyla Serxwebun'un bu gerçekler görülmeden anlaşılması ve gereken değeri görmesi düşünülemez.

Bu hareket 30 yıldır yaşıyorsa, ideolojiye verdiği önemle yaşamaktadır. Bu hareketi hiçbir ideolojik güç, siyasi güç kontrol altına alamadıysa, kendi hizmetine koşturamadıysa, kendi sistemi içinde eritemediyse bunu Önderliğin ideolojik çalışmalarına ve bunun somutlanması olan Serxwe-bun'a borçluyuz. Eğer bundan sonra da öz irademizi koruyacak, kimliğimizi kaybetmeyecek, başka bir sistemin parçası olmayacaksak Serxwebun'a geçmişteki rolünün aynısının oynatmak gerekiyor. Dün Önderliğimiz bunu yürütüyordu, bugün Önderlik esaret altına alındığı diye böyle bir gazetenin öneminin azaldığını düşünmek en başta Önderliğe ve ideolojik çalışmalarına büyük bir saygısızlık olur. Önderliğin esaret altına alınmasıyla onun en temel çalışmasını önemsemekten vazgeçmek anlamına gelir. Bu aslında Önderliğin esaretiyle birlikte, Önderliğin en temel hassasiyetlerini bırakmak, Önderlik çizgisinin hakim kılınması çabalarını bir tarafa itmek olur. Dolayısıyla Serxwebun'un 25. yılını geride bırakırken bütün hareketimizin, kadrolarımızın, dostlarımızın, yurtseverlerimizin, herkesin Serxwebun'a gerçek değerini ve anlamını vermesi gerekiyor. Eğer yaratılan değerlere bağlılık varsa, yaratılan değerlere saygı varsa bu en başta da Önderliğimize saygı, bağlılığı

dolayısıyla da onun en temel çalışması olan ideolojik çalışmalarına, bunun en temel aracı olan Serxwebun'a saygı ve bağlılık gerektirir.

Biz 26. yılın da Serxwebun'un bu anlamı temelinde Serxwebun'un daha da geliştirilmesi, geniş kitlelere yayılması, Önderlik ideolojisinin Serxwebun sayfalarında kadrolarımıza, kitlemize en iyi biçimde iletilmesi sorumluluğuyla karşı karşıyayız.

Serxwebun'un önemi bugün azalmamış aksine düne göre daha da artmıştır. Önderliğimiz bütün saldırıları ideolojik çalışmayla püskürtmüştür. Önderliğimize karşı yürütülen düşmanlığın hareketin ilk çıkışından bugüne kadar sürmesi Önderliğimizin ideolojiye hakimiyetiyle bağlantılıdır. Bu ideolojik hakimiyet nedeniyle bu hareketin ideolojik çizgisi, siyasal çizgisi, yaşam çizgisi bozulmamıştır. Bu nedenle de Önderliğe her zaman büyük öfke duyulmuştur. Sistem güçleri ve sömürgeci egemenlik "bu hareket niye değişmiyor, niye çizgisinden vazgeçmiyor, niye örgütsel anlayışından ve yaşamından vazgeçmiyor" diyerek Önderlik şahsında hareketimize karşı sürekli saldırılarda bulunmuştur. Dünya da birçok hareket çözülüp, dağılırken ya da sistemin parçası haline gelip kimliğini kaybederken, Önderliğimiz öncülüğünde PKK çizgisi kendi özgünlüğünü sürekli olarak korumuştur. Avrupa'ya giden birçok örgüt özümseyip bu sistemin parçası haline gelirken Önderliğimizin ideolojik çalışması ve bu temelde Avrupa da oturduğu örgüt ve yaşam anlayışı nedeniyle Avrupa diğer örgütler üzerinde elde ettiği başarıyı PKK

üzerinde sağlayamamıştır. Hareketimizi kendi değerleri doğrultusunda bozulmaya uğratmak için çok uğraşmıştır ama Önderliğimiz esaret altına alınmayana kadar bu konuda hiçbir başarı göstermemiştir. Bu yönüyle sistem ile Önderlik arasında sürekli bir mücadele yaşanmıştır. Aslında bu mücadele de kaybeden taraf Avrupa olmuştur. Sadece Avrupa değil, PKK'nin ideolojik çizgisini, örgüt çizgisini, yaşam çizgisini değiştirerek mücadele edemez konuma getirmek isteyen bütün güçler kaybetmiştir. Bu gerçeğin altında PKK'nin ideolojik mücadeledeki hassasiyetini bir an olsun yitirmemesi yatmaktadır. Bunun somutlanması da her zaman Önderliğimizin ideolojisinin yansıdığı Serxwebun olmuştur.

Önderliğimizin esaret altına alınmasında yatan en temel amaç hareketimizi Önderliğin ideolojik çizgisinden koparmak, hareketin ideoloji konusundaki hassasiyetini ortadan kaldırarak ideolojik düzeyde etkileyip, siyasal, yaşamsal ve örgütsel düzeyde de kendi çizgisine çekmekti. Komplodan çıkaracağımız en önemli ders bu ise o zaman komploya karşı mücadeleyi de en fazla ideolojik alanda yürütme sorumluluğuyla karşı karşıyayız. Çünkü Önderliğimiz esas olarak da ideolojik bir Önder olduğu için, bu konudaki üstün hakimiyetinden dolayı esaret altına alındığı için komploya karşı mücadelenin de en fazla ideolojik alandaki sağlam duruş ve bunun araçlarını etkili hale getirmekle mümkün olacağını görmemiz gerekiyor. Önderliğimiz bir komployla esaret altına alınarak "sosyalist düşüncenin zamanı bitti, artık böyle ideolojik yaklaşımlarla bu

dünyada yer alınamaz, eğer sistem karşısında ideolojik duruş gösterirseniz, akıbetiniz bu olur' demek istenmiştir. Bizim ideolojimizden ve sistemimizden ayrı düşenler ve iradesini bize teslim etmeyenler bu dünyada yaşayamaz mesajı herkese ve her güce verilmek istenmiştir. Biz herhalde komplonun bize dayattığı bu yaklaşımları kabul edecek, buna teslim olacak değiliz.

Bugün her yerde ideolojiler çağı bitti propagandası yapılmaktadır. Özellikle reel sosyalizmin yıkılışından sonra, bu yıkılışı, ideolojilerin yıkılışı ve ideolojiler çağının bittiği gibi yansıtmak istemişlerdir. Bunun çok büyük bir çarpıtma olduğu açıktır. Sovyet deneyimi esas olarak ideolojik olmasından dolayı yıkılmadı. İdeolojisindeki yanlışlıklardan, yetersizliklerden ayakta kalamadı. Daha doğrusu ideolojisini egemen sistem ideolojisinin paradigmasından kurtaramadığı için çözüldü. Egemen sistemin ideolojisi iktidara dayanır. İktidarda her zaman kendini yaşatmak için pragmatik olmak zorundadır. Nitekim geçmişte de birçok ideoloji iktidar hastalığına bulaştıktan sonra pragmatikleşmiş, ilkelerinden, amaçlarından, hedeflerinden koparak sistemin mezhebi haline gelmiştir. Reel sosyalizm bırakalım ideolojik yaklaşımı esas almayı aksine tamamen kapitalist sistemin diğer bir yüzü gibi ekonomik yaklaşımı esas almış, bu ekonomik yaklaşım iktidar mantığıyla da birleşince bürokratik, devletçi, sömürücü sistemin bir türevi haline gelmiştir. Dolayısıyla reel sosyalizmin yıkılışıyla ideolojilerinin çağının bitmesi ya da ideolojik olmanın, ideolojiye önem vermenin başarısızlık getirdiği gibi

yorumlar tamamen gerçeği ters yüz etmektedir.

Egemen kapitalist sistem tabii ki ideolojiler çağı bitti diyerek, ezilenlerin, halkların, sömürü ve baskı altına alınan toplulukların dilsiz, savunmasız, düşüncesiz kalmasını isteyecektir. Çünkü kendisi hakim sistemdir. Kendisinin ideolojisi vardır. İnsanlık tarihinde tüm hakim sistemler kendilerinin mutlak olduğunu, herkesin buna uyması gerektiğini vaaz etmişlerdir. Nitekim hakim kapitalist sistemin ideologlarından Fukuyama tarihin sonu geldiğinden söz etmiştir. Neo liberalizmin insanlık açısından en son sistem olduğunu, bundan daha verimli, daha iyi, insanların ekonomik, sosyal, kültürel yaşamını daha fazla geliştirecek bir sistem olamayacağı iddiasında bulunmuştu. Bu iddia bizim için yabancı değildir. Tabii ki kapitalist sistem ve onun türevleri kendi ideolojisini hakim kılarak ekonomik, siyasi, askeri, kültürel hakimiyetini sürdürmek isteyecektir. İdeolojik hakimiyeti kurmadan ya da karşı ideolojileri saf dışı etmeden, ezilenleri, halkları ideolojisiz, dilsiz, düşüncesi bırakmadan sadece askeri güçle toplumları esir etmek mümkün değildir. Bugün hakim sistemin, ideolojilerin çağı bitti demesi, bunu vaaz etmesi hatta bunu halklara bile kabul ettirmesi irdelenmesi gereken bir gerçektir. Aslında kapitalizmin reel sosyalizmin yıkılışıyla birlikte tarihinin sonu geldiğini iddia etmesi “ben diğer ideolojiler karşısında zafer kazandım, diğer ideolojiler benim karşımda bitti” anlamına gelmektedir. ‘İdeolojiler çağı bitti’ derken kendi ideolojisinin zafer kazandığını anlatmak istemektedir. Bu gerçeklik, ezilen halkların birakalım ideolojiye az önem

vermelerini, ideolojiye daha fazla önem vermeleri gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu tür durumlar yenilen, kaybeden ideolojilerin kendilerini köklü eleştiriye tabii tutarak daha güçlü bir ideolojik sistem ortaya çıkarmaları ihtiyacını gösterir. Önderliğimizin reel sosyalizmi eleştirerek, bu eleştiriler temelinde kendisini daha güçlü ideolojik donanımına tabii tutması, halklar için sistem karşısında ayakta kalabilecek, sisteme alternatif olabilecek ideolojik bir sistem arayışına girmesi, bunun yoğun çabasını vermesi ve sonuçta cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik toplum paradigmasına dayalı demokratik sosyalizm anlayışını ortaya koyması bu sorumluluk duygusuyla ilgilidir.

Açıktır ki ideolojilerin önemi azalmamıştır. İdeolojilerin öneminin azaldığının söylenmesi bir egemen sistem propagandasıdır, kandırmacısıdır. Aksine halklar, ezilenler eğer egemen sistemin baskıcı, sömürücü, çürütücü etkisinden kurtulmak istiyorsa, yeniden etkin hale

AÇIKTIR Kİ İDEOLOJİLERİN ÖNEMİ AZALMAMIŞTIR. İDEOLOJİLERİN ÖNEMİNİN AZALDIĞININ SÖYLENMESİ BİR EGEMEN SİSTEM PROPAGANDASI, KANDIRMACISIDIR. AKSİNE HALKLAR, EZİLENLER EĞER EGEMEN SİSTEMİN BASKICI, SÖMÜRÜCÜ, ÇÜRÜTÜCÜ ETKİSİNDEN KURTULMAK VE YENİDEN ETKİN HALE GELMEK İSTİYORLARSA DAHA FAZLA İDEOLOJİK OLMALARI, İDEOLOJİK BİR SİSTEM TEMELİNDE SİYASAL, ÖRGÜTSEL, KÜLTÜREL VE YAŞAM PROJELERİNİ GELİŞTİRMELERİ GEREKMEKTEDİR.

gelmek istiyorlarsa daha fazla ideolojik olmaları, daha fazla ideolojik

bir sistem temelinde siyasal, örgütsel, kültürel ve yaşam projelerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Bu gerçekler ışığında Serxwebun'un öneminin azalması bir yana daha da artmıştır. Hatta on yıl öncesinde, yirmi yıl öncesinden kat be kat Serxwebun gibi bir gazetenin varlığının güçlü bir biçimde devam ettirmesi, daha etkili kılınması, kadrolara ve halka yaygın ulaştırılması gerekmektedir. Bu konuda zayıflama, yetersizlik sistemin, ideolojiler çağı bitti ben kazandım artık başka ideolojiler aramaya gerek yok, benim ideolojimin çepçuruklarının içinde arayış-lara girilecektir. Propagan-da dayatmasının etkisi al-tında kalmak anlamına gelir. Serxwebun bu dayat-maların istediği duruma düşmeden sistem karşısında Önderlik çizgimizin ve özgürlük hareketinin en temel savunma mekanizması olarak varlığını sürdürecektir. Bırakalım bu mevziinin zayıflatılması bunun daha da güçlendirmesi, etkili kılın-ması gerekmektedir. Çünkü en temel saldırılar, ağır saldırılar ideolojik mevzi-lere olmaktadır. İdeolojik mevzilere yüklenerek halklar, ezilenler çö-kertilmek istenmektedir. Örgütler, ideolojik kararlılıklarından uzaklaştırılarak, teslim alınıp etkisizleştirilmek istenmektedir. Bunu her gün yaşayarak görüyoruz. İdeolojik çalışmaların eskisi gibi gerek olmadığı düşüncesinin aksine bugün daha fazla ideolojik olmanın, bu konuda daha fazla tutarlı olmanın ihtiyacı kendini yaşamsal biçimde hissettirmektedir.

Egemen sistemin bugün en yoğun üzerinde durduğu çalışma ideolojik

çalışmadır. Sinemasıyla, müziğiyle, her türlü kültür sanat çalışmasıyla, araştırma merkezleriyle, üniversiteleriyle ideolojik çalışmayı çok yaygın ve derin yürütmektedirler. Sistem meşruiyetini ancak böyle sağlamaktadır. Geleceğini ancak böyle garantiye alacağını düşünmektedir. Bush bile Irak'ta İslami direnişçilere karşı kendi konumu değerlendirirken kendilerinin ne kadar ideolojik olduğunu, onların ise ne kadar ideolojiden kopuk olduğunu vurgulayarak müdahaledeki haklılığını ortaya koymak istemektedir. İslami direnişçilerin hiçbir amacı, hedefi olmadığını, kendilerinin ise bir amacı ve hedef için müdahale ettiklerini vurgulayarak müdahale-sini meşrulaştırmak iste-mektedir. Egemen sistem bile kendisinin üs-tün yanını, ideolojik yan olarak belirtirken, en bü-yük mücadeleyi, hâki-miyet çabasını bu alanda verirken, ezilen halkların, özgürlükçü demok-ratik sosyalizmi kurma iddiasında olanların da-ha fazla ideolojiye sarıl-maları ve ideolojik or-ganlarını güçlendirme-ri gerekiyor. Çünkü ezi-len halkların, özgürlük-çü demokratik güçlerin esas üstün yanları ideo-lojik yanlarıdır. Egemen sistem ide-olojisi artık halkların ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. İdeolojik olarak temel-lerini kaybetmiştir. Demokratik sosyalist ideoloji sisteme karşı mücadele verirken en fazla da güçlü olduğu ideolojik yanını öne çıkararak buna ağırlık vererek bu konudaki tutarlılığını, kararlılığını bir saniye bile gevşetmeyerek sistem karşısında üstünlüğü koruma sorumluluğuyla karşı karşıyadır. Bizlerin sistem karşısındaki üstünlüğü ideolojik alandadır. O zaman bu üstünlüğümüzü zayıflatacak, gevşetecek,

etkisini kırarak hiçbir gevşekliğe yer veremeyiz.

Önderliğimiz AİHM savunmalarında esas olarak sistemlerin ideolojik alanda kazandığını vurgulamaktadır. Sümer rahiplerinin ürettiği ideolojinin binlerce yıldır insanlığı etkilediğini, hala bu ideolojik kalıplar çerçevesinde düşünüldüğünü ayrıntılarıyla izah etmektedir. İdeolojik kimliğin her türlü çalışmanın anası olduğunu eskisinden daha fazla vurgulamaktadır. Hareketimizin ideolojiye bakış açısı dün neydi, bugün nedir? Diye sorarsak, bunun cevabı; Önderliğimiz ideolojiye, ideolojik kimliğe eskisinden daha fazla önem vermek olmalıdır. Marks, Engels ve reel sosyalizmi en fazla eleştirdiği konuda budur. İdeolojinin, ideolojik çalışmanın ya da ideolojik kimliğin maddi yapının doğrudan, bire bir yansıması olmadığını, aksine sistemleri esas olarak kuran, geliştiren ideolojik çalışma olduğunu, ideolojik kimlik olduğunu vurgulamaktadır. Bütün kazanmaların ve kaybetmelerin bu alanda olduğunu belirtmektedir.

Tabii ki maddi yaşam önemlidir. Ekonomik, sosyal, kültürel gelişme önemlidir. Bilimsel teknik devrim önemlidir. Ancak bu tür gelişmelerin nasıl bir sisteme yol açacağını belirleyen ise ideolojik çalışmadır, ideolojik kimliktir. Bundan öteye ideolojik kimlik ekonomik, sosyal, kültürel gelişmelerin önü açma ya da tıkanmada belirleyici rol oynamaktadır. Eğer Rönesans ve reform olmasaydı, Avrupa kapitalizmi ortaya çıkabilir miydi? Rönesans ve reformu tabii ki halklarda kendi lehine değerlendirip halkçı bir

demokratik özgürlükçü bir sistem kurabilirlerdi. Kapitalist sistemin kendisini hâkim kılınmasında olduğu gibi yeni sömürücü sınıf da Rönesansı kendi çıkarına değerlendirebilirdi. Kapitalizmin gelişmesi Rönesansı ortaya çıkarmamıştır. Aksine Rönesansın yarattığı bilimsel düşünce, düşünce değişimi kapitalizmin gelişmesine zemin olmuştur. Tabii bunu belirtirken Rönesansı kapitalizmin bir ön aşaması ya da kapitalizmin düşünce biçimi olarak değerlendirmiyoruz. Ancak Rönesans sonrası ideolojik çalışmayı daha fazla yoğunlaştıran, halk güçlerinden daha fazla sistemli hale getiren ve bu konuda kendisini kurumlaştıran kapitalizm yanlıları oldu.

Önderliğimiz bugün küresel kapitalizmin geliştiği, bilim ve teknoloji kullanarak, kendisini daha hâkim kılmak istediği günümüzde, halklar açısından ideolojik çalışmaların ve komünal demokratik değerlere dayalı bir sistem kurma doğrultusunda yapılması gereken zihniyet devriminin belirleyici öneme sahip olduğunu tekrar tekrar vurgulamaktadır. Küresel kapitalizm karşısında halkların başarısının ancak ideolojik kimlik ve düşünce alanında etkili çalışma yapmalarına ve bu temelde kendi sistemlerini kurup geliştirilmesinden geçtiğini belirtmektedir. Özellikle Bir Halkı Savunmak adlı eserinde ideolojik çalışmalarının, düşünce çalışmalarının hiçbir dönemde bu kadar önemli hale gelmediğinin altını çizerek, bizlerin görevlerini göstermektedir. Bu aynı zamanda Serxwebun gazetesinin daha fazla ideolojik üretim içinde olmasını, ideolojisini derinleştirmesini, yapılan

ideolojik çalışmaları gazeteye yansıtarak kadrolara, halkımıza ve dostlara ulaştırması sorumluluğunu yüklemektedir. Hareketimize ideolojik saldırıların arttığı ve örgüt içinde ideolojik çalışmalara karşı soğukluğun yaratılmak istendiği dönemde bu sorumluluk daha da artmış bulunmaktadır.

Bugün “Serxwebun gazetesine gerek olmadığı ya da kadrolarımızın bu gazeteyi ev ev dolaşarak satmasına gerek kalmadığını, Serxwebun'a ilginin azaldığını, bu tür ideolojik gazetelerin artık çekiciliğinin kalmadığını, ancak ilgili olanların alması gerektiğini” söylemek esas olarak da sistemin ideolojik saldırılarından etkilenmekle bağlantılı bir durumdur. Bu tür şeyleri bilinçli ya da bilinçsiz bizlere söyleten kesinlikle sistemin ideolojik saldırılarıdır. Ya da sistemin ideolojik saldırılarının içimizdeki uzantıları biçiminde ortaya çıkan çeteleşmiş provokatif tasfiyeci eğilimin örgüt içinde ideolojik çalışmaları önemsizleştirme çabalarının yansımasıyla ilgilidir. Önderliğimize ve hareketimize çok bağlı olan arkadaşlarımızın bile bu tür düşünceler ortaya koyması, ideolojik saldırıların ve provokatif tasfiyeciliğin ideolojik çalışmayı önemsizleştirme çabalarının niyetlerden bağımsız olarak bizleri ne kadar etkilediğini kanıtlamaktadır.

Bu tür yanlışlıkların içinde olmanın bizim tarihimizi de iyi bilmemekle ilişkisi vardır. Tarihimiz bizim yalnız kadrolarımızla değil, halkımızla ve dostlarımızla kurduğumuz ideolojik ilişkinin hareketimize ne düzeyde üstünlük kazandırdığını gözler önüne serer. Bizim yalnız kadrolarımızla

değil, kitlemizle ve dostlarımızla da ilişkimiz her zaman ideolojik çerçevede oldu. Düşüncemizi sadece kadrolarımıza götürmedik, birebir bir ilişkiyle halkımıza ve dostlarımıza da götürdük. İdeolojik çalışma döneminde bizim halkla ilişkilerimiz yüz yüzeydi. Bu dönemde ideolojik çalışmamızın esas hedeflerinden biri de ilişki kurduğumuz halkımızı bu doğrultuda etkilemekti. Kitlelerle birçok biçimde ideolojik bir bağ içinde olma. Nitekim böyle olmuştur. Biz sadece kitlemize siyasal propaganda yapmadık, aynı zamanda ideolojik yaklaşımımızı götürdük, yaşam anlayışımızı ve kültürümüzü götürdük. Hem sözlü olarak, hem de kadrosal duruşlarımızla halkımıza ideolojik düşüncelerimizi yedirmeye çalıştık. Nitekim bizim kitle ile ilişkilerimiz her zaman diğer hareketlerden farklı oldu. Diğer gurupların, hareketlerin kitle ile ilişkileri sadece siyasal propaganda yapma, siyasal hedeflerini götürmeyle sınırlı kalırken, biz siyasal hedeflerimizin yanında yaşam ölçülerimizi, tarzımızı ve üslubumuzu da götürdük. İdeolojimizden kaynaklı değer yargılarımızı ve ölçülerimizi de bu ilişkilerimize yedirmeye çalıştık. Nitekim 12 Eylül sonrası diğer hareketlerin kadroları bile dağılırken kendi başlarının çaresine bakma gibi bir tutuma giderken, bizim ilişkilerimiz örgütü aramışlardır. Bu arayışın esas olarak da dolaylı ya da dolaysız verilen ideolojik bağın sonucu olduğunu belirtmek gerekir. Eğer sadece siyasi bağ olsaydı halkımızın bizi bu kadar araması bizimle duygu bağına güçlü biçimde sürdürmesi söz konusu olamazdı. Bunun yanında bizim kadrolarımızın da ideolojik bağları diğer hareketlere göre daha fazla

olduğundan örgütün toplama çalışmalarına daha olumlu cevap verme konumunda olmuşlardır. Belirli sayıda kadroyu eğer dışarıya çıkarabilmiş ve bunları yeniden mücadeleye hazırlayabilmişsek diğer hareketler gibi tümünden dağılma gibi bir durumla karşılaşmamışsak bunun hem ideolojik çalışmanın getirdiği güçlü bağla ilgilidir, hem de Önderliğimizin Ortadoğu sahasında yürüttüğü ideolojik çalışmalarla bu bağı yeniden güçlendirmesidir. 12 Eylül sonrası halkımızın ve kadrolarımızın diğer hareketlerin ilişkilerinden farklı tutum içine girmeleri ideolojik ilişkilenenin neleri ifade ettiğine önemli bir örnektir.

Serxwebun gazetesi eğer Avrupa da sürekli tüm halkımıza dağıtıldıysa bu aslında halkla yalnız siyasal bağ değil, ideolojik bağı da belirli yönleriyle kurmanın ihtiyacı ve bunun önemini anlamaktan geçmektedir. Önderliğimiz her zaman Serxwebun dağıtımını önemsemi ve takip etti. Bizim yıllarca kitle ile ilişkimizin, kitle ile bağımızın ne olduğunun ölçüsü ne kadar Serxwebun dağıtığımızla ilgili olmuştur. Serxwebun'u alanlar büyük oranda aynı zamanda hareketimizle duygu bağı, düşünce bağı, ideolojik bağı olan ilişkilerimiz olmuştur. Serxwebun almak buna değer vermek, hatta orada dikkati çektiği bir yazıyı okuması bu ilişkilerimizin örgütle bağının gelişkinliğinin ifadesiydi. En zor dönemlerde Avrupa'daki halkımız örgüte sahip çıktığıysa, örgüt değerlerine sahip çıktıysa, örgüt yönetimlerin bile yeterince sahip çıkmadığı dönemde örgüt ölçülerini, ideolojimizden kaynaklı değer yargılarını, yaşam duruşunu savunduysa, koruduysa bunun Serxwebun'un kitlelere

ulaştırılmasının bağıni mutlaka görmek gerekiyor. Eskiden de Serxwebun'un tüm yazılarını okumazlardı. Dikkatlerini çeken yazıları okurlardı. Bazıları tümünü okurdu. Böylelikle önderlik ne diyor, örgüt ne diyor öğrenirlerdi. Şimdi bunları görmemek, halk okumuyor biçimindeki gerekçelerle Serxwebun götürmeye ve dağıtmaya isteksiz yaklaşmak aslında bu tarihimizi inkâr etmek olur. Önderliğimiz zamanında da alınan Serxwebun'un tüm yazıları okunmazdı ya da alan aileler bütün yazıları okuyor diye bir iddia yoktu. Ama Serxwebun'u her zaman halkımızla en güçlü bağımız olarak gördük, değerlendirdik. Halkımızın hareketle, Önderlikle duygusal bütünlüğünün sürmesi açısından değer biçtik. Şimdi kalkıp halkın ilgisi yok, okunmuyor, niye dağıtıyoruz, bu dağıtma kalıpcılıktır, dogmatiktir demek tamamen bir saptırmadır. İdeolojik saldırıların ve içimizde tasfiyeci provokatif eğilimin ideolojik çalışmalarımıza, yayınlarımıza hatta eğitime karşı yaptığı saldırının ideolojik çalışmaları ve eğitimi örgüt içinde zayıflatan sonuçları olarak görmek gerekmektedir.

**AÇIKTIR Kİ İDEOLOJİK
ÇALIŞMA YAPAMAYAN,
SÜRDÜREMEYEN BİR
HAREKETİN DİĞER
ÇALIŞMALARI SİSTEMİN
MEZHEBİ OLMAKTAN
KURTULAMAZ.**

Şu
açıktır ki eğitime

önem verildikçe, Serxwebun gibi ideolojik yayın organları yaşamını sürdürüp, ideoloji konusundaki hassasiyetini, kararlılığını korudukça ne egemen sistem ideolojileri, ne de tasfiyeci provokatif eğilimler örgüt içinde ve halkımız içinde istediği sonuca ulaşabilir. Çünkü Serxwebun gibi yayın organları ve eğitim çalışmaları ideolojik saldırı-lara karşı korunma barikat-larıdır. Bu yalnız kadrolar açı-sından geçerli değil, halkımız, dostlarımız açısından da geçerlidir. Bu yalnız bizim bildiğimiz bir şeyde değil. Al-ternatif hareket olmak isteyen her güç ideolojik çalışmalara önem verir. Bunu yalnız kadrolara değil, bütün kitlelere taşımaya çalışır. İdeolojik yayın organları sadece belirli insanlara götürülmez. Bütün kitlelere, halka götürülmeye çalışılır. Sadece marjinal örgütler ya da bazı tink tank kuruluşları ve araştırma merkezleri kendi çıkardıkları dergileri sadece belirli ilgili kesimlere ulaştırmaya çalışırlar. Ama alternatif sistem olmak isteyenler, dünyayı değiştirmek isteyenler ideolojik yayın organlarını yalnız kadrolara değil, herkese ulaştırmaya çalışırlar. Kürt halkı 50 milyonsa eğer imkân varsa ve halkımız okuyabiliyorsa biz isteriz ki böyle bir yayın organını 50 milyona ulaştıralım. Bunun yanlışlığı yoktur, aksine bütün alternatif ideolojik hareketler bunu arzularlar.

Serxwebun üzerinde yapılan bu tür tartışmaları esas olarak önderlik çizgisini anlamayan, ideolojik çalışmanın önemini kavramayan yaklaşımlardan ileri geldiğini düşünüyoruz. Belki birçok arkadaşımız bilmiyor ama Serxwebun gazetesi ve eğitim çalışmalarımıza yönelik saldırıyı provokatif tasfiyeci eğilim daha içimizdeyken başlatmışlardı. Hatta önderliğin

yakalanmasından bir iki yıl sonra Serxwebun gibi bir gazetenin gerekli olup olmadığını tartışmaya sokmuşlardır. Eğitimlere ilgi azaltarak örgüt içinde ideolojik hakimiyeti zayıflatmayı hedeflemişlerdir. İdeolojik eğitimlerin kadrolarımız üzerindeki etkisini, önemini azaltmaya çalışmıştır. Böylelikle hareketin ve önderliğin ideolojisinin etkisini kırarak kendi burjuva, liberal tasfiyeci eğilimlerini örgüt içinde hâkim kılmayı ummuşlardır. Anlaşıyor ki bu düşünceler çeşitli biçimlerde dolaylı ya da dolaysız Avrupa'daki kadrolarımız içine yansımıştır. Bazı kadrolarımızda sanki Serxwebun'dan vazgeçmek olumlu bir değişmiş gibi bu tür propagandalardan etkilenmiştir. Provokatif tasfiyeci eğilime göre Serxwebun gibi bir ideolojik dergi çıkarmak, ideolojik çiz-gide, Önderlik çizgisinde ısrar etmektir. Bunu da tabii ken-dilerine göre değişmemek, dün-yaya ayak uydurmamak olarak lanse et-meye çalışmışlardır. Uluslararası komplo da siz değişmiyorsunuz, siz ideolojiden vazgeçmiyorsunuz, siz ideolojik olarak bize karşı duruyorsunuz yaklaşımı temelinde gerçekleşmiştir. Tasfiyeci eğilimde uluslar arası komplonun içimizde ürettiği piçler olarak uluslararası komploya teslim olan, boyun eğen ve böylelikle yaşamını sürdürmek isteyen bir grup olarak kendisini örgüt içinde hâkim kılmak istemiştir. Dolayısıyla bu amaç doğrultusunda ideolojik duruşumuzu zayıflatmak, eğitim çalışmalarımızı zayıflatmak, ideolojik yayın organlarımızı da önemsizleştirerek ideolojik duruşumuzu ortadan kaldırmak istemiştir. Bu da sistemin dayatmak istediği ideolojiler çağı

bitti, ideolojiler karın doyurmaz, ideolojilerle bir yere varılamaz anlayışının sonucudur. Daha doğrusu halkçı ideolojiyle, özgürlükçü ideolojiyle, demokratik sosyalizmin ideolojisiyle bir yere varılamaz, bu yolda yürümek çıkmak sokaktır, bize çarpar, bize çarpmak istemiyorsanız bu tür ideolojik çalışmalarınızı bir tarafa bırakacaksınız benim mezhebim haline geleceksiniz denilmektedir.

Açıktır ki ideolojik çalışma yapamayan, sürdüremeyen bir hareketin diğer çalışmaları sistemin mezhebi olmaktan kurtulamaz. Günlük gazete var, haftalık gazete var bunlarda ideolojimizi yansıtmaktır demek yanlıştır. Tabii onlarda belirli bir ideolojik doğrultuda yayın yapan organlarımızdır. Bunlar da önemlidir, çıkarılması, dağıtılması da mutlak anlamda gereklidir. Bunlar olmadan geniş halk kesimlerine ulaşmak, olaylara ideolojimiz doğrultusunda bakmalarını sağlamak mümkün değildir. Ancak ideolojinin derinliklerini veren yayın organlarımız olmazsa, on beş günlük, haftalık, günlük yayın organları ya da görsel yayınlar giderek sistemin dilini ve düşüncesini kullanan konuma düşerler. Hâkim olan ideolojik eğilimin etkisine girerler. Hâkim ideolojik eğilimin etkisinde kurtulmanın yolu mutlaka ideolojik saflığı koruyan, ideolojik doğrultuyu gösteren yayın organlarının olması ve bunların kadrolarımıza ve halkımıza ulaştırması gerekmektedir. Günlük yayınıımız var, haftalık yayınıımız var, başka yayınılarımız var dolayısıyla böyle bir yayına ne gerek var demek Önderlik çizgisini ve hareketimizi düşüncesiz, dilsiz ve kendi

doğrultusundan uzak duruma düşürmek olur. Bunun bir yanılığdan, bir gafletten öteye giderek sistemin kontrolüne girmekle sonuçlanması kaçınılmazdır. Zaten sistem temel ideolojik kavramlar olan özgürlük ve demokrasi konusunda bir özgürlük varsa benim özgürlük anlayışım, bir demokrasi anlayışı varsa benim demokrasi anlayışım, diyerek, kendisini tüm insanlığa dayatmada bulunmaktadır. Kendi özgürlük ve demokrasi anlayışı dışında diğer tüm özgürlük ve demokrasi anlayışlarını tehlikeli görmektedir, gayri meşru görmektedir. Hatta sapkın olarak değerlendirmektedir. Tarihte, egemen düşüncelerin nasıl ki farklı düşünceleri sapkın olarak değerlendirmesi söz konusu olmuşsa bugünde sistem aynı psikolojik savaşı halkların ideolojileri karşısında sürdürmektedir. Önderliğimiz “Bush’un bir demokrasi anlayışı varsa bizim de bir demokrasi anlayışım var” dedi. “Bush’un bir özgürlük anlayışı varsa benim de bir özgürlük anlayışım var” dedi. Benim özgürlük ve demokrasi anlayışım onlarla uyuşmaz, benim özgürlük ve demokrasi anlayışım tamamen halkların çıkarınadır, vurgusunu yaptı. Nitekim cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik paradigmasına dayanan demokratik sosyalizm ve bunun özgürlük ve demokrasi anlayışı, sistemin demokrasi ve özgürlük anlayışından radikal bir farklılığı arz etmektedir.

Şimdiye kadar ki birçok mücadelenin eninde sonunda mezhep haline gelmesi söz konusudur. Bu nedenle önderliğimiz benim ortaya koyduğum yeni paradigma ve bunun ideolojisi mezhep olmayacaktır, dedi. Bu yönüyle binlerce yıllık insanlık tarihin en

büyük zihniyet ve vicdan devrimini gerçekleştirdiğini ortaya koyarak, bunun mücadelesinin verilmesini ve mezhep olmayacak bir özgürlük ve demokratik sistemin kurulmasını önümüze koydu. Benim sistemim esas olarak komünal demokratik değerlere dayanıyor, dedi. Komünal demokratik değerlere dayanan ve sistemin mezhebi olmayacak bir demokrasi ve özgürlük anlayışını ortaya çıkarmak istediğini vurguladı. Bu büyük bir iddiadır. Bu iddianın büyüklüğü ideolojik mücadelenin daha da artırılmasını gerektirmektedir. Yeni paradigma ve onun öngördüğü demokratik sistem en fazla da ideolojik alanda verilecek mücadeleyle başarılabacaktır. Çünkü diğer halk özgürlük eğilimleri ideolojik mücadeleyi yeterince veremedikleri için, ideolojik olarak tüm den sistemin sınırları dışına çıkamadıkları için kaybetmişlerdir. Biz bu akıbete uğramak istemiyorsak ideolojik mücadeleye her zamankinden daha fazla önem vereceğiz. Dolayısıyla Önderliğimizin ortaya koyduğu yeni paradigma Serxwebun gibi yayın organların önemini daha da artmıştır. Çünkü sistemin mezhebi olmamak gibi büyük bir iddiada bulunmak ancak bu tür çalışmaları daha etkin kılmakla mümkündür.

Eğer yeni paradigmamız doğruysa, önderliğe bağlıysak yapılması gereken bu çalışmaları zayıflatmak değil, güçlendirmek olmalıdır. Hatta ideolojik çalışmaların yetersiz verildiği, bu nitelikteki araçlarımızın, yayınlarımızın daha da artırılması gerektiği konusunda eleştiri geliştirmek gerekir. Şu anda gösterilmesi gereken tu-tum; Serxwebun niye daha fazla ideolojik değil, neden daha fazla ideo-

lojik derinlikte olmuyor, kadroların ve kitlelerin ideolojik eğitimlerin de rolünü neden yeterince oynayamıyor biçimin de eleştiriler geliştirmektir. Önderliğinin çizgisine bağlı kalmak temelinde eleştirisel olacaksak, yeni paradigmanın bu tür yayın organlarıyla daha fazla verilmesini istemeliyiz. Önderliğimizin yeni paradigmasını ve düşüncesini ortaya koymaya çalışan bu yayın organlarını daha fazla dağıtmalıyız, daha fazla geniş halk kitlelere ulaştırmalıyız, demeliyiz. Büyük iddiamızın ancak bu çalışmaları güçlendirmekle, bu çalışmaları yoğunlaştırmakla pratikleşeceğini vurgulamalıyız. Söylenmesi gereken artık bu ideolojik dergileri, gazeteleri kimse okumuyor değil, aksine daha fazla ulaştırmak ve okutmak için gayret göstermeliyiz, olmalıdır. Bunun için kadrolarımızı ve örgütümüzü duyarlı hale getirmek ve çalıştırmak gerekir, demeliyiz. Serxwebun gazetesini isteyenlerin ve ilgilenenlerin almasını önerip, geçmişte olduğu gibi yaygın dağıtılmasını gerekli görmemek, bunun yerine Avrupa'daki kitlelerin ihtiyaçlarına cevap veren bir gazetenin çıkarılmasını ve dağıtılmasını söylemek, büyük bir iddiayla savunduğumuz yeni paradigmanın ve bu temelde sisteme karşı vermek istediğimiz mücadelenin esprisine ters düşmek olur. Halk okumuyor, cephe çalışanları artık eskisi gibi istekli dağıtmıyor gibi tartışmalar ideolojiye yanlış yaklaşımın sonucu ortaya çıkmaktadır. Sonuçları düşünmeden örgüt bunları tartışır, kadro bunları tartışır, gerekli mi, gereksiz mi olduğu biçimindeki bu tartışmalar bırakalım kadro içinde, kitlelere kadar taşırılmışsa doğal olarak ilgi azalır. Halk içinde bir ilgi azalığı varsa ya da

cephe çalışanlarında satma konusunda eski istek bulunmuyorsa (ki biz böyle olduğunu düşünmüyoruz) bunun yaptığımız yanlış tartışmalar ve bu tartışmaları sürekli gündem de tutmayla yakından bağı vardır. Bir yerde bir konu bu kadar tartışma gündemine getirilirse ister istemez orada tereddütler, ikircikli ve zayıf duruşlar ortaya çıkar. Örneğin Türkiye de bir gemlik yürüyüşü oldu: bazı çevreler bu yürüyüşe gerek yoktu, bu gerilimi artırdı, bu dönemde doğru olmadı, provokasyona gelindi, diyerek 2005 yılın en büyük eylemini etkisizleştiren, sıradanlaştıran ve halk içinde bu yönlü tartışmasını yaptırarak daha sonraki eylemlerin önünü tıkayan rol oynamışlardır. Gemlik yürüyüşünden sonra aslında halkımız birçok yerde serhıldana kalkacaktı. Belirttiğimiz türden tartışmalar ister istemez tereddütlere yol açtı. Acaba bu tür eylemler doğru mu, yanlış mı, bu tür eylemler yapalım mı, yapmayalım gibi duygular ortaya çıktı. Eğer gemlik yürüyüşü gibi çok önemli bir eylem bu yönlü tartışma konusu yapılmayıp ve halka yansıtılmasaydı serhıldanlar tüm Kürdistan şehirlerinde ve kasabalarında yaygınlaşacaktı. Yine benzer biçimde Şemdinli serhıldanı gerçekleşti, ardından geve ve Hakkâri’de serhıldanlar ortaya çıktı. Ne var ki bu serhıldanlar karşısında da bazı çevreler oyuna gelmeyelim, provokasyona gelmeyelim, bu tür eylemlerin zamanı değildir diyerek bu serhıldanların devam edip etmemesinin doğruluğu konu-sunda kuşkular yaratılar. Bu serhıldanların önünün alınmasını devlet ve hükümet iste-mişti. Belediyelerimize, DTH içindeki bazı çevrelere “siz makul yaklaşın, halkın yap-tıkları bilinçsizdir, bunların ö-nüne geçin, rolünüzü oyna-yın”

diyerek onların meydan-lara çıkıp halkı durdurma-larını istediler. Dolayısıyla bu durum Gemlik yürüyüşünde olduğu gibi bu serhıldanların gerekli olup olmadığı, zamanı olup olmadığı, ortamı geri-limli hale getirdiği gibi, tar-tışmalar ortaya çıkardı. Bu da halkın serhıldana eğilim gösteren halkımızın içinde acaba yapalım mı, yapmayalım mı, gerekli mi, gereksiz mi, doğru mu, doğru değil mi biçiminde

**BUGÜN KADROLARIMIZ AÇISINDAN
EN FAZLA İDEOLOJİK DURUŞA
İHTİYAÇ DUYDUĞUMUZ BİR
DÖNEMDE, ZAYIF İDEOLOJİK
DURUŞLARIN ÖRGÜTSEL SORUNLAR
ORTAYA ÇIKARDIĞI BİR SÜREÇTE
KADROLARIMIZIN BİR İDEOLOJİK
YAYIN ORGANİMİZİ GERİLETEN BİR
TARTIŞMAYA ÇEKİLMESİ KABUL
EDİLECEK BİR DURUM DEĞİLDİR.**

duyguları ortaya çıkararak serhıldanların gelişmesini frenledi. Bu örneklerde görüldüğü gibi en gerekli olan, doğru olan bir iş ya da bir çalışma tartışmalı hale getirilirse, gerekli mi, gereksiz mi olduğu sürekli gündem de tutulursa bu ister istemez en gerekli iş ve çalışmanın bile toplumda tereddütle karşılanmasını, doğal olarak da geriye çekilmesini beraberinde getirir.

Serxwebun konusunda ilgisizliği ortaya çıkaran en temel etkende halkın gazeteyi isteyip, istememesi değil, Serxwebun’a ilgi duyup duymaması değil, örgüt içinde yapılan tartışmaların halka

olumsuz biçimde yansımasıdır. Neredeyse bu durum Serxwebun'a karşı yürütülen bir özel savaş haline gelmiştir. Hem de bu tartışmalar ideolojik çalışmadan sorumlu olan kurumlara danışılmadan, onların düşüncesi alınmadan onlara rağmen yapılmıştır. Serxwebun gibi çok önemli bir gazeteyle ilgili bir konu öyle ulu orta, sürekli gündeme getirecek bir konu değildir. Biz tartışılmaz demiyoruz ama tartışmanın da bir süreci olur, bir kuralı olur. Öte yandan bu ideolojik organı çıkararak, bu ideolojik çalışmanın birinci derecede muhatabı olan, bu konuda sorumlu olanların düşüncesi alınır. Bunlar yapılmadan sağdan, soldan ulu orta konuşmak, hiçbir sonucu olmayan tartışmalar yaratan biçimde gündeme getirmek sorumsuzluktur. Hatta ideolojik çalışmanın en önemli olduğu dönemde, önderliğin yeni paradigmasını ortaya koyduğu ve bunun çok yönlü ideolojik çalışmaları gerektirdiği bir süreçte yapılması anlaşılır değildir. Bu konuda tartışan, bu konuda düşünce geliştiren arkadaşların niyetleri kötüdür demiyoruz. Fakat sorun niyetler değil, niyetlerden bağımsız olarak bu tartışmaların ideolojik çalışmalara ilgiyi zayıflattığını, ideolojik çalışmaları önemsiz gören bir anlayış sapmasını ortaya çıkardığını görmek gerekiyor. Nedir bu Serxwebun, artık bu tür dergilerin çağı geçti, bu tür dergileri, gazeteleri kimse okumuyor, denilmesi, ideolojik çalışmayı önemsizleştiren, ideolojik çalışmamızı geriletken saldırılardan ne kadar etkilendiğimizi göstermektedir.

Bu konunun yanlış ve tehlikeli bir hal almasının nedeni, ideolojik çalışmalara en fazla ihtiyaç duyduğumuz dönemde

söylenmesi olmaktadır. Bugün kadrolarımız belli düzeyde ideolojik boşluk yaşamaktadır. Eski paradigmayı aştık. Yeni paradigmayla geliştirdiğimiz, yenilediğimiz bir ideolojimiz var. 1970'lerde nasıl ki birinci ideolojik dönemde büyük bir çalışmayla başarı kazandık, kadrolarımızı moral düzeyde donattıysak bugünde bunu yapmamız gerekirken, yeni bir ideolojik mücadele dönemi geçirdiğimiz göz önündeyken, böyle bir ideolojik hamleyi zayıflatan yaklaşımlar doğal olarak örgütü ve kadroyu bu mücadele konusunda da zafiyete düşürmektedir. Herkes bilmektedir ki bugün esas olarak kadrolarımızın en temel sorunu ideolojik konulardaki duyarsızlıklarıdır. Öyle ki artık ilkeler çok fazla önemsenmiyor. Hâlbuki ideoloji ilkeler bütünlüğü demektir. İlkelere göre yaşamaktır, ilkelere göre örgüt çalışması yürütmektir, ilkelere göre mücadele etmektir. İdeolojik boşluk olursa, ideolojik hassasiyet gevşerse ister istemez kadrolarda ilkeli bir duruş göstermeyecektir. Hâlbuki daha önce bırakalım kadrolarımızı, halkımız bile ilkeli bir duruş içindeydi. Hem örgüt çalışmasında, hem yaşamda örnek bir ilkeli duruş gösteriyordu. Bugün kadrolarımız açısından en fazla da ideolojik duruşa ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde, zayıf ideolojik duruşların örgütsel sorunlar ortaya çıkardığı bir süreçte kadrolarımızın bir ideolojik yayın organımızı geriletken bir tartışmaya çekilmesi kabul edilecek bir durum değildir. Belki tümünden Serxwebun olmasın denilmiyor ama halka bu kadar götürmeyelim isteyen alır, isteyen almaz biçimindeki yaklaşımlar ister istemez kaygı uyandırmaktadır.

Anlaşıyor ki ideolojik bir gazetenin önemine yanlış bir yaklaşım diğer çalışma alanlarımızı da etkilemiştir. Bizim en ideolojik alanımız olan, ideolojimizin derinleşmiş çalışması olan kadın hareketi bile ideolojik dergiden vazgeçerek daha geniş kitlelere ulaşmalıyız gerekçesiyle farklı bir gazete çıkarmaya yönelmiştir. En fazla da kadın çalışmasında ideolojik bir gazeteye ihtiyaç varken bundan vazgeçilmesi ideolojik çalışmalara yeterince önem verilmemesinin sonucu olarak görülmelidir. Nasıl oluyor da, en temel ideolojik çalışma alanımız ideolojik gazetesinden vazgeçebiliyor? Bu tür gazetelerle de ideoloji veriyoruz demek kendini kandırmaktır. Bir ideolojik yayın organı farklıdır. Daha geniş kesimlere giden ideolojik kapsamı daraltılmış bir yayın organı çıkarmaksa çok farklıdır. Bunlar birbirinin yerini tutacak çalışmalar değildir. Biz tabii ki günlük gazete, haftalık gazete olsun diyoruz, yayın organlarımızı daha da fazlaştıralım diyoruz. Bunlar ayrı şeylerdir. Ama tamamen ideolojik çalışmayı yansıtan, ideolojik çalışmanın, ideolojinin derinliklerini vermeye çalışan yayın organların rolü ise çok farklıdır. Bu nedenle kadın hareketinin bir ideolojik yayın çıkarmaması eleştirildi. Bunun sonucu da yeniden bir ideolojik yayın organının çıkarılması kararı alındı.

Bu tür yayın organlarına ihtiyaç yok derken daha çok da bu tür yazılar okunmuyor, bu tür yazılara ilgi yoktur, gerekçesi gösterilmektedir. Zaten günümüzde sistem olayların, olguların nedenlerini ve derinliklerini vermektense sonuçlarını vererek insanların olay ve olgular konusunda derin düşünmesini

engellemektedir. Zaten ideolojik hâkimiyetini böyle sürdürmektedir. İdeolojik yayın organları tabii ki farklı olacaktır. Bir günlük gazete, haftalık ya da 15 günlük gazete gibi olmayacaktır. Yazıları gerektiğinde uzun da olacaktır. Tabii ki olduğundan fazla uzun olması doğru değildir. Ama uzunluğunu ve kısalığını haftalık gazetelere göre ölçmek ve buna göre de yazıların uzunluğunu öne sürerek artık bunlara ilgi yoktur, demek doğru bir yaklaşım değildir. Farklı dergilerin, gazetelerin misyonlarının farklı olduğunu anlamamaktır. Bir aylık dergi dizi yazısı veremez. Bir günlük gazete, haftalık gazete verebilir. Bir aylık ideolojik dergi belki iki sayı üst üste yazı verebilir. Ama 3 sayı üst üste verdiğinde bir kopukluk ortaya çıkar. Bu açıdan da aylık ideolojik dergiler kendi düşüncelerini bir defa da vermek ister. Bu anlaşılırdır. Yazılar kısa olsun demek aslında sistemin bugün dünya da dayattığı yayın politikasını kabul etmektir. Artık sistem gazetelerinde, dergilerinde böyle kapsamlı yazılar vermiyor, araştırma inceleme yazıları koymuyor. Olayları, olguları ideolojik derinliğine inceleyen yazıları kitlelere sunmuyor. Bu tür şeyleri kendi ideolojik merkezlerin de, düşünce kuruluşlarında yapıyor. Ya da üniversitelerinde ve çeşitli ideolojik üretim merkezlerinde bunları değerlendiriyor, sonuçlarını da radyolara, televizyonlara, gazetelere yansıtarak böyle yapacaksınız, böyle yaşayacaksınız, böyle düşüneceksiniz diyor. Sizin derinliğine tartışmanıza, uğraşmanıza gerek yoktur diyor. Biz sizin yerinize düşündük almanız gereken bunlardır diyor. Günümüzde televizyon haberleri, gazete haberleri, dergi haberleri

artık insanlara bir şey vermiyor, denilerek eleştiriliyor. Sistem içinde bile bu tür yayıncılığa karşı bir tepki var, bir muhalefet var. Bu tür yayın politikasının insanların kafasını boşalttığını, düşündürmediğini sadece olayların ilgilenen ve yönlendiren bir toplum ortaya çıkardığı söyleniyor. Biz bu tür yaklaşımlar içine düşmeyeceğiz. Kaldı ki sistem üniversitelerinde, düşünce kuruluşlarında başka tür yollarla kendi ideolojisini üretiyor ve bunu veriyor, yayıyor. Onun araçları çok zengindir. Şimdi bu durum karşısında bizim ideoloji ve politikayı derinliğine işleyen ve bunu kadrolara ve halka ulaştıran aylık yayın organımızı, yazılar uzundur okunmuyor diyerek tırtıklamak ideolojisizliğe, yüzeyselliğe teslim olmaktır. Biz böyle bir yayın politikasını izleyemeyiz. Biz tabii ki derinliğine vereceğiz, okunmasını isteyeceğiz. Yapılması gereken, uzun yazılar okunmuyor demek ve bu durumu meşrulaştırmak değil, aksine bu tür yayın politikasının, yayın çizgisinin doğru olmadığını, insanların ideolojik dergiler de okunması gerektiğini, 4 sayfanın, 5 sayfanın fazla bir şey olmadığını söylemektir. İdeolojik olarak donanmak istiyorsak, sisteme karşı mücadele etmek istiyorsak aksine bu tür yazılara ilginin artması gerektiğini söylememiz, propaganda yapmamız, insanları yönlendirmemiz eğitmemiz gerekiyor. Bize düşen görev budur. Diğer sistemin dayattığı düşünce tarzına, yayın politikasına teslim olmak anlamına gelir.

İnsanlar kitap okumuyor, okuma alışkanlığı azalmış dizi izliyor, televizyon izliyor, televizyonun esiri olmuş deniyor. Peki, doğru mudur kitap okumamak? Doğru

olmadığı açıktır. Ama sistem kültürel saldırıyla, ideolojik saldırıyla insanları bu hale getirmiştir. Bizim insanları da bu yönlü etkilemiştir. Eğer gerçek buysa o zaman bizim kalkıp uzun yazılardır, bunları koymayalım, kısa yazılı dergiler olsun demek, özellikle bizim gibi yeni bir paradigma benimseyen, bunu dünyada, toplumda, kadro da hakim kılmak isteyen hareket için düşünmek yanlıştır. Önderliğimiz zamanında da uzun yazılar vardı. Önderliğimizin her yazısı en az 5-6 sayfa idi. Serxwebun da böyle beş altı sayfalık hatta bazen daha uzun yazılar bulunurdu. Peki, bu yapılanlar yanlış mıydı? Ne değişti ki bunlar yanlış oldu. Değişen; sistemin insanları okumaz, yazmaz alık bir topluluk haline getiren ideolojik ve kültürel saldırılarla sistem içinde farklı bir yayın politikası ortaya çıkarmasıdır. Biz hareket olarak önderliğimizin çözümlerini içeren Serxwebun'u sadece Avrupa'ya ve kadrolarımıza değil, Türkiye'deki ve Kürdistan'daki tüm halkımıza ulaştırarak hareketimizin ideolojik ve politik çizgisi doğrultusunda bilgilenmelerini arzuladık. Bu tür yazıların uzunluğunu, kısalığını tartışmaktan çok nasıl ulaştırırız, daha fazla nasıl yaygınlaştırırız en temel gündemimizdi. Kaldı ki bugün böyle bir gazeteyi gelişen teknikle her tarafa ulaştırma imkânımız artmıştır. Şimdi temel gündemimiz nasıl ulaştırırdan çok, ilgili bazı kişilere ulaştırılabilir derekesine düşmüştür. Bunu bir yanlışlık olarak görülüp bu tür tartışmalardan vazgeçilmesi lazım.

Tartışma yapılır ama doğru tartışma yapılır. Her şey tartışılır diyerek mücadeleyi de bırakmaya tartışalım, ideolojik çalışmayı

bıramayı da tartışalım, düşünmeye ve okumaya gerek yoktur, bunları da tartışalım olmaz. Tartışma yapılır ama tartışmalar geliştirmek için yapılır, daha etkili kılmak için yapılır. Serxwebun eleştirilmesin demiyoruz, eleştirilsin. Daha nitelikli hale getirilsin densin, bu konuda daha fazla çaba gösterilsin densin. İdeolojik çalışmalara daha fazla önem verilsin, densin. Bu tür eleştirilerin gelmesini bekleriz. Çünkü ideolojik çalışma olarak eğitimlerimizin de eksik olduğunu görüyoruz. Yayın organlarımızda ideolojik mücadele vermede yetersiz kaldığını görüyoruz. Bu konuda yapılacak her türlü eleştiri de haklı buluyoruz.

Biz Serxwebun'la ilgili tartışmaların halktan veya cephe çalışanlarından geldiğini inanmıyoruz. Şimdi bizim paradigma değiştirmemizi, ideolojik yenilenmemizi, gelişmemizi yanlış yorumlayarak sisteme doğru bir değişme yapmamızı isteyenler var. Sisteme doğru yönelmek isteyenler bizi çağa ayak uyduramamakla suçlamaktadırlar. Sistemin istediği yayıncılığı ideolojiye önem vermeyen yayıncılığı değişim gibi dayatmaktadırlar. Çağdaşlık gibi dayatmaktadırlar. Biz bu tür dayatmaları çağdaşlık olarak görmüyoruz. Aksine 4 bin yıllık devletçi, egemenci, sömürücü, baskıcı sistemin versiyonları olarak görüyoruz. Gerçek bir çağdaşlık varsa o da önderliğimizin ortaya koyduğu yeni paradigma ve bu temel de geliştirdiği demokratik sosyalizmdir. Biz ölçülerimizi buna göre ayarlarız, yayın politikamızı buna göre yürütürüz, biz insanlarımızı bu çerçevede eğitmeye çalışırız, yönlendiririz. Bunun dışındaki düşünceleri ve çağdaşlık

dayatmaları elimizin tersiyle iteriz. Şimdi bir çağdaşlık varsa oda bize aittir. Biz bu çağdaşlık temelinde hareket ederiz. Bu çağdaşlık da sistemin çürüttüğü bireyi ve toplumu aşan, toplum ve bireyi her konuda eğiten, bilgilendiren onu sadece izleyen, dinleyen, takip eden bir nesne olmaktan çıkarıp yaşamı anlayabilen insan yaratmaya çalışıyoruz. Tabii ki sistem şunu dayatıyor: ideoloji halk için değildir, bu tür düşünceler sadece kendi belirli merkezlerinde üretilebilir ve topluma yedirilir. Bu tür çağdaşlıkların nasıl feodal güçlere koştuğunu, nasıl sistemle bütünleştiğini, sistemin birey ve toplumu çürüten yanlarını nasıl kendilerinde somutlaştıklarını ve kendilerini nasıl bir yaşama haline getirdiklerini gördük.

Haklimiz 30 yıllık büyük bir devrimci mücadeleyle şekillendi, yetişti. Demokratik halk gerçekliğimiz birkaç günlük ya da birkaç aylık isyanla oluşmamıştır. 30 yıl mücadele ederek, yaşayarak, dünyayı, dostunu, düşmanını tanıyarak, toplumu ve kendini tanıyarak, kendini yeniden ve yeniden yaratan bir halk gerçekliği ortaya çıktı. Bu halk öyle sorunlara ilgisiz, ilgi duymayacak bir halk gerçekliği değildir. Anlaşıyor ki bizim çalışanlarımızda kollayıcılık var. Sistem böyle bir insan yaratmak istiyor. Her şeye hazır olacak, çaba vermeden, mücadele vermeden bu dünya da yaşanacak. Bizim tarihimiz böyle midir? Bizim tarihimiz mücadele ederek, çalışarak halkın geriliklerini aşarak, halkta yanlış eğilimler varsa bunları da eğiterek doğru çizgiye çekme tarihi olmuştur. Bugün de eğer sistemin ortaya çıkardığı olumsuz eğilimler, yanlışlıklar varsa bunlarla mücadele ederek aşacağız. Halkımızı

bırakalım ideolojiden uzak durmayı, ideolojiyle ilgilenen bir toplum gerçekliği haline getireceğiz. Demokrasi ve özgürlük üstten verilecek hediyeler değildir. Kapitalist sistemde demokrasi ve özgürlük sistemin çıkarlarını koruyacak düzeyde üstten ve minnetle verildiği kadardır. Benim verdiğim kadar özgürlük isteyeceksin, benim verdiğim kadar demokrasiden yararlanacaksın: kapitalist sistemin özgürlük ve demokrasi anlayışı budur. Biz ise bizzat halkın kendisini örgütleyerek özgürlüğü kazanmasını istiyoruz. Egemenlerin dayattığı özgürlük ve demokrasi anlayışını reddetmesini istiyoruz. Bunu nasıl reddedecektir? Bilinçli bir halk olarak reddedecektir, eğitilmiş bir halk olarak reddedecektir. Yoksa egemen sistemlerin, ağaların, beylerin dayattığı bu kadar özgürlük, bu kadar demokrasi anlayışına halkı mahkûm etmiş oluruz. Biz bu kaderi, bu tarihi değiştirmek istiyoruz. Bunun için de halkında ideolojik sorunlara, politik sorunlara duyarlı olması ve bu konuda ilgisini artırması çabası içinde oluyoruz. Demokratik konfederalizm; bir yönüyle de halkın siyasete yabancılaşmasını, ideolojiye yabancılaşmasını, kendi sorunlarına yabancılaşmasını aşip bütün konularda düşünebilen ve kendi sorunlarını tartışıp karar verebilen bir düzeye ulaştırmanın sistemidir.

Kadromuz, cephe çalışanlarımız böyle bir halk gerçekliği ortaya çıkarmak için ev ev gazetede de götüreceklerdir, Önderliğin kitaplarını da götüreceklerdir. Bu konuda halkı ikna edecektir. Eğer bunu yapamıyorsak o zaman neyin kadroluğunu yapıyoruz, neyin cephe çalışanlığını

yapıyoruz. Halkla ilişkilerimizi biz esas olarak da halkın düşünce düzeyini yükseltmek için kuracağız. Eğer bunu yapamıyorsak o zaman sorular biz hangi hareketin kadrosuyuz, ya da bu kadronun rolü nedir? Sadece günübürlük propaganda mı yapmaktır? Sadece halkı belirli eylemlere mi çağır-maktır? Bu yeni bir dünya kurmak isteyen hareketin kadro profili olamaz. Öyle ki bayiler de dağıtım tartışma-ları bile yapıldı geçmiş-te. Şimdi yapıyor mu bilemiyoruz. Ama bu tür tartışmalarda yapıldı. Hâlbuki bizim gazete-yi halka götürme yak-laşımız onunla birebir bağ kurmak içindir. Serxwe-bun'ü götürü-yor ve alınması konu-sunda ikna ediyorsak, böyle bir gazetenin a-lınması gerektiğini kav-ratabiliyorsak bu aynı zamanda onlara örgütle ilişki kurması gerektiğini kavratıyoruz demektir. Örgütle ilişkilerini güçlendiriyoruz demektir. Diğer yaklaşımlar halkı sıradan bir ilişki içinde tutmaktır. Ya da halkla ilişkilerimizi diğer örgütler gibi sadece politik çerçevede tutmak olur. Ama bunu Önderliğimiz kabul

**İDEOLOJİK OLARAK DONANMAK İSTİYORSAK,
SİSTEME KARŞI MÜCADELE ETMEK
İSTİYORSAK AKSİNE BU TÜR YAZILARA
İLGİNİN ARTMASI GEREKTİĞİNİ SÖYLEMEMİZ,
PROPAGANDA YAPMAMIZ, İNSANLARI
YÖNLENDİRMEMİZ EĞİTMEMİZ GEREKİYOR.
BİZE DÜŞEN GÖREV BUDUR. DİĞERİ
SİSTEMİN DAYATTIĞI DÜŞÜNCE TARZINA,
YAYIN POLİTİKASINA TESLİM OLMAK
ANLAMINA GELİR.**

etmedi.
Önderliğimiz halkımızın bizimle bağının duygu bağı, düşünce bağı olmasını istedi. Sadece belirli siyasal

hedeflerle, taleplerle yaratılacak bağı yeterli görmedi. Çünkü siyasal durumun değişmesi durumunda ya da herhangi bir baskı durumunda ya da karşı sistemin siyasal çalışmaları engellediği durumda bu bağı kopabileceğini düşündü. Ama ideolojik bağ, düşünce bağı hiçbir koşulda kopmayan bağıdır. Hatta en zor koşullarda bile bu bağ Önderliği ve örgütünü arar. Bu duyguyu ve düşünceyle yaşamında Önderliğin ve hareketin değerlerini yaşatmaya ve korumaya çalışır.

Hareketimiz ihtiyaç duyduğunda başka gazetelerde çıkarır. Bir dönemler ERNK'nin yayın organı niteliğinde Berxwedan gazetesi vardı. Daha sonra Berxwedan'ın görevini günlük gazetenin yerine getirilebileceği düşüncesiyle Berxwedan gazetesi kapatıldı. Ama Serxwebun yine korundu. Serxwebun'un gibi ideolojik gazetenin yeri ayrıdır. Yakın zamanda örgüt bir tasfiye-cilikle karşılaştı. Bu tasfiyecilik 1. Kongra Gel genel ku-rulunda nasıl gerçekleşti ve kendisini hangi konularda dışa vurdu, bunu anlamakta fayda var. Önderliğimiz yeni para-digmasının gereği olarak taba-na dayalı halk örgütlülüğüyle hem halkı güç yapmak, hem de gerçek demokrasiyi, gerçek öz-gürlüğü oturtmayı hedefledi. Bu nedenle halkı bu temelde örgütlü hale getirmemizi sağ-layacak Kongra Gel'i önümüze koydu. Tasfiyecilik ise birinci Kongra Gel de Kongra Gel'i PKK'nin yerine ikame ederek, onun yerine geçirerek kadro örgüt-lenmesini, PKK örgütlenmesini, ideolojik örgüt-lenmesini tasfiye etmek istedi. Kongra Gel'in kuruluşunu bu amaçla kullanmak istedi. Bunu yaparken tasfiyeciliğini gizlemek için "Kongra Gel PKK değildir" doğru

belirlemesini tasfiyeciliğini meşrulaştırmak temelinde ele aldı. Bu doğru belirlemeden yola çıkarak Kongra Gel kurulduğunda PKK'yi de ortadan kalkmış saydı. Tabii ki PKK'nin Kongra Gel'in yerini alamayacağı gibi Kongra Gel'de PKK'nin yerini alamazdı. Bunlar ayrı kategorilerdir. İkisinin ayrı ayrı işleri vardır. Biri toplumun demokratik örgütlenmesini sağlayacakken, diğeri de toplumun yeni paradigma temelinde demokratik örgütlenmesini güvenceye alacak, demokratik konfederalizm kuruluşunun tabana dayalı gerçekleşmesini gözetecek, bu konuda ideolojik doğrultuyu verecek, bir kadro örgütlenmesidir. Demokratik sosyalist ideolojik duruşlu kadro olmadan, bunun örgütlenmesi yapılmadan, halka dayalı demokratik sistemi güvenceye almak mümkün değildir. Demokratik konfederalizm fikri, bir ideolojiden kaynaklanmıştır. O da cinsiyet özgürlükçü demokratik paradigmaya dayalı demokratik sosyalizm ideolojisinin yaşam projesidir, halk örgütlenme (toplum) modelidir. Bu ideoloji olmadığı takdirde, bu ideoloji örgütlü hale getirilmediği takdirde, bu ideolojiyi savunacak kadrolardan oluşan bir örgüt olmadığı takdirde Kongra Gel'i (Koma Komalên Kürdistan sistemini) kurmak mümkün değildir. Böyle bir ideolojik duruştan, kadro duruşundan ve onun örgütlenmesinden yoksun bir sistem olsa olsa yeniden egemen ideolojilerin, sistemin mezhebi haline gelebilir, farklı bir versiyonu haline dönüşebilir. Bazılarına göre PKK olmadan da, Önderliğimizin yeni paradigmaya dayalı demokratik sosyalizm ideolojisi olmadan da Kongra Gel kurulabilir. Böyle bir yanılığ vardır. Hâlbuki Kongra Gel veya demokratik konfederalizm

düşüncesi, ideolojisi, Önderlik çizgisinden yani PKK'nin ideolojisinden ortaya çıkmıştır. O zaman Önderlik çizgisi, PKK ideolojisi ve onun örgütlenmesi olmadan Koma Komelên Kürdistan sisteminin kurulacağını savunmak arabayı atının önüne koşmaktır.

Provokatif tasfiyeci eğilim Kongra Gel kuruldu artık PKK'ye gerek yoktur, dedi. Böylelikle Kongra Gel'i ideolojik çizgisinden, kadro duruşundan, örgütlü kadro hareketinden mahrum bir örgütlenme haline getirmek istedi. Bunun sonucu kadro duruşu ve örgütlenmesini Kongra Gel PKK değildir gibi bir laf oyunuyla, halk Kongresinin kuruluş sürecinde tümünden yok sayarak, tasfiyeciliğini meşrulaştırmak istedi. Nitekim Kongra Gel de tasfiyeciliğin etkili olmasıyla birlikte kadro duruşu ortadan kaldırıldı, kadro anlamsızlaştırıldı. Artık eskisi gibi bütün yaşamını halk için veren, halk için mücadele eden, özgürlükçü ideolojiyi saçından tırnağına kadar yüreğinde ve beyninde yaşatan bir kadroya gerek yoktur denildi. Kongra Gel PKK'nin yerine ikame edilince bir halk örgütlenmesinde halk ne kadar yerini alacaksa, halk ne kadar verecekse kadro da o kadar verebilir denildi. Bu esas olarak sadece PKK'yi tasfiye etmek değil, Kongra Gel'i de daha baştan tasfiye etmek anlamına geliyordu. Kongra Gel'i ilkesiz, ideolojisiz ve pratikleşmesi için çaba gösteren insanlardan, kadrolardan mahrum bırakıyordu. Kongra Gel PKK olamayacağına göre, Kongra Gel kurulduğunda da PKK'lilik ve eski kadro ölçülerine de gerek kalmayacaktı. Tasfiyecilik kendi tasfiyeci eğilimini, kadro anlayışını böylelikle bir

kalem oynatmayla ortadan kaldırmış oluyordu. Hâlbuki önderliğimiz Kongra Gel'in kuruluşuyla PKK tasfiye olacak ya da bu kadro duruşu bırakılacak, artık eski kadro anlayışı kalmayacak, herkes herhangi bir halk çalışanı gibi olacak demedi. Böyle bir düşünceyi hiçbir zaman belirtmedi. Kaldı ki bırakalım kadroların halkın ölçülerinin bile yükselmesi için mücadele veren bir Önderlikten böyle bir yaklaşımın gösterilmesi beklenemezdi. Nitekim PKK ilk önce bilim sanat komitesi içinde örgütlenecek dedi. Rolünü böyle oynayacak dedi. Daha sonra örgüt ve kadronun tasfiye sürecine sokulduğunu görerek, "parantezi kapatıyorum" dedi. Önderlik Kongra Gel'le birlikte ortaya çıkan tasfiyeciliğin kadro ve örgütlülüğünü bitirdiğini görerek PKK'nin yeniden inşasını gerçekleştirme talimatı verdi. Bunu önümüze koyarken hem gerekli, hem tedbirdir dedi. Tasfiyeciliğin birinci Kongra Gel de tasfiyeciliğini nasıl meşrulaştığını iyi anlamak gerekir. Bunu anlamadan tasfiyeciliği bilince çıkarmak mümkün değildir.

1. Kongra Gel sonrasında yüzlerce kadronun tasfiyesi böyle başlatıldı. Çünkü tasfiye olan kadrolar "biz Kongra gel olduk, artık kadro duruşuna gerek yok, fedakârlığa gerek yok, çabaya gerek yok, artık bizimde irademiz var, biz ne kadar istersek o kadar mücadele veririz" demeye başladılar. Hâlbuki Önderliğimiz yeni paradigmasıyla birlikte kadroların daha fazla sorumluluk duyacak, memurvari, bürokratik, çeteci anlayışlardan uzaklaşarak tamamen halk için çalışacak bir kadro haline gelmesini öngördü. Yeni paradigma temelinde kadroda gerçekleşmesi gereken değişimi bu çerçevede de ortaya koydu. Bırakalım

paradigmanın gerekli kıldığı kadro duruşu kaos aralığının ihtiyaçları da bu düzeyde sorumlu bir kadro duruşunu gerektirmektedir. Önderliğimiz kaos aralığında kim daha fazla çalışırsa, kim daha fazla çaba gösterirse, kim daha fazla emek verirse, onlar inisiyatif kazanıp başarılı olacaklardır dedi. Daha fazla çabayı, daha fazla emeği, daha fazla tempoyu, tarzı ne ortaya çıkarır? Bunun cevabı açıktır. Ancak ideo-lojik derinliği olanlar, ide-olojik derinliği sağlayarak böyle bir hedefe kilit-lenenler, böyle bir hedefi büyük bir dava haline ge-tirenler, bunun için her şe-yini verenler ancak kausun ihtiyacına cevap verebilir, yeni paradigmanın kadrosu olabilir.

Anlaşıyor ki Serxwebun konusunda da benzer bir tasfiyeci eğilim bilerek ya da bilmeyerek dayatılmaktadır. Provokatif tasfiyeci eğilim PKK'nin yerine Kongra Gel'i ikame etti, şimdi de bilinçli ya da bilinciz Serxwebun yerine başka dergiler, gazeteler ikame edilmek istenmektedir. Ya da günlük gazetelerde ve haftalık yayın-larda ideoloji veriliyor, böyle bir ideolojik dergiye, yazıları uzun olan, okun-muyor, artık ilgi çekmiyor denilerek bir kalemde Serxwebun'un rolü geriye itilmek istenmektedir. Hiçbir günlük gazete ve dergi Serxwebun'un yerini alamaz. Bunu yaparsak Kongra Gel'deki tasfiyeciliğin yaptığını yayın alanına da

PROVOKATİF TASFİYECİ EĞİLİM KONGRA GEL KURULDU ARTIK PKK'YE GEREK YOKTUR, DEDİ. BÖYLELİKLE KONGRA GEL'İ İDEOLOJİK ÇİZGİSİNDEN, KADRO DURUŞUNDAN, ÖRGÜTLÜ KADRO HAREKETİNDEN MAHRUM BİR ÖRGÜTLENME HALİNE GETİRMEK İSTEDİ. BUNUN SONUCU KADRO DURUŞU VE ÖRGÜTLENMESİNİ KONGRA GEL PKK DEĞİLDİR GİBİ BİR LAF OYUNUYLA, HALK KONGRESİNİN KURULUŞ SÜRECİNDE TÜMDEN YOK SAYARAK, TASFİYECİLİĞİNİ MEŞRULAŞTIRMAK İSTEDİ.

sokmuş oluruz. Bu da tasfiyeciliği etkisizleştirdiğimiz bir dönemde bilmeyerek de olsa farklı biçimde yaşatmak anlamına gelir. Tasfiyeciliği örgütsel alanda aşarken yayın politikasında uygular hale düşeriz. Çünkü örgütsel alanın da yaratılan tasfiyecilik Kongra Gel ile birlikte PKK'ye gerek yok, PKK'nin kadro duruşuna artık gerek yok diyordu. Şimdi Kongra Gel ile birlikte, halk örgütlenmesiyle birlikte halk için gerekli olan yayınları esas alıyoruz, o zaman Serxwebun'a da gerek yok

denilmektedir. Bunun doğru olmadığı açıktır. Her olgunun yaşamdaki yeri, değeri farklıdır. Aynı kategorileri birbirinin yerine geçiremezsiniz, koyamazsınız. Koyduğunuz zaman yanlış yaparsınız, bir boşluk doğurursunuz. Biz bunu 7. kongrede de gördük. 7. kongrede cepheyi dağıttık ama yerine de yeni bir şey koyamadık. Belki bazı yerle de halk örgütlenmeleri de-dik, farklı halk örgütlen-melerine gidelim dedik ama bunlar

tabii ki cephenin ihtiyacını karşılayamadı. Birçok yerde halk örgütsüz kaldı. Cepheyi de kaldırmamızla birlikte sadece PKK ortada kaldı. Bu aslında halkı ör-gütsüz bırakma anlamına geliyordu. PKK bir kadro ör-gütüydü, ideolojik duruşlu kadroların örgütüydü, cephe gibi geniş kitlelerin örgüt-lenme ihtiyacına cevap ve-remezdi. Bu nedenle 7. kongrede büyük bir hata ya-pıldı. Hâlbuki daha 7. kongre de Kongra Gel gibi örgütlenmeye

git-memiz lazımdı. Bir halk örgütlenmesini gerçekleştirmemiz lazımdı. Ama bunu yapacağımıza, bir ideolojik ve kadro ör-gütü olarak kaldık ama halk örgütlenmesini dağıttık. Birinci Kongra Gel de ise tersini yaptık, halk örgütlenmesini kuralım dedik ama buna ruh verecek, can verecek, dinamizm kazandıracak PKK'yi kaldırdık. Bu tür yanlış yaklaşımlar tabii ki bizi bir zamanlar halk örgütlenmesinden yoksun bıraktı. Yakın dönemde de ideolojik duruşlu kadro gerçeğinden uzaklaştırdı. Her iki alandaki boşlukta bu harekete, bu mücadeleye fazlasıyla zarar verdi. Anlaşıyor ki bazı alanlarımızda Serxwebun gazetesine gerek yok, artık halk örgütlenmesini yapıyoruz, demokratik konfederalizm kuruyoruz o zaman buna göre bir gazete gerekir diyerek kendini inandırmış. Buna başkalarını da inandırmış ve böylelikle bilerek ya da bilemeyerek ideolojik boşluğu derinleştirecek tasfiyeyi daha da yaygınlaştıracak bir yanlı eğilime düşürmüştür.

Bu yayın organına önem vermeme, kadro verme ya da yayını çıkaran kadrolarla ilgilenme konusunda da zayıflıklar ortaya çıkarmaktadır. Artık kadro seçiminde en nitelikli kadroların oraya verilmesi gerekirken, bu yönlü ihtiyaçların zamanında karşılanması gerekirken şimdi böyle bir sorumluluk duyulmuyor. Artık günümüzde her şey popülerliğe göre değerlendiriliyor, vitrine göre değerlendiriliyor. İlgilerde buna göre azalıyor ya da artıyor. Televizyona, günlük gazeteye kadro veriyoruz, orada herkes çalışmakta istiyor ama sıra Serxwebun'a geldiğinde çok tartışarak, ölçüp biçerek bu çalışmayı güçlendirecek kadro verme

ihtiyacı duymuyoruz. Eskiden Önderlik birebir ilişki kuruyordu. Yönetimle birebir ilişki kuruyordu. Bu gazetenin niteliğini artırmak için her türlü maddi ve manevi desteği veriyordu. Şimdi anlaşılıyor ki sadece Serxwebun gazetesinin ne kadar gerekli olup olmadığı tartışılmıyor, öte yandan ne kadar ilgiye gerek olup olmadığı da bilinçaltlarında gündeme girmiş ve çok ilgi duyulması gereken bir alan olmadığına karar verilmiş.

Serxwebun gazetesinin her tür yanlış eğilimler ya da yaklaşımlarla zayıf düşürülmesine eğer yeni bir dünya yaratma iddiasındaysak tabii ki izin verilmeyecektir. Bu hareket sistemin bir sol versiyonu olmayacaksa, sistemin bir parçası haline dönüşmeyecekse, mezhep olmama gibi büyük bir iddiadaysa geçmişteki halk hareketlerinin, sosyalist önderlerinin düştüğü duruma düşmeyeceksek en fazla da ideolojik alanda hassasiyetlerini artırarak sürdürecektir. Bu hassasiyetlerden biride her zaman için Serxwebun'u ayakta tutmak, geliştirmek, kadrolara ve kitlelere ideolojik yön veren bir yayın haline getirmek olacaktır. Serxwebun'a yanlış yaklaşım sadece bir gazeteye yanlış yaklaşım olarak değerlendirmiyoruz. Bunu esas olarak da ideolojiye, ideolojik çalışmaya bir yaklaşım olarak da değerlendiriyoruz. Serxwebun'a yaklaşım aslında örgütümüzün, kadromuzun zayıflığının nereden kaynaklandığını ortaya koyan bir durum olmaktadır. Serxwebun'a böyle yaklaşımın olduğu bir yerde ne kadro yaklaşımını geliştirmek, ne de örgütü geliştirmek mümkün değildir. Nitekim yaşam durumunda, örgüt durumunda, tarzda,

tempoda zayıflıklar ortaya çıkıyorsa, bunun nedeni Serxwebun'a yanlış yaklaşımın bu alandaki dışavurumudur.

Açıktır ki Serxwebun'a gerek olmadığını az ya da çok düşünmek ideolojik çalışmaya gerek yoktur demekle özdeştir. Böyle değildir demek bile, bu gerçeği değiştiremez. İdeolojik çalışmaların daha fazla gerekli olduğunu bu dönemde savunmamız gerekirken, yeni paradigmamızın ancak ideolojik organlarımızı geliştirerek yaygınlaşacağını söylememiz gerekirken tartışılır bir duruma düşürülmesi paradigmamızın gereklerine uymayan bir yaklaşım olmaktadır. Benzer bir yaklaşımı PKK'nin yeniden inşasında da gördük. PKK'nin yeniden inşasında ne gerek var? Yeniden tepemizde bir ideolojik örgüt mü olacak? Yine ölçüleri dayatacak, çizgiyi dayatacak, bir baskı mekanizması mı, olacak gibi tartışmalar bile yapılmıştır. Önderliğimiz PKK'nin kuruluşunu çok önemli görmesine rağmen bu da nerden çıktı, diyenler olmuştur. Bunu başlatanlarda provokatif tasfiyeci eğilimdi. Anlaşıyor ki bu tür eğilimler ve düşünceler Avrupa da şu veya bu düzeyde ortaya çıkmıştır. Aslında PKK'yi gerekli görmeyen, ideolojik kadro duruşu olan, bunu örgütleyen bir gerçeğe ihtiyaç duymayan anlayışlar bu yaklaşımlarını Serxwebun'a kadar yansıtmışlardır. Bizim kadrolarımızda ve çalışanlarımızda bilerek ya da bilmeyerek bu tür tasfiyeci eğilimin, bu tür örgüt karşıtı eğilimin söylemlerini, anlayışlarını farklı biçimlerde dinlendirme durumuna düşmüşlerdir.

Provokatif tasfiyeci eğilim, Önderlik PKK'nin yeniden kuruluşunu hareketin

önüne koyduğunda büyük tepki göstermişti. Bunu yayınladıkları bildiride açıkça dile getirmişlerdi. Bu da nerden çıktı, tekrar bir parti hegemonyası mı olacak gibi, kapitalist sistemin ideologları tarafından üretilen ideolojiye, halkın özgürlük ve demokrasi eğilimini geliştirecek partilere karşı yaratılan olumsuz havayı bizim içimize de yansıtmak istemişlerdir. Tasfiyeci provokatif eğilim bu tutumundan haklıydı. Çünkü biliyordu ki PKK kurulur, ideolojik kadro duruşu örgütün içinde hakim olursa, Kongra Gel'i ve bu hareketi sistemin yedeğine alamaz. Ya da sistemin mezhebi haline getiremez. Bunu bildiklerinden büyük bir tepki ve dirençle PKK'nin kuruluşuna yaklaşmışlardır.

Özcesi PKK'ye ne kadar ihtiyaç varsa, PKK ne kadar gerekliyse Serxwebun gazetesi ve bu tür yayın organları o kadar gereklidir. Serxwebun'un döneminin geçtiğini söylemek, rolünü küçültmek, PKK'nin de rolünü anlamsızlaştıran ve basitleştiren duruma düşmek olur.

Serxwebun'a yanlış yaklaşımların ideolojik olarak, teorik ve örgütsel açısından doğru değerlendirilmesi gerekiyor. Bu konuda şimdiye kadar belirli bir muğlaklık yaratılmıştır. Serxwebun'un 25. yıl dönümünün de Serxwebun için emek veren ve Şehit düşen yoldaşlarımızın anısına bağlılığın gereği bu yanlışlığın düzeltilmesi, bu ilgisizliğin terk edilmesi ve bu gazetenin dün olduğu gibi bugünde hareketimizin en onurlu, en itibarlı, en değer verilen kurumu ve organı düzeyine yükseltilmesi gerekir. Tabii ki bugünde Serxwebun'un değeri ve itibarı halkımız ve

hareketimiz açısından yüksek düzeydedir. Ama belli bir yıpratılmaya uğratıldığı da açıktır. Şunu herkesin bilmesi gerekir; Serxwebun olmadan görselde, günlük gazetede doğru çizgide olmaz. Serxwebun olmadan diğer yayınlarda önderlik çizgisini temsil edemez. Serxwebun olmadan yapılacak, ortaya çıkarılacak tüm yayın organları sisteme yaklaşmaktan kurtulamazlar. Dolayısıyla Serxwebun gibi bir yayın organının mutlaka ve mutlaka var olması ve bugünkünden daha fazla geliştirilmesi gerekir. Tabii ki ismi tartışıldı, logosu tartışıldı, biçimi tartışıldı bunlar ayrı şeylerdir. Bunlar gerekli görüldüğünde yine tartışılacak konulardır. Nitekim tartışması sonucunda logosu değişebilir biçiminde bir değerlendirmeye varıldı. Ama isminin bir sembol değeri ve bir tarihi olduğundan, değiştirilmesine gerek görülmedi.

Serxwebun 26. yıla girerken tarihte oynadığı rolüne uyguna olarak yaşayacağına, cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik toplum paradigması temelinde demokratik sosyalizm savunuculuğunu bundan sonrada güçlü bir biçimde yapacağına, bu ideolojiyi hakim kılma mücadelesinin halkımız açısından demokratik konfederalizmin kuruluşu anlamına geleceğine, bu görevlerin yerine getirilmesi temelinde de uluslar arası komplonun boşa çıkarılacağına inanıyoruz. Nefes nefese süren yaşamında ne önemli çalışması olan İdeolojik mücadele temelinde Önderliğimizin yarattığı değerler ortadır. İdeolojik mücadele veren bu hareketin 70'lerde Kürdistan da nasıl büyük değişimler ortaya çıkardığı ve sonrası gelişmeler yarattığı ortadır. İkinci büyük ideolojik hamlemiz döneminde de

Serxwebun'un rolünü diğer organlarıyla birlikte güçlü bir biçimde oynayarak bu ideolojik dönemi de zaferle kapatacağına inanıyoruz. 25 yıldır Özgürlük ve demokrasi mücadelesi boyunca nasıl ki yaşamını sürdürdüyse halkımızın demokratik ve özgür yaşamı kurma ve sürdürme sürecinde rolünü oynayacaktır. Bu temelde Serxwebun'a yeni yayın yılında başarılar diliyoruz.

BİR ÖZGÜRLÜK HASTALIĞI; LİBERALİZM -II-

Bir kaosu da yaşıyor olsa, günümüz uygarlığının egemen gücü kapitalizmdir. Sistem olarak kapitalizm değişik aşamalar yaşadı. Bugünkü düzeyi de elli yıl öncesi ile bir farklılığı yaşamaktadır. Devletçi egemen sistemlerin karakterleri gereği, yarattıkları tahribatlar ne olursa olsun, onun özeleştirisini verme, yeni, daha insani bir sisteme yol açma kendiliğinden olmaz. Adaletsizliklerin katlanılmaz boyutlara varmasıyla, ortaya çıkan bunalımlara karşı koyanların mücadelesine tümünden yenilmemek için sistem ileri veya geri bazı adımlar atma gereği duyar. Bu yeni adımlar, sistemin tümünden değiştiği anlamına gelmez. Bunlarla sistem, yeni bir biçim ve adlandırma seçmiştir. Kapita-lizm de kendi tarihi boyunca bu ilke gereği çeşitli makyajlarla bu-güne kadar gelebilme sağla-mıştır. Kapitalizm temel üretim aracı olarak kapitalden kaynaklı sistemin genel tanımlamasını ifade eder. Bu üretim tarzına dayalı bir adlandırmadır. Kapitalsizim değişik biçimlerde kendini var etmeyi başarmıştır. Kapitalizmde sosyal devlet anlayışı ile muhafazakârlık gibi biçimleri geliştirmiştir. Kapitalizmin kendi içinde yaşadığı evrimlerden sonra var-dığı noktada en hâkim olan biçimi, günümüzde liberalizmdir. Dolayısıyla, Kapitalizmin sosyal, e-konomik ve

siyasal olarak yarattığı kültürleri arasında, günümüzde yaşama damgasını vuran biçimi de liberalizm olmaktadır. Günümüz kapitalizmini ele alırken onun herhangi bir biçimini değil, liberal biçimini değerlendirmek gerekmektedir. Tek tek insanların davranışlarına kadar inmiş kapitalist biçim de o olmaktadır. Bu biçimin yaşamın hemen hemen her alanına uyarlanmak üzere kendisince reçeteleri vardır. Bugün neo liberalizm biçiminde formüle edilen

küreselleşme de, liberalizmin kendi içinde vardığı en son aşaması olmaktadır. Kısacası günümüz kapitalist sistemi olarak karşımıza aldığımız sistem onun liberal biçimi olmaktadır.

Bundan önceki sayımızda liberalizmi, tarihsel, ekonomik ve toplum-birey yanlarını kısmen tanımladığımızdan, bu yazımızda daha çok Kürdistan ve Özgürlük

mücadelemizin karşıt bir sistem olarak liberalizm karşısındaki etkilenmelerini, buna karşı yaşanan yetmezlikleri ele almaya çalışacağız. Toplumsal kesimleri açısından Kürdistan'da liberalizmin yayılma alanı egemen kesimler ve orta tabakalar olmaktadır. Liberalizm, ideolojik olarak milliyetçiliği sistemleştirerek kendisini geliştirmeyi

**KÜRT TOPLUMSAL GERÇEĞİ
ÖZÜNE UYGUN İLK
YAPILANIŞINI BİR SİSTEM
DÜZEYİNDE KOMÜNAL
TARZDA VAR EDEREK VÜCUT
BULMUŞTUR VE KOMÜNAL
SİSTEMİN YARATICISI OLMA
ÖZELLİĞİNE SAHİPTİR.
DEVLETLİ TOPLUM VE ONUN
DEĞİŞİK RENK VE
BİÇİMLERİNDEKİ AŞAMALAR
KOMÜNAL YAŞAMDAN
SAPMAYI İFADE EDER.**

öngörür. Kürdistan'ın sosyo ekonomik yapısı, Kürt milli-yetçiliğine el vermediği için, Kürdistan'daki milliyetçiliği ilkel milliyetçilik biçiminde tanımlamaktayız. Milliyetçi-liklerde ulus devletin çıkarları için 'millilik' olgusu ön plan-da tutulmaya çalışılır. Kürt-lerdeki 'millilik' Kürtlerin tarihsel, toplumsal özelliklerinden dolayı, ancak işbirlikçilik ve Kürt ulusal değerlerini inkâr temelinde gelişme imkânı bulabilir. Dolayısıyla Kürtlerdeki milliyetçilik ve buna dayalı diğer kavramlaştırmalar, Kürt halk düşmanlığından kendisini kurtaramaz. Bu ilke sadece, kapitalist aşamada Kürtlerin toplum olarak yaşadığı ilişki ve çelişkileri ile ilgili değildir. Kürt toplumsal yapısı, kendi içinden devletçi toplumu yaratacak özellikleri güçlü barındırmadığından, tüm devletçi yaklaşımlar Kürtleri özünden uzaklaştıracak bir gelişim seyri izlemek durumundadır. Kürt toplumsal gerçeği özüne uygun ilk yapılanışını bir sistem düzeyinde komünal tarzda var ederek vücut bulmuştur. Kürt toplumsal gerçeği komünal sistemin yaratıcısı olma özelliğine sahiptir. Devletli toplum ve onun değişik renk ve biçimlerindeki aşamaları komünal yaşamdan sapmayı ifade eder. Bu nokta devletçi toplum biçimini hem toplumsal ilk şekillenişe, hem de bu şekillenişin ilk sistemli halini yaratan Kürt toplumsallığı ile özünde bir uyumsuzluğu gösterir. Kürtlerdeki egemenlerin işbirlikçi karakteri, orta sınıfların kendilerini inkâr üzerinden var etmeleri, Kürt toplumunun devletli biçim almamasından kaynaklıdır. Bu, işin özü ve temel ilkeleri ile ilgili bir husustur. Ama hep bilinip esas alınması gereken bir husus da olmaktadır.

Önderliğin yeni paradigmasının sistemleşmesine kadar da bu noktalarda net olmayan yaklaşımlarımız bilinçli bir tarzda da

gelişmekteydi. Özgürlük ve eşitlik mücadelelerinin yöntemleri biraz da böyle belirlenmişti. Yanlış ancak kaçınılmaz bir düşünce ve mücadele yöntemi olarak kabul görmekteydi. Ama artık bunun böyle olmaması gerektiğini çok daha güçlü ifade edebilmekteyiz. Genelde tüm özgürlük ve eşitlik hareketleri, özelde de PKK hareketi, mücadele tarihleri içinde ilk defa bu düzeyde egemen sistemlerin felsefi, ideolojik, yaşamsal etkilerinin dışında bir düzey yakalamışlardır. Bu gerçek anlamda özgürlük olgusunda önemli bir düzeyi yakalamak anlamına gelir. Özgürlük hareketleri tarihlerinde ilk defa, egemen sistemlerin mezhebi olmama imkânlarını daha güçlü yakalamışlardır. İdeolojide arınma ve netleşmede önemli kazanımlar edinen bir hareket olma özelliğini yakalamış bulunmaktayız. Bu aynı zamanda ideolojik mücadelede bütün dönemlerin en radikal tarzının yürütülmesi gerektiği anlamına da gelmektedir.

Hem Kürt toplumsal yapısının özüne ve temel özelliklerine, hem de PKK'de gerçekleşen özgürlük düzeyine baktığımızda mevcut duruşlarımız ve örgütsel düzeyimizde yaşananlar olması gerekenin neresindedir? Özgürlük düzeyini düşüren, muğlaklık yaratan ve mücadele edilmesi gereken temel yaklaşımlar günümüzde nelerdir ve nasıl yansımaktadır? İdeolojik mücadele için bu iki temel nokta önemlidir. Kapitalizm dönemini yaşamaktayız. Kapitalizmin günümüzdeki biçimi neo liberalizmdir. Neo liberalizm beş bin yıllık devletçi egemen sistemlerin vardığı son ideolojik aşamayı ifade etmektedir. Demokratik Sosyalizm olarak kavramlaştırdığımız özgürlük ideolojisinin yenmek zorunda olduğu güncel düzey, neo liberalizm ve onun değişik biçimleridir.

İdeolojik netleşme derken, neo liberalizm ve onun değişik üslup ve yöntemlerine karşı yürütülen mücadelede sağlanan netleşme düzeyi olduğunu söylemek mümkündür. Çünkü günümüzde yaşamdaki özgürlük karşıtı tüm eğilim ve yaklaşımlar kendisini bu biçimde ifade etme imkânını yakalamıştır. Bu aynı zamanda kapitalizmin sistem olarak zirvede olmasından da kaynaklıdır. Dolayısıyla hem Kürdistan toplumsal özelliklerindeki anti demokratik yapılanmalar, hem bunların örgüt ortamımızdaki yansımalarının elindeki en önemli karşıt silah, liberalizm anlayışı olmaktadır. Örgüt ortamında liberalizmi genelde mücadele etmeme, uzlaşmaya çekme, kaide ve kuralları esnetme biçiminde algılamaktayız. Bu hususlar doğru olmakla beraber liberal yaklaşımların tümünü ifade etmez. Bir anlamda bunlar liberal duruşun bazı sonuçları olmaktadır. Oysa liberalizmin bir yaşam felsefesi, yaşamın tüm ilişkilerine hitap eden ideolojik bir bakış açısı vardır. Eğer yaşama bakışta veya yaşam anlayışında liberalizm olmazsa, bu bakış açısının siyasi sonuçları da çok fazla direngen olmaz. Dolayısıyla liberalizmi hem yaşam kalıpları hem de siyasi anlayışı ile ele almadan bu özgürlük hastalığını gideremeyiz.

Liberalizmin yaşam felsefesi, çıkarıcılık ve bireycilik üzerinden kurulur. Çıkarıcılık ve bireycilik birbirine göbekten bağlı iki anlayıştır. Çıkarıcılığın olduğu yerde bireycilik temel insan özelliği, bireyciliğin olduğu yerde de çıkarıcılık yaşamı temin etme yöntemidir. Çıkarıcılık ve bireyciliğin yaşam bulması için de en azından kısıtlı düzeyinde de olsa imkânların olması gerekmektedir. İmkânların büyüklüğü veya küçüklüğü çıkarıcılığın ve bireyciliğin çapını doğrudan etkilemektedir. Kürdistan'da PKK'nin mücadelesi ile yarattığı

imkânlar (değerler) yanında son birkaç yıldır, siyasi konjonktürün etkisiyle Kürdistan etrafında gelişen uluslar arası siyasi dengelerin yarattığı ortam, özgürlük kadar liberal yaklaşımların da gelişmesine zemin sunmaktadır. Özgürlük anlayışı mevcut imkânları bir sıçrama tahtası temelinde ele alırken, liberal anlayış bu zemine konmayı ve tüketmeyi tercih etmektedir. Çıkarıcılık ve bireycilikte emek verip üretmek esas olan değildir. Bu anlayış mevcut imkânları denetimine alıp tüketmek ve tüketme yöntemlerini kendi çıkarlarına göre ayarlayıp pazarlamakla var olmayı temel siyasi yaklaşım olarak ele almak istemektedir. Kürt halkı kendi özgürlüğü için sürekli ayakta ve direnen bir durumdadır. Kürt olgusu Ortadoğu siyasi dengelerinde önemli bir güç olarak varlığını hissettirmektedir. Liberal anlayış işte bu iki özelliği bir grubun çıkarları için değerlendirmek istemektedir. Bu sistemin Kürdistan'daki temel ideolojik anlayışı da Kürt milliyetçiliği olmaktadır. Milliyetçilik, güçlülerin elinde önemli bir iktidar yalanı olurken, güçsüzler için de önemli bir kendini pazarlama yöntemidir. Dolayısıyla Kürt

LİBERALİZMİN YAŞAM FELSEFESİ ÇIKARICILIK VE BİREYCİLİK ÜZERİNE KURULUR. ÇIKARICILIK VE BİREYCİLİK BİRBİRİNE GÖBekten BAĞLI İKİ ANLAYIŞTIR. ÇIKARICILIĞIN OLDUĞU YERDE BİREYCİLİK TEMEL İNSAN ÖZELLİĞİ, BİREYCİLİĞİN OLDUĞU YERDE DE ÇIKARICILIK YAŞAMI TEMİN ETME YÖNTEMİDİR.

milliyetçiliği bu kesimlerin kendini pazarlama usulü olmaktadır. Bu pazarlama aracının iş görmesi için de Kürdistan'da değişik yol ve yöntemler denenmektedir.

Kürt milliyetçiliği kendi kendini sisteme kavuşturacak imkânlarla sahip değildir. Böyle bir ideolojinin Kürt toplumsal gerçekliğindeki tarihsel, toplumsal, ekonomik alt yapısı oldukça zayıftır. Milliyetçilik yapanların eldeki en önemli araçları, kendilerinin, babalarının ve dedelerinin de zemin oldukları Kürt halkının yaşadığı trajedilerdir. Bunların güç ve moral kaynakları uluslar arası siyasi dengelerle oluşmuş dış imkânlar olurken, malzeme olarak pazarlayacakları değerler de Kürt özgürlük hareketi tarafından yaratılmış değerler olmaktadır. Kürtlerde milliyetçiliğin kendini pazarlama yöntemi olduğunu söylerken, bu temel olguları kastetmekteyiz. Egemenlere yanaşmaya dünden razı orta sınıflar da fırsat buldukça, bu zeminden beslenmeyi temel yöntem olarak karakterleri gereği uygulamayı seçerler. Bu noktalardan hareketle, egemen sistem olarak kapitalizme yanaşmayı tercih eden kesimlerin çağımızın kapitalist biçimi olarak liberal olmaları adeta bir zorunluluk gibi görünmektedir. Demek ki liberalizm Kürdistan'da tam da bir özgürlük karşıtlığını ifade etmektedir. Diğer toplumlarda liberalizm bir özgürlük hastalığı olurken, Kürtlerde liberalizm kendi kendini bitirme içeriğine sahiptir.

Toplumda milliyetçiliğin gelişmesi için aranan ortam, toplumsal kesimlerde özellikle ekonomik alanda bir ayrışmanın gerekliliğidir. Kürt egemen kesimleri beş on yıl öncesine kadar hâkim devletlerin egemen kesimleri ile işbirliği, uluslararası güçlerin de kullanım malzemesi gibi bir siyaseti yürütmekteydiler. Son siyasal değişimlerle beraber, şimdi tüm güçlerini uluslararası güçlerle ilişkilere vermişlerdir. Kürt egemen kesimleri tarihin en büyük imkânına kavuştuğunu sanmakta ve buna inanmaktadırlar. Şimdi Kürdistan'ı

etkileyen hava bu olmaktadır. Düşünce ve yaşam noktalarında şimdi en güçlü karşıt etkilenmeler bu havadan kaynağını almaktadırlar. Günümüzün kapitalist sisteminde belirleyici olan biçim liberalizm olduğundan bu Kürdistan'ı da günlük olarak etkilemektedir. Liberalizmin yaşam anlayışında, bireycilik ve çıkarıcılık temel felsefe olduğundan, toplumsal parçalanmada en etkili yöntem olarak kullanılmaktadır. Güney Kürdistan'daki mevcut imkânların ulusal demokratik temelde geliştirilmemesi ve diğer Kürdistan parçalarına karşı aleyhte bir siyaset ile yürütülmesi kaynağını buradan almaktadır. Bu noktada devletçi yaklaşımların Kürt halkının tarihsel, toplumsal özelliklerinden dolayı, Kürt halkına karşıtlığını içerdiğini hiçbir zaman gözden uzak tutmamalı ve unutmamalıyız. Batı Kürdistan'da geliştirilmek istenen parçacılık, Kuzey Kürdistan'da orta sınıfların siyaset tarzlarıyla neden oldukları tahribatların tümünü belirttiğimiz liberalizm havasının etkisi altındaki yaklaşımlar olarak ele almak mümkündür. Doğu Kürdistan'da da kendisini ilkel milliyetçi bir biçimde dışa vuran yaklaşımlar da bu kapsamdadır. Bütün bu yaklaşımlar siyasi ifadesini 'ABD geldi, bizi kurtardı, kurtaracak. Irak'a müdahale etti, İran, Suriye ve Türkiye'ye de müdahale edecek' biçiminde dillendirilmekten de çekinmemektedirler.

Kaynağını ABD'nin Ortadoğu müdahalesi ile daha da güçlendiren bu eğilim ve tarzın Kürdistan toplumsal yapısı üzerindeki sosyo ekonomik nedenlerini ve sonuçlarını daha farklı değerlendirmek de mümkündür. Kürt toplumsal yaşamını düzenleyen alanlardaki zayıflıkların bilinçli kullanılması durumu da yaşanmaktadır.

Açlıkla terbiye etme bu yöntemlerdendir. Nereden bakılırsa bakılsın, bugün Kürdistan'da çok yoğun bir ideolojik savaşım yürütülmektedir. Zaten uluslar arası komplonun da bu ideolojik savaşımın bir sonucu olduğu karşıtlar tarafından da (belki siyasi kaygılarından dolayı) ifade edilmektedir. Bu ideolojik mücadelenin bir tarafı olarak Özgürlük hareketimizin yürüteceği savaşımın kendi içinde yaratacağı netleşme düzeyinin dışı yansıması biçiminde olması, birinci adım olarak ele alınmayı gerekmektedir. İdeolojik çizgide netleşme gereklidir. Ancak Kürdistan'da ve PKK'de bu, iki noktadan dolayı kaçınılmazdır. Birincisi, Kürt toplumsal yapısının özgünlüğü olarak vurguladığımız husustur. İkincisi, paradigma düzeyinde farklı bir düşünüş ve yaşam felsefemizin olmasıdır. Bu iki neden, aynı zamanda net bir ideolojik çizgide yürümemizi kolaylaştıran özellikler de olmaktadır. Ancak örgüt ortamımızda buna rağmen, ideolojik duruşta yansıyan önemli çelişkiler de görülmektedir.

PKK, mücadele tarihi boyunca Önderlik çizgisi yanında, karşıt bir çizgi ve bu iki çizgi arasında orta yolcu duruş diye tabir edilen bir tarz da yaşanmıştır. Uluslar arası komplo ile ortaya çıkan sonuçlardan dolayı Önderliğin kendi çizgisini yürütme imkânlarının sınırlandırılması ve dış güçlerin desteği ile karşıt çizgi cesaret kazanırken orta yolcu duruşa sahip kesimde de perspektifsiz kalma veya verilen Önderlik perspektiflerini anlama, daha güçlü pratikleştirmede zayıflıklar yaşandı. 2000'den 2004'ün ortalarına kadar örgütsel olarak yaşadığımız durum temel kaynağını bu duruştan almaktaydı. Bu dönemin yarattığı olumsuz sonuçları karşıt ideolojik faaliyet olan liberalizm ile ele aldığımızda, bazı önemli sonuçlara

ulaşabileceğimizi görebiliriz. Önderlik karşıtı çizginin provokatif ve ihanetçi yanının deşifre edilmesi sağlandıktan sonra, tasfiye edilmeleri sağlandı. Ancak bu çizginin kendini örgütlenme yöntemlerinden, dillendirdikleri hususlardan etkilenen çok önemli bir kadro gücünün de olduğu bilinmektedir. Köklü özelliklere sahip değişim ve dönüşümün örgütün genel gündeminde olduğu bir dönemde, ihanetçi grubun dillendirdikleri hususlar, liberalizmin kendisi olmaktaydı. Bu grubun ilkel milliyetçilik ile birleşmesi, ulusal bütünlüğü bozan gruplar yaratmaları, yaşam ve ölçüleri aşındıran faaliyetleri hep liberal tarzda yürütüldü. Böylelikle hareket yozlaştırılıp teslimiyete götürülecekti.

Son altı yıldır yaşadığımız zorlanmaları bu yaklaşımla ele aldığımızda yapacağımız tespitlerin güncelliğe cevap vermesi daha somut olacaktır. Son altı yılı değerlendirirken hareketin daha önce hiç sorun yaşamadığını, tüm sorunlarımızın son altı yılda yaşandığını ifade etmek istemiyoruz. Son altı yılda sorunların aldığı biçim, sorunların kendilerini ifade ediş tarzı, üslup ve yöntemde belirleyici olan liberalizm olduğundan içinde bir farklılığı barındırmaktadır.

Örgüt ortamımızda yoldaşlık ve diğer yaşam ilkelerini esneterek işe başlayıp PKK'nin, bütün gerilikleri insanı geliştiren tarzda ele alan mekanizmasını tümünden reddeden yaklaşımlara varan bir duruş ortaya çıkmıştı. Yenilenme adına geçmişe ait olan ne varsa bir yana bırakma doğru sanıldı. Sadece bir örgüt ortamında değil, herhangi bir toplulukta bile kimi kurallara dayanılmadan yaşanamayacağı neredeyse unutuldu. Bir mürekkep damlasının suda çözülmesi gibi örgütsel yaşam da gün gün çözüldü, eridi.

Böylelikle daha önce esaslı yöntem olarak sorunları çözerek büyüyen PKK de bu defa sorunlar, PKK'nin tasfiyesini geliştirmek üzere birleşti. Dönem ihtiyaçlarına cevap verecek PKK'nin oluşturulması yerine, PKK'yi eriten yaklaşımların oluşturduğu ortam ve anlayışlara PKK elbisesi giydirilerek, PKK tüm değerleriyle satılığa çıkarılmaya çalışıldı. Bunun yoğun çabası yürütüldü. Provokatör ihanetçi grup bunu dış destekle bilinçli yürüttü. Her zaman adım atmak için Önderliği beklemeyi öğrenmiş, kadroluk vasıflarını konuşurmayı tam başaramamış, örgütsel işlerde örgüt temsilini yeterli bir bilinçle geliştirmeyi esas almamış, dolayısıyla örgütü ve örgütü koruyup geliştirmeyi bir grubun işi, kendisini de 'hamal' tarzında tanımlayan önemli bir kadro gücü satılığa çıkarılmak istenen PKK'nin doğru olabileceğini sandı. Çünkü bu işi yapanların önemli bir kesimi uzun dönem en üst düzeylerde 'örgüt' olarak yaşamışlardı. Bir kesim kadro tarafından 'örgüt örgütü yenilemektedir' düşüncesi oluşmuştu. Oysa yaşanan şey, her-kesin zayıflığına çanak tutan yaklaşımların oluşturduğu bir durumdu. Önderliğin çağrısı ile genel örgüt yapısında yaşanan sorgulamalarla hemen her-kesin kendi yetmezliğini görmesi yerine, bu defa da 'örgüt temsilini yapan herkes tümünden yanlıştır' yoluna girildi. Hemen hemen bütün kadroların bir eğilim ve anlayışı örgüt adı altında kabullendiği bir duruştan, herkesin 'benim de bir bildiğim var. Kendimi esas

ÖNDERLİK FELSEFESİNDE GELİŞMEDE TEMEL ÖLÇÜNÜN SEMBOL ŞEHİTLERİN DURUŞU OLDUĞU BİLİNMEKTEDİR. ANCAK ORTAMI KENDİLERİ İLE BERABER LİBERALİZE ETMEK İSTEYENLERİN YAKLAŞIMLARINDA, EN DİPTEKİ NOKTA, HATTA İHANET ÖLÇÜ ALINARAK ŞU ANDA ÖRGÜT ORTAMINDA OLMANIN İYİ OLDUĞUNA DAİR YETERLİ BİR İSPAT OLDUĞU BELİRTEBİLMEKTEDİRLER.

alıyorum' diyen bir duruşa kayıldı. Ancak anlaşılmayan husus bu 'bilmelerin' bir türlü gerektiği kadar örgütsel bir potada birleşmemesidir. Bunun üzerinde yeterince durulmamakta, ya da esaslı iş olarak görülmemektedir. Böyle olunca da örgüt içinde adeta herkes bir örgüt oluvermektedir.

Hem çözülme ve erimenin yaşandığı dönemde hem son iki yıldır aşılması gereken

yetmezliklerin kendilerini örgütlenme biçimi liberalizmdir. Örgütsel ortamda temelini PKK'nin ideolojik çizgisini tam kavrayamama ve ona inançsızlıktan alan bu yaklaşım, güncel siyasal durumun yanlış tahlil edilmesinin getirdiği yanlışlıklardan da beslenmektedir. Pratikte temel yöntem olarak mücadelesizlik ve ilkesiz uzlaşmalar biçiminde yansıyan bu çizgi karşıtlığı, örgütsel mücadele ile karşılaşınca geçmişin hata ve yetmezliklerini bir koz olarak kullanmaktadır. Bu anlayışta örgütü ve örgüt yönetimlerini kabul etmemek 'yenilik, irade, demokratik hak' olarak ele alınmaktadır. Yönetimlerin temsil ettiği doğrulara katılım göstermek, yetmezliklerini eleştirmek bir kadro vasfıdır. Ancak bu anlayışa sahip insanda yönetim bir doğruyu dillendirdiğinde 'klasik, dog-matik' sayılmaktadır. Kimi yönetim düzeylerinde çizgi-deki zayıflıkları ve yöntemdeki tek düzelikten kaynaklı yetmezliklerin halen yaşanıyor olması da bu eğilimleri beslemektedir. Yönetimler de bu yetmezliklerini gör-düklerinde bu eğilimle

uzla-şabilmekte, sessiz kalmakta ve böylelikle liberal yönetim tarzı doğmaktadır. Düzenlemelere, pratik planlamalara, kadro politikalarına da yansıyan bu yönetim tarzı, liberal ortamla birleşince örgütsel platformlarımız bir sorunu çizgiye göre çözecek kararlılık düzeyi neredeyse yakalamakta zorlanmaktadır. Bu örgütsel ortamda çizginin netleşmesini daha da zorlaştırmaktadır. Halen birliklerde, eğitim ortamlarında, kurumlarımızda, faaliyet birimlerimizde var olan mücadelesizliğin veya sonuçsuz ve yönemsiz mücadelenin düzeyini göz önüne getirdiğimizde yaşadığımız sorunların ideolojik olarak düzeyi de ortaya çıkmaktadır. Önü alınmaz ve giderilmezse, ya tasfiye ya da milliyetçi çizgi ile buluşma da kaçınılmaz olacaktır. Bu eğilim ve anlayışa sahip kişiliklerin yaşamlarında, küçük burjuva memurculuğu tarzındaki katılımları orta sınıfların duruşunu ifade ederken, güncel siyasal gelişmelerden etkilenmeleri de egemen kesimlerin etkisinin bir yansıması olmaktadır.

Mücadele ortamında mücadeleye bir yabancılaşmayı ifade eden bu tutumların Apo'cu yaşam ve mücadele felsefesini, tarihini ya öğrenmek istememeleri, ya da unutmaları görülebilmektedir. Apoculuğun insan için ayrı bir var olma biçimi olduğunu gerektiği kadar bilince çıkarılmamaktadır. Hareket ortamında onun siyasi kimliği ile duran ama onun temel ilkeleri ile çelişmeyi de ifade eden liberal duruş, kendisinin ne kadar iyi olduğunu izah eden bir üsluba da sahiptir. Önderlik felsefesinde gelişmede temel ölçü sembol şehitlerin duruşu olduğu bilinmektedir. Ancak ortamı kendileri ile beraber liberalize etmek isteyenlerin yaklaşımlarında, en dipteki nokta hatta ihanet ölçü alınarak, şu anda örgüt

ortamında olmasının iyi olduğuna yeterli bir ispat olduğu belirtilebilmektedirler. Bu yöntemi de şu bilinç ya da bilinçsizlikle yapmaktadırlar. 'Örgüt ve örgüt yönetimlerinin tümü hepten yanlış. Doğruları söyledik dinlenmedik. Tutum aldık, kovulduk, tutuklandık.' Adeta örgüte rağmen örgüt ortamındayız demeye getirmektedirler. Böylelikle ne kadar iradeli olduklarını söylediklerini sanmaktadırlar. Oysa bu yaklaşımla örgütü ayrı kendilerini ayrı ele aldıklarını, örgütün sahipleri olarak değil, işçileri veya memurları olduklarını dillendirdiklerini bilmemektedirler. Kendi mücadele tarzlarından ötürü yöntemli, iradeli bir duruşla kendi güçleri oranında çözüm gücü olmadıklarını anlamak istememektedirler.

Zayıflıklarını, bireycilikten kaynaklı katılımsızlıklarını gerekçelendirerek anlatmak da bu anlayışta bir yöntemdir. Zorlu bir mücadele ortamında 'kendimi korudum' demekle kadroluk anlayışındaki 'sorumluluk düzeylerini' ortaya koymaktadırlar. Yanı başlarında örgüt tasfiyesi yaşandığı halde suya sabuna dokunmayanların bireysel yaşamlarına dokunulduğunda tufanlar kopartmak ta bu anlayışın en belirgin tarzlarından. Bu anlayışın aynı zamanda yaşamda bireyci olmanın ifadesi de olduğunu bilmek gizlemek için, teorik bilgilenmelerini de kendilerini izah etmede kullanmak bu anlayış sahiplerinin yöntemlerindedir. Kendi iç dünyalarında yaşadıklarını hayatın tüm gereklikleri yerine koyarak salt kendi penceresinden dünyaya bakmayı pek seven bu tarz sahipleri için, doğrular varsa yoksa kendilerinin bildikleridir. Partiyi keskin mücadele kurallarıyla kurmay ve öncü bir yapılanma olarak değil, herkesin girip çıkabileceği örgüt olmasını isterler. Kadın Özgürlük İdeolojisi'nin tanrıçalaştıran ilkeleri

yerine, burjuva kadının özgürlüğüne tekabül eden feminizmi seçerler. Genelde böylesi eğilimde olanlara karşı örgütsel çizgide mücadele verilmeye başlandığında taşıdıkları anlayışlar daha da netleşmektedir. Liberalizm özünde mücadelesizliği ve herkesin istediği gibi düşünüp yapmayı, karar almayı, dayattığından örgüt yaşamında zamana yayılmış bir çürümeyi geliştirmektedir. Mücadelesiz bir ortamda bu anlayışta olanlar memurvari bir katılımla varlıklarını hissettirmekle, aslında Önderlik çizgisi ve onun pratik ifadesi olarak örgütsel yaşam ve ilişkilerde bir zayıflığı yaşamadıklarını sanmaktadırlar. Bunlara karşı tavır geliştirildiğinde, 'benim bildiğim, düşüncem, iradem, hakkım, vb.' denilerek çizgiden farklı olduklarını da rahatlıkla dillendirme de gelişebilmektedir.

Liberalizm, Önderliğin zihniyet ve vicdan devrimi mücadelesini sadece durdurmak değil, ona karşıt olmak anlamına da gelmektedir. Bazı temel duruşlardan hareketle örgüt ortamımızda görülen liberal anlayışları daha derin açıklamak gerekir. Bu anlayışa karşı mücadelede en zorlu olan taraf yaşanan duyarsızlıklar olmaktadır. Ama hemen belirmek gerekir ki duyarsızlığın kendisinde liberalizm olmaktadır. PKK ortamında neyin Apoculuğa göre olup olmadığı az çok bilinmektedir. Kürt halkı tüm serhıldanlarında 'PKK halktır halk burada' diyecek kadar PKK'yi içselleşmeyi yaşamışsa ve halk da bu düzey ortadayken, örgüt ortamında bulunma avantajına sahip olanların PKK'yi anlamaları önündeki engelleri ne olabilir? Anlamak adalettir dedi Önderlik. O zaman adaletli olup olmadığımızı değerlendirmek durumundayız. Bu adaletli

olma savaşında engel tanımamak militanlık görevidir.

ABDULLAH ÖCALAN

SOSYAL BİLİMLER AKADEMİSİ

ÖNDERLİK ÇİZGİSİNİ MEŞRU SAVUNMA ALANLARINDA TEMSİL EDEBİLMEK EN BÜYÜK BİR ŞANS VE ŞEREFTİR!

PKK'nin kuruluş kongresi sürecinde Botan eyaletinde bulunan ve PKK Meclisi'ne seçilen Hüseyin arkadaş ile yeniden inşa edilen PKK'nin Kuzey eyaletlerine yansımalarına dönük yaptığımız röportajı siz okuyucularımızla paylaşmak istiyoruz.

PKK'nin yeniden inşası süre-cinde Kuzey sahasındaydınız. Böyle bir çalışma-nın başlatılması o saha-larda bulunan ar-kadaşlar arasın-da nasıl karşılandı?

Tüm imkânsızlıklarına rağmen Kuzey sahasındaki yoldaşların PKK inşa çalışmalarını dikkatle izleyip Önderliğin PKK'yi yeniden inşa çalışmalarının ne anlama geldiğini kavramaya çalıştıklarını belirtebiliriz. Derinlikli olmamakla beraber PKK'-nin yeniden inşasının özellikle tasfi-yeci provakatör grup tarafından yaratılmak istenen ideolojisizliği, kimlik-sizliği, bir bütün olarak kişilikte muğ-laklığı gidererek Önderlik çizgisinin bir kez daha zaferi getirecek hakimiyeti anlamına geldiği anlaşılıyordu. Elbette ki Kuzey'de olmanın yarattığı gönül rahatlığı ile çizginin gerekliliklerini meşru savunma çalışmaları çerçevesinde yaşamsallaştırma çabası vardı. Önderliğin "bana bağlı olanlar Kuzey'e geçebilir" belirlemesi tüm yoldaşlar tarafından

büyük bir coşku ve güvenle algılandı. Esasen 1 Haziran Hamlesi bu ruh ve güvene dayalı başlatılarak yürütülmeye çalışıldı. Önderlik çizgisinin Kuzey sahalarında, Meşru Savunma sahalarında temsilini yapmak elbette ki en büyük şans ve şeref olarak adledilebilir. Bu temelde insanın temelini sağlıklı atılması için de 1 Haziran Hamlesinin başarıyla yürütülmesinin gereği ö-nemli düzeyde bilince çıkarılmaya çalışıldı. O süreçte tüm dost ve düşmanın gözleri HPG'nin Kuzey'deki çalışmalarına çevrilmişti. Uzun yıllar sonra Meşru Savunma Çizgisi temelinde başlatılacak silahlı mücadelenin nasıl seyredeceği merak ediliyordu. Hamlenin başarısızlığı inşa çalışmalarını direkt etkileyecekti. Bu bilinçten hareketle bazı yoldaşlarımız adeta kahramanca öne atılıp fedai tarzla düşmanı ciddi anlamda darbelediler. Özellikle Botan sahasında en başta duruşlarıyla, yaşamıyla, vuruşlarıyla ger-çekten de parti ruhunu temsil ederek şahadete ulaşan en başta Kendal Baz, Slav, Roni ve Resul gibi arkadaşlar 2004 yılında şehit verdiğimiz öncü fedai komutanla-rımızdı.

PKK'nin ilk kuruluş yıllarında temeli-nin Haki Karer gibi yoldaşların şahadeti temelinde atıldığını bilmekteyiz. PKK'nin yeniden inşası ve yeniden yapılanması sürecinde de a-dını vermeye çalıştığımız arkadaşların döktükleri kan inşa çalışmalarının son derece sağlıklı, sarsılmaz ve kesinlikle bizi zafere götürecek biçimde atılmasının teminatı oluyordu. Bu

temelde en etkili eylemlerimizin PKK'lileşelim zaferi kazanalım şiarını selamlama temelinde gerçekleştiğini de belirtebilirim.

PKK'nin yeniden kuruluşu Ku-zey'deki gerillaya nasıl yansıdı? Bu çalış-maya karşı duygu ve düşünceleri kendilerini nasıl dışa vurdu?

PKK Kongresinde Kuzey'deki gerillanın genelde PKK'li sayılabileceği esprisi oradaki yoldaşlar için en büyük moral kaynağı oldu. Epeyce tartışıldı. Kongrenin ilanı önemli bir coşku yarattı. Yeniden yapılanma aslında yeniden kendini bulma olarak değerlendirildi ve anlaşıldı. Bir gerilla olarak, bir PKK'li olarak PKK kimliği ile Kuzey'in özgürlük dağlarında yürümek, özgürlük türkülerini söylemek ve zafere olan tutkuyu haykırmak taşıdığımız silahı özgür yaşam özlemi ile kullanmak insanda anlamlı ve yüce duyguların zirveleşmesini sağlıyor. İnşa süreci ve Kongre sonrası bu temelde genel olarak gerillada yüksek bir moral düzeyinin oluştuğunu belirtebiliriz.

Siz PKK kongresine katılmadınız. Kongrede PKK Meclisine seçildiniz. Böyle bir görev karşısında ilk duygularınız ne oldu?

Uzun yıllardır Özgürlük Hareketi saflarında olunmasına rağmen PKK'nin istediği düzeyde bir kişiliğe ulaşma konusunda yetersizliklerimiz ortadadır. Her koşul ve şart altında PKK'yi ilkeli ve kayıtsızca savunabildiğimiz veya çalışmalarda militanca bir tutum ser-gileyerek başarıya gidebildiğimiz söylenemez. Her seferinde önemli yetersizlikler yaşandı. Dolayısıyla zamanında bizden istenen çoğu görevlerimizi yerine getiremedik. Bu duruşumuzun sebebinin de parti ideolojisini yeterince özümseyememe,

yaşamsallaştıramama ve pratikte de militanca gereklerini yerine getirememeden kaynaklandığı bilinmektedir. Dolayısıyla şimdi de PKK saflarında sağlıklı, samimi bir yürüyüşün sahibi olabilmek için yeni paradigmayı, zihniyeti içtenlikle benimsemek, özümsemek ve gerekli değişim dönüşümü sağlayarak bunu pratiğe yansıtma konusunda görevlerimizin olduğunun bilincindeyiz. Hiç olmazsa bundan böyle Özgürlük Hareketi saflarında verimli hizmet verme konusunda kendimize ve görevlerimize yüklenebilmeliyiz. Meclis üyeliğine seçilip seçilmeme konusunda şunlar belirtilebilir. PKK hiçbir zaman yetki ile yürütülen bir hareket olmadı. Yetkili ol-makla PKK'li olunamayacağı mutlaklıdır. Uzun yıllardır aldığımız parti terbiyesi gereği buna anlam vermeye çalıştık, buna inandık. Bu şimdi de doğrudur ve geçerlidir. Parti Meclisine seçilmek ile PKK'li olmak da aynı anlama gelmiyor. Fakat daha fazla hizmet için bunu bir avantaj olarak değerlendirmek gerekiyor. M. Hayri Durmuş yoldaşın felsefesini, duruşunu kendimize esas alma yaklaşımı ile görevlere yaklaşmayı esas alıyoruz.

Hedefimiz Apocu ruha ulaşma temelindedir. Bu ruha ulaştıktan sonra yapamayacağımız, başaramayacağımız herhangi bir çalışma sahası görevi söz konusu olamaz. Her PKK meclis üyesi arkadaşın veya PKK'liyim diyen arkadaşın bu ruha ulaşması gerekiyor. Gerçek PKK'liler ve gerçek yönetimler parti tarihinde bilinir – Önderlik de bunu söyler – şehit yoldaşlarımızdır. En son olarak da ki-min PKK'li, kimin PKK yönetimi, kimin Önderliğe çizgi temelinde bağlı olduğunu Viyan arkadaş eyleminde gösterdi. Bu an-lamda elbette ki hedefimiz Viyanlaşma dışında bir şey olmamalı. Yoldaşlarımızın Viyan arkadaşı derinlikli anlamaları gerekmektedir. Eğer iyi

anlayabilirsek tüm düşman konseptlerini rahatlıkla boşa çıkarır ve özgürlük hareketini de başarıya götürebiliriz. Bu konuda da arkadaşın eylemi bizim zafere olan inancımızı daha da pekiştirdi. Önderliğe ve kahraman yoldaşlara layık olma dışında herhangi bir yaklaşım son derece anlamsız ve elbette ki yetersiz olur.

PKK adına Kuzey sahalarında nasıl bir çalışma yürütülüyor? Arkadaşların katılımı ve örgütlenmesi ne düzeydedir?

PKK adına kuzey sahalarında nasıl bir çalışma yürütüldüğü konusunda da şunları belirtebiliriz. Daha öncede belirttiğimiz gibi tüm çalışmalar PKK'li olma esprisi ile yürütüldüğü için özgün olarak da çok ileri düzeyde bir çalışmadan bahsedemeyiz. PKK Meclis Toplantısında da belirtildiği gibi genelde tüm sahalarımızda PKK adına çalışmalar adeta ortada kalmıştı. Kuzey sahalarında da kongreyi ak-tarma, PKK eğitimi için raporlar verme, üyelik için başvurular genel güç içerisinde raporlar temelinde bazı arkadaşlar seçilmekle birlikte çalışmaların fazla somutluk kazanmadığı belirtilebilir.

Geçen bir yıl içerisinde PKK çalışması nasıl bir seyir izledi? Mevcut durum nasıl değerlendiriyorsunuz?

Son bir yıl içerisinde PKK'nin genel çalışmaları da değerlendiriliyor. Şimdiye kadar ki mevcut durumu kabul edebilmek tabii ki mümkün değil. Daha önce belirtildiği gibi mecliste bunun köklü özleştirisi verildi. Özgürlük hareketi tarihinde ideolojik olarak en güçlü netliğin yaşandığı bir sürecin yaşanmasına rağmen; bunun kadroya, halka ve genel olarak kamuoyuna yansıtılmasında çok ciddi zayıflıklar, yetersizlikler yaşandı. PKK'nin bu

temelde yeniden inşa edilmesine rağmen çalışmalar adeta ortada bırakıldı. Zaten izlendiği zaman tüm çalışmalarımızda yetersizliklerin bir biçimde yaşanmasının kaynağı da bu çalışmalara yaklaşımlarımızdan ileri geldiği görülecektir. Bu çalışmalar güçlü yürütülme-diği zaman gerekli öncü kadro yaratılmıyor. PKK'yi doğru temelde temsil edebilen kadronun yaratılmadığı bir yerde de sağlıklı, başarılı çalışmadan bahse-debilmek mümkün olmuyor tabii.

Bir de şunu unutmamamız gerekir. Önderlik her zaman şunu belirtmiştir; en güçlü silahının kendisinin entelektüel gücü olduğudur. Önderlik Mücadele verdiği güçler karşısında ideolojik olarak her zaman üstün gelmiştir. Bu temelde Kürdistan'da ilk adımdan bugüne kadar üstünlük hep PKK'de olmuştur. Fakat maalesef bu kadar iç ve dış düşmanların saldırıları karşısında kendimizi koruyabilmemiz, yaşatabilmemiz ve başarabilmemizin deolojik gücümüzün olduğunu vurgulamamıza rağmen bu konudaki mücadelenin yetersizliğini anlayabilmek zordu. Dolayısıyla bundan böyle ideolojik saha, politik saha ve askeri sahalarda PKK çalışmalarının aksatılmadan sistemli ve planlı bir biçimde yürütülmesi kararına ulaşıldı. Böylelikle PKK tüm KKK sisteminin öncülüğünü yapabilecek düzeye kendisini getirmeli. Gerekli kararlar alındı. Bundan böyle pratiğe bakmak gerekecek.

PKK çalışması genelde askeri alanda özelde ise Kuzey sahalarında nasıl oturtulabilir? Önümüzdeki döneme ilişkin bu yönlü planlamalarınız nelerdir?

PKK çalışmalarının en fazla ciddiyetle oturtulması gereken alanlardan birisi de

elbette ki askeri alan olmuştur. Parti tarihimizden de bildiğimiz gibi ne zaman ki parti öncülüğünde bir zayıflık, bir yetersizlik, bir aşınma yaşanmışsa bu durum savaşa ilişkin çalışmalarımızı etkilemiştir. Orada mutlaka başarısızlık, yenilgi kendisini göstermiştir. Ya yaşam gev-şemiş, ya da askeri duruşta, askeri kişi-likte yozlaşmalar başlamış ve bu durum giderek çeteleşmeye kadar varabilmiştir. Bu anlamda esasen Önderliğin tüm yaşamını tüm özgürlük militanlarına ve halka eği-tim verme ağırlıklı olarak geçtiğini bili-yoruz. En başta da ARGK'nin de parti öncülüğünde, parti çizgisi temelinde savaşı yürütebilmesi için tüm çaba bu te-melde gösterilmiştir. Bugün de aynı du-rumu iyi anlamamız gerekiyor. HPG e-ğer önüne koyduğu planlamayı başarı temelinde yürütmek ve zafere yürümek istiyorsa gerçekte de çözüm gerillası o-lacaksa PKK'nin ilkeleri, pratikleri ve yaşamını HPG'de hakim kılmalıdır. Bu-nun gerçekleşmesi için de daha önce sadece Anakarargah bünyesinde bir komite vardı. Bu komitenin yetersizliği anlaşıldı ve dolayısıyla hem Anakarargah bünyesinde hem de diğer tüm sahalarımızda PKK çalışmalarını fiilen yürütecek, denetleyecek ideolojik çalışmaları izleyecek, öncülük edecek komiteler kurulması gerektiği kararına varıldı. Zaferin ancak PKK'lileşme ile gerçekleşeceğini sözlerimizde belirtmemize rağmen bunun somut pratik çalışmalarını yapmayışımız elbette hiçbir gerekçe ile ifade edilemez.

BU BAHAR AĞUSTOS OLABİLİR...

Cırcır böceklerinin hep sonbaharda seslerini duyabiliriz diye düşünürdüm. Son bir aydır birlikte yaşadığım komünün mangasında, nereden geldiğini bilmediğim cırcır böceğinin sesi, hem zaman duygumda, hem de mekan ve yön duygumda karışıklıklara neden oluyor.

Zağros'un haşin kışlarının birini yaşıyoruz. Bütün canlılar toprağın altına çekilmiş, baharı bekliyor. Çok az canlı dolaşüyor ortalıkta. Özellikle börtü böcek, sanki hiç var olmamışlar gibi çekilip gitmişler.

Bu cırcır böceği neden gitmiyor diye düşünüyorum. Oysa diğer adı Ağustos böceğidir. Hikayesi var. Çocukken duymuştum. Saz çalarmış yaz boyu. Karıncalar çalışırken, o saz çalıp eğlenirmiş diye, kışın açlıktan ölmüş. Yani onun zamanı Ağustos.

Her şey zamanında yaşar.

Gerilla ilginç bir zaman anlayışına sahip. Şimdi kış ortasında cırcır böceklerini dinleyerek sohbet ediyorum gerillalarla.

Her şey hakkında konuşabiliyoruz. İlginç zamanların ilginç insanları, ilginç şeylerle ilgileniyorlar. Birileri için çok önemsenen bir şey, onlar için acımasız bir biçimde alay konusu olurken, birilerinin hiç önemsemediği bir şey onlar için hayati öneme sahip olabiliyor. Hayati derken, başkaları için hayati kavramından farklı bir hayatilikten bahsediyorum. Bu bile büyük bir fark.

JÊHAT BÊRTÎ

Gerilla için hayat. Gerilla için hayatını ortaya koymak anlamına geliyor. "Bir işe kelle koymak" denir ya, gerilla da hayati demek o anlama geliyor. Mesela ev kurmak, iş-güç sahibi olmak, para kazanmak, rahat bir yaşam hayali kurmak normalde bir insanın hayati sorunlarıdır. Oysa gerilla için, bunlar çok anlamı olmayan şeyler. Ortalama bir dünyanın yaşam, ölçü, ilişki ve tarzının dışında yaşamak bu olsa gerek. Farklı bir dünya, farklı bir zaman, farklı bir insandır gerilla.

Hep görüp, bunu yazıyorum. Çünkü öbür dünyalılar, hep kendi dünyalarının gözleriyle ve gözlükleriyle görüp kendi ölçüleriyle anlamaya çalışıyorlar bu 'öte dünyayı'. Oysa bu öte dünya, mevcut dünyanın dışında olabildiği için anlamlı. Eğer onun dışında olmasaydı var olamazdı. Var olsa bile bir öte dünya olamazdı.

Öte bir dünya olmak, mevcut dünyanın dışında bir dünya olmak, onlar için sadece varlık biçimi değil, varlık nedenidir de.

Dünde yaşıyorlar, yarını yaşıyorlar, bugünle kavga ediyorlar.

Burada cırcır böcekleri bile Ağustos böceği değil, tüm zamanların müzisyeni olarak çalışıyor sazını. Onlar da çok seviyorlar müziği. Müzik dinlemek, hayati olabiliyor bazen mesela. Bir Türk gazeteci, gelip gerilla ile ilgili bazı izlenimler toplayıp yayınlamıştı. Gerillanın müzik zevkinden bahsederken, öte dünyadaki her hangi bir insandan bahseder

gibi bahsetmiş ve aslında onların da çok farklı insanlar olmadıklarını anlatmaya çalışmıştı. Bu, gerillada hayati bir mesele olarak ele alınıp tartışıldı. Kendilerini farklı kılan şeylerin anlamsızlaştırılıp sanki sıradan insanlarmış gibi yansıtılmaları ciddi bir sorun olarak görüldü. Bunun için başkalarını suçlamadılar. Kendilerini sorguladılar. Birbirleriyle tartıştılar. Bir örgüt sorunu olarak değil, herkes 'ben bu noktada neredeyim?' diye sordu. Abartılmadan ve küçümsenmeden ele alındı. Anlamaya çalıştılar. Birbirlerine anlatmaya çalıştılar.

Kendilerini farklı kılan, bu dünyanın ötesinde insana ait bir dünya yaratma mücadelelerinde, ötekileri de anlamaya büyük önem verdiler "Bizim cırcır böceklerimiz yaz-kış öter. Ağustos böcekleri ise sadece Ağustos'ta öter. Ağustos'ta gelip, bizi, Ağustos böceği dinlerken gören birisi, bizim de sadece Ağustos böceği dinlediğimizi sanabilir. Ama bizim zamanımız sadece Ağustos değil, çok geniş bir zamanda yaşıyoruz. Ve bizim için Ağustos, savaş zamanıdır. Ağustos'ta Ağustos böceklerinin sesini duyup bunu dinleyenleri 'sadece Ağustos böceği dinliyor' sanmak, bir Ağustos böceğinden daha geniş bir ufka sahip olmamayı anlatır" diyorlar.

Oysa kışı da beraber yaşasa, onların cırcır böceklerinin Ağustosluk olmadığını anlardı o gazeteci.

Şubat'ın ortasında duyduğum bu ses, neden bu kadar şaşırttı beni?

Zamanın dışında ve ötesinde olduğumu gösteriyor her şey. Mesela, Baqi Xido'yu, Cemil Horo'yu, Garabêê Xaco'yu, Eyşe Şan'ı, Şakiro'yu dağ başında dinleyen bir köçere şaşmaz insan. Ama Avrupa'da doğmuş

büyümüş, Kürtçe'yi bile dağda öğrenmiş bir genç Kürt kızının, Derwêşê Evdi destanını dengbêj dilinden bu kadar büyük bir heyecanla dinlemesi şaşırtıyor insanı. Ya da dünyanın sayılı pop starlarını, milyonların dinlediği 'çağın sanatçıların' dinlemenin alay konusu olduğu gerçeği daha da şaşırtabilir çağın insanını.

"Israrla kendine benzeştirme isteği, onda kendinden bir şeyler görme isteğiyle bütünleşince, görmek istediğini görmüş" diyorlar.

"Psikolojide buna algıda seçicilik deniliyor" diyor birisi.

"Adam gelmiş, dağ başında 3-5 gün kalmış. Bir gitar görmüş. Bir de 'Ağustosluk' hallerini yaşayan bir iki yoldaşımızın dizi merakına şahit olunca, 'Aaa... bunlar da bizden' diye atmış manşeti. Gördüğünü değil, görmek istediğini görmüş.

Bakmış, *bakar* kalmış. Gözleri görmek istediğini gördüğü için aslında görememiş. *Bakar*, sadece bakar, görmez. Görse, *bakar* olmaz. Ağustos böceği sadece Ağustos'ta öter sanmak, tam 'Ağustosluk' bir hal. Gerçi o zamanlar bizde de 'Ağustosluklar' vardı. 'Ağustosluk', bakar sadece 'Ağustoslukları' gördü. Ağustos bitti, 'Ağustosluklar' gitti. *Bakar* hala bakar, cırcır böcekleri ise bak, kış ortasında bile öter, duymasını bilene" diyor.

Ben gülümsüyorum. O da gülümsüyor.

"Çok Ağustoslu bir anlatım oldu" diyor.

"Ağustos'un bizim için anlamını biliyorsun. Bu bahar Newroz gelecek. Newroz, Ağustos'u getirebilir. Bakarlar ısrarla

Ağustos`u görmek istiyor. O zaman biz de bir daha Ağustos diyebiliriz” diyor.

Bu sefer gülümsemiyor. Ben anlıyorum.

Geçen Ağustos ayında, 15 Ağustos 1984 atılımının komutanlarından birisiyle, -yirmi yıl sonra- bu kararın alındığı ağacın altında 15 Ağustos üzerine bir röportaj yapmıştım. Röportajı kaydetmekte oldukça zorlanmıştım. Çünkü etrafımızdaki Ağustos böceklerinin sesi, bütün sesleri bastırarak kadar çok çıkıyordu.

Yirmi yılda ne kadar çok şey değiştiğini anlatmıştı kendisi de epey değişmiş olan komutan. Gerçi hala yürüyüşlerde yanındakilerin nefesini kesecek kadar hızlı ve tempolu ama saçları dökülmüş, hiç kesmediği bıyıkları bembeyaz olmuş. Düşünceleri de oldukça büyük değişimler geçirmiş.

Şimdi daha geniş bakabildiğini söylüyordu. Ama bu adımın gerekliliğine olan inancı bugün belki de o günden daha köklü. 15 Ağustos`un sürekli korunması gereken bir ruh olduğunu anlatıyordu.

“Belki yöntemleri ve tarzı farklı olabilir ama bir saldırı varsa değerlerinize karşı, siz onları korumak için direnmek ve savaşmak zorundaysanız, bu savaşı vermemek kendine ihanet olur” diyordu.

Bugün de böyle bir saldırının giderek yoğunlaştığını ve Ağustos dilini tekrar konuşmak gerekebileceğini söylüyordu. Ama bu dil, bir ‘Ağustosluk’ dil değildir. Ağustos dilini ‘Ağustosluk’ sananlar yanılıyor. Mesela ‘bu bahar Ağustos olabilir’ diyorlar bazı Ağustos çocukları. Tabi Ağustos`un onlar için iki farklı anlamı var. Biri, Ağustos böceğinin Ağustos`u, biri de zaman ötesi Ağustos-dünya

ötesi dünyayı yaratan Ağustos. Zaman ötesi Ağustos`un çocukları, Newroz`u Ağustos yapacaklarını söylüyorlar; Newroz yine gelsin diye...

15 Ağustos`un komutanı konuşurken, biraz ötemizde Apollo Askeri Akademisi Mahsum Korkmaz Şubesi`nde 500 kişilik seçme bir gerilla gücü, 15 Ağustos törenleri için hazırlık yapıyordu. Akademilerin bulunduğu sahanın çevresindeki tepeler uçaksavar –doçka- ve füze gibi ağır silahlarla korunuyor. Gerillaların ellerinde dağ koşullarında kullanılacak her türden silah bulunuyor. Değişen savaş stratejisine uygun yeni bir askeri donanım ile eğitilip donatılıyor gerilla. Komutan, yirmi yıl öncesinden bahsederken;

“O zaman elli kişi civarında gücümüz vardı. Bir kaç tabanca, bir kaç tane yarı bozuk tüfengimiz vardı” diyor.

Savaş bir mecburiyet olunca ve kendini buna yatıran insan, yaptığının gerçekten gerekli ve doğru olduğuna inanırsa, insanda korkunç bir savaş gücü olduğunu anlatıyor. Bir kere karar verilince, insanın kendi kendine bile şaşırıldığını söylüyor. Hatta geriye dönüp bakıldığında, o güçle nasıl bu kadar büyük bir savaşım yaratıldığına inanmanın zorluğu dile getiriliyor. Ama insanın gücüne olan inanç bu savaş sürecinde sadece görülmemiş, ispatlanmış bir gerçek olarak anlatılıyor.

“Bazıları, kendileri bile buna inanamadılar. Sonunda kendilerini inkar ettiler” diyerek tarihin doğru okunmasının önemine vurgu yapıyor.

Yine savaşı tırmandırmak gerekebileceği ihtimalinden bahsederken, bu sefer

sonuçların çok daha farklı olacağına dikkat çekiyordu. 15 Ağustos'un komutanı, 15 Ağustos'un yeni bir toplum ve yeni bir insan yarattığını ve bu insanın en temel özelliğinin özgürlükçülüğü olduğunu söylüyor. Bunun için de kendilerinin dönem şiarının 'ya barışın önü açılır, ya şerefimizle ölürüz' olması tesadüf değil.

Kıştan bahara evrilirken Zagrosların zamanı, cırcır böcekleri eşliğinde müzik ve savaş üzerine sohbetler yapıyorlar öte dünyanın ilginç çocukları. Müzikten bahsederken dengbêj tonunda konuşuyorlar. Tarihin derinliklerinden gelen efsaneler gibi konuşuyorlar. Aşkları zamane aşkları değil, savaşları zamane savaşları değil. Kışın ortasında cırcır böceği, gitar çağlarında dengbêj dinliyorlar. Aşklarını dağlarda arıyorlar. Dağlardan, bir adanın yalnızlığındaki aşklarını savaş gerekçesi yapıyorlar.

Aşk, hayati bir mesele. Aşklarına kelle koyuyorlar.

Adalının, kırk yıllık hayalini gerçekleştirilmeyi aşk sayıyorlar.

Ötesi, öte bir dünya.

Onlar öte dünyadan ötekilerin kendilerini görmelerini istiyorlar. Dünyalılar onlara bakıyorlar. Ama göremiyorlar. Gülümseyip göremeyenlere *bakar* diyorlar.

Komünümüzün elemanları, manganın bir köşesinde ötüp duran cırcır böceğinin sesini, dört bin yıldır dinmeyen dengbêj sesi dinler gibi dinliyorlar.

Görmek için bakmıyorlar. Bakmadıkları için iyi görüyorlar. Müzik, görmelerini sağlıyor.

Gitarları da var. Gitar çalıyorlar. Ağustos böceklerini de dinliyorlar ama sadece Ağustos'ta.

Öte dünyada öte zamanları yaşayanlar, en çok dengbêjleri dinliyorlar. Öte dünyadaki tüm dengbêjler, Delalê Edûlê'yi söylüyorlar.

Edûl'da, Derwêş'de şimdi bir adada.

Adanın kırk yıllık hayali bu bahar Ağustos'a hazırlanıyor.

Cırcır böcekleri şimdiden Ağustos'u haber veriyor.

Karlar eriyecek, toprağın altına çekilmiş yaşam yeniden harekete geçecek.

Şubat Newroz'a gebe, Newroz Ağustos'a.

Cırcır böcekleri haber veriyor.

Gazeteci, haberi doğru vermekle mükellef.

Haber kutsal, yorum hürdür. Kutsalı kirletmek, laneti getirir. Lanet, baharda Ağustos doğurur. Lanetli iş yapmamak gerekir. Öte dünyadakiler, kutsalın kutsallığı kadar lanetin gazabını da iyi biliyorlar.

Çünkü onlar, Şubat'ın ortasında cırcır böceklerini dinliyorlar.

HER KALP ATIŞI İÇİNDE BİRAZ MAZLUM TAŞIR

Hayat ironiyi kaldırmıyor bazen be arkadaşım. Yaşam alay etmekle çe-kilecek hale getirilmiyor. Gülmekle kötülüklerin yanımızdan geçmeyeceğini düşünüyoruz. Olmuyor yine de. Kendimi ne kadar kandırsam da yine de durduramıyorum kulağa söylenen gerçeği. Bana bir serçe hikayesi anla-tırlardı. Yaralı bir halde sincapların a-rasına düşen kuşa sincaplar bakmış, yuvalarına götürmüş iyileşene kadar o-na bakmışlar. Serçe iyileşince gitmeye karar vermiş. Sincaplar kalmasını is-temişler, onu sevdiklerini ve isterse yuvalarında kalabileceğini söylemişler serçeye. Ama serçe onlara 'ben de sizi çok sevdim. Size borçluyum ama özgürlüğümü borca veremem. Gitme-liyim' diyerek ayrılır sincaplardan. Özgürlüğünü borca vermeyen bir serçenin hikayesine

benzer bir arkadaşla tanıştım yıllar önce. Duydum ve tanı-dım önce. İzini sürdürdüm bazı hatırlar sözleri üzerine. Mektuplarını okudum. Görmeden tanıdım, duyduğum ve izlediğim kadarıyla... Eylülün serin bir günü kayalık bir yamaçta gördüm onu. Kato Marinos dağının gri kayaları arasında Dersime giden grubun içinde Mazlum isimli biri var dediler. Hiç kimse bana tanıtmadan ben 'sen Mazlumsun' dedim. Sen görmem gerekensin dedim. Yıllar sonra bir yol üstünde, birimizin güneye birimizin Kuzeye yön aldığı bir durumda

görüştük. Gözlerin dedim tıpkı ağabeyininki gibi. Gülen gözlerin tıpkı onun gibi. Seni gözlerin ele veriyor diye düşünmüştüm. Sanki yılların arkadaşımız gibi bir dakika sürdürdüm tüm yabancılarımız. Sonra derin bir muhabbetin için çekilen sözlerimiz bizi bir anda yakınlaştırmıştı.

Hangi arkadaşlar bunu başarır, kimler bilir dakikalarla işlenen kum saatini durdurmanın verdiği sevinci. Bir yol üstü tüm buluşma. Gideceğiz ve kopacağız

birbirimizden ve öyle zor ki kaç yılın hesabını kısa bir zamana sığdırıp birbirinden ayrılmak. Sıkıştırılmış zamanda paylaşacağız tüm anlatacaklarımızı. Küçük yaştaki yaramazlıklarımızı, okullarımızı, arkadaşlarımızı, gerilla olma hayallerimizi ve şimdi nasıl bir gerilla olduğumuzu birbirimize çekinmeden anlattık o kısa zamanda. Hayata kendi bakış açısıyla ironik ele alan sözleri ve fikirleri beni yoğunlaştırıyor düşünce fırtınasına götürüyordu. Gözlerinin o ince insan ipleri, o yaprak hafifliğinde ki bakışları.

Hani derler ya 'neydi onları oradan savuran şey!' hayatımızı buralara getiren, bizi karşı karşıya getiren şey neydi? Konuştuk bunları. Ondan öğrendim o dakikalarda hayatının gerillaya olmaya ne kadar layık olduğunu.

Bir gerilla nasıl olur diye sordum kendime? Ne tür özelliklere sahip olmalı bir gerilla! Kimler gerilla olabilir, kimler olmaz diye sordum günlerce! Tarifler buldum kendime, yaşadıklarımın ve gördüklerimden sonuçlara gittim. Evvela çılgın gibi olmalı diyorum, fikirlerini her gün yeni fikirlerle yıkayan, kendini yakmayı da uçurmayı da bilen insan olmalı dedim. Kaygısız ve heyecanlı olmalı, her güzellikte mutluluk çıkarmayı bilmeli, en küçük fırsatı kullanmayı bilir dedim. Mazlum konuşunca bu gerillacılık sana yakışır diye düşündüm. Mazlum konuşunca sözleri beni Kato'dan uçurup götürüyordu. O heyecanla konuşunca ben gerillacılığın gurur veren insanlarını düşünüyordum, Cuma'yı, Ahmet Rapo'yu, Erdal'ı, Zelal'i, ve Kendal arkadaşlarımı. Gerilla olmanın yakıştığı ve gerillayı anlamlı yapan insanları düşününce bir notta Mazlum için düştüm. Kato'nun kayalarının birinin üzerinde

oturup uzanan yaylayı seyredip konuşurken sözlerimizi, gözlerimizi ve bakışlarımızı özenle seçmeye ve boşa zaman geçirecek kelimeler kullanmaktan kaçınıyorduk.

İki ayrı yöne gidiyorduk. O Dersime gidecekti bende Güneye. Birimiz hayatın normal sayılacak derecede sürdüğü güneye, birimizde hayatın artık normalin üstüne çıktığı ve ölümlerin kol gezdiği bir yöne gidiyordu. Nasıl bir şey ki tüm gerillalar hayatın normalin üzerinde olan yerleri sever? Herkes Kuzeye, savaşın şiddetle ve kuşların bile vurulduğu yerlere gitmek ister. Mazlum kuşların uçmaya yanaşmadığı topraklarda yaşamak isteyen bir serçe gibi daldı o topraklara. Kuzey topraklarının rehbersiz kuşu gibiydi. Ama bir o kadarda bilmemenin heyecanını ve gizeminin tadını çıkaran ondan hoşlanan bir kuş gibi. Tercihini dersim den yapmıştı ama kış yaklaşınca grup Botan'da kalmıştı. Mazlum Botan'da, Besta'da kalmayı tercih etmişti. Besta'yı tercih etmesi hem yaşadığını birazda tahmin etmemek isteyişinden hem de savaşın yoğun yaşandığını bir yerde kendini denemek isteyişindendi. Özlediği günleri bulmuş gibi, güreşecek meydanı bulmuş pehlivan gibi dalarak tercih etmişti Besta'yı. Besta derin bir deniz gibi. Daldıkça kendini bulduğun, daldıkça cesareti geliştiren, daldıkça hızlanan bir balık gibi Besta denizinde yaşamak. Tarihi, mücadele mirası, insanları ve izini bırakanlarıyla insanı titreten ve harekete yönelten bir bölge Besta. Mazlumun tercihi hem iyice bilince çıkardığı hem de rüzgara bıraktığı bir dal gibi nereye düşeceğini bilmediği bir karardı.

Çivik derler ona. Yani kuş, yani serçe. Küçüklüğünden kalan bir isim. Kocaman bedeni, gür bıyıkları ve büyük sözleri olan yaşa

gelmişse de, hala serçe yüreğini koruyan ve onu diyarlara uçuran kişiliğiyle Çivik denilmekten kurtulmayan bir haldeydi. Uçuşan ruhu, ihtiraslı yürüyüşü, her anı heyecanla geçirmek isteği ve arkadaşlığa olan sevgi gücü ile o, yaşamayı her şeyiyle hak etmişti. O büyümeliydi, uçmalıydı diyorum şimdi. Hala yarım bıraktıkları vardı, hala yapmak istedikleri, hala sevdikleri... Daha yeni yatağını bulmuş nehir gibi, kuşatılmış bir kent, set çekilen çağlayan, ibadete kapatılmış mabet gibi kendinden uzaklaştırılmaya çalışılan bir durumda bırakılırken kim yetişecek onu kurtarmaya. Kim Mazlum'un

yapmak istediklerini devam ettirecekti. Ama ona göre ve onun gibi. Şimdi Mazlum ne yapmak istiyordu diye sorunca kendime sonuçlar çıkarmaya uğraşıyorum. Ve onu kırmadan, ona layık neler yapacağımı düşünüyorum. Ben Mazlum'un yeniden doğuşu olsam neler yapmalıyım? Kimseye söylemesem ve paylaşmasam da onun için

devam ettirecek yönlerini birazda olsa anladım.

Mazlum'un yeniden doğuşu olsanız siz ne yapardınız? Bir şehidin en anlamlı anılması bu değil midir? Onun yapmak istediklerini, tamamlayamadıklarını yapmak ona layık olmak değil midir? Ölülerimizi nasıl ölümsüzleştirebiliriz! Her gerillanın, her gerillaya yürek verenin sorması gereken ve yapması gereken bir yöndür bu. Ve herkesin kendini mahcup hissettiği yöndür de aynı zamanda. Onların kahrına girmeden, kendini yiyip bitirmektense en ufak bir çabayı da onlar için harcamak, belki küçük belki büyük adımlarla da olsa onları takip etmek daha saygınca değil midir?

Bir gece, bir akşam ya da bir sabaha sığdırılmış bir anı değildir onlar. Onlar bir ömrün izlerini eylemlerine gizleyen, direnişleriyle kendilerini kanıtlayan birer anıttırlar. Mazlum sevgisini, yüreğini korkusuzca yaşayan, ideallerini yaşamak için tüm bedelleri göze alan, insan olmaya ve insana değer vermeye dair felsefesiyle silinmez bir tanıma ulaştı beynimizde ve kalbimizde. Her kalp atışı içinde bir parça Mazlum taşır yoldaşım. Gözlerini bu hayata küstüründe, dudaklarını susturanda ve kalbini duymayanlarda iyi bilsin ki şimdi hepimizde bir parça Mazlum var.

“Son vasiyetleri

Bir parça kefen değildi

Kül olup savrulmak

Ve güneşe ulaşmaktı

Her gün yeni bir göç başlar içimde

Yürek yaramız bir kat daha

Büyürken,

Yeni umutlara açılan kapılar

Adına yemin ettiğim

O yiğitler var ya,

Tutuşan tenleri bana

Ülkemi hatırlatır”

(Ş.Mazlum’un defterinden)

KOMÜNAR₃

Dost

Diyeceksin bir gün
yalansız
hilesiz
tek başına
bir dost geçti
düşlerimin yanından
sevinç anlarıma yokluğunu
yalnızca acılarıma ortak
güzel düşlerini de yanıma
bırakmıştı sessiz sakin ve usulca
akarken düşlerim
göz yaşlarımdan
bilemedim söylemedi adını da

21 MART

TİMUR FİDAN